Câștigător
NATIONAL
BOOK AWARD
2021

O CARTE DATĂ NAIBII

Jason Mott

Traducere de Alina-Gabriela Rudeanu

JASON MOTT este romancier şi poet american. S-a născut în Carolina de Nord şi tot acolo şi-a încheiat studiile. A absolvit licenţa şi maşterul la University of North Carolina Wilmington, cu o dublă specializare în ficţiune şi poezie.

A publicat patru romane şi două volume de poezii, iar romanul său de debut, *The Returned,* 2013 *(Cei care se întorc,* Univers, 2020), a fost adaptat ca serial pentru ABC Network, cu titlul *Resurrection.* Fragmente din romanele şi poeziile sale au apărut în mai multe publicaţii Internationale.

Al patrulea roman al lui Jason Mott, *O carte dată naibii,* a câştigat National Book Award (2021), Sir Walter Raleigh Prize (2021) şi Housatonic Book Award (2022).

ALINA-GABRIELA RUDEANU traduce cu nesaţ de douăzeci de ani, de când a legat o strânsă prietenie cu limba engleză. Helen Rutter, Jenny Colgan, Akwaeke Emezi sunt doar câteva dintre numele cărora le-a dat o voce în limba română. A făcut o profesie din pasiunea pentru cuvântul scris, aşa că, atunci când nu traduce, se delectează făcând corectură şi redactare de carte.

Jason Moft

O CARTE DATA NAIBII

Povestea cu totul şi cu totul adevărată
a unui puşti distrus, urmărit de ghinion,
dar mânat de visuri măreţe

Traducere din engleză şi note de
ALINA-GABRIELA RUDEANU

Pentru toti ceilalţi pusti distruşi

- Îţi place ce vezi când te uiţi în oglindă?

- Mă feresc să mă uit în oglindă. Ca mai toţi oamenii ca mine, de altfel.

- Ce vrei să spui cu „oamenii ca mine”?

Sub cerul senin al Carolinei, la capătul drumului neasfaltat, într-o casă rurală micuţă, băiatul de cinci ani cu pielea închisă la culoare stătea ghemuit într-un colţ al camerei de zi micuţe, strângându-şi genunchii la piept cu braţele micuţe şi închise la culoare. Îi venea rău de tot să râdă şi se abţinea cu greu să nu dea voie hohotului să-i scape din coşul tremurător al pieptului.

Mama lui stătea pe canapea, cu mâinile închise la culoare împreunate în poală, cu fruntea toată numai brazde, aşa cum erau câmpurile domnului Johnson la sfârşitul iernii, şi cu gura strânsă pungă. Frământa în mâini rochia gri şi uzată cu care era îmbrăcată. Rochia aceea avea mai mulţi ani decât băiatul. Îmbătrânea odată cu el. Nuanţele albastre ale modelului floral păleau cu fiecare an care trecea. Cusăturile tivului se slăbiseră de tot. Se descususeră, şi firele îşi iţeau capetele tremurătoare în toate direcţiile, apucând-o pe unde vedeau cu ochii. Aşa se face că acum, după şapte ani de purtat şi răspurtat, rochia părea că nu va mai putea ţine mult timp laolaltă ţesătura zdrenţuită.

- L-ai găsit? l-a întrebat mama băiatului pe soţul ei când acesta a intrat în cameră.
- Nu, a răspuns tatăl băiatului.

Era un bărbat înalt, cu ochi mari şi o statură deşirată, uscăţivă. Din cauza asta, când era mic, copiii îl strigau „cel mai uscat negrotei în viaţă”. Porecla se lipise de el, arzându-i spinarea ca un fier roşu de-a lungul anilor, aşa că, ajuns la maturitate şi negăsind leac pentru trupul acela aproape mitologic de slab, începuse să poarte doar haine cu mâneci lungi. Aerul

intrat pe sub mâneci îl făcea să pară mai masiv decât era în realitate. Sau aşa îşi închipuia el.

Era un bărbat care se ferise toată viaţa de ochii celorlalţi. Cum să nu se bucure acum, că puştiul lui învăţase în sfârşit trucul imposibil al invizibilităţii?

- E în ordine. O să-l găsim curând, ştiu eu. Sunt sigur că se descurcă, oriunde s-ar fi dus. E în stare să-şi poarte singur de grijă. Mereu o să se descurce.

S-a aşezat lângă soţia lui pe canapeaua maro ponosită şi i-a apucat mâinile ca nişte porumbei agitaţi cu degetele lui ca nişte trestii fusiforme, apoi le-a dus la buze şi le-a sărutat.

- E copil bun, a mai spus el. N-ar pleca aşa, pur şi simplu. O să- l găsim.
- E cel mai bun copil din lume.
- Poate doar s-a dus în pădure să caute măceşe. Pun pariu că acolo e.
- Crezi?

Tatăl a rămas un pic pe gânduri.

- Nu sunt sigur, dar aşa sper, Păpuşă.

Mama băiatului a chicotit la auzul poreclei, apoi şi-a şters colţul ochiului. Oare plângea?

Valul de râsete care gâdilase atâta vreme gâtlejul băiatului – în timp ce stătea nevăzut şi neştiut la doar un braţ distantă – s-a retras la vederea lacrimilor mamei. Şi-a strâns şi mai tare braţele în jurul genunchilor.

Nu era bine ce face. Nu era bine că le provoca atâtea griji. Erau părinţi buni şi nu le plăcea deloc să îşi facă griji în privinţa lui. Regretul i s-a rostogolit în stomac ca o bilă de plumb. Îi zdrăngănea şi reverbera prin toate ungherele corpului. Trebuia să înceteze cu toată

tărăşenia asta cu trucul... dar cum?

Ce putea să facă? Stătea la mai puţin de un metru de părinţii lui şi totuşi se simţea vinovat pentru că-şi vedea mama plângând. Vina îi apăsa greu pe mâinile care ar fi trebuit să se întindă şi să o atingă, să o liniştească. Îi apăsa greu pe limba care ar fi trebuit să îi susure numele şi să îi alunge spaima.

Mintea lui de copil de cinci ani nu vedea cum ar fi putut să le spună că totul fusese o glumă, să le explice că toată tărăşenia era un motiv de distracţie. Şi nu doar de distracţie, ci chiar de sărbătoare! La urma urmelor, reuşise! Se făceau de-acum trei ani de când mama şi tatăl lui tot încercau să-l înveţe cum să devină invizibil, să devină „Cel Nevăzut”. Ăsta era numele pe care i-l dăduse tatăl lui. În gura lui, cuvintele aveau o tonalitate stranie. Le rostea fluturându-şi uşor mâinile în aer, înainte şi înapoi, de parcă ar fi atins coardele unui instrument magic.

- Osă devii Cel Nevăzut, îi spunea tatăl lui, adăugând uneori la final un „Ooooooo” aproape înfricoşător. O să fii nevăzut şi în siguranţă tot restul vieţii tale... Îţi imaginezi cum ar fi?

Tatăl lui zâmbea de fiecare dată când rostea cuvintele „nevăzut şi în siguranţă”. Era zâmbetul preferat al băiatului, avea senzaţia că îl vede pe tatăl lui obţinând tot ce şi-a dorit de la viată.

Nevăzut şi în siguranţă.

Cuvinte sacre.

- Ce ne facem? l-a întrebat mama pe soţul ei.
- Crezi că ar trebui să ne dăm bătuţi? a răspuns tatăl băiatului.

Şi-a dus mâna filiformă la frunte şi dintr-odată a

căpătat un aer foarte dramatic, aşa cum se întâmplă uneori în filme. Cu toate astea, băiatului i s-a părut că pe chipul tatălui său prinde a miji o urmă de zâmbet.

- Serios acum, a continuat tatăl, dacă el a plecat, poate ar trebui să ne luăm şi noi tălpăşiţa. Am putea să ne strângem toate lucrurile şi s-o apucăm, habar n-am, undeva spre vest. Am auzit că sunt pe-acolo o droaie de copii care au nevoie de doi părinţi cumsecade ca noi.

Mama băiatului a zâmbit amuzată ca de o glumă. Soţul ei se pricepea la glume. Glumele lui pictau pereţii casei în tuşe de râsete. Cu toate astea, deşi ştia foarte bine că fusese o glumă, băiatul a auzit cuvintele, şi-a imaginat cum ar fi dacă ar rămâne singur pe lume şi spaima i-a inundat din nou sufletul, la fel cum se umflă valurile la flux.

- Nu, nu, nu, a spus mama lui.

Şi, la fel cum a apărut, spaima s-a retras, ca apele mării la reflux.

- Ai dreptate, a spus tatăl lui. N-o să-l lăsăm niciodată singur, nu avem cum. E un copil prea bun. În toată lumea nu mai găseşti altul ca el. Şi-atunci, ce ne facem?

- Am o idee, a anunţat mama lui şi entuziasmul din vocea ei a pătruns şi în sufletul băiatului – căci mama lui avea mereu cele mai bune idei. O să gătim toate felurile lui preferate. Toate. O masă mare, cum făceam pe timpuri. Şi mirosul mâncărurilor o să se împrăştie în toate colţurile lumii şi o să-l găsească. Asta o să-l aducă înapoi acasă!

Băiatul a fost cât pe ce să strige de bucurie. O masă uriaşă cu toate felurile lui preferate. Toate înşirate, farfurie după farfurie, pe masa din bucătărie. Ideea că

mirosul mâncărurilor ar putea să pornească în lumea largă ca să-l găsească şi să-l aducă acasă... era ceva desprins parcă din cărţile care i se citeau seara, înainte de culcare: toate numai mit, vis şi splendoare.

Tatăl băiatului s-a lăsat pe spate şi a privit-o pe mamă cu ochii mijiţi.

- Felurile lui preferate? a spus el frecându-şi bărbia îngustă, de culoare închisă. Şi crezi că o să meargă?

- Nu cred, sunt sigură. O să le simtă mirosul. Pui. Macaroane cu brânză. Poate chiar una-două plăcinte cu cartofi dulci. Nu se poate abţine niciodată când vine vorba despre plăcinta cu cartofi dulci.

- Plăcintă, zici? a întrebat tatăl lui, lingându-şi buzele. S-ar putea să meargă planul ăsta al tău. Are potenţial, aşa mi se pare. La fel ca tine.

A sărutat-o pe gât şi ea a râs cu râsul vesel şi relaxat care se auzea uneori noaptea târziu când erau singuri în camera lor, cu uşa încuiată.

- Potoleşte-te, a chicotit ea.

- Nu ştiu ce să zic, a mai spus tatăl lui cu un zâmbet ironic în colţul gurii. Eu tot sunt de părere că ar trebui să plecăm în vest ca să căutăm un copil nou. Am înţeles că s-ar găsi unii care nici măcar nu fac nazuri la legume.

Mama lui a izbucnit în râs şi băiatul a fost cât pe ce să înceapă şi el să râdă.

- Nu, a râs ea înfundat. Ascultă la mine, o să gătim şi o să se întoarcă la noi.

După care s-a ridicat, şi-a îndreptat poalele rochiei vechi, aşa cum făcea mereu, şi s-a dus în bucătărie. Tatăl lui a mai zăbovit o clipă, frecându-şi din nou bărbia.

- Ei bine, puştiule, a spus el gândind cu voce tare, oriunde ai fi în clipa asta, sper că ştii că n-o să plec niciodată în vest ca să-mi găsesc alt fiu. Eşti singurul pici pe care mi I- aş putea dori vreodată.

Apoi s-a ridicat şi s-a dus în bucătărie ca să îi dea o mână de ajutor soţiei lui. În scurtă vreme, în casă au început să se vălătucească mirosurile şi sunetele felurilor preferate ale băiatului. Pui prăjit într-o tigaie neagră cu fundul gros şi macaroane care bolboroseau şi se coceau în cuptor. Apoi mai erau căpşuni tăvălite prin zahăr, struguri Muscat şi resturi de pandişpan, de care băiatul şi uitase că se mai găsesc prin casă. Deşi nu ieşise încă din ascunzătoare, stomacul i-a chiorăit atât de zgomotos, încât s-a temut că-l va da de gol. Însă părinţii lui n-au dat semn că ar fi auzit ceva, aşa că băiatul a putut să rămână aşezat – cu tot cu foamea care îi rodea stomacul –, să închidă ochii şi să adulmece aromele ameţitoare.

În clipa aceea, invizibil şi învăluit complet în iubirea părinţilor lui, a fost mai fericit decât se simţise vreodată. Şi nu după mult timp, în ciuda foamei, a adormit.

S-a trezit abia când l-a luat tatăl lui în braţe.

- Aici erai, a spus tatăl lui.

A mers cu el în braţe până în sufragerie, unde felurile lui preferate tronau pe toată masa.

- Aici erai! a strigat mama lui când şi-a văzut fiul.

Apoi l-a îmbrăţişat tare de tot, aproape să-l lase fără aer. Ăsta era genul de îmbrăţişare care îi plăcea cel mai mult. Era ca şi cum s-ar fi topit în pământul verii.

- Unde-ai fost? l-a întrebat ea, pupându-l şi desprinzându-se din îmbrăţişare.

- Am reuşit! a exclamat băiatul. Am reuşit de-adevăratelea!
- Ce anume? l-a întrebat tatăl lui.
- Am fost invizibil!

Ochii părinţilor s-au mărit ca nişte flori albe de magnolie stelată.

- Nu! a exclamat tatăl lui bucuros, cu acelaşi aer dramatic ca al personajelor de la televizor.
- Chiar ai reuşit? l-a întrebat mama lui, la fel de extaziată.
- Dap, a ciripit băiatul, aproape râzând. Am fost în sufragerie în tot timpul ăsta.

Nevăzut, exact aşa cum aţi spus. Chiar a funcţionat, mama!

Apoi mama lui l-a îmbrăţişat şi s-au pus cu toţii pe dansat şi pe râs şi pe zâmbit, mai mult ca niciodată. În clipă aceea, grijile care le atârnaseră mereu deasupra capetelor s-au evaporat ca prin farmec. Părea că toţi trei pot începe oricând să leviteze deasupra podelei şi să se îndrepte plutind spre cerul senin, care se lăţea imens deasupra micuţei case de ţară numite „acasă”.

A doua zi, încă sub efectul dulciurilor şi miracolului, băiatul l-a întrebat pe tatăl lui:

- Ai vorbit serios când ai spus că nu m-ai văzut?
- Nu contează dacă te-am văzut sau nu, i-a răspuns tatăl lui. Tot ce contează e că te-ai simţit în siguranţă.

Vreau să nu uitaţi un lucru: mai mult decât orice, aceasta este o poveste de iubire. Să nu care cumva să uitaţi asta vreo clipă.

Bun, acum că ne-am lămurit, haideţi să facem cunoştinţă. E ora trei dimineaţa. E ora trei dimineaţa şi sunt undeva în Midwest – într-unul dintre statele acelea cu relief neted, unde toată lumea pare nefiresc de amabilă. Sunt într-un hotel. Pe hol. Alerg. Nu, de fapt nu alerg – fug cât mă ţin picioarele. Gonesc pe holul unui hotel din Midwest. V-am spus că sunt în pielea goală? Nu? OK, sunt în pielea goală.

Încă un lucru: sunt urmărit. Cam la cinci metri în spatele meu – gonind şi el, doar că nu în pielea goală – e un tip foarte mare care vântură un umeraş de lemn foarte mare. Uneori îl ţine ca pe un baston de poliţist. Alteori îl ţine deasupra capului ca pe o toporişcă. Pentru un bărbat de statura lui, aleargă surprinzător de repede.

Bărbatul foarte mare cu umeraşul foarte mare e îmbrăcat din cap până în picioare cu haine marca Old Navy: pantaloni bej *army* cu croială dreaptă şi material rezistent la pete, vestă cu imprimeu în romburi, ghete cu dungi maro care ar putea fi sau nu din imitaţie de piele. Se vede de la o poştă că e genul familist. Are doi sau trei copii. Un câine pe care îl cheamă Max. O pisică pe care o cheamă Princess. Un acvariu în care sunt doisprezece peştişori aurii şi pe toţi îi cheamă Lucky. Conduce o Toyota Camry şi locuieşte pe o stradă cu acces doar pentru riverani, într-o casă cu gard viu de jur împrejur şi piscină în curtea din spate. Are un plan de pensii 401K foarte avantajos. Are toate atributele

unui adult responsabil.

Pare să fie de-o seamă cu mine – lăsând în urmă confortul decadent al vârstei de treizeci de ani şi bătând ezitant la poarta grizonantă a vârstei de patruzeci de ani. Şi, preţ de o clipă, în timp ce gonim amândoi pe holul luxos – cu picioarele zdupăind pe mochetă, cu plămânii arzându-ne, cu braţele împungând aerul ca un puţ de petrol –, îmi dă prin minte să mă opresc şi să îl întreb cum a reuşit. Cum a făcut să ajungă aici, să aibă parte de viaţa aia perfectă. Cum a reuşit să facă toate lucrurile pe care eu nu am fost în stare să le fac. Vreau să îi aflu secretul.

Dar când arunc o privire în spate, îl văd cum agită umeraşul deasupra capului ca pe o toporişcă, strigând:

- Nevastă-mea! Aia e nevastă-mea! Avem copii împreună!

E clar. Astăzi nu e ziua în care voi afla secretul oamenilor ca el. Tot ce pot să fac acum e să rămân la o distanţă sigură de umeraş. Aşa că bag capul între umeri şi încerc să-mi amintesc ce-mi spunea mereu antrenorul meu de atletism din liceu: „Genunchii sus. Capul sus. Bagă viteză.”

Astea sunt momentele în care-mi amintesc de ce nu mă combin cu femei măritate. Pentru că, invariabil, ajung să am de-a face cu bărbaţi însuraţi. În orice caz, bărbatul furios din spatele meu ţine pasul al naibii de bine, dar eu am o cadenţă mai bună. Viteza e doar o chestiune de cadenţă. Ăsta e un alt lucru pe care mi-l spunea fostul meu antrenor de atletism. „Picioru' sus, picioru' jos! Dă-i bice!” Şi exact asta fac. Îi dau bice. Îmi place să cred că mă ajută şi faptul că sunt în pielea goală. Zero haine înseamnă mai puţină greutate de

cărat. Chestia asta te face mereu mai rapid.

Şi, aşa cum era de aşteptat, încet-încet, măresc distanţa dintre mine şi bărbat (şi umeraşul lui). Însă problema e că, la fel ca în viaţă şi în poveşti, toate holurile ajung în cele din urmă la un soi de final. Uneori e vorba despre un lift, alteori despre o uşă pentru ieşire în caz de incendiu. În cazul ăsta, e un lift. Îi zăresc uşile lucioase şi rabatabile după un cot al holului.

Ăla e locul în care o să mă prindă. La uşile liftului. O ştiu şi eu, o ştie şi el. O ştie şi umeraşul uriaş de lemn din mâna lui dreaptă.

Nu prea sunt genul care să se roage, dar nu e loc de necredinţă când eşti în bătaia glonţului sau urmărit de furia unui bărbat încornorat. Aşa că spun repede o rugăciune şi încerc să ţin genunchii sus. Reuşesc să mai măresc distanţa dintre noi.

- Fata noastră a fost cât pe ce să apară într-o reclamă la Target[1]! strigă bărbatul furios din spatele meu. Suntem o familie! Nu te- apuci să i-o tragi cuiva care are o familie!

În oricare altă situaţie, aş fi bătut palma cu tipul ăsta. Asta da realizare! Pe bune. Vorbim despre Target aici! Să fii cât pe ce să... frate, chiar nu-i de colo!

Chiar când aproape ajung la capătul drumului, în dreptul lifturilor, acolo unde nu o să am încotro şi o să trebuiască să mă opresc, iar omul ăsta mare şi furios – şi umeraşul lui – o să-mi vină în sfârşit de hac, chiar atunci se aude un „dang” şi uşile argintii se deschid alunecând uşor, la fel de delicat ca porţile raiului.

Salvatoarea mea îşi face apariţia din lift. Are optzeci de ani după cum se mişcă. Scundă. Slabă. Păr albastru şi rar ca o cunună din puf de păpădie. Un strat gros de

machiaj. Spatele atins de artrită îi e aplecat sub povara a două pungi mici de cumpărături şi a înseşi existenţei octogenare. Nu cred că are rost să ne batem capul să aflăm ce caută la cumpărături la ora trei dimineaţa.

- Nu vă supăraţi! îi strig.

Ridică privirea. Mă vede – genunchii sus, capul sus, viteza cu care mă deplasez, lipsa oricăror haine. Îl vede pe bărbatul din spatele meu cu umeraşul-toporişcă. Ridică din umeri, se răsuceşte pe călcâie, se întoarce şi intră la loc în lift.

- Nu vă supăraţi, puteţi să ţineţi liftul? strig eu din nou.

Bărbatul furios din spatele meu strigă ceva legat de cât de mult îl costă aparatele dentare ale celor două fete.

Uşile liftului încep să se închidă şi mă avânt în fată cu o viteză de care nici măcar nu ştiam că sunt capabil. Nu se mai înţelege nimic din mine, sunt un amestec neclar de genunchi, coate şi trup gol. Până şi organele mele genitale s-au retras într-un pliu aerodinamic.

Când ajung în dreptul liftului, sunt suficient de aproape cât să fac un salt spre uşile care încep să se închidă. Totul se întâmplă cu încetinitorul. Am senzaţia că plutesc o oră întreagă prin aer. Când planez pe lângă Păr Albastru – chiar înainte să mă proptesc cu faţa în peretele liftului –, îmi dau seama după zâmbetul ei superior că nu e prima aventură de noapte târzie din viaţa ei. A mai avut parte de aşa ceva. Distracţii riscante în orele târzii ale vieţii.

Dau cu faţa de peretele liftului şi corpul îi urmează o fracţiune de secundă mai târziu. Rămân lipit acolo din inerţie, ca un gândac pe parbriz, apoi însă intervine

gravitaţia şi mă prăbuşesc pe podea cu o bufnitură.

- Etajul treizeci şi doi, vă rog, spun imediat ce corpul meu gol ajunge pe podeaua liftului.

Păr Albastru se conformează şi apasă butonul.

Ne uităm amândoi cum se închid uşile cu un scrâşnet exact sub nasul soţului cu ochii injectaţi de dorinţa de a ucide – care probabil că nu e un tip aşa de rău odată ce ajungi să-l cunoşti –, căruia nu îi mai rămâne altceva de făcut decât să se uite cum plec. Mai apucă doar să strige ceva indescifrabil. Ceva legat de responsabilitate. Ceva legat de familie, căsnicie şi iubire.

După care dispare şi rămân singur cu Păr Albastru. Ne uităm amândoi cum se schimbă pe rând numerele etajelor. Mă gândesc că nu se simte în largul ei când nu spune nimeni nimic. Mai toţi oamenii au problema asta. Am învăţat asta la fostul meu job. A fost o vreme când jobul meu era să răspund la telefon. Asta făceam cât era ziua de lungă, stăteam de vorbă cu oamenii. Nu sunt deloc un tip sociabil, aşa că am urât slujba aia.

Însă ironia face că, lucrând acolo, am învăţat foarte bine cum să vorbesc cu oamenii. Dacă e să ştiu un lucru, acela e cum să fac oamenii să se simtă în largul lor.

- Ce mai noapte!
- Şi-asta nu-i nimic, îmi întoarce ea vorba imediat. Am văzut eu altele mai rele.
- Sunt convins. Se vede că sunteţi trecută prin multe.
- Viaţa e un haos, spune femeia, vorbind brusc ca un oracol. E ca un catâr scăpat din frâu şi pornit să distrugă totul.
- Aşa catâr mai zic şi eu.
- Chiar aşa e.

Fac semn cu capul spre pungile cu cumpărături.

- Aţi dat iama-n rafturi?
- Strictul necesar. Doar strictul necesar.

Face semn cu capul spre organele mele genitale golaşe.

- Te epilezi cu ceară?
- Nu. Mă rad.
- Arată ca după epilat.
- Aparat cu cinci lame. Cap pivotant. O minune a epocii moderne.

Femeia încuviinţează din cap. Apoi îşi drege glasul, îşi lasă colţurile gurii bătrâne şi subţiri în jos şi spune:

- Ai auzit de băiatul ăla?
- Care băiat?
- Ăla de la televizor.

Îşi scutură capul şi părul albastru i se unduieşte uşor precum părul unei nimfe a apelor care a văzut ceva valuri la viaţa ei împungând ţărmul şi retrăgându-se.

- Groaznic. Pur şi simplu groaznic.
- Aşa e.

Adevărul e că nu am auzit de băiatul de la televizor care o făcuse brusc să se întristeze, dar nu e nevoie să ştiu despre ce vorbeşte ca să mimez atât cât trebuie tristeţea şi îngrijorarea. Îmi las şi eu colţurile gurii să cadă ca ale lui Păr Albastru. Nu vreau să exagerez cu faţa tristă, ca să nu pară că sunt prea afectat de lucrul ăsta groaznic – oricare ar fi el. Dar nu vreau nici să fac o fată insuficient de tristă, ca nu cumva să mă creadă insensibil. E o artă să ştii cât de trist ar trebui să fii în astfel de momente.

- Mare păcat, continui eu şi dau din cap compătimitor. E incredibil că se poate întâmpla aşa

ceva în ziua de azi.

- Tare trist, spune femeia sugându-şi dinţii demonstrativ. Tare trist. Pur şi simplu trist.

O vreme nu mai spun nimic. Las lucrurile să se aşeze. Un moment de linişte pentru nu ştiu ce poveste tristă a unui băiat pentru care ne simţim amândoi îndureraţi în clipa asta. Vreau ca această străină minunată să ştie că mi-a păsat de acel băiat, fiindcă asta fac oamenii buni. Şi, mai mult decât orice altceva pe lumea asta, vreau ca ceilalţi să mă considere un om bun.

Liniştea e întreruptă de clinchetul liftului. Uşile se deschid la etajul meu.

- Păi, bine, spun eu ieşind pe holul gol şi tăcut, fără niciun soţ furios sau umeraşe de lemn, la revedere atunci. Mulţumesc din nou pentru ajutor. Şi Doamne ajută, să fie bine sărmanul băiat.

O mai salut o dată din cap. Am sentimentul că ar trebui să spun ceva profund legat de întâlniri întâmplătoare, atracţia străinilor, întâmplări norocoase... genul ăla de lucruri. Dar nu-mi vine nimic în minte, aşa că îi întorc spatele şi îmi mişc fundul gol spre camera mea.

Apuc să fac vreo câţiva paşi, când o aud strigându-mă:

- Auzi?
- Da?
- Îmi pari cunoscut. Te-am mai văzut pe undeva? Eşti faimos?
- Nu suntem toţi faimoşi?

Dă din cap şi se retrage în lift. Uşile se închid şi n-o s-o mai văd niciodată. Nu pentru că nu vreau. Ci pentru că aşa e viaţa. Nu noi hotărâm.

Străbat restul drumului până la camera mea cu sentimentul că viaţa e bună. Nu m-am plictisit deloc seara trecută. Am cunoscut o femeie minunată. L-am cunoscut şi pe soţul ei – care sunt sigur că e la fel de minunat după ce îl cunoşti mai bine. Ba chiar am cunoscut şi o bătrânică minunată, pricepută la arta conversaţiei. Simt răcoarea aerului direct pe piele. Ce ţi-ai putea dori mai mult de la viaţă?

Abia când ajung în dreptul uşii îmi dau seama că mi-am uitat cheia în pantalonii care au rămas în camera soţiei bărbatului furios.

E puţină lume în recepţie la ora asta târzie. E unul dintre acele hoteluri mari cu podele îndelung lustruite şi tavanul cocoţat atât de sus, încât, dacă asculţi cu atenţie, îţi auzi respiraţia. E de-a dreptul sinistru, mai ales când e aglomerat. Toate zgomotele de fundal îţi dau senzaţia că eşti într-o gară. Voci amestecate în murmurul acela asonant bine-cunoscut, a cărui sonoritate îţi dă impresia că eşti împresurat de toate conversaţiile pe care le-ai purtat vreodată şi, fără să vrei, aproape că te aştepţi să vezi apărând un tren hurducăind chiar acolo, în spatele recepţiei, ducând în vagoane toţi oamenii pe care i-ai cunoscut vreodată. E ciudat cum apare sentimentul ăsta în viaţa mea şase zile din şapte.

- Cu ce vă pot ajuta? mă întreabă recepţionera pe un ton calm, încât ai zice că e absolut firesc să aibă de-a face cu oaspeţi în pielea goală.
- Am rămas încuiat pe din afară.
- Ah, îmi pare rău, îmi spune ea veselă, cu vocea toată numai triluri. Rezolvăm problema imediat. Ce

cameră?

- Numărul 3218.

Tastează cifrele pe tastatură.

- Se întâmplă des să vină oameni în pielea goală în recepţie la ora asta?

- Depinde ce înţelegeţi prin „des”, răspunde ea cu un zâmbet larg, puţin ghiduş, la fel de plăcut ca lumina soarelui în august, după care mai tastează puţin şi spune: în regulă, mai trebuie doar să-mi arătaţi un act de identitate.

Întind mâna pe lângă ea ca să ajung la raftul cu reviste. Iau un exemplar din *Entertainment Weekly.* Mutra mea superbă se lăfăie pe toată coperta, mai mare decât însăşi viaţa, eclipsând până şi ştirea despre cel mai recent film marca Nic Cage. Deasupra, scris cu font Helvetica demi-bold, tronează ameninţător titlul: CEL MAI BUN TÂNĂR SCRIITOR AL AMERICII. Ridic revista în dreptul feţei şi o întreb:

- Ăsta merge?

Se pare că faţa mea şi un exemplar din *Entertainment Weekly* nu sunt considerate „o formă de identificare acceptabilă”, aşa că iată- mă în lift cu recepţionera. Eu tot în pielea goală. Ea la fel de senină. Politica hotelului o obligă să-mi ceară permisul de conducere, care, din fericire, nu era în pantaloni – aflaţi în continuare în camera unei anumite femei măritate şi a soţului ei purtător-de- umeraş. Aşa că urcă cu mine ca să îmi descuie camera şi să-i pot arăta că sunt cine susţinem eu şi *Entertainment Weekly* că sunt.

Miroase a vanilie.

- Miroşi a mere, petrecăreţule, spune ea, poate

citindu-mi gândurile, poate nu, şi îmi zâmbeşte mânzeşte.

Are grijă să-şi ţină privirea mai sus de mijloc. E genul de zâmbet pe care nu ştiu mereu de unde să-l iau. Genul de zâmbet care îmi dă de înţeles că poate mă place. Şi n-o să vă vină să credeţi, dar nu ştiu niciodată cum ar trebui să reacţionez când primesc genul ăsta de atenţie din partea unei femei. Aşa că nu am nicio reacţie. În schimb, mă gândesc doar că afirmaţia ei pare venită de nicăieri.

- Ştiu că afirmaţia mea pare venită de nicăieri, continuă ea, făcând să pară totul şi mai ciudat. Dar cred că e genul de lucru care apare de nicăieri. Înţelegi?
- Înţeleg foarte bine.

Îmi vine să-i spun că „genul de lucru care apare de nicăieri” o să se potrivească perfect ca mesaj pe mormântul meu într-o bună zi, dar mi se pare că aş fi prea morbid şi nu cred că ar fi nimerit în situaţia de fată. Aşa că, în loc să fac o remarcă despre piatra mea de mormânt, îi spun ceva de genul:

- E fantastic ce lucruri ne sar uneori în ochi. Îţi vine să te întrebi dacă au fost dintotdeauna acolo.
- Ştiu ce spui, răspunde ea. În plus, am citit că, dacă cunoşti pe cineva şi miroase a mere, ce miroşi tu de fapt sunt feromoni. Ştii ce sunt feromonii, nu, petrecăreţule?
- Feromoni zici?

Îmi iau un răgaz de-o secundă doar ca să mă gândesc la cuvântul „feromoni”. Bun cuvânt. Arată îngrijit pe pagină şi se simte bine pe limbă.

- De ce-mi tot spui „petrecăreţule”? o întreb.

- Te deranjează? Nu eşti genul de tip pus pe distracţie?

Undeva pe la etajul şaisprezece încep să mă prind că poate flirtează cu mine, dar mi se părea că e frumoasă chiar dinainte de etajul şaisprezece, în stilul acela managerial, aşa că mă gândesc că e cazul să-i arăt că, la naiba, şi mie mi se pare că e o ţipă super. Aşa că i-o trântesc direct, cu cel mai bun accent scoţian â la Bogart:

- Mişto picioare.
- Îmi fac treaba cu ele, răspunde ea fără să clipească.

O spune cu tonul uneia care a citit acelaşi scenariu pe care l-am citit şi eu. E o caricatură, la fel cum sunt şi eu, lucru care pentru mine, în momentul ăsta al vieţii mele, e cât se poate de grozav.

- Ştiam eu că raiul se sprijină şi el pe ceva.
- Asta e dintr-o carte sau ceva?

Sau ceva.

E unul dintre acele momente când nu-mi dau seama cât anume din ceea ce mi se întâmplă – sau tot ceea ce mi se întâmplă, dacă e pe-aşa – e real şi cât e imaginar. Am o afecţiune. Am mai multe afecţiuni, dacă mă gândesc mai bine. Dar cea mai interesantă e chestia asta, când mintea mea se detaşează de ea însăşi. E ca şi cum aş visa cu ochii deschişi, doar că nu pot să-i pun capăt când vreau eu. Senzaţia zăboveşte. Unii o numesc tulburare, dar eu sunt genul de tip care vede jumătatea plină a paharului, aşa că nu mă las îmbrobodit de termenul ăla ieftin.

Practic, sunt un visător. Singura chestie e că momentele în care visez cu ochii deschişi. Durează mai mult şi sunt mai intense decât ar fi normal. Cel puţin

aşa mi-au declarat toţi doctorii care m-au consultat. Drept urmare, în lumea mea, realitatea e o chestie foarte fluidă. Probabil ăsta e şi motivul pentru care m-am apucat de scris.

Un alt lucru pe care ar trebui să-l ştiţi despre mine, pe lângă tendinţa de a avea o imaginaţie ultraactivă, e că sunt topit după filmele alb-negru. Ştiţi genul. Cele cu bărbaţi care se pricep să mânuiască cuvintele şi femei care se pricep şi mai bine să mânuiască cuvintele.

În clipa asta, eu şi imaginaţia mea am putea lejer schimba luminile din lift şi totul sar transforma într-o scenă din *Double Indemnity.* Aceleaşi umbre şi acelaşi dialog mitraliat. N-ai să mai auzi pe nimeni în ziua de azi vorbind aşa cum vorbeau personajele din filmul ăla. Poate nici n-a vorbit nimeni vreodată aşa. Şi-atunci, poate că nu aşa a decurs schimbul de replici dintre mine şi ea. Sau poate că da. Rareori îmi bat capul cu faptele concrete, nu mă interesează decât realitatea pe care alegem să o vedem eu şi imaginaţia mea.

- Ai mare încredere în tine, spune recepţionera care miroase a vanilie.
- Aşa cum pot avea încredere în mine cei care simt nevoia să se confeseze. E ceva ce vrei să-mi spui?
- Mereu treci direct la ce te interesează?
- Şi încă n-ai văzut nimic.

Apoi zâmbeşte.

Ne precipităm pe uşa dormitorului. E greu să-ţi dai seama unde se termină corpul meu şi unde începe al ei. Totul e un amestec de piele, terminaţii nervoase şi căldură. Şi mai sunt şi fluturii aceia micuţi care îşi fac apariţia adânc în stomac atunci când ştii – când ştii PE

BUNE – că ai întâlnit pe cineva special. Cineva de cursă lungă. Acelaşi chip pe care să-l vezi din nou şi din nou în toţi anii care urmează şi care să-ti facă fiecare zi a vieţii mai frumoasă.

Ar putea să fie *aleasa.* Ar putea să fie iubire. Într-atât de intens mi se pare totul. Iubirea se simte uneori aşa, nu? Mai mult ca o lovitură de fulger decât ca un val în creştere. Cunoşti o persoană şi tot corpul ţi- e cuprins de căldură, iar când o iei de mână, îi simţi fiecare bucăţică de corp, ca atunci când îţi înmoi degetul într-un râu şi simţi tot oceanul. Aşa simt acum cu această femeie. Sau cel puţin aşa îmi spune imaginaţia.

Când se face dimineaţă şi mă trezesc, tot nu ştiu în ce oraş din Midwest sunt, iar recepţionera a plecat deja şi mi-a lăsat un bileţel pe care scrie: „M-am distrat, petrecăreţule!” Şi în lumina noii zile, nu mi se mai pare deloc că noaptea trecută a fost despre iubire adevărată, ci un mod al naibii de distractiv de a interacţiona cu un alt suflet. Gândiţi-vă puţin: a fost nevoie de patru miliarde de ani ca întâlnirea noastră din lift să fie posibilă. Dacă nici asta nu e ceva special, atunci nu ştiu ce e.

Aşa că acum am un sentiment bun legat de soartă şi *kismet* şi ce băiat petrecăreţ sunt eu, şi mai simt şi că mi-e foarte foame. Vreau clătite, şi suc de portocale, şi poate un strop de votcă – doar cât să condimenteze puţin sucul de portocale mai devreme menţionat, f Mă îmbrac şi ies pe uşă.

Jos, micul-dejun e în toi. Hotelul e oarecum şic, dar când vine vorba despre hrănit oamenii, nu e cu nimic

mai bun decât Holiday Inn – care, apropo, e un hotel foarte bun. Tot ce spun e că pentru trei sute de dolari pe noapte (chiar dacă suportaţi de editură), m- aş fi aşteptat la ceva mai bun. Dar cum nu sunt genul năzuros, intru în rând cu restul oaspeţilor aşezaţi la coadă la bufet, îmi umplu farfuria şi mă aşez în cel mai îndepărtat colţ. Mă uit pe geam la oraş – oricare ar fi el – şi mă întreb ce-mi rezervă ziua de azi.

Şi atunci îmi dau seama că sunt urmărit. E genul acela de senzaţie instinctivă. Ceva care declanşează în modul cel mai vag posibil alarma şi îngrijorarea. Ca şi cum ai sta la umbra unui stejar şi ai avea sentimentul că o să-ţi cadă în cap.

- Hei, spune o voce.

Mă întorc şi văd un puşti lângă masa mea. Estimez că are în jur de zece ani. Un pic deşirat, sfios şi cu aer de tocilar. Genul de puşti care a stat prea mult cu nasul în cărţi şi nu prea a dat piept cu viaţa adevărată. Uneori te uiţi la un copil şi ştii pur şi simplu. Îi citeşti tot viitorul în ochi. Aşa şi cu puştiul ăsta: e tot viitorul lui văzut dintr-o privire.

Dar toate amănuntele astea sunt nesemnificative în comparaţie cu pielea lui. E neagră. Doar că nu doar neagră, imposibil de neagră. Pielea cea mai închisă la culoare pe care am văzut-o vreodată. E ca cerul de deasupra oceanului acoperit de nori în puterea nopţii. E ca şi cum ai bâjbâi în peşteri vechi de când lumea şi pământul, unde nu a pătruns niciodată lumina soarelui. Genul de negru care mă face să cred că s-a dat cu ceva fard pe faţă. Genul de negru care mă face să mă întreb dacă ce văd e real sau sunt primele simptome ale unei crize oculare sau neurologice.

Îmi spune ceva, dar sunt atât de surprins de culoarea pielii lui, încât nu aud nimic din ce-mi spune.

- Ce-ai spus? îl întreb.
- Pot să stau aici?

Arată spre scaunul de la masa mea şi imediat apoi se aşază, până să apuc eu să-i spun că da.

Are o farfurie plină de clătite şi sos, care seamănă aşa de mult cu farfuria mea, încât nu pot decât să-l admir. În timp ce începe să mănânce, mă uit în jur, încercând să-mi dau seama care dintre ceilalţi oaspeţi respectabili care iau micul-dejun ar putea fi părinţii lui. Ultimul lucru pe care mi-l doresc e să mă trezesc cu o mamă îngrozită care să ţipe la mine că de ce stau la masă cu copilul ei. E genul de publicitate care poate ruina un turneu de promovare a unei cărţi.

După ce constat că nu e nimeni pe-acolo care să fi procreat această splendoare închisă la culoare, mă mulţumesc cu gândul că mi-am făcut un prieten nou şi îi adresez acelaşi tip de remarcă sarcastică pe care i-aş adresa-o oricui altcuiva pe lumea asta.

- Arăţi de parcă ai avut parte de ceva aventuri la viaţa ta, Puştiule.
- Mda, să zicem.

Îşi ţine ochii în farfurie în timp ce vorbeşte, lucru care-mi convine de minune, fiindcă pot să mă uit liniştit la adânciturile negre din pielea lui fără să îl fac să se simtă aiurea. Culoarea pielii lui e de un negru de-a dreptul hipnotizant. Genul de lucru pe care trebuie să-l vezi ca să-l crezi. Mă holbez la pielea lui şi am senzaţia că mă prăbuşesc. De parcă ar vrea să mă absoarbă. De parcă nici n-am fost vreodată separat de el, iar pielea lui – toată numai umbre şi întunecimi –

încearcă acum să mă aducă înapoi unde mi-e locul, ca să poată să aibă grijă de mine.

- E în ordine, spune Puştiul.

- Ce e în ordine?

- Că te holbezi. E în ordine. Toată lumea se holbează.

Îşi îndeasă încă o bucată de clătită în gură şi îmi imaginez că are gust de jenă.

- Aiurea. N-ar trebui să mă holbez la nimeni. Nu când noaptea trecută am stat chiar aici în recepţie în pielea goală, în văzul tuturor. Gol ca un nap, cum ar spune scumpul meu tată, uşoară fie-i ţărâna. Dacă merită cineva să se holbeze lumea la el, acela sunt eu, Puştiule.

Puştiul dă din cap, dar nu-şi ia ochii din farfurie. Îmi dau seama că s-a ruşinat şi simt o înţepătură de vină.

- Şi ia spune, cu ce ocazie luăm micul- dejun împreună?

În timp ce vorbesc, ridic privirea spre televizorul aflat pe peretele din cealaltă parte a încăperii şi apuc să mai văd finalul unui reportaj despre un băiat mort. Împuşcat se pare, dar nu aflu cine e ucigaşul, pentru că cineva schimbă postul pe ESPN[2] şi pe ecran apare brusc imaginea unor bărbaţi care se dau cap în cap şi strigă ceva despre *first downs*[3].

- M-am săturat de povestea asta de rahat, spune domnul responsabil de schimbarea canalului.

După reacţia celorlalţi oameni din restaurant, toată lumea s-a săturat de povestea aia de rahat. Aşa că mă întorc din nou spre Puşti, care tot nu mi-a răspuns la întrebare.

- Deci? îl întreb eu.

- Nimic special, doar m-am gândit că era cazul să ne cunoaştem în sfârşit, răspunde Puştiul.
- Asta sună ameninţător, spun eu zâmbind.
- Păi nu e, mă linişteşte Puştiul şi afişează un zâmbet cu dinţi orbitor de albi.

În contrast cu pielea neagră, zâmbetul lui poate la fel de bine să fie cel mai frumos pe care l-am văzut vreodată.
- Nimic de genul ăsta, continuă el.

Parcă simt că tărăgănează un pic cuvintele. Ceva din accentul negrilor din sud. Sunt sigur că au fost destule dăţi în care a avut ocazia să spună „y'alls”[4] şi „my neck of the woods'[5] în puţinii ani care s-au scurs de când s-a născut. Vocea lui aminteşte de un Cadillac vechi şi de alune fierte, de ceai îndulcit şi acasă. E la fel de frumoasă ca pielea şi ca zâmbetul lui.
- Voiam de mult să stau de vorbă cu tine, spune Puştiul.

Îi răspund cu cel mai bun zâmbet al meu „mereu bucuros să cunosc un fan”:
- Vrei să-ţi dau un autograf pe carte?
- Puştiul zâmbeşte strâmb.
- Mnu. Nu sunt fan. Doar voiam să te cunosc.
- În regulă, îi spun.

Nu e prima dată când am de-a face cu astfel de fani de când a început turneul de promovare. Am învăţat să le fac jocul.
- În cazul ăsta, mă bucur şi eu să te cunosc.

Oricât de interesant ar arăta puştiul, e ceva la el care mă şi nelinişteşte. În timp ce îl urmăresc cum mănâncă, simt o nevoie imperioasă să plec de lângă el. Vreau să mă duc înapoi în camera mea. Vreau să mă duc înapoi

în camera mea, să mă ghemuiesc în pat, să dorm şi el să nu-mi apară în vise.

Îmi dau seama că nu mai suport să stau la masă cu puştiul ăsta. Mintea mea nu mai suportă. Mă holbez întruna la pielea lui şi îmi repet întruna să nu mă mai holbez. Pe cât de mult vreau să mă holbez la el, pe atât de mult vreau să nu mă mai uit niciodată la el. Are ceva care mă face instantaneu să-l iubesc şi să-l urăsc. Îmi vine să-l îmbrăţişez /şi să-l împing cât colo în acelaşi timp. Şi ştiu că totul porneşte de la culoarea imposibilă a pielii lui.

Mă întreb cum e să ai culoarea asta când eşti mic. Să mergi la şcoală arătând aşa? Mai mult ca sigur fusese un coşmar. Un nenorocit de coşmar.

- Păi atunci, îi spun eu, îmi pare bine că te-am cunoscut şi sper că şi tu te bucuri că m-ai cunoscut. Mi-ar plăcea să spun ceva despre soartă şi puterea întâlnirilor întâmplătoare, atracţia străinilor, întâmplări norocoase... genul ăla de lucruri.
- E în ordine. Nu tre' să mai stai. Doar am vrut să mă vezi. Atâta tot.
- OK, consideră că te-am văzut, îi spun eu, apoi îl ţintesc cu degetele în formă de pistol şi spun: Poc-poc!

Îi mai zâmbesc o dată, în cinstea exprimării sale gentile, şi totuşi elocvente: „Doar am vrut să mă vezi.” E o declaraţie foarte frumoasă. Serios acum, nu asta ne dorim cu toţii, să fim văzuţi?

Înainte să plec, mă las în jos spre el şi îi spun pe cel mai sincer ton posibil:

- Te văd.

Apoi mă îndrept spre camera mea.

Mă întind pe pat şi încerc să mă odihnesc puţin înainte să mă pornesc spre următoarea destinaţie din turneu. Ultimul lucru pe care îl văd este întunecimea Puştiului. Îi văd pielea. E mai neagră decât întunericul somnului. Apoi zâmbeşte strâmb şi dinţii orbitor de albi îi strălucesc precum zăpada proaspăt întinsă pe florile de corn. Apoi imaginea Puştiului se estompează. Zâmbetul lui mai pluteşte o vreme în aer, dar dispare şi el curând.

Chiar înainte să mă las purtat pe aripile somnului, îmi vine în minte un sincer „sărmanul puşti” pentru băiatul negru ca smoala pe care l-am cunoscut azi. Să-ţi duci viaţa arătând aşa într-o lume care funcţionează aşa cum ştim că funcţionează? Nu aş obliga pe nimeni să poarte o astfel de cruce.

Băiatul avea zece ani acum. Trecuseră cinci ani de când îl convinseseră părinţii lui că putea să devină invizibil. Suficienţi cât să descopere că nu fusese decât o minciună sfruntată. Şi nicăieri nu ieşea mai bine la iveală adevărul minciunii lor decât pe drumul cu autobuzul până la şcoală.

Ura drumul ăla mai mult ca orice altceva. Tot în autobuz era şi când au început să-l strige „Smoală”. Smoală. Câteva litere care-i atârnau de gât ca o piatră de moară. Aşa se face că în fiecare zi când vedea autobuzul apropiindu-se cu hurducăieli, mergea spre el târşâind picioarele şi rostind aceeaşi mantră din nou şi din nou, ca pe o incantaţie: „Nu-i lăsa să te vadă. Nu-i lăsa să te vadă.” Ştia foarte bine că toate poveştile despre Cei Nevăzuţi erau doar o invenţie, însă era încă suficient de copil cât să creadă că sunt adevărate.

Aşa că în fiecare dimineaţă încerca să fie Cel Nevăzut. Se urca în linişte în autobuz – fără să râdă sau să salute – şi se îndrepta spre locul lui, având grijă să nu ridice privirea din pământ. Apoi se strecura pe scaunul de la geam, îşi punea rucsacul în poală, îşi trăgea gluga peste cap şi se uita pe fereastră, respirând încet şi egal, ca o gazelă care se ascunde printre lei.

Şi uneori funcţiona. Uneori era invizibil. Sau, cel puţin, aşa avea impresia. Dar era o invizibilitate precară, plină de anxietate şi nervi încordaţi. Îşi petrecea timpul ascultând conversaţiile celorlalţi copii, încercând să-şi repereze numele, acel cuvânt de câteva litere cu care ajunsese să se identifice: „Smoală.” Nu era deloc o ascunzătoare bună, căci nu semăna

nicidecum cu locul sigur şi fericit pe care i-l descriseseră părinţii lui când îi povestiseră despre Cei Nevăzuţi. Dar în lipsă de altceva, se mulţumea şi cu asta.

Iar în zilele în care nu funcţiona, când degeaba îşi dădea toată silinţa, planul lui se năruia mereu în acelaşi fel, mereu din cauza aceleiaşi persoane. Smoală a început să tremure încă de când autobuzul s-a oprit în dreptul casei lui Tyrone Greene. S-a lipit şi mai mult de fereastră şi şi-a ţinut respiraţia în timp ce puştiul de clasa a opta s-a urcat în autobuz şi a mers tropăind pe culoar până în spate, unde stăteau de obicei toţi ceilalţi puşti de clasa a opta.

Tyrone Greene era cel mai mare puşti de clasa a opta de pe planetă. Tatăl lui era fermier şi îl punea pe Tyrone să muncească pe câmp toată vara. Din cauza asta, avea muşchi şi rotunjimi de adult, deşi abia ce împlinise treisprezece ani. Era genul de puşti care ştia că statura lui îi conferă autoritate asupra celorlalţi. Era genul de puşti care îi dăduse băiatului porecla „Smoală”.

Smoală nu s-a mişcat în următoarele douăzeci de minute. A stat cu privirea lipită de geam, uitându-se la rulotele vechi, la magnolii şi la câmpurile întinse. A numărat secundele, în speranţa că şcoala o să apară dintr-o clipă în alta şi el o să poată să respire din nou şi s-o şteargă cât mai repede din autobuz fără să-i atragă atenţia lui Tyrone.

- Hei! s-a auzit o voce baritonală din spatele autobuzului.

Smoală a tresărit.

- Hei, Smoală? a strigat Tyrone. Smoală? Hei,

negroteiule, n- auzi? Răspunde!

Nervii lui Smoală s-au întins ca vita-de- vie pe arac şi băiatul a închis ochii cât de strâns a putut. Corpul i s-a încordat ca un arc. A început să-şi spună în şoaptă: „Eşti nevăzut şi în siguranţă. Eşti nevăzut şi în siguranţă. Eşti...”

Tyrone s-a lăsat să cadă cu toată greutatea pe scaunul de lângă el, întrerupându-i mantra.

- Smoală? a mârâit Tyrone. Nu te face că nu m-auzi, negrotei tocilar ce esti. Mă oftică rău faza asta.

- Ce e? a răspuns în sfârsit Smoală.

Nu şi-a întors privirea de la geam, pentru că lacrimile îi împungeau deja ochii şi, dacă ar fi fost după el, ar fi preferat să nul vadă nimeni plângând.

- Hei, frate, a spus Tyrone, cu o voce surprinzător de blândă. Hei, întoarce-te, frăţioare. Vreau să stăm de vorbă, OK?

Smoală şi-a dat gluga pe spate şi s-a întors cu faţa spre Tyrone. Arăta masiv ca un bărbat în toată firea şi avea un nas acvilin, pielea cafenie şi un zâmbet usor strâmb.

- De ce nu mă bagi în seamă. Smoală? Ştii doar că esti tovarăsul meu.

Şi, ca de fiecare dată, zâmbetul i s-a lăţit pe toată faţa.

- Suntem tovarăsi, nu-i asa? a mai spus el, apoi i-a întins mâna mare şi bătătorită.

Smoală s-a uitat o clipă la mâna întinsă în aer. Şi asta făcea parte din acelasi scenariu orchestrat de Tyrone. Era o ceremonie îngrozitoare, pusă în scenă la nesfârsit, zi după zi, dăinuind peste ani la fel ca speranţa că, într-o bună zi, vom cunoaste iubirea

adevărată.

- Nu vrei să dai mâna cu mine? a întrebat Tyrone şi duritatea ia revenit în glas. Nu mă lăsa cu mâna întinsă, Smoală.

Neavând cale de scăpare, Smoală a dat mâna cu Tyrone.

- Asa, a spus Tyrone bucuros. Asa te vreau.

Ceilalţi pusti din autobuz erau numai ochi şi urechi. De voie, de nevoie, erau şi ei părtasi la ceremonie. Cei din faţă stăteau întorsi şi aplecaţi peste spătarele scaunelor. Câţiva rânjeau. Alţii nu rânjeau, dar nici nu-şi luau ochii de la ei. Pe acestia din urmă îi era cel mai greu lui Smoală să-i înţeleagă. Dar stia că şi el ar fi făcut la fel.

Puştii de clasa a opta au plecat de la locurile lor din spate şi au venit la jumătatea autobuzului, formând un semicerc în jurul lui Smoală şi al lui Tyrone, atraşi de forţa gravitaţională a cruzimii.

- Şi ce mai zici. Smoală? Eşti bine, frate? Ai tăi? Toate bune?

- Da, a răspuns Smoală, încercând să pronunţe cuvântul cu toată tăria de care era capabil, să dea forţă acelei unice silabe, în aşa fel încât să pară mai mare decât era în realitate.

- Da? Mă bucur. Fac pariu că taică-tu-i la fel de slăbănog ca naiba.

Tyrone a aruncat o privire la ceilalţi puşti, apoi şi-a îndreptat din nou atenţia spre Smoală.

- Hei, pot să te întreb ceva, frate?

Băiatul a simţit că i se pune un nod în gât. A încercat să-l înghită – cu tot cu ruşinea, frica şi lacrimile care-i înţepau ochii –, dar nodul s-a înţepenit şi a fost cât pe

ce să vomite. Şi-a dres glasul şi s-a întors din nou cu faţa spre geam, dorindu-şi să vină cineva şi să-l scape de-acolo.

Ar fi vrut să poată să dispară din nou, să devină din nou nevăzut ca în ziua aceea. Erau de-acum ani buni de când mama şi tatăl lui îl obligau să închidă ochii şi să repete iar şi iar: „Sunt nevăzut şi în siguranţă. Sunt nevăzut şi în siguranţă.” Dar nu funcţionase niciodată. Uneori, tatăl lui ofta prelung când băiatul nu reuşea să devină din nou invizibil. Mama lui avea mai multă răbdare, sau poate doar era mai tristă, când băiatul nu reuşea să mai găsească magia.

- E în ordine, i-a spus ea. O să reuşeşti.
- E adevărat ce-mi spuneţi? a întrebat-o Smoală. Darryl, colegul meu, zice că oamenii nu pot să devină invizibili. Zice că mă păcăliţi.
- Nu-ţi bate capul cu ce spune Darryl. Doar pentru că nimeni altcineva nu e în stare s-o facă, nu înseamnă că tu nu poţi.
- Tu ai reuşit vreodată? Sau tata?
- Nu, i-a răspuns mama lui blând, parcă cerându-şi scuze. Dar tu o să reuşeşti. Singurul lucru care contează e să înveţi cum se face.
- De ce? a întrebat Smoală.
- Pentru că trebuie, a răspuns mama lui, aşa cum îi răspundea de fiecare dată.
- Hei, a spus Tyrone, risipindu-i speranţa că avea să vină cineva să-l salveze. Te-am întrebat ceva. Iar te faci că nu m-auzi, negroteiule?
- Mnu, a spus Smoală.

A tras adânc aer în piept şi şi-a şters prima lacrimă apărută în colţul ochiului. Nu avea cum să oprească ce

avea să se întâmple. Tot ce mai spera în clipa aceea era să îndure totul cu cât mai puţine lacrimi.

- Te-aud. Ce vrei să mă întrebi?
- Super. Hei, ştii că eşti tovarăşul meu, da?
- Da, ştiu.
- Aşa că trebuie să te întreb, frate... ştii că eşti negru, da?

Smoală a ezitat. Din nou şi-a dorit să fie invizibil. Din nou, spre ruşinea lui şi a nu ştiu câta oară, nu a reuşit să devină invizibil, ci doar să rămână acelaşi puşti cu pielea imposibil de închisă la culoare. Sigur că ştia că e negru. Nu cu pielea închisă la culoare, ci negru. Negru ca întunericul din spatele ochilor închişi. Negru ca nopţile fără stele. Negru ca funinginea din hornuri.

Purta hanorace cu glugă şi pantaloni lungi indiferent de anotimp, în speranţa că dacă nu-i rămânea prea mult din piele la vedere, puştii aveau să aibă mai puţine motive să se ia de el. În zadar însă. El era Smoală şi toată lumea avea grijă să-i amintească asta. Putea să facă orice, lucrurile aveau să rămână la fel şi pace.

- Răspunde-mi, Smoală, ştii că eşti negru, da? a insistat Tyrone.

Tyrone avea pielea perfectă. Maro-deschis. Untoasă. Dulce binecuvântare. Pielea deschisă la culoare era un magnet pentru fete. Pielea deschisă la culoare te ajuta să devii profesor. Pielea deschisă la culoare te făcea vedetă la Hollywood. Pielea deschisă la culoare era totul. Şi aproape toată lumea avea pielea mai deschisă la culoare decât a lui, aşa că ce-ar fi putut să-i rezerve lui viitorul?

- Da, ştiu, a spus Smoală zâmbind, de parcă un zâmbet ar fi putut să evite durerea.

- Da. Doar că nu eşti pur şi simplu negru. Eşti extra negru. Gen, sunt convins că transpiri cafea.

În autobuz s-au auzit primele râsete înfundate.

- Pe bune, ai furat cumva *toată* negreala din lume? Ce eşti aşa scârţar?

Mai multe râsete. Câteva rânduri mai în spate, o fată a scăpat un râset sonor.

- Frate, cred că mama ta e oarbă şi a vrut să ieşi aşa cum vede ea. Frate, când te
dai tu jos din maşină, se aprinde becul de ulei pe bord, nu-i aşa?

Râsetele înfundate s-au transformat în chicoteli şi apoi în hohote. Tot autobuzul se distra copios.

- De ce eşti aşa de negru? Şi de ce, ca de ce, dar cum? Cum ai ieşit aşa de negru? E de la soare? Asta e? Serios, frate, eşti extra negru. Eşti negru cu nuanţe de negru. Eşti tovarăşul meu şi toate cele, dar la naiba... Ai luat tot negrul!

De fiecare dată când Tyrone a pronunţat cuvântul „negru”. Smoală a tresărit şi valul de râsete l-a împresurat şi mai mult. Smoală a înghiţit din nou şi a încercat să se uite oriunde în altă parte, dar nu avea unde să-şi mute privirea. Tyrone era oglinda care reflecta materia neagră în care voia să se transforme Smoală şi în care nu avea să reuşească vreodată să se transforme. Tyrone era negrul care nu era musai să fie negru. Avea un păr care îi stătea moale şi creţ fără să aibă nevoie de produse de îngrijire, avea nasul drept şi subţire şi buzele la fel de subţiri, şi totuşi putea să fie negru atunci când voia şi putea să fie şi altceva atunci când o cerea situaţia.

Ce altceva ţi-ai mai putea dori?

- Pe bune acum, a continuat Tyrone, cum de eşti aşa de negru, frate? De ce eşti aşa de negru?

Smoală a dat din cap.

- Eşti caraghios, a spus el râzând nervos.
- Nu glumesc. De ce eşti aşa de negru?
- Frate...
- De ce eşti aşa de negru?
- Încetează. OK?
- Mnu. Nu până nu-mi răspunzi. De ce eşti ca dracu' de negru?
- De ce faci asta?
- De ce eşti aşa de negru?
- Lasă-mă-n pace.
- Obligă-mă. De ce eşti aşa de negru?
- Te rog...
- De ce eşti aşa de negru?
- Te rog, Tyrone.
- De ce eşti aşa de negru?
- Încetează!
- De ce eşti aşa de negru?

Obrajii lui Smoală erau uzi de lacrimi. Râsul a reverberat de-a lungul cadrului de metal îngust al autobuzului până ce a ajuns să se cutremure ca podeaua unei biserici baptiste la înviere. Râsul nu s-a potolit până ce Smoală n-a ajuns să plângă cu suspine şi şoferul autobuzului a ţipat în sfârşit la ei să meargă cu toţii la locurile lor.

Tyrone s-a ridicat în picioare.

- De ce plângi, frate? La naiba. Ştii doar că fac mişto de tine.

Apoi a pornit spre coada autobuzului, urmat de gaşca de puşti de clasa a opta, rânjind cu toţii ca nişte îngeri.

Mai târziu în noaptea aceea, în timp ce restul casei dormea, Smoală a stat în capul oaselor în camera lui, străduindu-se să nu plângă, dar fără prea mare succes. Suspinele lui cu sughiţuri l-au trezit pe tatăl lui, care a venit şi s-a aşezat pe marginea patului lui Smoală şi i-a spus simplu:

- Nu pune la suflet ce spun oamenii. Să-i ia naiba pe toţi. Eşti frumos, fiule.

- De ce trebuie să arăt aşa? a întrebat Smoală, suspinele lui devenind de-acum un plânset în toată regula.

- Într-o zi o să trebuiască să înveţi să te iubeşti aşa cum eşti, i-a spus tatăl lui, dar, asurzit de durere. Smoală nu l-a auzit.

Şi aşa, tatăl lui Smoală s-a urcat în pat lângă fiul lui, şi l-a ţinut în braţe, şi l-a alinat în timp ce băiatul a plâns, iar, afară, stelele străluceau şi noaptea învăluia în abanos zgomotele pământului.

Îmi cer scuze. Am uitat să mă prezint. Sunt un scriitor. Numele meu este . Poate ai auzit de mine sau poate nu, dar mai mult
ca sigur ai auzit de cartea mea. Pare că se vinde foarte bine. Se numeşte *O carte dată naibii.* Şi, dacă e să ne luăm după recenzii, e *O carte dată naibii* de bună.

O găseşti în librării. O găseşti online. O găseşti în format Kindle, pe Kobo, pe iPad şi pe Audible. Are incluse drepturi de ecranizare – se pare că Joseph Gordon-Levitt şi Donald Glover sunt amândoi interesaţi. Ba chiar suntem în tratative să scoatem o carte de benzi desenate. Editorul meu e fericit. Redactorul meu e fericit. Compania care mi-a aprobat creditul de studii e fericită. Agenta meu literară şi de presă e... ei bine... e implicată şi cred că termenul se apropie cel mai mult de ideea de fericire în accepţia agenţilor de presă. Dar nu vreau să vorbesc despre cartea mea. Nu încă. Totul trebuie să înceapă mai întâi de undeva.

Am crescut într-o casă micuţă dintr-un oraş din Carolina de Nord de care nu aţi auzit niciodată, pentru că nu a produs niciun lucru de valoare, şi nici nu a făcut altceva decât să rămână pe loc ca un ochi de apă stătut în timp ce valul vieţii se prelinge grăbit în jurul lui.

Am avut părinţi pe care nu ştiţi cum îi cheamă, dar sunt sigur că vă puteţi imagina. Vi-I puteţi închipui pe tata, înalt şi deşirat. A lucrat toată viaţa la un gater. V-o puteţi închipui pe mama, scundă şi dolofană. A lucrat toată viaţa ca mamă. Undeva la întreţăierea acelei ecuaţii banale, am crescut eu – un puşti slăbănog care

citea o mulţime de cărţi. Ca elev, mă situam chiar la mijlocul curbei de inteligenţă. Eram un copil minune al mediocrităţii.

Aveam paisprezece ani când m-am hotărât să devin scriitor.

Lucrurile nu erau aşa de complicate pe vremea aceea. La început, compuneam finaluri alternative la cărţile şi miturile mele preferate. În *Odiseea* mea. Atena nu mai apare, iar Odiseu se ia la trântă cu peţitorii într-o luptă pe viaţă şi pe moarte. Îşi pierde un braţ în timpul luptei şi rămâne în istorie cu numele de Odiseu cel Retezat, nume care, evident, i se potriveşte mult mai bine.

Primele mele scrieri nu au fost deloc strălucite. Personajele mele nu aveau zvâc. N-as fi reuşit să redau o scenă decentă nici dacă viaţa mi-ar fi depins de asta. Toate propoziţiile mele se terminau invariabil cu adverbe. Culmea expresivităţii primelor mele încercări literare se regăseşte în descrierea unui copac, care suna ceva de genul „o excrescenţă lungă de lemn, cu crăci ca de copac .

Dar îmi plăcea să spun poveşti. Şi pe vremea aceea, pe când eram un scriitor în devenire, asta era singura cerinţă dacă voiai să te apuci de scris. Ironia face că, după ce am devenit scriitor cu acte în regulă, viaţa mea nu s-a mai redus doar la scris. Ciudat, nu?

În anii de liceu, am fost puştiul slăbănog plin de coşuri care nu vorbea cu nimeni şi cu care nu vorbea nimeni. Nu m-am îndrăgostit niciodată. Sau, ca s-o spunem pe-aia dreaptă, m-am îndrăgostit, dar nu a fost reciproc. Îmi petreceam serile de vineri şi sâmbătă în camera mea cu un bol de Cheetos şi o intrigă atât de

complicată, încât aveam nevoie de trei table de scris ca să pot ţine pasul şi să nu mă pierd în detalii. În noaptea balului, în vreme ce toţi ceilalţi de vârsta mea erau ocupaţi să studieze geometria sexului opus pe bancheta din spate a maşinii sau, dacă părinţii nu erau acasă, în camera lor, eu stăteam întins pe jos în sufragerie cu un stilou între dinţi şi muzica celor de la Boyz II Men pe fundal, lăsată în surdină, încercând să-mi dau seama de ce era protagonistul celui de-al treilea roman al meu – un detectiv pe nume „D.T.” – un bărbat fără noroc în viaţă, care suferise mult din cauza asta şi, în mod ciudat, nu-şi amintea cum să-şi lege şireturile. Intenţia mea era să descriu asta ca pe o bizarerie atrăgătoare, doar că reuşeam cumva să las să se înţeleagă că suferă de Alzheimer. Cu timpul, tot scriind despre el, detectivul D.T. a ajuns să-mi amintească de tata, deşi din motive diferite.

La paisprezece ani, am fost diagnosticat cu afecţiunea mea legată de reveriile diurne. Vedeam lucruri. Vedeam dragoni la apus şi curcubeie pe cerul nopţii. Aveam prieteni pe care doar eu îi vedeam şi purtam conversaţii cu câinele meu. A fost o perioadă agitată. Şi a fost peste puterea de înţelegere a mentalităţii înguste de la ţară. Cred că părinţii mei s-au speriat foarte tare în acele prime câteva luni. Am consultat tot felul de doctori şi am încercat diferite medicamente, dar, până la urmă, am învăţat să-mi ţin gura şi, în final, am început să disting între ce era real şi lucrurile pe care le vedeam şi le simţeam doar eu.

Pentru părinţii mei, asta a însemnat că, în sfârşit, fiul lor se însănătoşise – fiind baptişti, i-au atribuit imediat meritul lui Dumnezeu –, iar pentru mine, s-a dovedit a fi

darul cel mai de preţ al vieţii mele. Lumi întregi erau ale mele şi numai ale mele. Trăiam într-un loc populat de oameni, creaturi şi peisaje care, pentru majoritatea oamenilor, erau imposibil de imaginat. Am trăit aşa ani la rând. Doar o eră de visuri, iluzii şi obişnuita sfială socială – veşmântul adolescenţilor de pretutindeni.

Înainte să scriu o *carte dată naibii,* am lucrat în iadul Serviciului Clienţi. Am lucrat casier la Walmart, am vândut oale la Bed Bath & Beyond, am servit tăieţei moi şi grisine cu nemiluita la Olive Garden. Lista continuă. Dacă vreun client avea ceva de rezolvat, sunt şanse mari să fi avut de-a face cu mine. Dar chiar înainte să mi se schimbe viaţa, am lucrat la o anumită companie de telefonie de renume internaţional pe care, ca să evit orice acţiune în instanţă, o s-o numesc „Companie Importantă de Telefonie”. Aşa cum îi place lui Sharon, agenta mea, să spună: „Ai grijă să nu fii dat în judecată decât dacă poţi garanta că va fi reclamă bună pentru carte.”

Să derulăm puţin înapoi firul evenimentelor. Să ne delectăm cu câteva amintiri din perioada aceea. În contextul de faţă, regula spune că, dacă îţi aşterni amintirile pe hârtie, rezultatul se numeşte poveste premergătoare.

Aşadar, iată-mă într-un birou-cub de la etajul al doilea al unui call center de trei etaje din Carolina de Nord, acest subraţ transpirat sud-estic. Stau la birou cu o pereche de căşti pe urechi şi vorbesc cu o persoană pe care nu o s-o întâlnesc niciodată, dar care, în felul ei, era o damă al naibii de bine.

- Da, îi spun femeii de la telefon.

Ea e în Brooklyn şi eu sunt în Carolina de Nord.

Vorbeşte cu unul dintre accentele acelea splendide newyorkeze – poruncitor şi urgent –, dar pare de treabă. Râde la glumele mele şi este printre cei mai normali clienţi pe care i-am avut astăzi.

- Deci ce părere ai? întreabă ea.
- Păi ce să spun, nu cred că te înşală.

Ceea ce e doar pe jumătate adevărat. Chiar *nu* cred că o înşală, dar faptul că a simţit nevoia să mă sune şi să-mi ceară să verific convorbirile lui telefonice din ultimele şase luni îmi dă de bănuit că ceva, ceva sigur e în neregulă acolo.

- Despre ce crezi că e vorba?
- Cred că trebuie doar să învăţaţi să comunicaţi un pic mai bine. Ideea e că tu eşti grozavă – cel puţin aşa se aude de la mine – şi, din ce mi-ai spus, el e genul de bărbat care are grijă de tine. Aşa că părerea mea e c-ar trebui să închiriaţi o cameră pe weekend. Ştii tu, să vă zbenguiţi până rămâneţi fără suflu şi să nu mai puteţi decât să simţiţi. De când n-aţi mai făcut asta?
- Din 1994.
- A fost un an bun.
- A fost un an minunat.
- Jean-Claude Van Damme era regele lumii pe vremea aia.
- Şi să nu uităm de Seagal.
- Să nu uităm niciodată de Seagal.

După care oftează şi e unul dintre oftaturile acelea prelungi, de uşurare, ca şi cum ar renunţa în sfârşit la ceea ce o preocupase până atunci. În sfârşit se smulge din relaţie şi redevine ea însăşi. Cu toţii ne pierdem unii în ceilalţi. Şi uneori e nevoie să apară un necunoscut care se întâmplă să lucreze la o companie

de telefonie ca să ne ajute să ieşim din genul acela de pădure. Nu e vina nimănui.

Aşa că eu şi femeia din New York nu uităm de Seagal cât mai stăm de vorbă – nu foarte mult, de altfel. A obţinut ce voia. Am aplicat un garou pe căsnicia ei şi i-am economisit cei cincisprezece dolari cât ar fi costat-o să ceară factura detaliată. Un câştig pentru mine. Un câştig pentru ea. O pierdere pentru Compania Importantă de Telefonie.

Îmi iau la revedere cu una dintre replicile mele clasice:

- În cinstea ta, puştoaico.[6]

Dă să mai spună ceva chiar când degetul meu e deja pe butonul de închidere apel. Ultimul lucru pe care îl aud e ceva de genul:

- Ai auzit de împuş...

Şi cu asta, convorbirea se încheie. Cam asta e ideea de bază la jobul meu: să cunosc pe cineva, să formez o legătură, să ofer ajutor, să îmi iau la revedere în momentul potrivit. Imediat ce termin de vorbit cu doamna 1994, amicul meu Sean se înfiinţează lângă biroul meu. Sean e un tip de treabă. Genul de tip cu care ai fi mândru să pleci la război, în cazul în care s-ar ivi ocazia. E un tip dintr-o bucată, cum ar spune unii.

- Merge treaba? mă întreabă Sean.
- Am cunoscut o femeie care era îndrăgostită în '94.
- A fost un an bun.
- Aşa i-am spus şi eu.
- Mi-ar fi plăcut şi mie să nimeresc pe cineva la fel de cool. Eu tocmai mi-am petrecut ultima oră stând de vorbă cu un pilot.
- Futu-i.

Ca să ştiţi şi voi, piloţii sunt cei mai oribili oameni. Teribil, cumplit de oribili – cel puţin când vine vorba despre Serviciul Clienţi. Posibil să aibă legătură cu toată bravada de la şcoala de aviaţie de care se molipsesc după ce se uită în reluare la *Top Gun,* chiar înainte să se ridice la cer în ceea ce e practic un uriaş elefant de otel. Cred că-şi imaginează că sunt urmăriţi de MiG-uri ruseşti şi toate cele.

Indiferent de motiv, când devin clienţi, piloţii nu vorbesc la telefon – latră ordine. Ştii că stai de vorbă cu un pilot când te sună, pentru că îţi spune imediat cu ce se ocupă.

- Sunt pilot! urlă el, apoi adaugă: Dacă fac o greşeală, vieţile oamenilor sunt în pericol! înţelegi ce înseamnă asta?

După câte se pare, asta înseamnă că au voie să urle la tine şi să te facă idiot, cretin, incompetent prost, pizdă, curvă, târâtură şi orice le mai vine la gură.

- Piloţii ăştia, îi spun lui Sean. Nenorociţi! ăştia de piloţi.
- Mie-mi spui.
- De câte ori te-a futut în gură?

Am pierdut numărătoarea la şaptesprezece, spune Sean dând din cap. Hei, ai auzit de băiatul ăla?

- Ce băiat? întreb eu.
- Băiatul care...

Chiar atunci porneşte o alarmă pe undeva prin apropiere. E tipul ăla de sonerie scurtă, enervantă, care te duce cu gândul la un curent electric care-ţi trece prin buricele degetelor.

- Fir-ar, spune Sean ciupindu-se de nas de nervi.
- Mă mir că am apucat şi atât.

De undeva din marea de birouri-cub, ca o maree de hidoşenie, îşi face apariţia Echipa de încurajare. Echipa de încurajare e formată din oamenii însărcinaţi de Compania Importantă de Telefonie să se asigure că rămânem zdraveni la cap făcând un job care e însăşi definiţia nebuniei.

E naşpa rău să lucrezi la relaţii cu clienţii. Şi, când lucrezi la relaţii cu clienţii într-o Companie Importantă de Telefonie – sau orice companie de telefonie –, e şi mai naşpa. Adevărul e că nimeni nu sună de fericire la serviciul de relaţii cu clienţii al furnizorului de telefonie. Nimeni nu sună ca să spună: „Hei, am sunat să-ţi spun că am o zi minunată.

O, nu.

Lumea sună pentru că are o problemă. Şi în nouă cazuri din zece, e vorba despre o problemă cu care n-am avut de-a face nici eu, nici vreunul dintre colegii mei.

Ţi s-a întrerupt convorbirea? Antena de transmisie a făcut asta, nu eu.

Au vorbit copiii la telefon prea mult şi ţi-a venit o factură uriaşă? Micuţul Johnny sau micuţa Susie a făcut asta, nu eu.

Ţi-a căzut telefonul într-o baltă? Gravitaţia a făcut asta, nu eu.

Ţi-a mâncat un raton telefonul? Ratonul Randy a făcut asta – caz real, nu eu.

Ai fost în călătorie în Europa şi ai primit mesaj că intri pe roaming, dar ai vorbit oricum la telefon şi acum ti-a venit o factură de cinci mii de dolari? Tu şi reţeaua în care ai vorbit pe roaming aţi făcut asta, nu eu.

Dar când suni să faci o plângere, eu sunt cel care

preia apelul. Eu sau unul dintre scumpii mei colegi. Opt ore pe zi, şapte zile pe săptămână, trei sute şaizeci şi cinci de zile pe an: noi suntem cei pe care dai vina.

Încearcă să faci asta patru ani la rând fără s-o iei razna. Puţini sunt făcuţi pentru aşa ceva. Jumătate dintre cei care lucrează la Compania Importantă de Telefonie iau antidepresive şi pastile pentru anxietate. Şi mulţi dintre ei deţin o armă de foc.

Cu toată nebunia asta, nu e de mirare că demisiile sunt la ordinea zilei. Oamenii îşi dau demisia frecvent şi cu mare artă. Departamentul nostru a avut cel mai mare procent de rotaţii de personal din tot oraşul. Nici mai mult, nici mai puţin. Mai mare decât în poliţie. Mai mare decât la fabrica de hârtie, unde, cel puţin de două ori pe an, cineva se tăia în lama fierăstrăului şi rămânea fără un braţ. Aşa că, după ce le-a ajuns la urechi că oamenii îşi dădeau la greu demisia, cei din conducere au înfiinţat Echipa de încurajare.

Oamenii din Echipa de încurajare zâmbesc prea mult, râd prea mult, sunt exagerat de entuziasmaţi de absolut toate lucrurile care se petrec de-a lungul unei zile obişnuite. Dar ăsta e jobul lor. Scopul lor e să nu te lase să-ti dai demisia, să nu te lase să ţipi la domnul Găozar care tocmai te-a sunat ca să-ti aducă aminte că el nu e un ratat ca tine şi n-ar accepta nici în ruptul capului să facă ce faci tu. Scopul lor e să nu te lase să vii vreodată la job cu genul de furie care ar avea toate şansele să te bage în belele.

Aşa că, atunci când sună alarma, ştim cu toţii că Echipa de încurajare e pe drum. E ca atunci când se suna goarna de război pe timpuri. Te înarmezi cu curaj şi aştepţi hoardele. Sub privirile noastre, oamenii din

Echipa de încurajare apar din tărâmul pierdut al inoculării corporatiste. Zâmbetele lor îi precedă, plutind în aer ca nişte drapele militare. În mâini au coşuri pline cu mini- bomboane, care uneori cad pe jos şi lasă în urmă o dâră de bunătate zaharată, ca o cărare sacră călăuzitoare.

Mă uit rapid în jur şi îmi dau seama care le e ţinta. La câteva rânduri mai încolo, în Iadul Birourilor-Cub, o tânără blondă – care sigur nu lucra de mult timp acolo după cât de tânără era şi cât de optimistă părea – sare chiar atunci de pe scaunul de la birou, cu un rânjet pe faţă. Îşi acoperă căştile cu o mână şi declară:

- Tocmai am reţinut un client!

Compania Importantă de Telefonie e cât se poate de fericită când reuşeşti să convingi un client să nu plece la alt furnizor. Nimic altceva nu o face mai fericită.

Se uită în jur după cineva cu care să bată palma. Găseşte un doritor, deşi cam fără vlagă. Numai celor de curând angajaţi, cei cu spiritul încă intact, le pasă să reţină clienţi. Veteranii nu vor decât să supravieţuiască.

Dar oamenii din Echipa de încurajare compensează cu vârf şi îndesat când ajung în sfârşit în dreptul ei. Dau la o parte capacul unuia dintre coşuri şi în el sunt diferite tipuri de gogoşi. Bagă mâna în coş şi scot două gogoşi cu glazură de ciocolată, apoi le pun pe birou în faţa ei. Apoi înşfacă un pumn de mini-bomboane şi le aruncă spre ea ca pe confetti.

- Felicitări! strigă oamenii din Echipa de încurajare.

Tânăra e înaltă şi blondă, mereu prea slabă şi mereu dată cu prea mult machiaj. Arată ca o păpuşă Barbie care a fost transformată într-o femeie adevărată şi care

nu a găsit altceva mai bun de făcut cu viaţa ei. Aşa că a îmbătrânit puţin şi s-a măritat cu un bărbat care nu era Ken şi a venit să lucreze la maşinăria corporatistă.

După ce o îngroapă în gogoşi şi bomboane pe entuziasta salvatoare-de- clienţi, oamenii din Echipa de încurajare se evaporă ca un abur în stupul de birouri-cub. Acum îi vezi, acum au dispărut. Aşa că, în imaginaţia mea, sunt ubicui. Mereu gata să răsară de nicăieri. Mereu gata să-mi zâmbească şi să mă felicite şi să-mi dea gogoşi pentru că am ajutat Compania să nu piardă treizeci şi doi de cenţi sau ceva.

- Să vezi şi să nu crezi, spune Sean.
- Ştiu, îi răspund eu.
- Cum ziceam, băiatul, dă să spună Dean. A...

Dar nu apucă să deschidă bine gura, că se aude din nou alarma care anunţă sosirea oamenilor din Echipa de încurajare. Răsună cu un pârâit şi pare că e o raţă care se electrocutează. Echipa îşi face din nou apariţia, din locuri nevăzute şi din timpuri imemoriale. Deja îmi miroase a foc şi pucioasă şi a bomboane dulci.

Arunc din nou o privire spre iadul birourilor-cub şi mă lămuresc imediat încotro se îndreaptă. Cam în aceeaşi zonă cu femeia care tocmai s-a ridicat în picioare şi a strigat victorioasă că a reţinut un client, stă o altă femeie. Are ochii umflaţi şi îi tremură mâna. Dacă ascult cu atenţie, aud cum strigă la ea clientul de la celălalt capăt al firului. În loc de la revedere, o face „pizdă hoaţă de case”. Mă îndoiesc că vom afla vreodată a cui casă o acuză el că a furat-o.

Femeia e pe cale să facă o cădere nervoasă. Să izbucnească în plâns şi poate chiar să iasă din clădire – să-şi dea în sfârşit demisia şi să devină eroina care

tânjim cu toţii să devenim. Dar intervin oamenii din Echipa de încurajare.

Roiesc în jurul biroului ei: aceleaşi zâmbete, acelaşi râs, aceeaşi dâră de mini-bomboane împrăştiate pe jos în urma lor. Fără să scoată o vorbă, îi pun o gogoaşă cu glazură de ciocolată pe birou şi un pumn de bomboane.

- Dar am diabet, spune femeia hohotind, cu lacrimile prelingându-i-se pe obraji.

Chiar atunci, o femeie înaltă şi destul de atrăgătoare se uită în direcţia noastră. Zâmbeşte şi ne face cu mâna – amândurora, dar e evident că cel vizat e Sean. Sean îi face şi el cu mâna, cam cu acelaşi entuziasm cu care trimiţi cuiva un cos cu fructe de Crăciun.

- Cum mai sunteţi? îl întreb.
- Încă suntem, tocmai asta-i problema, răspunde Sean.
- Nu văd care-i problema. Pare o tipă cumsecade. Poate chiar cineva cu care să te aşezi la casa ta.
- Da, chiar pare genul.
- Şi-atunci care-i problema?
- Iisus.
- Aha.
- E un pic cam prea... prea...
- În numele Domnului! strig eu şi salut milităreşte în acelaşi timp.
- Mda, spune Sean. Exact asta-i problema. Nici nu ne aşezăm bine la masă şi aduce vorba despre A Doua Venire şi de soarta sufletului meu imoral.
- *Imortal* poate.
- Nu şi după părerea ei.
- I-ai spus că eşti ateu?
- Da.

- Şi ce-a spus?
- Te iert.
- Tot respectul pentru faza asta!

Sean aruncă o privire spre biroul meu. Pe el stau mototolite paginile ultimului meu manuscris. La momentul acela, e încă un dezastru. Mai are până să devină *O carte dată naibii.* Momentan însă, niciunul dintre personaje nu ştie ce vrea. Şi pentru că nu ştiu ce vor, personajele nu ştiu nici de ce aleg să facă anumite lucruri. Sunt ca nişte bile de biliard care se ciocnesc una de cealaltă. Şi nimeni nu e interesat să citească despre asta – deşi exact aşa se întâmplă uneori şi-n viată. Naturalismul e mort – cel puţin pe piaţă.

- Cum merge cartea? mă întreabă Sean.
- E un dezastru.
- Cam cât de mare?
- Cam ca Vietnam.
- Ştii, am citit un articol zilele trecute în care se spunea că tot mai puţină lume înţelege referinţa la Vietnam când e folosit în contextul ăsta. Când îl foloseşti aşa, îţi trădezi vârsta. E mai indicat să spui Afganistan.
- Adică, dacă spun Afganistan, par mai tânăr?
- Exact.
- A înnebunit lumea de tot.
- Mie-mi spui? Ca şi povestea aia cu băiatul.

Deşi n-am nici cea mai vagă idee despre ce vorbeşte, îi spun:

- Da... mare păcat.

Pentru că, aşa cum v-am mai spus, ăsta e răspunsul corect.

Mai toate lucrurile astea nu sunt neapărat importante. Nu ţin de firul principal al poveştii. Am vrut doar să ştiţi cum era viaţa mea înainte să ajung în situaţia actuală. Iar situaţia actuală este un loc destul de suprarealist şi terapeuta meu spune că dacă vreau să scap de depresie, cel mai bun lucru pe care pot să-l fac e să-mi ţin picioarele bine înfipte în realitate scriind despre trecut. „Trecutul este rădăcina din care se dezvoltă prezentul”, mi-a spus ea. Şi cam are dreptate. „îţi place ce vezi când te uiţi în oglindă?” m-a întrebat ea. Încerc pe cât pot să nu mă gândesc prea mult la trecut sau la oglindă. La naiba, nici la prezent nu mă prea înghesui să mă gândesc. După părerea mea, realitatea per ansamblu – că e vorba despre trecut sau prezent – nu e un loc bun în care să-ti duci existenţa. Sunt alte locuri şi moduri mai bune în care să-ţi petreci timpul.

Realitatea e plină de veşti proaste. E suficient să luaţi telefonul şi să verificaţi site-urile de ştiri pe care le urmăriţi de obicei şi vă garantez că o să găsiţi ditamai lista de atrocităţi. Planeta se topeşte. Oamenii sunt ucişi, molestaţi sau încap pe mâinile traficanţilor. E pur şi simplu prea mult. Am ajuns la concluzia asta cu multă vreme în urmă. Terapeuta mea susţine că afecţiunea mea are legătură cu o traumă pe care am suferit-o la un moment dat, dar nu prea îmi vine să cred că e adevărat. Nu ştiu să fi suferit vreo traumă. Sigur, am avut parte de ceva întâmplări nefericite la viaţa mea, dar asta nu-i totuna cu trauma. Tot ea spune că e posibil ca nici măcar să nu ştiu care a fost trauma. Aşa de rea a fost – sau aşa de subtilă. Când vorbeşte despre traumă, o asociază cu metafora despre care vă

spuneam mai devreme, cea cu „rădăcina din care se dezvoltă toate lucrurile”. Spune că ceva m-a făcut să încalc graniţa dintre realitate şi imaginaţie. Şi că ăsta nu e un lucru bun.

Eu spun că lucrul ăsta m-a adus unde sunt azi, aşa că de ce aş renunţa la el?

Ea spune că mai devreme sau mai târziu o să mă distrugă.

- Îţi aminteşti cât talent aveai la desen, Willie? a întrebat Tati Henry tuşind. Îţi mai aminteşti măcar că îţi plăcea să desenezi?

A zâmbit şi s-a lăsat pe spate în scaunul în care era ţintuit de sănătatea lui tot mai precară.

- Parţial, a răspuns tatăl lui Smoală.

Tati Henry era bunicul lui Smoală. Trăia într-un cămin de bătrâni de la marginea oraşului Whiteville, un oraş sudic mic şi toropit, dintr-o ţară mică şi toropită, cu o lungă istorie în producţia de căpşuni şi în linşaje. La fiecare trei săptămâni. Smoală şi tatăl lui făceau drumul de trei ore cu maşina pentru ca, inevitabil, să petreacă doar o oră cu Tati Henry. De cum porneau la drum. Smoală vedea cum tatăl lui devine tot mai încordat cu fiecare kilometru străbătut. Aşa cum stătea la volanul camionetei, subţire şi deşirat, arăta ca un bâtlan jumulit. Răsucea volanul dintr-o parte în alta, strângându-l cu atâta forţă, încât i se umflau venele pe podul mâinilor filiforme.

- Este bunicul tău, i-a spus tatăl lui, fără să-şi ia privirea de la drum, de parcă ar fi fost cine ştie ce vijelie afară. De asta mergem să-l vedem.

- Am înţeles, tata.

Smoală nu pricepea de ce era aşa tensionat tatăl lui

de fiecare dată când mergeau să-l vadă pe Tati Henry. După părerea lui. Tati Henry era doar un om de treabă, cu o grămadă de riduri. Zâmbea mult – buzele negre şi cărnoase i se alungeau în zâmbete care arătau ca nişte felii de piersică – şi când îl vedea pe Smoală, ochii i se luminau ca bucăţelele de sticlă colorată care se găsesc pe malul mării. Majoritatea oamenilor nu zâmbeau când îl vedeau pe Smoală. Se holbau. Se holbau la întunecimea imposibilă a pielii lui, de parcă însăşi noaptea le-ar fi ieşit în cale. Sau, dacă nu se holbau, îşi fereau privirea, şi asta parcă îl făcea să se simtă şi mai prost. Nu şi Tati Henry. De fiecare dată când îl vedea apărând. Tati Henry îşi întindea mâinile atinse de artroză, îşi strângea nepotul în braţe, pe cât de tare îi permitea constituţia lui fragilă, şi spunea:

- Uite-l pe băiatul meu. Băiatul meu.

Tati Henry era plin de magie. Avea o tolbă plină de poveşti despre cum era lumea pe vremuri. Oameni şi locuri care existaseră cândva în lumea asta, din care acum nu mai rămăsese decât o poveste sau un mit. Povestea despre podgorii de struguri Muscadine care se întindeau pe terenuri unde acum erau doar autostrăzi şi betoane. Povestea despre peri – înălţându-se ca nişte rachete, ca să apuce cerul de călcâi – care creşteau în locuri unde acum erau doar case şi larma traficului. Uneori, povestea despre nevasta care se dusese mult prea repede, iar el încerca, şi nu reuşea, să nu-L urască pe Dumnezeu pentru că o luase de lângă el.

Smoală nu avea motiv să-l vadă altfel decât ca pe un om bun, şi cu atât mai trist i se părea că e grav bolnav.

De asta nu pricepea de ce e tatăl lui aşa de supărat pe bătrân. Asta până când Tati Henry l-a întrebat pe fiul lui despre desene.

Tati Henry s-a întors spre Smoală şi i-a zâmbit, apoi i-a spus, fluierând a uimire:

- Când era cam de vârsta ta, avea talent cu carul. Oamenii pe care-i desena păreau aşa reali, că-ţi venea să întinzi mâna şi să-i apuci de glezne. Puteai să-ţi treci degetele prin părul lor. Să-i mângâi pe obraz. Să le adulmeci răsuflarea şi să ştii ce-au mâncat la micul-dejun. Zic bine, Willie?
- Nu-mi amintesc, a răspuns tatăl lui Smoală.
- Eu da! a strigat Tati Henry, apoi i-a făcut semn lui Smoală spre o cutie mică dintr-un colţ al camerei şi i-a spus cu vocea puţin şoptită pe care o folosesc adulţii atunci când vor să stârnească curiozitatea copiilor: Adu-mi cutia aia!
- Nu face asta, a spus tatăl lui, şi pe chipul lui ciocolatiu, buzele s-au încordat într-o linie neagră.
- Nu-mi spui tu mie ce să fac, a răspuns Tati Henry, apoi s-a întors din nou spre Smoală: Fă cum ţi-am spus şi du-te şi adu- mi cutia.
- Bine, a spus Smoală.

A mers încet până la cutie, aruncând din când în când o privire spre tatăl lui, aşteptând un „nu” ferm care să-l oprească din drum. Doar că degeaba a aşteptat. La fel ca el, tatăl lui era obişnuit să nu iasă din cuvântul părinţilor. Aşa că a rămas pur şi simplu în loc, încordându-şi bărbia în răstimpuri, dorindu-şi să mai poată spune ceva.

Cutia era un recipient mic pentru resturi de mâncare, lipită cu un scotch învechit, petrecut în cruce. Când a

ridicat-o. Smoală a simţit miros de pâine moale.

- Ţii musai să facem asta? a întrebat tatăl lui.

- Mai taci din gură, a spus Tati Henry, apoi i-a făcut semn lui Smoală cu mâinile lui subţiri: Hai odată, adu-o-ncoace. Deschide- o!

Smoală s-a mai oprit o dată în loc, ca o ultimă tentativă de a-i da tatălui său şansa să intervină şi să-l oprească, apoi a îngenuncheat şi a făcut în sfârşit ce i-a cerut bunicul. A deschis cutia mică, mucegăită.

Primul lucru pe care l-a văzut a fost o familie. O familie mică de negri, surprinsă pe foiţa de Polaroid odată glorioasă, acum îngălbenită. Bărbatul era Tati Henry, tânăr şi mustind de viaţă. Un străin familiar, aşa i se părea lui Smoală. Stătea în picioare, înalt şi suplu sub un cer de vară strălucitor, cu un firicel de zâmbet pe chip. Lângă el stătea o femeie îndesată cu pielea închisă la culoare şi părul lung. Era îmbrăcată cu o bluză neagră şi o fustă înfloratăşi zâmbea de parcă nu văzuse o zi înnorată în viaţa ei. Iar între cei doi stătea un băiat, nu mai mare de cinci ani. Avea o frizură afro scurtă, era îmbrăcat cu un costum cu picăţele roşii şi albastre, iar zâmbetul lui era chiar mai larg decât al mamei.

Smoală a luat fotografia şi s-a uitat lung la băiat. Apoi s-a uitat la tatăl lui. Nu-I văzuse niciodată zâmbind aşa, dar cu toate astea, ştia că bărbatul din faţa lui şi băiatul din fotografie erau unul şi acelaşi.

A pus fotografia lângă cutie împreună cu alte câteva. Fiecare fotografie era o imagine a fericirii. Într-una dintre ele, Tati Henry stătea în picioare în faţa unui pick-up lung şi arăta zâmbind spre aparatul de fotografiat un disc al lui Marvin Gaye. Într-alta, stătea

pe o canapea maro veche cu fiul lui pe genunchi şi priveau amândoi spre aparat cu un amestec neobişnuit de nedumerire şi bucurie.

Când a terminat de frunzărit teancul de fotografii, Smoală a găsit în sfârşit desenele pentru care îi ceruse bunicul lui să deschidă cutia. Primul desen i-a tăiat răsuflarea. Prăfuit, estompat şi îngălbenit, desenul înfăţişa o femeie. Femeia stătea la un birou, sprijinită pe o mână, şi-l privea cu seriozitate. De jur împrejurul ei, suficient de veridic cât să-i fie teamă că o să se înece, se lăţea oceanul, vegheat de un soare la asfinţit. Smoală s-a uitat la desen cu gura căscată. Aproape că auzea valurile spărgându-se împrejurul femeii. Îi vedea părul dansând în aerul sărat. S-a întrebat cum de ajunsese în mijlocul oceanului. S-a minunat de expresia ei, atât de reală, încât nu-i trăda deloc sentimentele. Dacă era tristă, fericită sau supărată că plutea prin acel ocean minunat. Smoală n-ar fi putut spune. Tot ce ştia era că femeia ştia cum se simte şi lui nu-i rămânea decât să ghicească adevărul ei.

Mai erau şi alte desene în cutie. Cu zecile. Superbe toate. Toate suficient de reale cât să prindă viaţă în orice clipă. Efemere şi banale, toate păreau să prindă viată chiar acolo, sub ochii lui. Bărbaţi înarmaţi cu săbii care stăteau la poalele unui sir de munţi ameninţători, ce străpungeau cu piscurile lor norii purpurii. Femei care treceau prin magazine alimentare, aplecate peste lăzile frigorifice, nehotărâte ce să gătească pentru cină. O pasăre se înălţa în zbor, cu penele întinse pe deasupra copacilor. Un copil sărea de pe o trambulină, plonjând spre suprafaţa tremurătoare de dedesubt.

- Spune tu, nu că-s speciale? a întrebat Tati Henry,

cu o urmă de mirare în voce.

- Uau, a soptit Smoală.

A ridicat privirea spre tatăl lui şi s-a uitat la el de parcă atunci îl vedea prima dată.

- Eu mă duc afară, a spus el, cu braţele fremătându-i, încrucişate peste piept.
- De ce? a întrebat Smoală.
- I-e ruşine, a spus Tati Henry.
- Încetează! a zis tatăl lui Smoală.
- Nu, a spus Tati Henry. Oi fi eu pe patul morţii, dar tot am dreptul să hotărăsc cum să fiu îngropat.

Şi-a subliniat fraza cu o tuse umedă, ca un huruit.

- Nu e vina mea că ţi-e ţie ruşine de ele. Nu da vina pe mine!

Iarăşi tuse. Bătrânul s-a apucat cu mâinile de braţele scaunului până s-a potolit tuşea, cât pe ce să se prăbuşească din cauza efortului. A scuipat ceva roşu în coşul de gunoi de lângă el şi a încercat să-şi recapete suflul.

- Nu da vina pe mine, a repetat el.

O vreme, n-a mai spus nimeni nimic. Singurul zgomot care mai umplea camera era respiraţia greoaie a unui bărbat muribund. Şi toţi trei au stat şi au ascultat. Şi fiecare a dat acelui sunet o altă semnificaţie.

- Vrei să ştii de ce i-e ruşine? l-a întrebat într-un târziu Tati Henry pe Smoală, l-e ruşine pentru că în desenele lui sunt numai Albi.

Tatăl lui Smoală şi-a dres vocea ca şi cum ar fi dat să spună ceva, dar apoi s-a răzgândit. S-a mulţumit doar să întoarcă privirea şi să se uite pe geam. În lumina soarelui care se revărsa prin geam, tatăl lui Smoală părea mai slab şi mai mic decât fusese cu doar o clipă

în urmă. Nimic mai mult decât un fir de trestie închis la culoare, înfipt în pământ, dar întinzându-se spre o lume la care nu avea cum să ajungă, pentru că rădăcinile lui erau adânc înfipte aici, indiferent dacă-i convenea sau nu.

- Întotdeauna a desenat doar oameni Albi, a continuat Tati Henry. Niciodată negrotei. Asta îmi plăcea cel mai mult la desenele lui.

A vârât mâna în cutie şi a scos un desen – o femeie blondă sprijinită într-o mână – şi a privit-o zâmbind.

- Uită-te şi tu. Ai mai văzut vreodată o femeie aşa frumoasă? Sau la fel de bine desenată? A încercat de câteva ori să deseneze negrotei, dar nu i-am mai dat voie. Nu se pricepea deloc. Nici acum nu se pricepe.

Tati Henry a clătinat din cap şi a dus o mână la piept. Chipul i s-a schimonosit de durere. În cele din urmă, senzaţia a trecut, ca un nor care-ţi dă de înţeles că ploaia e aproape.

- N-am vrut decât să mă asigur că o să facă bani. Ar fi putut să se îmbogăţească desenând oameni Albi, dar s-a lăsat de desenat. Al naibii să fie dacă nu s-a lăsat. Apoi a crescut şi a început să mă urască pentru asta. Cică era numai vina mea. Cică I- am făcut să urască oamenii Negri.

Tati Henry s-a forţat să râdă.

- Îţi vine să crezi? De parcă aş avea eu cum să-l fac să urască pielea neagră.

Apoi s-a uitat la Smoală şi a întrebat:

- Dacă aş urî pielea neagră, te-aş mai iubi eu aşa mult pe tine, băiete?

- Noi o să plecăm acum, a spus tatăl lui Smoală.

Tati Henry a clătinat din cap.

- Tot ca un afurisit de negrotei te comporţi? Aşa te-am învăţat eu?

Apoi, cu pumnii strânşi:

- Mă faci de ruşine.
- Hai să mergem, a spus tatăl lui Smoală.
- Nu! l-a oprit Tati Henry cu vocea de-acum schimbată, fără urmă de mânie sau amărăciune, ci speriată, aproape implorând. Nu pleca, a mai spus el încet. Îmi pare rău, bine? Te rog. Nu pleca cu băiatul. Îmi pare rău.

Dar tatăl lui Smoală nu l-a băgat în seamă. S-a dus întins la băiat şi l-a apucat de braţ, apoi l-a tras spre uşă.

- Ascultă, a spus Tati Henry cu tremur în glas. Nu face asta. Nu pleca cu băiatul. Nu-ţi petrece viaţa dând vina pe mine. Eu n-am făcut decât să te ajut. Tu n-ar fi trebuit să te laşi de desenat. Tot ce-am vrut eu a fost să te ajut. Nu eu te-am făcut să urăşti oamenii Negri. Nu eu te-am făcut să te urăşti pe tine! Tu singur eşti vinovat!

Tati Henry şi-a trecut limba peste buze şi a ridicat privirea spre fiul lui. I se citea disperarea pe faţă. Ar mai fi vrut să spună ceva, ceva ce ar fi vrut să pună în cuvinte, dar indiferent despre ce-ar fi fost vorba, gura l-a trădat şi n-a mai fost în stare decât să se uite, cuprins de panică, cu pumnii strânşi, cum fiul şi nepotul ies din viaţa lui.

- Îmi pare rău pentru ce-am spus.

Vocea lui era vocea unui om înspăimântat. Spaima celui care ştie că a mers prea departe, că a depăşit o limită şi că orice ar mai fi făcut de atunci înainte, nimic nu va mai fi la fel.

- N-o să mai pomenesc niciodată de asta. Jur. Doar nu pleca cu băiatul. Lasă-I să mai stea cu mine. Lasă-mă să stau de vorbă cu el. Sunt lucruri pe care trebuie să le ştie. Sunt lucruri pe care trebuie să-l învăţ despre cum merge lumea. Nu pot să-l las să ajungă cum ai ajuns tu. Nu pot să-l las să urască oameni care nu au avut nimic de-a face cu cine este. Nu pot să fac asta. Oamenii Albi nu ti-au făcut nimic. Nu ai fost niciodată sclav. Nu te-au vândut şi nu te- au biciuit. Nu poţi să urăşti nişte oameni pentru ceva ce- au făcut Strămoşii lor. Treaba asta n-o s-o înţeleagă niciodată negroteii. Vreau ca *el* s-o ştie. Vreau ca el să nu fie plin de mânie ca tine.

S-a uitat la Smoală.

- Vreau să fii fericit aşa cum era odată tatăl tău, băiete. Vreau să ştiu că o să răzbeşti şi că nu o să te laşi de lucruri aşa cum a făcut el.

Tati Henry îşi muta privirea de la fiu la nepot.

- Încerc să fiu de ajutor, a spus el uitându-se în ochii lui Smoală. – Am auzit că-ti plac poveştile. Asta-i bine. Ai putea ajunge să faci ceva cu ele. Ar trebui să te-apuci de scris. Dar trebuie să spui poveştile potrivite, să le spui cum trebuie. Fără poveşti cu negrotei, bine? Trebuie să faci lucrurile cum trebuie!

Cât timp a vorbit, chipul lui Tati Henry a oglindit pe rând îngrijorare, mânie, implorare, pentru ca, la final, să afişeze un soi de resemnare tristă.

- Te rog, a spus el. Lasă-mă să-l ajut... Te rog.
- Ia-ţi la revedere, a spus tatăl lui Smoală.
- La revedere. Tati Henry, a spus Smoală.

Cu lacrimi pe obraji. Tati Henry a dat să se ridice din scaun, dar nu l-au ţinut picioarele. S-a împins în braţe

până la marginea scaunului, încercând să se elibereze din închisoarea în care-l ţinea captiv corpul lui, însă fără succes.

În timp ce se îndrepta spre uşă. Smoală a apucat să-l mai vadă pe bătrân luptându-se cu povara infirmităţii. S-a zbătut şi s-a smucit, dar a rămas în scaun, ţintuit pe loc de forţa gravitaţiei. Dacă nu ar fi respirat atât de sacadat, ar fi urlat de furie.

Dar până la urmă, furia nu i-a dat voie să se ridice din scaun, de parcă ar fi fost dintotdeauna acolo – în scaunul acela, pradă acelei furii – şi acolo avea să rămână mereu. Atunci a fost ultima dată când Smoală l-a văzut pe bunicul lui.

Nimeni n-a spus nimic pe drumul de trei ore până acasă. Smoală ar fi vrut să-l întrebe pe tatăl lui de ce spusese Tati Henry toate lucrurile acelea. Ar fi vrut să-l întrebe pe tatăl lui despre desene. Ar fi vrut să-l întrebe pe tatăl lui despre toate acele părţi pe care nu i le cunoştea, pentru că se pierduseră pe drumul dinspre copilărie spre maturitate. Ar fi vrut să-l întrebe despre cum îl implorase Tati Henry să nu plece. Ar fi vrut să-l întrebe despre iertare. Ar fi vrut să-l întrebe despre iubire. Ar fi vrut să-l întrebe despre cum ar fi să scrie poveşti. Ar fi vrut să-l întrebe dacă îi plăcea sau dispreţuia ce vedea în fiecare zi atunci când se uita în oglindă.

Ar fi vrut să-l întrebe. În schimb, a ascultat huruitul monoton al camionetei bătrâne în timp ce îşi croia drum pe sub un cer împânzit de stele şi, într-un târziu, a luat mâna tatălui său şi a strâns-o, iar acea atingere blândă a ţinut loc de toate cuvintele nerostite.

După Midwest – cu relieful lui neted şi soţii furioşi –,

pornesc mai departe cu *O carte dată naibii* în turneul de promovare şi ajung undeva pe Coasta de Vest. N-am mai mâncat de nici nu mai ştiu când. Cred că de la întâmplarea cu puştiul. Dar nu sunt foarte sigur.

Tot ce ştiu e că de atunci m-am mai oprit în două oraşe din Florida – îmi vin în minte subretele transpirate şi aerul mult prea umed, aproape lichid –, la trei festivaluri de carte în New Orleans – îmi amintesc o femeie pe nume Gladys şi o grămadă de creveţi – , la un Barnes & Noble în New Mexico – şi mai multă căldură – şi la o conferinţă a librarilor prin partea de nord în Northwest – de data asta, o femeie pe nume Kim. Era drăguţă.

Aterizarea pe Coasta de Vest nu e deloc pe cât de lină m-aş fi aşteptat. Am dormitat în timpul zborului şi când mă trezesc din moţăială, totul în jurul meu – de la fuzelaj până la punga minusculă de covrigei – se zguduie. Aşa că presupun în mod firesc că suntem în cădere liberă şi că moartea e iminentă. Mă reped să- l iau de mână pe bărbatul care stă lângă mine şi îi spun că-l iubesc, că sunt mândru de el şi că sper să fie maratoane cu filmele lui Nic Cage în viaţa de apoi.

Apoi se aude vocea pilotului, care ne anunţă că am aterizat unde-om fi aterizat, şi, brusc, toată faza dintre mine şi domnul de alături devine ciudată şi deloc firească. Se mai întâmplă.

Cobor din avion arătând de milioane şi simţindu-mă de doi bani. Miros a combustibil, a covrigei şi a extenuare. Mă înţeapă ochii şi încă sunt puţin mahmur după o noapte de pomină petrecută în compania unei femei din Colorado şi a unor *brownies*

care se poate sau nu să fi avut în compoziţie anumite substanţe ilicite, cu efect psihotrop. E greu de spus. Ciudat e că mintea mea e oricum destul de afectată de la sine, aşa că drogurile recreaţionale au tendinţa să contracareze acel efect şi să numi dea voie să uit pe ce lume sunt. Doar că, la meseria mea, nu prea mă ajută cu nimic să nu uit pe ce lume sunt.

Cobor scările rulante din aeroportul X arătând ca o statuie, lucru bun de altfel, fiindcă dorm în picioare. Mă trezesc când ajung la baza scărilor, şi asta doar pentru că sunt cât pe ce să cad. Mă dezmeticesc la timp, cât să nu pic pe burtă. Ridic privirea şi văd un domn mai în vârstă – care îmi aminteşte de James Hong, unul dintre eroii nerecunoscuţi ai interpretării dramatice moderne – care stă în mijlocul mulţimii şi aşteaptă pe cineva drag. E îmbrăcat cu un costum gri cu croială elegantă şi în picioare are o pereche de pantofi italieneşti de două mii de dolari – sau cel puţin aşa par. Ţine în mână o pancartă pe care scrie *O CARTE DATĂ NAIBII.*

- Dacă e să mă iau după ce scrie pe pancartă, îi spun, pe mine mă aştepţi.
- Eu sunt Renny, spune bărbatul care nu este James Hong, în timp ce dăm mâna.
- Îmi pare bine de cunoştinţă, Lenny.
- Renny.
- Lenny.
- Renny.
- Lenny.
- Ren-ny.
- Len-ny.

Nu cu L, nenorocit rasist ce eşti! Cu R. R-E-N-N-Y! Am făcut facultatea la Harvard.

Ceilalţi călători din aeroport se opresc şi se uită la noi. Fără tragere de inimă, mă pun în postura lui şi îi dau dreptate.

- Bine, Renny să fie.

La banda de ridicare a bagajelor e un ocean de suflete mizantropice. Toată lumea pare frântă de oboseală. Nimeni nu pare fericit să fi ajuns în acest oraş, oricare ar fi el. Toţi ochii sunt îndreptaţi inexpresiv spre bagajele care se rotesc ca într-un carusel şi toţi privitorii seamănă cu o ceată de câini ai lui Pavlov, aşteptând să sune clopoţelul. E o linişte nefirească, de parcă s-ar întâmpla un lucru despre care eu nu ştiu nimic.

Probabil că nu v-aţi dat seama, dar eu chiar sunt un tip foarte tăcut. Număr pe degete momentele când sunt mai fericit decât atunci când stau jos şi tac. Sau când stau în picioare şi tac. Sau când stau întins şi tac. Sau când înot şi tac. Cred că v-aţi prins care e ideea. Tăcerea chiar e de aur. Poate că mi se trage pur şi simplu de la toţi anii cât am lucrat pentru Compania Importantă de Telefonie. După ce petreci patruzeci de ore pe săptămână stând de vorbă cu oamenii, e foarte probabil să ajungi să nu mai vrei să stai de vorbă cu nimeni.

În timp ce aşteptăm să-mi apară bagajul, Renny nu-şi poate stăpâni entuziasmul. Dragul de el, e ca o bilă de energie. Se clatină pe călcâie înainte şi înapoi şi pare că nu se hotărăşte ce să facă cu mâinile. Aşa cum îi ies din manşete, foindu-se întruna, seamănă cu nişte porumbei dresaţi. Se uită la mine aşa cum se uită un tată mândru la fiul lui – cu ochi umezi, gata-gata să-i dea lacrimile, cu pieptul umflat, gata-gata să-i

explodeze.

- O să încerc să te bat cât mai puţin la cap, spune Renny.

Se vede că îşi dă silinţa să-şi tină mâinile la un loc. Mâinile lui ar vrea să mă atingă. Să mă mângâie pe creştet. Să-mi strângă mâna. Ceva, orice. Înghite în sec şi zâmbeşte.

- E o onoare pentru mine să te cunosc.

- Îi mulţumesc afişând cel mai bun zâmbet al meu de Autor-în- Turneu-Care- Se-întâlneste-Cu-Un-Fan. Zâmbetul care se traduce prin: „Ştii mai multe despre mine decât stiu eu însumi, fiindcă cine îmi citeşte cartea îmi citeşte practic jurnalul şi mi-e teamă că o să spui ceva care o să atingă un punct sensibil şi o să izbucnesc în plâns... dar mai bine să nu ajungem până acolo.

- N-ai idee cât m-a făcut cartea ta să... cum să spun... cât de tare m-a marcat.

Înghite din nou greu şi îşi şterge colţul ochiului.

- E... altceva.

- E *O carte dată naibii,* îl ajut eu.

- *O carte dată naibii,* confirmă Renny.

Apoi ne dăm mâna şi Renny profită ca să mă tragă spre el şi să mă strângă în braţe şi, pentru o clipă, nu mă deranjează. Poate că încă sunt sub efectul acelor *brownies* speciale pe care le-am consumat cu o seară în urmă în habar n-am ce oraş o fi fost sau poate că pur şi simplu uneori îţi face bine să te ia în braţe un străin. Indiferent de motiv, nu încerc să mă desprind din îmbrăţişare. Şi îmi dau seama, atunci şi acolo, în braţele acelui straniu bărbat în vârstă, că sunt singur şi că singur am fost în toţi anii ăia şi probabil că singur

voi fi pentru tot restul vieţii mele. Dacă mă mai tine mult în braţe, o să mă podidească lacrimile chiar acolo, în mijlocul aeroportului, şi n-o să mai poată face nimeni nimic să mă oprească.

Ieşim din aeroport şi Renny mă conduce la o limuzină neagră şi lungă. Îmi deschide portiera, mă aşez în spate şi pe partea cealaltă a banchetei stă băiatul negru cu care m-am întâlnit la micul-dejun cu câteva oraşe în urmă, cu pielea aia a lui imposibil de închisă la culoare şi cu zâmbetul imposibil de luminos.

- Ă... bună, îi spun, zâmbindu-i la rândul meu.

- Hei, zice Puştiul, făcându-mi semn cu mâna lui închisă la culoare. Merge treaba?

- Aşa şi-aşa. Scuză-mă puţin, te rog.

Puştiul dă din cap.

- Nicio problemă, du-te liniştit.

Mă întorc spre Renny.

- Renny?

- Da?

Renny pare îngrijorat. Pare nedumerit. Poate chiar puţin speriat. Ca şi cum tocmai ar fi văzut un om în toată firea stând de vorbă cu cineva care nu e acolo. Nu e prima dată când sunt privit aşa.

- Deci, Renny, înţeleg că doar noi doi mergem acum cu maşina, corect?

- Poftim?

- E aiurea, ştiu. Dar fă-mi plăcerea şi răspunde-mi. Suntem doar noi doi în maşină, da? Nu mai e nimeni altcineva cu noi?

Îi fac subtil semn cu capul spre bancheta din spate a limuzinei. Nu e prima dată când fac asta. E un truc mai vechi. Secretul e ca mişcarea să fie aproape

insesizabilă, doar cât să-l fac pe Renny să se uite în direcţia persoanei sau obiectului care ar putea fi produsul imaginaţiei mele şi, în plus, să am grijă să imprim mişcării un aer de nonşalanţă. În felul ăsta, dacă băiatul de pe bancheta din spate e real, îmi spune, şi putem să depăşim momentul fără să par prea dus cu pluta. Iar dacă băiatul e doar o născocire a imaginaţiei mele, pot să neg că aş fi făcut vreun semn cu capul, iar Renny îşi va petrece tot restul serii întrebându-se dacă el e ăla nebun, în loc să se întrebe dacă eu sunt ăla nebun. E un sistem elaborat, dar funcţionează.

Renny se apleacă şi se uită prin maşină, apoi ridică la loc privirea spre mine.

- Suntem doar noi doi, spune el încet, pe un ton egal.

E tonul pe care îl foloseşti când te adresezi câinilor pe care nu-i cunoşti şi oamenilor cu prea multe ore de medicaţie la activ.

Mă întorc cu spatele la Renny şi clipesc o dată scurt. Puştiul e tot acolo, cu pielea lui închisă la culoare, şi-mi face semn cu mâna, cumva poznaş.

- Eşti bine? întreabă Renny.
- Da, sunt bine. Limuzina asta are şi geam despărţitor?
- Are.
- Bun. Cred că o să-l ridic puţin. Nu fac asta de obicei, fiindcă îmi dă senzaţia c-as fi vreun snob sau ceva. Dar a fost un zbor lung şi...

Renny mă întrerupe fluturând din mână.

- Nu trebuie să te scuzi. Te înţeleg. Conduc maşina asta de zece ani. Ştiu ce
spui. Am mers şi eu ca pasager în limuzine şi ştiu cum e.

Vreau să-l întreb pe Renny cum a ajuns să conducă o limuzină după ce mai întâi a mers cu limuzina. Sigur există o poveste în spate şi acolo se ascund de obicei lucrurile interesante, autentice. Dar povestea din spate a lui Renny trebuie să mai aştepte puţin. Intru înapoi în maşină, trag portiera după mine, ridic geamul despărţitor şi mă las purtat spre aventura care mă aşteaptă.

- OK, Puştiule, spun eu.
- Te aşteptam.
- N-am niciun dubiu, Puştiule. Nu mai bine îmi spui întâi câte ceva despre tine?

Puştiul pufneşte în râs.

- Omule, chiar nu vrei să ştii de ce nu m- a văzut tipul celălalt?

Din vocea lui răzbate o nuanţă clară de mândrie, de parcă ar fi păcălit pe toată lumea, dar nu suportă să nu dezvăluie măcar unei persoane cum a făcut. Din fericire pentru el, eu ştiu deja cum a făcut.

- Ştiu deja de ce nu te-a văzut.
- Pe bune?
- Normal, Puştiule. Doar nu sunt prima dată în situaţia asta. Am trecut prin multe la viaţa mea. Nu e prima dată când mistui stelele.
- Vorbeşti ciudat.
- Nu eşti primul care-mi spune asta.

Îmi sprijin capul pe spătar şi închid ochii. Uneori, asta mă ajută să nu mai visez cu ochii deschişi. Alteori, nu.

- Îmi place accentul tău. Pare a fi din sud. Poate chiar Carolina de Nord.
- Cum ţi-ai dat seama? întreabă el, încercând brusc

să-şi mascheze accentul, fără succes însă.

- Pentru că eşti de-al meu. Sunt din North Cakalak[7].
- Dar nu vorbeşti cu accent.
- Am făcut tot posibilul să scap de el.
- De ce?

Deschid ochii şi mă uit lung la puşti. Nu mai zâmbeşte la fel de larg, de parcă ar fi preocupat de ceva, ceva legat de felul în care vorbesc eu şi de motivul pentru care am ales să vorbesc aşa. Dar nu vreau să discut despre asta acum.

- Ei bine, spune Puştiul, să nu te simţi aiurea că nu m-a văzut tipul ăla. E din cauză ca...
- Ştiu.
- Ce ştii?
- Ştiu de ce nu te-a văzut.
- Şi de ce mă rog?
- Fiindcă nu eşti real.

Sprâncenele Puştiului se încruntă a nedumerire. După care izbucneşte în râs. Mult şi cu poftă. Hohotele i se preling din gâtlejul închis la culoare, i se revarsă peste dinţii strălucitori şi sunt sunetul fiecărui lucru bun pe care l-am auzit vreodată în viaţa mea. Aş vrea ca puştiul să nu se mai oprească niciodată din râs.

- Nu sunt real? întreabă el când în sfârşit se opreşte din râs şi reuşeşte din nou să vorbească.
- E OK, îi spun. Nu trebuie să fii real ca să fii băgat în seamă. Sigur, ajută, dar nu e o condiţie obligatorie.

Puştiul izbucneşte din nou în râs.

- Şi de ce crezi că nu sunt real?
- Pentru că e doar chestia asta din capul meu. Văd lucruri. Şi oameni. Mi s-a spus că e un soi de supapă de siguranţă pentru presiunea din mintea mea şi se pare

că m-am ales cu ea fiindcă am trecut prin nu ştiu ce traumă. Dar eu nu cred treaba asta. N-am avut niciodată niciun fel de traumă. Adică, sigur, am avut parte de întâmplări nefericite la viaţa mea, dar nimic notabil. Nimic care să merite ecranizat şi difuzat pe Reţeaua Vieţii sau ceva de genul ăsta. Înţelegi ce spun?

- Haha! Mnu. N-are cum. Să vezi chestii care nu-s acolo... asta păţesc numai oamenii nebuni. Şi tu nu eşti nebun.
- E minunat când o născocire a mintii tale te asigură că nu eşti nebun.
- Mnu, nu asta am vrut să spun.

Puştiul întinde mâna şi mă împunge în braţ cu articulaţiile degetelor.

- Ideea e că sunt real. Aşa că nu eşti nebun. Probabil că şi eu aş lua-o razna dacă aş crede că văd lucruri care nu sunt de fapt acolo. Nu probabil, sigur aş lua-o razna.

Oftez. Mă doare capul şl gura mi-e uscată ca iasca. Nu sunt suficient de hidratat pentru reveria asta diurnă.

- În ordine, Puştiule. Să zicem că te cred. Eşti real. Absolut. Şi- atunci de ce nu te-a văzut Renny? Asta vrei să te întreb, nu?
- Pentru că pot să fiu Invizibil atunci când vreau.

Acum e rândul meu să râd.

- Aha, sigur. Asta explică totul.
- Nu, serios. E un dar al meu. Dacă vreau să fiu văzut de cineva, omul ăla mă vede. Şl dacă nu vreau să fiu văzut de cineva, omul nu mă vede. Tare, nu?
- Îhî, tare.

Aş da orice pentru ceva de băut în clipa asta. Mereu îmi vine să beau ceva când personajele reveriilor mele

încearcă să mă convingă că sunt reale. E mult mal simplu când o persoană care nu există recunoaşte pur şl simplu că nu există.

- Cu alte cuvinte, eşti un model nou de supererou. Puştiul Invizibil – mereu gata să salveze ziua invizibilă!
- Îhî! mă aprobă băiatul entuziasmat. Nu mi-am pus niciodată problema în felul ăsta, dar mi se pare supermişto. De parcă acum mă vezi şi în clipa următoare am dispărut. Oricând vreau. Nimeni nu poate să mă vadă, sau să mă audă, sau să mă atingă, dacă nu vreau eu.

În voce i se strecoară ceva care sună a mândrie, doar că neconvingător, oarecum timid. Mândria celui care este rareori mândru de ceva. Genul de mândrie care poate fi dărâmată cu un bobârnac şi, ca atare, rareori îşi arată chipul în lume. Puştiul Negru îşi arată dinţii imposibil de albi şi râde, apoi îşi acoperă zâmbetul şi îşi înăbuşă râsul aşa cum făcea domnişoara Celle şi îmi dau seama că toată viaţa lui s-a temut să fie fericit.

- Îmi pare rău, Puştiule, îi spun, lăsându-mă pe spate.
- Pentru ce? mă întreabă Puştiul.
- Pentru trauma vinovată de apariţia ta.

Şi înainte să ştiu ce şi cum, toată grozăvia situaţiei mă loveşte în moalele capului şi adorm instantaneu.

- Ştii, pari tare ciudat, chiar şi pentru un autor de ficţiune.

Renny împunge maşina prin traficul autostrăzii ca un cuţit încins.

- Majoritatea scriitorilor de ficţiune pe care i-am cunoscut sunt mai mult sau mai puţin ridicoli. Ciudaţi la modul absolut. Dar tu eşti diferit. Unde ai făcut şcoala?

- De fapt, am fost student la University of...
- Stai! Un colegiu de stat?
- Dap.
- Îmi pare rău, spune Renny. O să folosesc cuvinte mai uşoare, zice el cu un mic rânjet.

Mă ridic în capul oaselor şi mă uit pe geam, la oraşul care se desfăşoară de jur împrejurul meu.

- Nu-mi amintesc să mai fi fost vreodată în San Francisco, Renny.

Mă las înapoi pe spate şi închid ochii.

Dar arată tare bine. O minune a civilizaţiei.

- Râgâi şi în gură îmi vine gust de bourbon băut în avion.
- Pari băut bine, spune Renny.
- Să fii beat e ca o ţintă în mişcare. Doar o stare de fapt, ca apa, sau aburul, sau insolventa financiară. Să fii beat înseamnă pur şi simplu să defineşti un moment. Şi dat fiind că orice moment trece până ce reuşim noi să-i consemnăm efectiv existenţa, se poate afirma că un om este cu adevărat beat? Sunt sigur că la fel spune şi *Biblia,* Renny.
- Poate în *Biblia* de la colegiile de stat.
- Complet nerelevant, spun eu, apoi continui: Ce-avem în program, Renny?

Renny întinde mâna spre scaunul pasagerului şi aruncă o privire.

- Cinci emisiuni la radio. Două interviuri TV. Şi mai e şi evenimentul de la librărie din seara asta.

Mă aplec în faţă şi verific ce e în minibarul din spatele maşinii lui Renny.

- O s-avem nevoie de mai multă băutură.

Interviurile de la radio vin şi trec cu aceeaşi cadenţă de întrebări şi răspunsuri.

- Aşadar, sunt întrebat, despre ce e cartea dumneavoastră?

Şi atunci scot la înaintare tacâmul complet. Îndrug aceeaşi poveste frumoasă pe care le-o spun tuturor celor care-mi iau interviu. Şi atunci ei zâmbesc şi-mi mai pun câteva întrebări cu miez. Iar eu zâmbesc şi le ofer câteva răspunsuri cu miez. Şi în tot timpul ăsta, Renny e mereu lângă mine, ca un tovarăş de încredere. Nu e cine ştie ce scofală să ai un asistent media când eşti într-un turneu de promovare. De fapt, e o tradiţie verificată. Treaba asistentului media este să dreseze pisica – adică pe tine –, mai exact, să se asigure că-ţi respecţi programul şi că ajungi unde trebuie ori de câte ori e nevoie.

Dar Renny e genul de tip care-şi depăşeşte atribuţiile. Caz concret: ajungem la studioul TV după ce terminăm cu toate interviurile la radio. Studioul de filmare e mare, un ditamai labirintul de cabine de probă, şi etaje, şi birouri, şi scări, iar faptul că aproape am golit minibarul lui Renny nu m-a ajutat deloc să mă orientez mai uşor în tot acel labirint al lui Dedal.

Dar Renny e acolo. Mereu lângă mine, tot timpul. La un moment dat, intrăm în camera în care aştepţi chiar înainte să intri pe platou şi stăm şi aşteptăm să ne vină rândul, în vreme ce recepţionera stă la biroul ei şi acoperă peretele din spate cu bileţele. Doar că nu le lipeşte pur şi simplu după o logică aleatorie, aşa cum te-ai aştepta. Nici gând. Durează puţin până mă prind, dar îmi dau seama că femeia creează un model pe peretele din spatele ei. Are bileţele de trei culori

diferite şi le poziţionează cu o precizie mai meticuloasă decât am văzut vreodată.

Şi cu cât mă uit mai mult la bileţele, cu atât mai mult încep să înţeleg că nu mă uit la un perete oarecare cu bileţele lipite pe el, ci la ceva mai important de-atât. Bileţelele se contopesc, culorile se întrepătrund şi trasează conturul unui castel – gotic şi impunător – cocoţat pe o stâncă, atârnând peste un ţărm de mare. Cer violet. Cărămizi maro-negricioase. O mare sărată de hârtie şi vopsea tremurând în bătaia unei furtuni iminente. E spectaculos. O adevărată operă de artă. Şi mă întreb dacă sunt singurul care o vede. Dacă mă întrebi pe mine, prea puţini oameni observă genul ăsta de lucruri.

Stau acolo cu Renny lângă mine şi tot alcoolul din maşina lui e în sângele meu şi mă holbez la biletele. Cine ştie de câte ore o fi fost nevoie ca să creezi aşa ceva. Orice lucru de valoare necesită timp. Poate ăsta e scopul timpului: să confere semnificaţie lucrurilor pe care le facem; să creeze un context în care să putem păstra un lucru până ce, în sfârşit, îl investim cu ceva nepreţuit, ceva definitiv, iretractabil: timp. Şi, odată ce îi atribuim cel mai preţios bun al nostru, lucrul dobândeşte brusc semnificaţie şi importanţă. Aşadar, poate că timpul este doar modul în care măsurăm semnificaţia. Poate că timpul este modul în care măsurăm iubirea.

În cele din urmă, se iţeşte un cap de după uşa din spate a studioului TV şi-mi strigă numele. Eu şi Renny ne ridicăm în picioare şi ne îndreptăm în direcţia vocii şi, fără ca măcar să-mi dau prea mult silinţa, reuşesc să mă izbesc de perete. E posibil să fiu mai beat decât am

crezut. Din fericire. Renny e un om de treabă. Mă prinde înainte să aterizez pe jos, mă sprijină şi îmi face vânt în studio fără să dea vreun semn că mar judeca.

După interviu – aceleaşi calupuri de întrebări şi răspunsuri obişnuite –, ne urcăm în limuzina lui Renny şi ne îndreptăm spre următoarea destinaţie. Dar simt privirea lui Renny în oglinda retrovizoare.

- Te descurci, Colegiule de Stat? întreabă Renny.

Sunt treaz şi totuşi, incapabil să-i răspund. Am cuvintele în cap, dar gura mea nu reuşeşte să le rostească.

Renny mai întârzie o clipă cu privirea asupra mea. Apoi, fără să- şi ia ochii de la oglinda retrovizoare, trage scurt de volan şi partea din spate a maşinii se zgâlţâie o fracţiune de secundă. Smucitura mă trânteşte peste bancheta din spate şi mă dau cu capul de portieră. E o experienţă şocantă, dar măcar acum sunt în stare să vorbesc.

- E o carte minunată! exclam eu. Mi-a plăcut la nebunie s-o scriu. E despre...

Intru din reflex în starea de interviu, răspunzând la întrebări despre cartea mea, al căror răspuns nu mi-e foarte limpede nici mie.

Dar nu apuc să-mi termin fraza, pentru că stomacul meu scoate un zgomot ca de fiară demonică şi n-aş băga mâna-n foc că nu e vreuna vârâtă pe undeva pe-acolo.

- Eşti bine? întreabă Renny.

Dar nu am timp de întrebări chiar în clipa asta. Abia dacă apuc să las geamul în jos şi imediat îmi vărs maţele pe autostradă. Reuşesc să nu-i murdăresc maşina lui Renny – asta doar pentru că mă pricep eu

foarte bine la aerodinamică –, în schimb nimeresc din plin Ford Fusion-ul care se apropie chiar atunci cu viteză de noi. Cuplul în vârstă priveşte înmărmurit – dar şi oarecum înţelegător – la şuvoiul care se loveşte de parbrizul maşinii lor. Cei doi nu par supăraţi că automobilul lor alb-perlă e mânjit cu fiere puternic alcoolizată, de culoarea somonului. Acceptă situaţia cu eroism.

Nevrând să mă las mai prejos şi ca să le răspund cu aceeaşi generozitate, îmi vâr capul la loc în maşină – după ce termin de vărsat, desigur – şi înşfac un exemplar din cartea mea. Mă semnez şi scot iar capul pe geam când maşinile noastre tocmai opresc la un semafor. Azvârl în direcţia maşinii lor exemplarul din *o carte dată naibii* pe care tocmai dădusem un autograf. Apoi le fac semn cu degetul mare ridicat şi mimez cuvintele „Cu plăcere”. Cuplul din Ford Fusion-ul mânjit cu fiere zâmbeşte. Bătrânul face un gest de salut.

Până să mă dezmeticesc, ajungem la librărie pentru lectura programată. Renny parchează maşina şi îi simt din nou privirea în oglindă, îmi aminteşte de mama. Cu toată afecţiunea şi grija aia. Ca să fiu sincer, nu e un sentiment neplăcut. Doar că n-am mai simţit asta de-atâta vreme, aşa c-am uitat cum se simte cu adevărat.

Portiera se deschide brusc şi apare Renny. N-aş putea spune cum a făcut să ajungă de la scaunul şoferului până la portiera mea fără ca eu să bag de seamă. Dar nu sunt suficient de treaz cât să sesizez lucruri. Aşa că nu sunt în măsură să le explic.

Renny mă ajută să ies şi mă sprijină de maşină. În timp ce se apleacă şi se întinde să ia o carte din maşină, picioarele mi se înmoaie şi mă preling pe lângă portieră. Iute ca fulgerul, Renny e pe fază. Mă prinde zdravăn de după mijloc şi mă ajută să mă redresez.

- Colegiule de Stat, spune Renny, eşti sigur că te descurci?

- Fără probleme, răspund eu. Fără niciun fel de probleme, doar sunt profesionist, ce mama naibii.

Renny dă să se aplece din nou ca să ia o carte din maşină şi să mi-o dea, ca să nu par pulbere de beat când intru în librărie. Şi imediat ce face asta, mă preling din nou pe lângă maşină, dar Renny mă prinde din nou.

- Doamne, Colegiule de Stat!

- Nu-ţi face griji pentru mine, îi spun eu. Bursucii ăia n-au nicio şansă să treacă de apărarea noastră!

Ca să fie clar, nu voiam să spun „bursuci”. Voiam să spun „hamsteri”. Şi nu voiam sa spun „apărare, voiam sa spun „tuneluri . Şi ca să fie şi mai clar, nu voiam să spun „hamsterii ăia . Voiam să spun „mama mea”. Şi nu voiam să spun „tunelurile noastre”. Voiam să spun „atacul ăla cerebral”.

Şi ca să fie şi mai, şi mai clar, puteţi să renunţaţi la partea cu atacul cerebral şi să spuneţi doar: „Mama mea nu va supravieţui.” Dar cuvintele pe care le rostim par să nu se ridice niciodată la înălţimea celor pe care le gândim.

Ca să mă facă să încetez cu bolboroseala, Renny îmi arde o palmă peste faţă.

Îi dau şi eu imediat o palmă.

- Idiotule! spune Renny.

Mă mai pălmuieşte o dată. Îl pălmuiesc şi eu din nou.

- Ce mama mă-sii, Colegiule de Stat!

Respirăm amândoi adânc. Ceaţa din mintea mea începe să se mai risipească. Mă uit în jos la hainele mele.

- N-am vomitat pe costum, îl liniştesc eu pe Renny. Bogart n-ar fi vomitat niciodată pe el.

Apoi, mă trezesc că mă ia gura pe dinainte.

- Dac-ar fi aici, mama ar fi oripilată, Renny. M-ar iubi în continuare... dar ar fi oripilată.

Mi se pune brusc un nod în gât. Înghit, ca să nu-i dau voie să iasă.

- Era o femeie bună mama ta? întreabă Renny.

- Nu-mi mai amintesc, îi răspund, lucru care, vă vine să credeţi sau nu, e adevărat.

Am uitat-o aproape cu totul pe mama. Pot să vă dau date concrete despre ea. Pot să vă spun că a existat – însăşi existenţa mea stă dovadă. Pot să vă spun că era mică de înălţime. Că avea părul lung şi îl ţinea mereu prins într-o coadă de cal. Dar cam la atât se reduc amintirile mele despre ea. Toţi anii în care m-a iubit şi a avut grijă de mine – reduşi la câteva amărâte de date estetice. Diminuată până la mai puţin de o fotografie în mintea mea. Mai mult sau mai puţin, mama este doar un mit pe care îl port în mine. Singurul motiv pentru care există este că nu-mi pot imagina o lume în care ea să nu fi existat.

Dar chiar aşa să fi fost? As da orice să ştiu.

N-am mai pus linie de dialog mai sus, pentru că n-am idee cât anume îi spun lui Renny sau cât anume sunt doar gândurile mele din clipa asta. Poate că-i spun toate frazele. Sau poate că nu-i spun niciuna. Sau poate

că-i vorbesc pur şi simplu despre hamsteri şi băieţi invizibili.

Imediat ce terminăm cu pălmuitul şi ne pregătim să mergem în habar n-am ce librărie urma eu să citesc în seara asta din 0 *carte dată naibii,* tot haosul cu sceneta noastră de tot râsul cu pălmuitul e întrerupt de un alt soi de haos. Din josul străzii, răzbate un vârtej de voci care cresc şi coboară în intensitate. Aerul pare deodată cu zece grade mai cald, ca şi cum indiferent cine ar veni, ar emite energie şi ar proiecta-o înspre înainte. E genul de lucru despre care n-ai zice că e real, dar este. Ştiu că e real după moaca lui Renny. Priveşte în direcţia din care se aude sunetul cu aceeaşi nedumerire pe care o simt şi eu. Şi nu e doar nedumerit – prietenul meu Renny pare şi puţin speriat.

Ceva se apropie. Ceva grandios, şi important, şi posibil înspăimântător, posibil zguduitor. O simt în stomac... Sau poate e doar efectul votcii. Nu, se pare că nu e de la băutură.

La mai puţin de o stradă distanţă, dinspre o stradă adiacentă, îşi face apariţia un zid de protestatari, înarmaţi cu pancarte şi afişe. Strigă, scandează şi ridică ameninţător pumnul spre cer, de parcă acesta din urmă ar fi făcut ceva ca să-i ofenseze sau să-i condamne. Sunt numai puşti. Nu e niciun adult rătăcit printre ei. Cel mai mare din grup arată de parcă ar fi împlinit şaisprezece ani săptămâna trecută. Cel mai mic e în scutece şi suge cu sete dintrun biberon.

Dar indiferent de vârstă sau vestimentaţie, sunt o forţă pe care nu ai cum s-o ignori. Cei din primele rânduri arată de parcă doar ce-au terminat treaba în grădină. Pantaloni murdari de pământ şi cămăşi cu

mâneci lungi cu pete de noroi şi Dumnezeu mai ştie ce altceva. Au părul ondulat şi ciufulit ca şi cum n-ar fi avut timp să se aranjeze înainte de a ieşi în stradă ca să cânte „Amazing Grace”. Imediat în urma lor vin cei bine îmbrăcaţi, parveniţi în rochii de duminică, în costume şi cravate, care strigă sloganuri precum „Nu ne dăm bătuţi” şi „Vom învinge”. Fac ditamai gălăgia despre nonviolenţă în timp ce alţii în jurul lor scandează „NO JUSTICE! NO PEACE![8]”. E un soi de haos organizat, dar măcar consecvent în eforturile lui.

După care vin băieţii cu boxe portabile, îmbrăcaţi în roşu, negru şi verde. Patru la număr. Adolescenţi spre tineri, băieţi musculoşi cu radiouri pe umeri şi cu „Fight the Power”[9] urlând în boxe. Fiecare cu inele întinse pe patru degete. L-O-V-E & H-A-T-E scrie pe o pereche de mâini Negre. G-E-T-M & o-N-E-Y, pe alta. Şi pe a treia, cumva, nu-mi dau seama cum e posibil, SEE-ME-AS- HUMAN, NIGGA![10] Habar n-am cum, dar se pare că-i încape tot textul peste degete.

După ce trec băieţii cu boxa şi Chuck D. se aude deja în surdină, urmează grupul băieţilor cu pantaloni cu turul lăsat. „BLACK LIVES MATTER”[11] declară pancartele, afişele, tricourile şi vocile lor. Pământul Scrâşneşte sub tenişii lor curaţi şi ghetele Timberland. E citat Kendrick Lamar: „WE GON' BE ALRIGHT”[12] cântă ei într-un glas şi aşa să le ajute Dumnezeu. Ţin deasupra capetelor postere cu pozele lui Emmett Till şi Tamir Rice, Michael Brown, Philando Castile, George Floyd[13] şi toate celelalte nume care vor fi adăugate pe lista Americii în timpul care va fi trecut de când scriu eu rândurile astea până când le veţi fi citit voi. Pierd şirul şi numărătoarea pe la cea de-a şaptesprezecea

figură Nu-Te- Vom-Uita. E un ocean de cântece de proteste şi nume Odihniţi- vă-în-Putere[14] agăţate deasupra lor ca faimoasele fructe stranii ce cresc în copacii sudici[15].

Zdrobiţi de povara generaţiilor, eu şi Renny nu avem încotro şi ne dăm din drum. Ne mutăm pe trotuar cu tot cu jocul nostru dea pălmuitul, ca să nu deranjăm zidul de tinereţe care mărşăluieşte în direcţia noastră. Suntem amândoi impresionaţi de ce vedem. Cel puţin. Renny pare. Eu încă încerc să-mi aduc aminte al cui e rândul la pălmuit. Refuz să fiu în dezavantaj.

- Mare păcat, spune Renny.

Figura îi e încruntată a îngrijorare, aşa că sprâncenele îi atârnă sub frunte ca nişte omizi gri şi bătrâne.

- Mare păcat, spun eu, exact aşa e.

Postesc cuvintele, dar adevărul e că habar n-am la ce se referă. Stomacul meu încă nu şi-a revenit, aşa că fac tot posibilul să par preocupat şi implicat atât în momentul de empatie al lui Renny, cât şi în momentul de strigăte fără ecou al puştilor, dar de fapt şi de drept, în clipa asta aş prefera să stau în patru labe şi să-mi lepăd păcatele în primul veceu disponibil.

- Ai auzit de băiatul ăla?
- Da.
- De data asta, spun adevărul. În ultima vreme, am auzit o mulţime de oameni pomenindu-l. Doar că nu ştiu despre ce băiat e vorba şi ce i s-a întâmplat. Sper că ceva de bine, deşi mă îndoiesc. Sunt atâţia puşti cărora li se întâmplă lucrurile rele.

Renny dă din cap.

- Am auzit că ar exista un filmuleţ cu ce s-a

întâmplat. Îţi imaginezi aşa ceva? Un filmuleţ cu o asemenea grozăvie şi ei se apucă să-l posteze pe internet, ca să-l vadă toată lumea. Asta e lumea în care trăim, Colegiule de Stat. Poţi să-ţi iei telefonul chiar acum şi să te uiţi cum moare un băiat de zece ani. Închipuie-ţi una ca asta.

Renny scutură din capul lui bătrân pe gâtul lui bătrân.

- Semne şi minuni, aşa zicea mama.
- E starea lumii, Colegiule de Stat.

Renny urmăreşte posomorât cu privirea puştii Negri care trec prin faţa magazinului, aşa că îi urmez exemplul. Mi se întâmplă de multe ori să copiez gesturile şi faptele altora din pură dorinţă de a nu încălca termenii vreunui contract social care stipulează ce e corect şi bine de făcut. Iar, în clipa de faţă, pare corect şi bine să urmăresc cu privirea – cu gradul potrivit de solemnitate – puştii împreună cu Renny şi în felul ăsta să las să se înţeleagă că sunt la fel de şocat şi impresionat. Îţi înţeleg durerea, spune privirea mea.
Îţi simt mânia, spune privirea mea. Îţi sunt alături, spune privirea mea – toate astea la figurat, desigur.

- Dumnezeu să-i binecuvânteze pe copiii ăştia, spune Renny.
- Dumnezeu să-i binecuvânteze pe toţi copiii, spun eu.

Arunc o privire pe furiş la Renny să verific dacă-mi simte preocuparea şi îngrijorarea. Pare că da, aşa cum mă aşteptam, de altfel, lucru care mă face să fiu mândru de mine. Poate chiar simt ceva pentru aceşti copii şi situaţia lor gravă. Poate că nu trăiesc doar într-o lume a mea. Poate că lumea de-afară are totuşi ecou

în mine. Poate că durerea altcuiva reuşeşte totuşi să străpungă betonul zidului meu de narcisism şi preocupare de sine. Poate totuşi empatizez. Poate sunt un om bun!

- Cred că pe tine te afectează şi mai mult toate astea.
- Da, aşa cred şi eu!
- Mare tragedie.
- Da... tragedie. Care pe mine mă afectează şi mai mult.
- Ce faci? Repeţi tot ce spun eu? întreabă Renny, privindu-mă suspicios, cu ochii mijiţi.
- Dăăă! spun eu – literalmente, aşa spun. Normal că nu. Nu sunt genul ăla care doar să repete ce spune altcineva când e vorba despre ceva atât de impresionant şi de tragic.

Acum iar îmi tremură puţin picioarele şi cred că mi-ar prinde bine o palmă zdravănă peste faţă, dar sunt prea orgolios s-o cer. Aşa că rămân nepălmuit şi clătinându-mă uşor pe picioare.

- Ei bine? întreabă Renny, mutându-şi atenţia de la tinerii care cred că viaţa negrilor contează şi îndreptându-şi-o spre mine.
- Ei bine, ce?
- Ei bine, ce părere ai?
- Cred că e o tragedie, spun eu cu siguranţă în glas.
- Şi?
- Şi ce?
- Şi ce părere ai despre asta, Colegiule de Stat? Eşti scriitor. Ar trebui să spui ceva despre lucrurile astea. Şi eşti Negru!
- Sunt? întreb eu.

Mă uit în jos la braţul meu şi, ce să vezi, se pare că

Renny are dreptate. Sunt Negru! Uimitor că abia acum descopăr asta!

- Ia te uită, spun eu, privindu-mi mâna neagră lipită de braţul negru şi degetele negre aferente. Foarte, foarte interesant. Mă întreb dacă cititorii mei ştiu.
- Deci ce părere ai? întreabă Renny. Ceai de spus despre toată treaba asta?

Chiar vreau să-i răspund lui Renny la întrebare, dar încă n-am asimilat realitatea bruscă a culorii pielii mele. De când sunt Negru? Când s-a întâmplat? M-am născut aşa? Dacă da, de ce nu-mi amintesc? Sau poate că şi asta are legătură tot cu afecţiunea mea? Poate că nu sunt Negru şi doar îmi imaginez. Sau poate că am fost Negru toată viaţa şi afecţiunea mea m-a făcut să văd altceva? încerc să-mi rememorez viaţa şi să descopăr dacă am fost mereu Negru. Părinţii mei au fost Negri? Verii mei? Dacă mă gândesc mai bine, parcă îmi amintesc că am avut un unchi Negru. E totul în ceaţă. Sunt prea multe lucruri de procesat. Şi agenta mea? Oare ea ştie că sunt Negru? Cititorii mei? Ştiu şi ei? Şi dacă Renny are dreptate? Dacă ar trebui să fac totul altfel doar pentru că sunt Negru?

- N-ar trebui să stai ca o momâie, se răsteşte Renny, ridicând pumnul la mine. Ar trebui să spui ceva. Ar trebui să vorbeşti despre condiţia Negrilor! Ar trebui să vorbeşti în numele lor!
- Să vorbesc? Cum adică? Să vorbesc în numele alor mei? Mereu? în fiecare secundă a vieţii mele? Asta ar trebui să facă mereu Negrii? Şi condiţia Negrilor? La ce condiţie te referi? La o stare de fapt existentă? Sau la o stare de sănătate – cum ar fi o boală?

Renny clatină din cap.

- Eşti incredibil, spune el pe un ton care îmi aminteşte de tata când era dezamăgit de mine. Eşti un scriitor faimos şi un scriitor foarte talentat. Cartea ta... e *O carte dată naibii.*
- Mulţumesc.
- Taci din gură.
- Scuze.
- E *O carte dată naibii.* Ai darul cuvintelor. Ai capacitatea să spui lucruri pe care alţii nu sunt în stare să le spună. Poţi să scoţi la lumină lucruri pe care alţii le ţin captive în ei înşişi. Şi e evident că te pricepi la treaba asta. Cartea ta m-a lovit drept în inimă!

Se loveşte cu pumnul lui mic în pieptul îngust.

- Dar nu e nici măcar un singur cuvânt în ea despre condiţia Negrilor. Nu e nici măcar un singur cuvânt despre cum e să *fii* Negru.

Mă gândesc la ce spune Renny şi mă uit în jos la mâinile mele negre.

- Sunt obligat să scriu despre cum e să fii Negru? Dar dacă aş fi un artist Alb care ar desena doar personaje Albe? Ce-ar spune asta despre mine?
- Poftim?
- Adică, scriitorii Albi nu sunt obligaţi să scrie despre cum e să fie Albi. Sunt liberi să scrie orice fel de cărţi vor. Dar pentru că sunt Negru...

Fac o pauză şi mă uit la mâinile mele ca să mă asigur că, da, chiar sunt Negru. Povestea mea stă în picioare.

- ...înseamnă că nu am voie să scriu decât despre cum e să fii Negru? Am voie să scriu şi despre alte lucruri? Am voie să fiu şi altceva decât culoarea pielii mele? Serios acum, nu ştiu toate cuvintele pe de rost, dar nu e asta esenţa speech-ului „I Have a Dream”?

Renny tace mâlc.

- Pe bune, nu zic că n-ai dreptate. Renny. Zic doar că nu ştiu ce să cred. Nu m-am mai lovit de aşa ceva. Pentru mine, e o chestie nouă şi, sincer să fiu, mi se pare un pic fascinant.

Sprânceana lui Renny se arcuieşte spre ceruri.

- Nu, stai puţin, ascultă-mă. Fiecare zi din viaţa unui om e mereu la fel, aceeaşi din nou şi din nou. Zilele lui au un tipar, o rutină. Un mod de trai care se reduce zilnic la un tip de zgomot alb în spatele minţii. Omul ăla ştie tot ce e de ştiut despre el însuşi. Când se uită în oglindă, ştie clar ce şi cât poate. Dar eu tocmai ce am aflat azi, în clipa asta, că sunt Negru. Un Negrotei! Un afro- american get-beget. Ditamai revelaţia. Şi dacă am fost mereu Negru – ceea ce, dacă stau să mă gândesc la cum a fost viaţa mea până acum, pare să fie adevărat –, atunci mă întreb cum m-a afectat chestia asta. Mă întreb cum a influenţat cursul vieţii mele. Dacă am luat unele decizii pe care nu le-aş fi luat dacă n-aş fi fost Negru. Şi cum rămâne cu restul lumii? Ce a văzut toată lumea în mine pentru că sunt Negru, lucruri pe care eu nu le-am văzut şi nu le-am gândit despre mine?

Îmi frec bărbia meditativ.

- E o enigmă dată naibii, Renny, prietene. Genul de lucru pe care nu-l întâlneşti pe toate drumurile. Un puzzle împachetat într-o ghicitoare împachetată într-o nuga tare şi lipicioasă. Trebuie să-i savurez gustul. Să savurez momentul. Să-i pătrund înţelesul. S-o las să devină o parte din mine. Să mă afund în ea ca pliculeţul de ceai în apă.

Răspunsul lui Renny e să-mi ardă una peste faţă.

Picioarele până acum tremurânde mi se îndreaptă imediat.

- Iisuse Hristoase, Colegiule de Stat! Eşti mai praf decât mi-aş fi imaginat vreodată.
- O zi a revelaţiilor pentru amândoi, în cazul ăsta.

Pe faţa lui Renny se citeşte îngrijorarea, îngrijorare, nedumerire şi milă. Se uită la mine aşa cum m-as uita eu la Old Yeller[16] chiar înainte să se audă pocnetul puştii.

- Tu doar du-mă până la uşă, Renny, spun eu, cu vocea cea mai liniştitoare de care sunt capabil şi fac semn spre librărie. Dacă mă duci până la uşă, o să fiu bine. Ai să vezi, frate. Ai să vezi.
- OK, spune Renny.

Mă cuprinde cu braţul şi mă ghidează în direcţia uşii în timp ce marea de protestatari sugari-până-la-adolescenţi trece încet pe lângă noi. „Black lives matter!” continuă ei să exclame la unison. E greu să mă fac auzit peste glasurile lor, dar mă descurc.

Eu şi Renny mergem împleticindu-ne ca doi petrecăreţi după ce toate barurile s-au închis. Văd librăria chiar în fata mea. Vitrina e burduşită cu exemplare din cartea mea, aşezate în teancuri. O droaie de 0 *carte dată naibii,* parcă râzându-mi în nas. Coperta e neagră şi cuvintele sunt albe. Un design „simplu, dar de efect” – cuvintele editorului. După părerea lui, va stârni curiozitatea cititorilor şi va da impresia de seriozitate.

Nu sunt sigur dacă ăsta e efectul pe care îl are asupra cititorilor, dar sunt al naibii de sigur că ăsta e efectul pe care îl are asupra mea. Uneori, mă uit la coperta cărţii ăleia şi habar n-am ce conţine. E ca şi

cum m-aş uita la un monolit străvechi şi misterios, un obiect venit din măruntaiele fisurate ale abisului însuşi doar ca să-mi facă în ciudă, să mă sfideze. Du-mă în fata unei mulţimi şi pune-mă să-ţi spun despre ce e cartea mea şi vei obţine unul dintre cele mai reuşite şi mai elocvente răspunsuri pe care le poate concepe o echipă de marketing.

Dar înghesuie-mă singur într-un colţ şi pune-mă să-ţi spun despre ce e cartea mea şi habar n-am ce să-ţi răspund. La fel ca mama, cartea a devenit doar o stafie în mintea mea.

- Pot să te mai întreb ceva? spune Renny.
- Sigur că da, Renny. Eşti ca fratele meu de-acum.
- În cartea ta...
- E *O carte dată naibii,* Renny!
- Este. *O carte dată naibii.* Dar la partea când moare mama... şi apoi, după moartea ei, când fiul ei e distrus...

Nu ştiam că Renny e telepat. Dar va trebui să mă gândesc mai târziu la asta, încă încerc să mă obişnuiesc cu ideea că sunt Negru şi ce înseamnă asta, nu-mi permit să mă întorc în trecut şi să vorbesc despre mama, şi dacă mai trăieşte sau nu, şi cum Renny pare să ştie ce gândesc mai înainte de-a şti eu însumi. Dacă e să mă mândresc cu un lucru, acela este profesionalismul meu în calitate de scriitor. Am lucrat mult la calitatea asta. Am perfecţionat-o. Am luat lecţii de la un trainer de media ca să o şlefuiesc – ideea lui Sharon. Profesionalismul şi afecţiunea mea imaginativă sunt tot ce mi-a mai rămas. Numi permit să-l las pe Renny să mă perturbe.

- Doar du-mă până la uşă, Renny, îi spun eu. Să nu ne

abatem de la program.

- Sigur, răspunde Renny.

Renny deschide uşa şi se aude o sonerie electrică. Zeci de fete albe se întorc în întâmpinarea mea. Şi, dacă tot a venit vorba despre feţe, toată librăria e înţesată de moaca mea. Fotografia mea de autor atârnă din tavan, e afişată pe pereţi, mă priveşte de pe coperta propriei mele cărţi. Nu am idee cine este persoana din fotografie. Oricine ar fi, este Negru. Cam la patruzeci de ani.

Înfăţişare comună, suficient cât să treacă neobservat printr-un aeroport, dar şi cu o piele suficient de neagră cât să-l oprească un poliţist şi să-i spună că „se potriveşte descrierii".

Aşa că bănuiesc că sunt Negru. Că aşa am fost dintotdeauna.

Semne şi minuni, aşa cum spunea mama.

Spre marea mea recunoştinţă, binecuvântarea salvatoare a acestei noi revelaţii e că, cel puţin, nu sunt la fel de închis la culoare ca Puştiul. Sigur, nu sunt pe cât de deschis la culoare mi- aş fi dorit, dar măcar nu sunt sculptura umblătoare de ebonită care este Puştiul. Un lucru ştiu sigur despre cum e să fii Negru – şi ştiu asta imediat, deşi abia acum câteva minute am aflat că sunt Negru –, şi anume că pielea închisă la culoare e un păcat. Boală curată. Ultimul lucru pe care ţi-l doreşti. Întrebaţi pe cine vreţi voi.

Imediat ce se aude soneria, le servesc pachetul complet fanilor care au venit să mă asculte citind şi vorbind despre cartea mea. Nu sunt murdar. Costumul meu e perfect şi fără urme de vomă. Părul îmi stă bine. Zâmbetul îmi e larg şi sincer. Toată atitudinea mea

transmite mesajul: „Sunt un individ funcţional, sănătos, fericit, care a venit aici în seara asta cu bucurie şi iubire să fie cu voi şi sper că aveţi parte de vieţile la care aţi visat când eraţi mici şi încă sunteţi dispuşi să visaţi fără oprelişti.”

- Bună seara, tuturor! strig eu, cu vocea la fel de explozivă ca artificiile de Juneteenth[17].

Un ropot de aplauze şi urale erupe şi se revarsă în lume. În timpul ăsta, chiar înainte să se închidă uşa, pe străzile din spatele lui Renny, linia infinită de copii îşi continuă marşul. Copiii îşi poartă pancartele, îşi încordează pumnii şi strigă sloganuri despre dreptate şi violenţa poliţienească şi rasism şi despre cum viaţa Negrilor contează – toate generaţiile de copii Negri poartă povara acestei sarcini americane –, dar sunt toate acoperite de zgomotul în desfăşurare al vânzării cărţii mele. Mă concentrez asupra oamenilor care au venit să-mi dea banii lor.

La urma urmelor, nu sunt un activist, nu sunt genul de scriitor care să facă valuri prin declaraţiile sale. Am învăţat ceva lucrând în domeniul ăsta: afirmaţiile deranjante sunt moarte curată pentru vânzările de carte. Nu. Nu sunt deloc genul ăla... sunt un profesionist.

William vedea ce se întâmplă cu băiatul lui. Cu flecare zi în care venea de la şcoală, zâmbetul băiatului era tot mai şters. Nu erau de vină lecţiile de istorie, chiar aşa dificile şi tensionate cum erau. Istoria rămâne oricum unul dintre acele lucruri care pot fi parţial comprimate, îndesate în şanţurile logicii, izolate de sentimente. Nu, nu istoria era cea care îi împovăra băiatul, ci evenimentele actuale. Fiecare zi mai aducea o ştire despre cum era împuşcat sau ucis cineva care arăta ca el. În fiecare zi, fiul lui vedea cum cineva e arestat, aruncat în închisoare. În fiecare zi, valul de lucruri rele mai creştea puţin în jurul lui, agăţându-i-se de plămâni, ameninţând să-l tragă la fund.

În fiecare zi, William îşi propunea să stea de vorbă cu fiul lui. În fiecare zi, îşi propunea să-l ia pe băiat deoparte şi să-i spună: „Uite cum funcţionează lumea...” Şi apoi, după această introducere modestă, avea să pătrundă în realitatea vieţii lui. Avea să-i vorbească despre culoarea pielii lui şi ce însemnătate are. Avea săi vorbească despre toţi oamenii dinaintea lui care arătaseră ca el şi despre toate lucrurile care i se întâmplaseră în ultima vreme. Avea să-i vorbească despre cum regulile sunt diferite. Avea să-i vorbească despre realitate în loc de ficţiunea cu care fusese momit. Avea să-i spună fiului său: „Tratează oamenii ca pe oameni. Nu tine cont de culoare. Iubeşte fără oprelişti. Iubeşte pe toată lumea la fel.” Şi apoi, avea să profite de moment şi să-i spună: „Pe tine oamenii te vor trata diferit din cauza pielii tale. Regulile sunt diferite pentru tine. Aşa trebuie să te porţi când ai de-

a face cu poliţia. Aşa trebuie să te comporţi când eşti din Sud. Asta este realitatea lumii tale.”

Într-o bună zi, William avea să-i spună toate lucrurile astea fiului său şi multe altele. Şi cu fiecare cuvânt, avea să-i frângă şi mai mult inima băiatului. Cu fiecare cuvânt, fiul său avea să iubească mai puţin, să-şi imagineze mai puţin, să trăiască mai puţin. Era ca un copil-bonsai. Propriul lui copil.

Şi pentru că nu a avut tăria să spulbere optimismul fiului său mai repede decât i-l spulbera realitatea însăşi, William nu a purtat Marea Discuţie cu băiatul lui. S-a mulţumit să-i ţină predici despre iubire şi egalitate şi cum lumea ar putea fi un loc mai bun. Iar când fiul lui l-a întrebat de ce fusese împuşcat şi omorât un băiat de vârsta lui de către un poliţist în cealaltă parte a ţării, William a făcut tot posibilul să-i răspundă nerăspunzându-i.

- E greu de spus de ce se întâmplă lucruri de genul ăsta, a răspuns William.

El şi Smoală stăteau în sufragerie, cufundaţi în canapeaua veche, înfioraţi sub pâlpâirile ecranului în timp ce crainicii turuiau detaliile înfiorătoare despre moartea băiatului. Acesta ieşise să se plimbe când fusese oprit de poliţie. Apoi, cumva, întâmplările se precipitaseră şi băiatul ajunsese mort pe trotuar. La ştiri erau imagini cu trotuarul pe care se prăbuşise trupul băiatului. Era o bucată de asfalt deloc ieşită din comun pe care se zărea acum o pată aproape deloc ieşită din comun, de parcă cineva ar fi vărsat o sticlă de sirop şi nu ar fi curăţat mizeria.

- Nu e ceva ce se întâmplă tot timpul, a spus William.

Îşi freca degetul mare de arătător în timp ce vorbea,

un obicei rămas din copilărie. Gestul reuşea cumva să-l calmeze şi, acum, în timp ce vorbea cu fiul său despre moartea băiatului de la televizor, voia să fie calm.

- Cu ce-a greşit băiatul? a întrebat Smoală.
- Cu nimic, a răspuns William.

Şi-a dres vocea şi a continuat:

- Adică, din câte au spus până acum, n-a greşit cu nimic. O să fie o anchetă, sunt sigur. Aşa că hai să încercăm să nu facem mare caz din chestia asta până ce nu aflăm mai multe detalii.

William a încuviinţat din cap ca pentru sine. Era important să-l înveţe pe fiul lui să nu se grăbească să tragă concluzii, mai ales când avea de-a face cu o astfel de situaţie. Genul ăsta de ştiri trebuiau digerate. Lucrurile trebuiau cumpănite, cadru cu cadru, fără să le dai voie să te influenţeze. Pe termen lung, asta era cea mai bună cale de supravieţuire. Sub nicio formă nu trebuia să absorbi toată situaţia şi să-i permiţi să preia controlul asupra mentalităţii tale. Riscai să rămâi fără optimism. Fără speranţă. Şi William ar fi vrut ca fiul lui să nu- şi piardă niciodată speranţa.

Smoală a rămas cu ochii lipiţi de ecranul televizorului, acolo unde tocmai apăruse o fotografie. Băiatul era cam de vârsta lui, cu pielea mai deschisă la culoare, desigur. În comparaţie cu Smoală, toată lumea era mai deschisă la culoare. În fotografie, băiatul mort avea un tricou şi o şapcă de baseball albastră. Zâmbea larg şi strălucitor, ca într-o dimineaţă de iarnă după ce s-a aşternut zăpada, pe nesimţite, în puterea nopţii.

Cum îl cheamă? a întrebat Smoală.

- Nu ştiu, a spus William. Deocamdată nu vor să-i facă numele public.

- Vreau să ştiu cum îl cheamă.
- De ce?
- Ca să nu-l uit, a spus Smoală, privind fix şi îndelung la ecranul televizorului, de parcă ar fi încercat să-şi imprime în minte toate trăsăturile băiatului. Nu am voie să-l uit, a mai adăugat el.

William a început să-şi frece şi mai abitir degetul mare şi arătătorul. A înghiţit, încercând să-şi tină în frâu lacrimile şi căutând disperat cuvintele potrivite prin care să-i transmită fiului său: „0 să-l uiţi.” A căutat disperat cuvintele al căror mesaj să fie: „Băiatul ăsta este doar primul dintre cei mulţi pe care o să-i cunoşti în viaţă. Se vor aduna grămadă, săptămână de săptămână. O să încerci să-i păstrezi pe toţi în minte, dar, într-un târziu, n-o să mai ai loc şi grămada o să dea pe din afară şi ei o să rămână în urmă. Şi apoi, într-o bună zi, când o să mai creşti, o să-ti dai seama că i-ai uitat numele – numele primului băiat Negru pe care ţi-ai jurat că n-o să-l uiţi – şi o să te urăşti pentru chestia asta. O să-ti urăşti memoria. O să urăşti lumea. O să te urăşti pentru că nu ai fost în stare să opreşti şirul de cadavre stivuite în mintea ta. O să încerci să remediez! cumva treaba asta şi n-o să reuşeşti, iar asta o să te umple de furie. O să te condamni că nu ai reuşit să repari lucrurile, iar asta o să te umple de tristeţe. Şi asta o să se repete la nesfârşit, mulţi ani la rând, până ce, într-o bună zi, o să ai un fiu şi o să-l vezi cum îţi calcă pe urme şi o să vrei să-i spui ceva care să-l ajute, ceva care să-l scutească de toată nebunia... şi n-o să ştii ce sa-l spui.

William ar fi vrut să-i spună cuvintele potrivite lui Smoală, dar, neputincioasă, mintea lui nu le-a găsit.

Singurul lucru pe care a reuşit să-l invoce mintea lui William a fost imaginea fiului său zăcând pe asfalt, mort, la fel ca toţi băieţii care se perindau la televizor.

Bun. Să luăm o scurtă pauză. Să ne întoarcem în urmă cu câteva luni. Cred că a rămas ceva acolo, ceva de care e posibil să fi uitat: PROFESIONALISM.

Cuvântul e scris cu vopsea pe peretele biroului din centrul Manhattanului cu litere înalte de treizeci de centimetri, cele mai îngroşate şi mai închise la culoare litere pe care le-am văzut vreodată, ca şi cum ar fi fost gravate acolo de când lumea şi pământul şi vor continua să rămână acolo mult timp după ce eu şi tot restul omenirii ne vom fi prefăcut în ţărână. Cuvântul acesta va dăinui. PROFESIONALISM. Un ordin şi o provocare în acelaşi timp.

- Şi cu ce se presupune că se ocupă oamenii ăştia? întreb eu.
- Training de media, răspunde Sharon.

Scrie un e-mail cuiva, tastează cu degetele ei subţiri şi agile. La fel ca toţi editorii şi agenţii, Sharon comunică în permanenţă cu persoane necunoscute.

- Şi cam ce presupune trainingul de media?
- Te pregăteşte pentru media, răspunde Sharon.

La momentul acela, încă sunt novice şi nu ştiu cum funcţionează sistemul maşinăriei auctoriale – inocent şi optimist în toate cele. *O carte dată naibii* urmează să fie publicată abia peste şase luni, iar eu mă străduiesc să învăţ cât mai repede mersul lucrurilor. Sharon este agenta care mi-a acceptat mai întâi propunerea de publicare şi apoi manuscrisul de la *o carte dată naibii.* De fapt, ideea titlului îi aparţine. M-a ajutat s-o revizuiesc – deşi a declarat mereu că nu a fost niciodată suficient de implicată – şi apoi m-a ajutat să găsesc un editor. Aşa că, dacă zice Sharon că am

nevoie de training pentru media, o cred pe cuvânt.

- Poţi să defineşti termenul „media”? o întreb.

Sharon rămâne atentă la telefon şi la emailurile ei.

- Şi de ce ai insistat să port sacou sport? Sunt treizeci de grade afară.

- Eşti profesionist acum, spune Sharon. Un autor profesionist. Autorii poartă sacouri sport. Cititorii adoră autorii care poartă sacouri sport. Să ţii minte treaba asta.

Mă abţin de la alte întrebări în următoarea jumătate de oră cât timp aştept să apară trainerul de media. Secretara lui, o blondă slabă pe nume Carrie, mă întreabă dacă vreau să beau ceva la intervale de fix zece minute. Are părul lins pe spate, ceea ce-i conferă o alură atletică, zveltă. Dar atunci când zâmbeşte, zâmbetul ei e blând şi luminos, ca al unei persoane care, în toiul unui val de căldură, vede pentru prima dată gheaţă. Zâmbetul ei îmi aminteşte de mama.

E aproape ora zece dimineaţa când ajunge, în sfârşit, trainerul de media. Îl cheamă Jack. Jack arată de parcă ar fi descins dintr-o reclamă la Christian Dior acum multă vreme şi ar fi hotărât să nu se mai întoarcă niciodată. E prea frumos să fie real, aşa că încep să am dubii că e. Ştiţi doar că păţesc aşa uneori.

Dar Carrie îl vede, şi la fel şi Sharon.

- Eu sunt Jack, strigă el imediat ce se deschid uşile liftului. Sunt Jack, trainerul de media. Îmi pare bine de cunoştinţă! spune el în timp ce iese din lift, păşind cu o asemenea rapiditate, încât ai crede că e urmărit de cineva care ameninţă să-l trimită înapoi în reclama la Christian Dior.

Îmi întinde mâna ca să dăm noroc de la peste patru

metri distanţă. Mâna lui se îndreaptă spre mine ca o torpilă. Reuşesc să i-0 apuc în ultima clipă, temându-mă că altfel îmi va străpunge burta. Suntem în centrul Manhattanului şi, cu toate astea. Jack miroase a ocean.

Îmi strânge mâna ca un pitbull.

- Am aşteptat toată săptămâna să-ţi strâng mâna. Ţi-am terminat de citit cartea şi mi-am zis imediat: Abia aştept să strâng mâna care a scris aşa ceva! E o creaţie f f f extraordinară. O carte al naibii de pură, pulsândă, intensă, zguduitoare!
- Mulţumesc, îi spun, tremurând în timp ce îmi scutură mâna.

Strânsoarea mâinii lui e atât de puternică, încât am impresia, când în sfârşit îmi dă drumul, că o să descopăr un diamant în locul unde a fost odată mâna mea.

- Cu al naibii de mare plăcere, îmi spune, eliberându-mi în cele din urmă mâna – nici urmă de diamant; doar carne învineţită... Eşti Negru?
- Sunt.

O dovadă din trecut că, din câte se pare, am fost dintotdeauna Negru.

- Nu mi-ai spus că e Negru, îi spune Jack lui Sharon.
- Am vrut să văd dacă-ţi dai seama după cum scrie.
- Nu mi-am dat seama.
- Bun.
- Absolut, spune Jack entuziasmat.
- Ce importanţă are culoarea pielii mele? Şi cum

adică e bine că nu ţi-ai dat seama că sunt Negru?
- Acum înţelegi cu ce mă lupt? întreabă Sharon, dându-şi ochii peste cap.
- Nu-i problemă, spune Jack.
- N-am ştiut că ar putea fi o problemă, zic eu.
- Avem soluţii pentru orice aici, continuă Jack. Orice. Odată, am avut un client care era spion rus. Omorâse şaptesprezece americani la viaţa lui. Şi tot am făcut vedetă din el. Dacă m-am descurcat atunci, mă descurc şi acum.
- Ştiam că poţi, spune Sharon.
- Pe aici, ne invită Jack în loc de alt răspuns.

Jack Trainerul de Media ne conduce pe mine şi pe Sharon într- o sală de conferinţe micuţă, cu un birou oval mare şi mai multe scaune aşezate de jur împrejurul ei. În mijlocul biroului, sunt amplasate o cameră video şi câteva microfoane. În cealaltă parte a încăperii, mai sunt o cameră video, şi un pupitru, şi alte microfoane, de parcă dintr-o clipă-n alta ar trebui să-şi facă apariţia preşedintele Statelor Unite pentru o conferinţă de presă.
- Iată, aşadar, spune Jack mândru, făcând un gest amplu cu braţele ca un prezentator de emisiune de divertisment. Aceasta este camera în care o să te pregătesc să devii tu.
- Să mă pregăteşti să devin eu?
- Dap.
- Nu sunt deja eu?
- Nup, spune Jack. În clipa asta eşti tu. Dar o să te ajut să devii cu adevărat tu. O să te ajut să devii cea mai bună versiune a ta. Nici măcar n-o să te mai recunoşti la final.

- Aha, adică o să arăt diferit?
- N-ar strica, spune Sharon, aşezându-se pe unul dintre scaunele de la birou.

Până acum, nu şi-a ridicat deloc privirea din telefon.

- Hainele astea şic ale tale, de băiat „amărât” de la ţară, n-o să ţină la Chicago.

Jack Trainerul de Media râde.

- Sharon are dreptate, ca de obicei. M-ai crede dacă ţi-aş spune că, da, o să arăţi fizic diferit la final?
- Nu, îi răspund. Nu te-aş crede.
- Normal că nu, spune Jack. Dar faptele există în mod obiectiv, indiferent de ce credem noi despre ele. De asta şi sunt fapte. Pământul tot rotund rămâne, indiferent cât de plat pare a fi orizontul.

Izbucneşte din nou în râs, cu râsul de prezentator de emisiune de divertisment, îmi dă una peste umăr şi mă conduce spre unul dintre scaunele de la birou.

- O să fie o metamorfoză în toată regula.
- Ca la Kafka? întreb eu.
- Ăsta e un rapper?

Se aşază de partea cealaltă a biroului, astfel că stă faţă în faţă cu mine în timp ce vorbeşte, de parcă ar fi un recrutor dichisit şi manichiurat.

- Deci, uite cum o să procedăm, începe el. O să te ajut să te cunoşti. O să te ajut să- ti cunoşti cartea.
- îmi cunosc cartea. Eu am scris-o.
- Repet, înţelegi cu ce mă lupt? intervine Sharon.

Ridică privirea din e-mailul pe care-l scrie, suficient de mult cât să dea din cap a dezamăgire.

- E OK, îmi spune Jack, zâmbind ca un părinte al cărui copil s-a scăpat pe el până să ajungă la oliţă. Doar ai impresia că-ţi cunoşti romanul. Dar nu-i

adevărat. Nu chiar. Un scriitor nu-şi cunoaşte opera la fel cum nu se cunoaşte nici pe sine. Şi hai s-o spunem pe- aia dreaptă: dacă e să fim complet sinceri, cu toţii suntem străini în ochii noştri.

- Ce?

Acela este momentul în care îmi spun că Jack Trainerul de Media nu este o persoană reală. Sau, în cel mai rău caz, e real, dar lucrurile pe care le spune sunt produsul imaginaţiei mele. Are un fel de-a vorbi care- mi aminteşte de John din 0 *carte dată naibii.* John era un tip de treabă, inspirat de tatăl meu. Vorbea repede, în fraze coerente, mereu conştient de ceea ce voia să spună cu mult înainte de a deschide efectiv gura. Era un amestec de Fred MacMurray şi Humphrey Bogart, o întruchipare a tuturor momentelor în care eu şi tata stătuserăm împreună şi ne uitaserăm la un film despre bărbaţi care vorbeau repede, şi purtau pălării, şi trăiau în lumi alb-negru neclare.

- Păi ia gândeşte-te, spune Jack Trainerul de Media. Ai simţit vreodată o emoţie pe care n-ai ştiut de ce o simţeai? Poate că vezi o reclamă la o companie de transport pe distanţe lungi şi începi să plângi. Sau citeşti un pasaj şi dintr-odată eşti furios, deşi ai mai citit acel pasaj care ţi- a transmis exact acelaşi sentiment şi aceeaşi idee de o mie de ori înainte. Dar ceva anume din felul în care e spus de data asta te scoate pur şi simplu din minţi. Ţi s-a întâmplat, nu-i aşa?

Nu răspund la niciuna dintre întrebările lui Jack. Chiar dacă nu este decât un produs al imaginaţiei mele, mă îndrumă, manevrează conversaţia ca pe un GPS

spre o destinaţie pe care a stabilit-o cu mult înainte de a mă întâlni. Mă pregăteşte pentru interacţiunea cu media, cuvânt cu cuvânt. Nu-mi doresc decât să mă aşez confortabil şi să-l las să vorbească. Fără să-i răspund. Fără să-i ofer muniţie pe care s-o folosească împotriva mea, cu care să mă pregătească. Dar sunt încă prea nou în branşă ca să nu răspund atunci când mi se pune o întrebare. Aşa că găsesc o cale de mijloc şi aleg să îi răspund cât mai sumar posibil.

- Bănuiesc că da, îi spun.
- Sigur că da. Ni s-a întâmplat tuturor. Şi-apoi ne simţim ca nişte idioţi, furioşi sau trişti, şi nici măcar nu ştim de ce.

Dă din cap gânditor.

- Suntem făpturi complicate, cu toţii, fără excepţie. Cu toţii ascundem labirinturi lăuntrice şi e uşor să te rătăceşti în labirint.
- Adică eu acum sunt un labirint?
- Ba bine că da!

Jack loveşte cu pumnul în masă.

- Eşti în labirintul tău interior. Acel univers nebunesc, haotic de nevoi şi dorinţe, solipsism şi egocentrism. Univers care îţi este accesibil doar prin propriii ochi, lucru care te poartă chiar în inima labirintului, în...
- Te rog, nu spune „Inima întunericului”.
- ...Inima întunericului! Şi nu vrei ca oamenii să pătrundă într- un labirint întunecat, nu-i aşa?
- Bănuiesc că nu.
- Bănuieşti al naibii de bine, spune Jack.

Se ridică brusc în picioare.

- E cumplit să-i faci aşa ceva unui om. Să-l atragi

într-un labirint şi...

Jack face o pauză.

- Ştii ceva, am folosit de prea multe ori cuvântul „labirint”. Cum se mai spune la labirint?
- Ăăă... Încă mă lupt cu ideea că am un labirint pe dinăuntru ca să mă pot gândi la altceva.
- Carrie! strigă Jack.
- Da? răspunde asistenta din camera alăturată.
- Cum se mai spune la „labirint”?
- Prezint.
- Nu, n-am zis „reprezint”. Am zis „labirint”.
- Aha. Stai puţin.

Stăm şi aşteptăm şi ascultăm zgomotul făcut de degetele lui Carrie pe tastatură.

- Dedal, strigă ea într-un final.
- Ce? întreabă Jack.
- Dedal.
- Ca arhitectul? Ce-i cu el?
- Aşa se mai spune la labirint.

Jack se gândeşte puţin.

- Are dreptate, spun eu, aducându-mi, în sfârşit, contribuţia la conversaţie.
- Te cred pe cuvânt, spune Jack. Bun... ce ziceam?
- Că nu ar trebui să atrag oamenii în dedalul meu lăuntric.
- Exact! Spune Jack. Eşti un dedal! Şi cartea ta e un dedal. *O carte dată naibii* e un dedal! Şi treaba mea e să te învăţ cum să-i ajuţi pe oameni să găsească un mod de a se orienta prin ambele dedaluri. Nu putem să lăsăm oamenii în interiorul tău, autorul, doar ca să-i ameţim. Vrem ca, după ce pătrund în tine şi, prin simpatie, în cartea ta, toată lumea să ajungă cu bine

la destinaţie. La urma urmei, autorul este cartea şi cartea este autorul.

- Nu prea mă simt în largul meu cu formularea asta, spun eu.

Brusc, mă simt mic şi dezorientat.

- Te referi la faza cu oamenii care pătrund în tine?

- Da.

- Nu eşti homofob, sper. Fiindcă nu accept aşa ceva nici în ruptul capului!

- Homofobia nu vinde cărţi, adaugă Sharon, ridicându-şi dintr- odată privirea din telefon şi uitându-se în schimb la mine. În medie, asta înseamnă vânzări mai mici cu douăzeci şi două de procente, comparativ cu autorii non-homofobi.

- Nu sunt homofob. N-are a face cu homosexualitatea, e vorba doar despre formulare.

- Eşti sigur? întreabă Sharon. Nu-mi pasă dacă eşti, sincer, dar dacă eşti, trebuie să ştiu din timp.

- Nu sunt homofob!

- Şi-atunci de ce nu-ţi place să vorbeşti despre oameni care pătrund în tine?

- Pentru că nu sunt un tunel, sau o casă, sau un mail, sau orice altă structură în care se poate pătrunde. Sunt o persoană.

- O persoană homofobă? întreabă Carrie din camera de-alături.

- Nu, strig eu în aer. Sunt doar un scriitor, iubesc cărţile şi am vrut să scriu şi eu o carte. Ceea ce am şi făcut. Atâta tot. Doar am scris o carte!

- Asta aşa e, spune mândru Jack Trainerul de Media. Ai scris *O carte dată naibii*, Şi iată-ne ajunşi aici. Tu eşti un autor, nu un scriitor, nu un cititor, nu un instalator,

sau matematician, sau virusolog. Eşti un autor, ceva ce n-ai mai fost niciodată. Ceva ce, de altfel, foarte puţini oameni sunt şi încă şi mai puţini ştiu cum să fie. Şi să fie clar, există fără doar şi poate un mod corect şi un mod greşit de a fi un autor. Am văzut oameni afectaţi rău de treaba asta. Am văzut oameni înnebuniţi de treaba asta. Am văzut...

- O să-mi citezi din Ginsberg acum, nu-i aşa?
- ...Am văzut cele mai strălucite spirite ale generaţiei mele distruse de actul auctorial! Pierind de foame isteric...[18]

Jack îi dă înainte pe tema asta încă vreo zece minute.

După ce se conving – aproximativ – că nu sunt homofob şi după ce mă conving – aproximativ – că am un labirint interior, începem în sfârşit să discutăm despre 0 *carte dată naibii.*

- Am o veste bună pentru tine, spune Jack.
- Bun, îi spun, în sfârşit bucuros că am trecut de faza cu dedalurile şi oamenii care pătrund în mine.
- Ai scris o carte bună.
- Mulţumesc.
- Nu-mi mulţumi mie. Eu doar mă bucur că ţi-a ieşit bine.

Majoritatea oamenilor cu care lucrez au scris cărţi oribile. Şi nu e nimic în neregulă cu a scrie cărţi oribile. Adevărul adevărat e că mai toate cărţile sunt oribile, dacă e s-o spunem pe-aia dreaptă. La fel cum mai toţi oamenii sunt oribili.

- Eşti cinic.
- Nu schimba vorba.
- Tu ai deschis subiectul.

- Irelevant.

Discuţia cu Jack începe să-mi dea dureri de cap.

- Îţi fac un compliment, continuă Jack. Treaba mea se simplifică atunci când lucrez cu un produs de calitate. Iar cartea ta...

Trage adânc aer în piept. Ochii i se umezesc un pic. Pare să izbucnească în lacrimi.

- Ei bine... cartea ta e pur şi simplu altceva, e specială.
- Mulţumesc.

Chiar atunci, Sharon îşi ridică ochii din telefon şi-şi suge dinţii.

- Îţi vine măcar să crezi?
- Nu, răspunde Jack imediat. E de-a dreptul incredibil, nu-i aşa? Dar m-am descurcat eu şi cu mai puţin de-atât, aşa că nu-ţi face griji.
- Nu, îl corectează Sharon. Mă refer la asta.

Ridică telefonul şi ni-l arată. Pe ecranul mic vedem imaginea unui cuplu Negru îndurerat stând în dreptul unui podium, plângând şi încercând să vorbească. E o fotografie mută, o imagine a tristeţii, şi a revoltei, şi a tragediei.

- E foarte trist, spune Jack, mutându-şi privirea de la telefon la mine.
- Nu, spune Sharon.

Vocea ei are o inflexiune pe care n-am mai auzit-o până acum. Se simte amărăciunea din cauza îngrijorării. Nu o credeam în stare să-şi facă vreodată griji pentru ceva, orice.

- Nu vă uitaţi cum trebuie, ne reproşează Sharon.

Iar eu şi Jack ne aplecăm amândoi peste masă, mijind ochii ca să vedem ce vede ea. Dar chiar şi-aşa, tot ce

vedem este fotografia unui cuplu stând pe podium şi plângând. Nu apare nici măcar un titlu care să descrie cauza tristeţii pe care o vedem.

- OK, spune Jack.

Sharon dă un pumn manichiurat în masă.

- Nu vă uitaţi cum trebuie! strigă ea.

În următoarele nouăzeci de secunde, eu şi Jack ne uităm la fotografia pe care încearcă Sharon să ne facă să o vedem. Ne uităm atât de mult, încât ecranul se închide şi Sharon trebuie să reintroducă codul PIN ca să se deschidă din nou.

- L-au împuşcat, spune Sharon.

La colţul ochilor i se adună lacrimi.

- Şi acum înţelegem şi eu, şi Jack. Undeva, un băiat a fost împuşcat şi părinţii suferă. Dăm amândoi din cap a confirmare.
- Vai, nu, spun eu.
- E groaznic, spune Jack.
- Dumnezeule, spun eu. Când o să înceteze treaba asta?
- Nu mai poţi să deschizi televizorul fără să vezi la ştiri ceva de genul ăsta, dă din cap Jack. Când eram eu mic, nu se întâmplau astfel de lucruri. Şi-acum, numai aşa ceva auzi. A devenit ceva ce nu mai dispare niciodată. E ca o plagă.
- Da, o plagă, repet eu.

Aş vrea să găsesc ceva mai interesant de spus, dar îmi e teamă să nu cumva să spun ce nu trebuie. Am obiceiul ăsta, pentru că de multe ori nu fac distincţia între ce e real şi ce e imaginar. Şi când petreci suficient timp într-o lume care e mai degrabă imaginară, ai tendinţa să nu-ţi pese prea mult de anomaliile pe care

le vezi.
Când pui sub semnul întrebării însăşi existenţa oamenilor, reacţionezi involuntar destul de stoic la vestea morţii cuiva. Şi asta nu pentru că ai fi o persoană rea, ci doar pentru că îţi e greu să te implici emoţional în viaţa cuiva despre care nu ştii sigur dacă e real sau nu.

Şi să fim sinceri: în lumea în care trăim, e greu să crezi că oamenii sunt reali. Sunt doar o imagine pe un ecran. Chiar şi cei pe care îi cunoaştem şi îi întâlnim în persoană sunt reduşi la o imagine pe un ecran atunci când interacţionăm cu ei şi platformele lor de socializare. Aşa că, atunci când Sharon ne arată, mie şi lui Jack, familia îndureratăpe ecran, nu sunt mai îngrijorat decât e cazul pentru oamenii aceia cu care nu m-am întâlnit niciodată şi cu care nu o să mă întâlnesc vreodată. Şi nu e nimic în neregulă cu asta. Aşa sunt construiţi oamenii. E dovedit ştiinţific că există un număr limitat de oameni de care ne pasă efectiv. E vorba despre o limitare a creierului nostru şi a emoţiilor noastre. Aşa că nu e nimic în neregulă cu asta. Nu înseamnă că eşti o persoană rea. Nu înseamnă că eu sunt o persoană rea – şi nici Jack nu e – doar pentru că vedem cuplul stând pe podium şi plângând şi singura reacţie de care suntem în stare este o falsă îngrijorare.

Nu înseamnă că suntem oameni răi, înseamnă că suntem oameni, pur şi simplu.

- Prea multe arme, spun eu.
- Da, răspunde Jack. Atât de multe arme. Ce rost au toate armele? La ce ne trebuie? De ce vrem mereu să împuşcăm oameni care nu ne-au făcut nimic? Are vreun

pic de logică treaba asta? Ca să nu mai vorbim despre lipsa de asistenţă psihică din tara asta. E criminal.

- Aşa e, spun eu. Ai auzit de celălalt incident cu împuşcături?

Nu ştiu despre ce incident e vorba, dar mereu e câte cineva împuşcat, aşa că mergi la sigur să întrebi interlocutorul dacă a auzit de celălalt caz. Te face să pari informat, şi înţelegător, şi toate celelalte atribute ale oamenilor buni.

Jack dă din cap în semn că da.

- Normal c-am auzit. Groaznic. Pur şi simplu groaznic. E genul de lucru care te face să te întrebi cum sunt de fapt construiţi oamenii. De ce o fac? De ce fac un lucru atât de îngrozitor? Ce motive au? Ce fel de oameni sunt?

Eu şi Jack continuăm schimbul de replici despre oameni, şi despre tragedie, şi despre cum suntem amândoi sătul de ce se întâmplă şi de incidentele armate şi sperăm că îi oferim lui Sharon tot ceea ce are nevoie ca să se simtă împăcată cu situaţia şi ca nu cumva să rămână cu impresia că vreunul dintre noi este un om rău. La urma urmelor, nu suntem oameni răi. Suntem pur şi simplu doi oameni prinşi în ciclul umanităţii, care încearcă să facă fată situaţiei.

Picăturelele de apă de la colţul ochilor lui Sharon s-au transformat în lacrimi în toată regula. I se preling pe obraji – fără să-i strice machiajul – şi ea şi le şterge şi-şi suflă nasul.

- Era doar un puşti, spune ea. Să-i faci aşa ceva unui puşti. Pur şi simplu nu înţeleg.

Şi eu, şi Jack ştim când e cazul să ne ţinem gura închisă. E genul acela de moment în care nu te exprimi

cu ajutorul cuvintelor, ci laşi tăcerea să dea glas durerii tale. Aşa că ne strângem amândoi buzele şi încuviinţăm solemn din cap şi o ţinem tot aşa până ce Sharon spune:

- Trebuie să ies puţin.

Eu şi Jack rămânem tăcuţi în timp ce ea iese din cameră. Încercăm să creăm spaţiu pentru suferinţa ei.

- Ştii, spun eu, cred că o să iau şi eu o pauză.
- Sigur, spune Jack, ia-ţi liniştit. Cu toţii avem nevoie de timp ca să găsim sensul acestor lucruri imposibil de înţeles. Toţi aceşti oameni morţi... ce facem cu ei?

Întrebarea pare retorică, aşa că profit de ocazie şi mă duc la baie. Şi acolo, mă aşteaptă Puştiul.

- Deci? Ce crezi despre toate astea? îl întreb pe Puşti.

(Îmi apărea încă de pe-atunci. Cum am putut să uit chestia *asta?* Dar, din nou spun, şi eu sunt mereu surprins. Aşa cum v-am mai spus – nu pun bază pe mintea mea. Nu sunt sigur niciodată ce s-a întâmplat atunci. Ce se întâmplă acum şi ce nu s-a întâmplat de fapt niciodată.)

Puştiul ridică din umeri, la fel de stoic ca Marc Aureliu sau Xanax.

- Ei bine, eu unul cred că este o tragedie, declar plin de indignare morală. E o tragedie absolută. M-am săturat să o văd mereu. M-am săturat să dau drumul la ştiri şi să aud mereu de încă o persoană moartă.
- Dar oamenii au murit dintotdeauna, nu-i aşa? întreabă Puştiul.
- Aşa e, răspund eu. Şi nu e ca şi cum posturile de ştiri ar fi responsabile pentru decese. Adică, CNN şi Fox News nu ies în stradă ca să omoare oameni. Cu

toate astea, contribuie la atmosfera generală de groază pe care o simţim. La ora actuală, asta este coloana sonoră a Americii. Ritmul pe care ne rupem în figuri cu toţii. Mai nou, oamenii împuşcaţi sunt modul nostru de a marca trecerea timpului. Ceva de genul: „Unde erai când cu Sandy Hook?” şi: „îţi aminteşti cu cine mă vedeam pe vremea când au deschis focul tipii ăia în clădirea de birouri?”. Dar astfel de incidente sunt atât de dese, încât eşti nevoit să întrebi: „La care clădire te referi?”

Încerc să-mi compun un zâmbet pentru puşti – felul meu de a-l consola pentru lumea în care trăieşte.

- Dar trebuie s-o luăm ca atare. Nu e nimic rău în asta. Fiecare generaţie a avut porţia ei de tragedii. Singura problemă e că acum se vorbeşte mai mult despre ele. Realitatea e că avem cel mai scăzut procent al deceselor din anii optzeci încoace. Şi ştiu că eşti prea tânăr ca să înţelegi, dar crede- mă pe cuvânt că anii optzeci au fost apogeul lucrurilor rele, şi al fărădelegilor, şi al crimelor, şi al drogurilor, şi al tuturor celorlalte.

Puştiul nu pare foarte convins.

- Dar cum rămâne cu oamenii? întreabă Puştiul.
- Cum adică?
- Toate lucrurile astea li se întâmplă unor oameni, nu?

Mă scarpin în cap şi mă gândesc la întrebarea lui.

- Bănuiesc că da, teoretic.
- Şi nu ar trebui să ne pese de oameni? Mama spunea că tuturor trebuie să ne pese de oameni, pentru că... ei bine... pentru că aşa trebuie. E felul nostru de a avea grijă unii de ceilalţi. Aşa că nu poţi pur şi simplu să vezi

cum cineva suferă şi să nu-ţi pese de acel om.

Dau din cap că nu, ca să-i dau de înţeles că tot ce spune e adevărat şi real.

- Tot ce spui e adevărat şi real, dar asta nu schimbă cu nimic faptul că e imposibil să-ţi pese de toată lumea. Aşa că îi alegi pe cei mai importanţi. Pui frâu la cât anume
investeşti în lume şi în oameni. E ca un fel de triaj emoţional.
- Ce-i aia „triaj”?
- E ceva ce se face în spitale. Aşa decid cui să acorde ajutor prima dată. Practic, e vorba despre oameni care ierarhizează alţi oameni în mai mult sau mai puţin importanţi.

Puştiul se gândeşte o vreme. Îşi trage nasul de parcă ar fi răcit brusc. Îşi strânge palma neagră micuţă într-un pumn negru micuţ şi-l propteşte sub bărbie, ca într-o interpretare neagră a *Gânditorului* lui Rodin.

- Nu mi se pare corect, spune Puştiul, trist ca o elegie.
- Îmi pare rău să-ţi spun, Puştiule, dar nimic nu mai pare corect de la o vârstă încolo. Cu cât îmbătrâneşti mai mult, cu atât mai mult descoperi că totul se duce de râpă şi, mai rău de-atât, aşa a fost dintotdeauna. Trecutul, prezentul, viitorul sunt interschimbabile când vine vorba despre veştile proaste. Tragedia şi trauma sunt firele care ţin generaţiile laolaltă. La naiba, noi. Negrii, ar trebui să ştim asta mai bine ca oricine.

Când mă întorc de la baie, îl găsesc doar pe Jack, care se uită lung la ceas. Ne apropiem de finalul întrevederii şi nu-mi dau seama dacă e bucuros că o

să ne taxeze suplimentar sau nemulţumit că-l reţinem de
la alte treburi. Indiferent cum, pare nerăbdător să-mi vorbească.

- Şi-acum povesteşte-mi despre cartea ta.
- Păi, ce să spun, doar ai citit-o, nu? Ceai vrea să ştii?
- Spune-mi despre ce e, spune Jack. Prefă-te că sunt un necunoscut şi nu ţi-am citit cartea. Şi-acum spune-mi despre ce e.
- Păi, spun eu după un moment de gândire, cartea mea e despre un personaj pe nume...
- Dă-mi voie să te întrerup, pentru că n-ai dreptate, spune Jack Trainerul de Media. Dar nu trebuie să te simţi aiurea. Toţi debutanţii fac greşeala asta. Au impresia că ce-au scris ei e despre personaje sau poveste sau, dacă e nonficţiune, despre subiect. Dar nu e deloc aşa. E ca şi cum ai spune că *Mona Lisa* e despre o femeie care zâmbeşte într-un colţ al gurii.

Nu-mi place deloc să recunosc, dar Jack Trainerul de Media tocmai a proferat o idee extrem de profundă.

- Mulţumesc, spune el, de parcă mi-ar auzi gândurile. Lucrez de peste zece ani cu autori. Am pregătit nenumăraţi oameni ca să prezinte mass-mediei romane, cărţi de memorii, nuvele. Şi nu numai. Iar aspectul care se regăseşte la toţi autorii este următorul: cărţile lor nu sunt niciodată despre ce cred ei. Nici gând. Cărţile lor sunt despre ce vrem noi să fie.

Arată spre podium, şi spre microfoane, şi spre camera de filmat din celălalt capăt al camerei.

- Va veni şi acest moment, momentul când vei sta pe canapea la Oprah în emisiune. Canapeaua aia a făcut mult bine. Ascultă la mine!

- Parcă nu mai făcea emisiunea, îl întrerup eu. Ştii tu, de-atunci, de când cu polemica cu O *mie de fărâme*[19]*...*
- Carrie?! strigă Jack. Oprah nu mai are emisiune?
- De pe 25 mai 2011, strigă înapoi Carrie, cu amărăciune în glas. În industria divertismentului, evenimentul e cunoscut sub numele de „The Day the Milk Ran Out”[20], în fiecare an, pe 25 mai, ţinem un moment de reculegere.
- Dar nu s-a retras definitiv, nu? întreabă Jack. Doar n-a închis de tot robinetul? Doamne Dumnezeule, sper că nu!
- Nu, spune Carrie încet. Nu s-a retras de tot.

Vocea îi e atât de apăsătoare, încât mi-o imaginez privind pierdută în zare o clipă, ca şi cum ar urmări genericul unui film la care nu se va mai uita niciodată. Apoi reuşeşte să îngaime:
- Încă apare la TV... dar n-a mai fost niciodată la fel.
- Condoleanţe, le spun eu.

Şi, fără să ne-o ceară nimeni, ţinem un moment de reculegere pentru vremurile de demult.
După ce deplângem splendoarea imperială a emisiunii lui Oprah, ne întoarcem la ale noastre. Sharon vine şi ea, părând mult mai stăpână pe sine, şi ne petrecem următoarea oră şi jumătate vorbind doar despre hainele pe care le voi purta în turneul de promovare a cărţii şi în timpul interviurilor.
- În clipa asta, spune Jack, aşa cum eşti îmbrăcat, cu combinaţia aia de blugi şi cămaşă cu nasturi la guler, ai aerul unui băiat „amărât” de la ţară. Şi nu e absolut nimic în neregulă cu oamenii care au aerul ăsta. Inspiră încredere. Dar nu sunt neapărat „la modă”. Trebuie să vedem cum îţi stă cu un sacou sport.

- Ţi-am zis eu, intervine Sharon.
- E o diferenţă subtilă, spune Jack, dar vitală. E diferenţa dintre un autor a cărui ţinută spune „ar fi bine să-mi citeşti cartea” şi un autor a cărui ţinută spune „trebuie să- mi citeşti cartea”.
- Ceea ce în vânzări e echivalent cu o diferenţă de şaptesprezece procente.
- Exact, spune Jack. Aşa că, în primul rând, sacoul sport. Apoi, când nu porţi sacou sport, ar trebui să fii îmbrăcat în costum. Ai văzut vreodată un autor la show-ul *Today* altfel decât la costum?
- Păi...
- N-ai văzut. Costumul – sau sacoul sport – este baza unui interviu reuşit. Că tot vorbim despre interviuri, ţi-a făcut Sharon instructajul de bază?
- I l-am făcut, spune Sharon.
- Bun. Atunci, treci acolo şi să te vedem cum te descurci.

Se întoarce şi face semn cu capul spre podiumul din capătul celălalt al camerei. Mă ridic şi mă îndrept spre podium, căci ce altă opţiune am? Jack e un trainer de media profesionist. Asta e meseria lui. Pe când eu sunt un tip care a lucrat toată viaţa la Serviciul Clienţi şi care s-a nimerit să scrie o carte pe care cineva a vrut s-o publice. Dacă stau să mă gândesc, nu-mi amintesc să fi văzut vreodată un autor la *Today* altfel decât la costum. Deci bănuiesc că Jack şi Sharon ştiu despre ce vorbesc. Ceea ce mă face cu atât mai neliniştit.

Parcă am plumb în picioare, aşa mă simt când mă aşez pe podium. Număr nouă microfoane înşirate în faţa mea, probabil toate plasate acolo doar ca să mă facă să nu mă simt în largul meu.

- Excelent, spune Jack. Încă un lucru mai avem de făcut şi gata. Se duce la camera de filmat aşezată în faţa podiumului şi o porneşte.

- Gata! Eşti pregătit?
- Nu tocmai.
- Bun. Pentru că viaţa nu aşteaptă niciodată până eşti pregătit. Prima întrebare: Cum se cheamă cartea pe care ai scris-o?
- *O carte dată naibii.*
- Stop! Nu mi-ai mulţumit pentru că ţi- am pus întrebarea. Întotdeauna trebuie să-i mulţumeşti celui care găzduieşte evenimentul pentru prima întrebare pe care ti-o adresează. Să mai încercăm o dată. Aşadar, cum se cheamă cartea pe care ai scris-o?
- Aaa...
- Fără ăăă-uri sau hmmm-uri. Mai încearcă.
- Mulţumesc pentru întrebare, spun eu cu vocea tremurându- mi ca în avanpremiera unui cutremur. Cartea pe care am scris-o se cheamă *o carte dată naibii.*
- Uau! exclamă Jack, mai entuziasmat decât ar fi fost cazul. Te- ai descurcat minunat! Eşti gata pentru următoarea întrebare? lato: Despre ce e cartea pe care ai scris-o?
- Este despre...
- Titlul, spune Sharon, trimiţând al nu ştiu câtelea e-mail de pe telefon.
- Ce? întreb eu.
- Repetă titlul cât de des ai ocazia, spune Jack Trainerul de Media. Din nou: Despre ce e cartea pe care ai scris-o?

- Mulţumesc pentru întrebare, spun eu temător, ca şi cum mi- aş vârî un deget de la
picior într-o apă adâncă şi necunoscută. *O carte dată naibii* este despre...
- Hai să vedem care sunt ideile principale pe care trebuie să le menţionezi legat de *O carte dată naibii,* mă întrerupe Jack.

Se apleacă în faţă peste masă, gata să- mi şoptească marile secrete pentru care am aflat ulterior că editorul meu plătea trei sute cincizeci de dolari pe oră ca să intru în posesia lor.

- OK, spun eu.
- Cine eşti tu?
- Nu cred că înţeleg.

De fapt, ştiu sigur că nu înţeleg.

- Cine eşti tu? repetă Jack întrebarea. Este singura idee pe care trebuie să o transmiţi legată de cartea ta. Este singura idee pe care trebuie să o transmită oricine despre orice. Cine eşti defineşte lumea în care trăieşti.

Jack zâmbeşte.

- Cine eşti îţi defineşte cartea mai mult decât orice idee legată de intrigă, mai mult decât evoluţia oricărui personaj. De fiecare dată când eşti întrebat despre cartea ta, întrebarea care ţi se pune de fapt este: „Cine eşti tu?”
- Şi nu uita de intrigă, spune Sharon.
- Cine eşti tu sub formă de intrigă, rectifică Jack, apoi se lasă pe spate în scaun, cu o expresie mai mult decât mândră întipărită pe chip.
- Minunat, spune Sharon.

De data asta, şi-a luat ochii de la telefon. Pare fascinată. De-a dreptul impresionată.

- Ţi-am zis eu că o să fie minunat, spune ea după o clipă, întorcându-se spre mine.
- Jack? spun eu.
- Da?
- Nu înţeleg.
- E în ordine. Nu trebuie să înţelegi. Cel puţin, nu chiar în clipa asta. Cu timpul, o să ajungi să înţelegi.

Face semn către Sharon.

- Ea înţelege doar pentru că nu e vorba despre ea. E vorba despre tine. E mai usor să vezi adevărul despre alţi oameni decât să vezi adevărul despre tine însuţi.
- Are legătură cumva cu dedalul meu interior?
- Mi-am îndeplinit scopul. Eşti pe cale să devii autor. Eşti pe cale să devii autor profesionist. Ar mai fi doar un lucru de precizat.
- Ce anume?
- Probabil că e de la sine înţeles, dar o so spun oricum: nu scrie despre rasă. Mai exact, nu scrie despre rasa ta. Poţi să scrii despre personaje Negre, dar nu scrie că tu esti Negru. Sub nicio formă.
- De ce nu?
- Crede-mă pe cuvânt. Am testat teoria. Am văzut mai bine de zece autori ca tine dispărând la fel de repede pe cât au apărut. Tu ai talentul transmutării, prietene. Trăieşti în ambele lumi. Ăsta e cel mai inteligent lucru la 0 *carte dată naibii.* Trebuie să te legi de treaba asta. Ultimul lucru pe care vor să-l audă oamenii e despre cum e să fii Negru. Să fii Negru e un blestem – fără supărare – şi nimeni nu vrea să se simtă blestemat când citeşte o carte pe care tocmai a dat douăzeci şi patru de dolari şi nouăzeci şi cinci de cenţi. Înţelegi? Ascultă la mine: când un om se poartă oribil cu tine, ultimul

lucru pe care-l vrea este ca tu să te comporţi ca şi cum el s-ar fi purtat oribil cu tine. Dacă îţi dau un pumn în ceafă, nu vreau să aduci vorba despre cum ţi-am dat eu odată un pumn în ceafă. Treaba ta în calitate de lovit în ceafă e să te forţezi să râzi, să suporţi şi să te comporţi de parcă nu ţi-aş fi făcut nimic. Să mă faci să mă simt bine. Să mă ajuţi să uit de toată treaba cu lovitul în ceafă. E un gest banal de politeţe, serios. Şi la fel trebuie să procedezi şi cu persoana care spune că te iubeşte şi apoi se dovedeşte că n-a fost adevărat, şi cu cei care te-au răpit şi apoi ţi- au tăiat laba piciorului stâng. Niciun om nu vrea să se aducă vorba despre monstruozităţile pe care le comite. Şi, dacă se-ntâmplă s-o faci, te va urî. Întreabă-l pe monstrul lui Frankenstein dacă nu mă crezi.

- Pardon?
- Aşa că uite ce vreau să faci. Vreau să ai grijă să nu complici lucrurile mai mult decât e cazul – ca o persoană, ca un autor, ca o carte.
- Dar nu sunt o carte.
- Ba sigur că eşti. Şi, drept urmare, să nu revendici niciun teritoriu. Să nu-ti iei niciun angajament. Să exişti pur şi simplu. La fel ca labirintul tău interior, viitorul acestei ţări e marcat de un limbaj patriotic, unificator. Post-rasial. Trans-segregaţional. Epi-traumatic. Alt-rectificator. Omnicompensator. Pozitivitate corporalo-şovinistă. Transcendent-sociocultural. Repli-co- indigen. Tratatul de la Fort Laramie-perpendicular. Meta- disculpator. Pan-politic. Uber-inter-mutual. MLK-adiacent. Bucolic demi-arcadian. Ce folosim noi aici este jargonul iubitului destin american, globalizator, scris cu cratimă. Tu şi

eu! Tot mai aproape de a-l materializa cu fiecare nouă carte! Dar nu avem cum să facem asta revendicând teritorii şi criticând rănile care- au prins coajă ale unei anumite demografii culturale neo-globale expulzate, plasate în mâinile unei proto-naţiuni unice *posibil* indecente.

Supa de cuvinte pe care mi-o serveşte este nespus de frumoasă. Prea frumoasă. Dar cu cocoloaşele aferente.

- Stai... stai puţin, îi spun, scărpinându-mă în creştet. Adică eu sunt... ăăă... demografia neo-globală expulzată?

- Ascultă. Ideea de bază aici este că, dacă ai de gând să scrii, scrie despre un lucru universal, care să se încadreze în arhetipul naţionalist, fervent, sublim pe care tocmai l-am menţionat. Scrie despre un subiect cum ar fi iubirea.

Jack se sprijină de spătarul scaunului şi-şi freacă bărbia, mulţumit de el însuşi.

- Da, spune. Scrie despre iubire. Iubire şi finaluri de poveste. Fără suferinţă. Fără opresiune. Fără frică. Fără rănile trecutului – fictive sau reale. Fără dezamăgiri. Fără moarte. Niciodată moarte. Doar iubire. Spune o poveste de iubire. Întotdeauna o poveste de iubire. Iubirea este o formă de iertare – dacă nu formulată explicit, atunci subînţeleasă.

Cum ziceam, aceasta este o poveste de iubire.

Vara era în toi şi tatăl lui Smoală, William, alerga în noapte, însoţit de cântecul cicadelor. În aer încă se mai simţea miros de artificii. În răstimpuri, trecea pe lângă grupuri de oameni adunaţi în curtea din spatele caselor. Al Green, Marvin Gaye, Wu-Tang, Donna Summer, J. Cole răsunau cu toţii în aerul îmbâcsit al nopţii, în vreme ce trupuri Negre dansau şi râdeau sub strălucirea palidă a luminilor aprinse pe verande.

A trecut pe lângă casa familiei Brown şi i-a ajuns la nări miros de grătar. Stomacul i-a protestat mârâind şi cineva l-a strigat ca să-l invite la masă, iar William i-a strigat înapoi că mai avea mulţi kilometri de alergat şi că poate o să treacă a doua zi ca să mănânce ce rămânea de la grătar. Şi apoi persoana a mai strigat ceva înapoi şi s-a pierdut în întunericul lăsat în spate de paşii lui William.

În scurt timp, a ajuns la fâşia de drum dintre case. Luminile au pălit şi n-au mai rămas decât o felie de lună şi un petic de stele. Nu-şi mai auzea decât respiraţia şi lipăitul picioarelor pe asfalt.

Paşii l-au purtat pe drumurile lungi de ţară. A trecut peste un pod micuţ şi a auzit un clipocit dedesubt când ceva a sărit în apă. Ar fi vrut să se oprească şi să vadă ce anume fusese, dar nu i s-a părut tocmai potrivit, aşa că a continuat să alerge. Dar, oricât ar fi alergat, senzaţia continua să-l bântuie. Zvâcnea de nevoia de a se opri şi de a zăbovi, impulsul de a aştepta, de a prelungi momentele şi misterele care i se ofereau, ca nu cumva să-i fie luate brusc.

Mai presus de orice, era un sentiment plăcut să rătăcească prin întunecimea lumii, departe de toţi şi de

toate. Se simţea bine cu el însuşi, se simţea bine în pielea lui. În astfel de clipe, i se părea că nu mai e niciun suflet pe faţa pământului şi că, în sfârşit, au dispărut toţi ochii care îl priviseră până atunci. Nu mai stătea nimeni cu ochii pe el. Nu mai ieşea cu nimic în evidentă. Aşa se simţea în fiecare clipă a vieţii lui, ca şi cum ar ieşi în evidentă. Prea înalt. Prea slab. Prea Negru. Erau zile când se simţea pierdut, copleşit. Ochii erau pretutindeni, privindu-l, holbându-se la el.

Vedea aceeaşi îngrijorare la Smoală şi ura lumea din cauza asta. Dar, mai mult decât orice, se ura pe el însuşi pentru că nu era în stare să schimbe lucrurile. Îşi dorise nespus de mult ca fiul lui să înveţe să dispară. Să poată să fie nevăzut şi în siguranţă. Era singurul lucru pe care voia să i-l ofere şi tot ce reuşea să facă zi de zi era să dea greş.

Dar până şi tristeţea şi vinovăţia se evaporau când alerga. Aici, sub cerul negru, înconjurat de pământul negru, putea să fie el însuşi.

Era un oarecare.

Nu era privit de nimeni.

Nu era văzut de nimeni.

Era în siguranţă.

Drumul înapoi spre casă era marcat de aceeaşi splendoare. A trecut pe lângă aceleaşi petreceri, doar că deja pe terminate. Oamenii erau de-acum prea obosiţi, sau prea beţi, sau pur şi simplu se distrau prea bine ca să-l mai vadă alergând pe lângă ei prin noapte. Abia când mai avea puţin până să ajungă acasă a zărit lucirea luminilor albastre în spatele lui.

Sirena a scos un zgomot scurt şi William s-a tras

lângă trotuar şi s-a uitat înapoi peste umăr. Luminile albastre se roteau. Farurile Iau orbit. A întors capul şi şi-a văzut casa – pătratul micuţ de lemn şi cuie şi amintiri menit să se destrame. Dacă voia, putea să ia o piatră şi s-o arunce în ea. Sau putea să fugă până la ea şi în câteva secunde să fie înăuntru.

Maşina de poliţie s-a oprit în spatele lui. A auzit portiera deschizându-se.

- Rămâi pe loc, i-a strigat o voce groasă.

William a tras adânc aer în piept şi s-a întors. Tot ce-a văzut au fost strălucirea farurilor şi scânteierile albastre ale girofarurilor. O siluetă a coborât din maşină şi i-a spus:

- Rămâi unde eşti.

A fost orbit de lumina unei lanterne şi, din reflex, şi-a dus o mână la ochi.

- Nu face asta, i-a spus silueta.

William a simţit furnicături pe şira spinării. Şi-a coborât mâna încet, precaut.

- Ce cauţi aici? a întrebat silueta.
- Alerg spre casă.
- De ce alergi pe întuneric?
- E prea cald ziua. Niciun alt motiv.

William s-a întors şi a arătat spre casă.

- Locuiesc chiar acolo.
- Mmm-hmmm, a spus silueta. Ai un act de identitate la tine?
- Nu. Cum am zis, am ieşit doar la alergat. Locuiesc chiar acolo. Mi-am lăsat buletinul acasă.
- Ar trebui să ai buletinul la tine, întoarce-te!
- Ce? Pentru ce?
- Întoarce-te!

- Eu...

Şi apoi lumea din jurul lui a explodat. William s-a prăbuşit pe pământ, trădat de propriile picioare. Plămânii i-au tremurat în cutia toracică şi a simţit că se sufocă. Braţele nu i-au cedat, doar că nu ştiau ce să facă cu ele însele. „Calmează-te”, şi-a spus. „Calmează-te. O să fii în regulă.” Astea erau cuvintele pe care ar fi vrut să le rostească, însă pe gură nu i-a ieşit decât un geamăt dureros.

Silueta din spatele lui i-a strigat ceva, dar William nu a desluşit niciun cuvânt. Trebuia să ajungă acasă. Dacă reuşea să ajungă acasă, totul avea să fie în regulă. Soţia şi fiul lui aveau să fie acolo şi, împreună, aveau să fie cu toţii în regulă, în siguranţă. Totul era să reuşească să ajungă acasă.

S-a răsucit pe burtă, sub pâlpâirile albastre ale girofarurilor proiectate pe iarbă. A încercat să se târască, dar corpul a refuzat să se supună.

A ridicat privirea şi, în uşa casei sale, i-a văzut pe soţia şi pe fiul lui urmărind toată scena. Chipul ei contorsionat sub imperiul groazei, în vreme ce chipul băiatului... nu trăda nimic.

Apoi s-a întâmplat. Încet-încet, imaginea băiatului a început să pălească. Ochii lui William nu au fost acoperiţi de întuneric – avea să se întâmple şi asta curând –, ci de altceva. Băiatul se făcea nevăzut. Se topea în aer ca aburul. Se evapora în neant.

Dispărea uşor... devenea Nevăzut.

În sfârsit.

În sfârşit, avea să fie invizibil.

În sfârşit, avea să fie nevăzut.

În sfârşit, avea să fie în siguranţă.

Dispariţia fiului său a fost ultimul lucru pe care l-a văzut William. Moartea l-a prins zâmbind.

De parcă viaţa mea n-ar fi fost deja un haos ambulant, mai fac şi greşeala să-i spun Puştiului că lucrez la o poveste de iubire. Ştiu că e o greşeală chiar în clipa în care rostesc cuvintele. De când ma trosnit Renny şi mi-a spus că sunt Negru şi că trebuie să vorbesc despre asta, Puştiul e mai mereu pe urmele mele. Şi chiar dacă am făcut tot posibilul să-l ţin la distanţă, îmi dau seama că nu mai am cum să scap de el. De fiecare dată când încerc să revin la cum erau lucrurile înainte, îşi face imediat apariţia, zâmbind cu zâmbetul acela al lui.

Stăm împreună în aeroport, uitându-ne la oamenii care trec pe lângă noi, iar el e încă un pic supărat pe teoria mea cum că nu poţi să consideri oamenii flinte reale, oricât ar încerca să te convingă de contrariu postul tău local PBS şi *Sesame Street.* Încerc să-i explic că maturitatea e croită de aşa natură, încât să nu te îndemne să crezi în existenţa f altor oameni. Dacă am crede în existenţa f tuturor – dacă am crede cu adevărat că oamenii există –, ar trebui să ne şi pese de ei. Trebuie să ne schimbăm vieţile. Trebuie să recunoaştem că poate unii dintre noi o duc mai bine decât alţii şi, pentru că noi o ducem mai bine, trebuie să recunoaştem că am putea să ne descurcăm cu mai puţin, astfel ca alţii să aibă mai mult, iar asta înseamnă să renunţăm la o parte dintre lucrurile pe care le avem.

- Şi ce-i aşa rău în asta? întreabă Puştiul, radiind de naivitate.
- Frica, Puştiule.
- Frica?
- Exact. Frica. Frica este cea mai veche trăire cu care

s-a luptat omenirea. Şi se găseşte sub toate formele şi dimensiunile. Dar cel mai mult, ţinând cont de cum eşti tu, o să te loveşti de două versiuni ale fricii.

- Ce vrei să spui? întreabă Puştiul.

Îi simt ezitarea din voce. Fiecare cuvânt îşi înfige călcâiele în limba lui, făcând tot ce poate ca să-i rămână înfipt în minte. Dar Puştiul le împinge afară, ştiind foarte bine că se vor răzbuna la momentul potrivit. E conştient că deschide un canal de cunoaştere pe care, de fapt, nu-l vrea. Dar o face oricum.

Mda, nu greşesc dacă spun că puştiul are tupeu. Şi, în lumea în care trăim, dacă ai tupeu, fie ajungi departe, fie eşti omorât. Sau poate că ajungi suficient de departe cât să fii omorât.

Oricum ar fi, dacă e în stare să-mi ceară explicaţii, măcar atât să fac pentru el şi să i le ofer. Aşa că îi explic, fără menajamente şi la obiect:

- Dacă trăieşti suficient de mult, o să ajungi să vezi cum ţi se iau tot felul de lucruri, Puştiule. Jucării, sendvişuri, bani, oameni şi, în cele din urmă, timp. Şi cu cât îmbătrâneşti, cu atât mai mult îţi faci griji că ţi se va lua ceva şi îţi faci griji că vei ajunge din nou să nu ai suficient. Cu toţii ne temem să nu ajungem la fundul sacului cu rahaturi pe care ni le oferă viaţa. Cu toţii ne temem să nu fim săraci, să nu fim răniţi, neajutoraţi, schilodiţi şi toate celelalte lucruri care ne fac să-i privim pe alţii şi să spunem: „Ce trist. Cineva ar trebui să facă ceva să-i ajute.” Cel mai tare ne temem ca nu cumva să devenim noi „ceilalţi” în ecuaţia asta.

Dau din cap ca să alung groaza celor pe care i le spun copilului. Nu-mi dau seama dacă înţelege ce-i spun sau nu. Nu-mi dau seama dacă reuşesc să mă fac înţeles

sau dacă vorbesc la fel ca oricare alt nesuferit cinic. Dar aşa văd eu lucrurile.

Puştiul cumpăneşte ce i-am spus în tăcere, în vreme ce pielea lui imposibil de neagră absoarbe lumina soarelui în cel mai fermecător mod.

- Care e cealaltă? întreabă el într-un târziu.
- Cealaltă ce?
- Ai spus că sunt două versiuni care-o să-mi dea bătăi de cap. Care e cealaltă?

O vreme rămân tăcut şi mă gândesc dacă e cazul să deschid subiectul ăsta sau nu. Nu mă lasă inima să-i spun că a doua versiune e şi mai rea decât prima. Nu mă lasă inima să-i spun cum am ajuns eu s-o învăţ pe pielea mea în ziua în care a murit tata şi cum m-a bântuit la fiecare pas de-atunci încoace. Nu pot să-i spun câte mi-a luat.

Aşa că pur şi simplu nu-i spun. Hotărăsc să păstrez grozăvia aia pentru mine. Cel puţin, deocamdată.

- Îmi pare rău, Puştiule, îi spun eu.
- Pentru ce?
- Pentru că-ţi spun toate astea. Pentru că-ţi spulber iluzia.

Puştiul dă din cap.

- Mnu, e OK. Eu aleg dacă să cred ce-mi spui sau nu. Asta m-a învăţat mama. Mi-a zis că numai de mine depinde să hotărăsc ce e adevărat legat de lume. Nu eu hotărăsc ce se întâmplă, dar pot să hotărăsc ce e adevărat. Dar şi-a cerut şi scuze.
- Pentru ce şi-a cerut scuze?
- N-a vrut să-mi spună. Doar s-a întristat brusc. Mama ta ţi-a spus şi ea treaba asta? Că poţi să hotărăşti ce e adevărat?

Tresar când o pomeneşte pe mama. Oare puştiul nu ştie că nu e politicos să întrebi oamenii despre familiile lor? Nu ştie că aşa ceva nu se face? Adică, ştiu că eu I-am întrebat despre mama lui, dar asta abia după ce a adus el vorba despre ea. Aşa se procedează. Aşa se interacţionează cu oamenii. Îi laşi să-şi păstreze secretele. Îi laşi să fie aşa cum vor ei să pară în ochii tăi. Le laşi proiecţiile să trăiască. În niciun caz nu te-apuci să-ţi bagi nasul în vieţile lor şi să le pui întrebări despre părinţi, şi pierderi, şi durere, şi toate lucrurile care-i ţin treji în creierii nopţii, după ce-au avut coşmaruri o săptămână întreagă.

- Mai bine să nu vorbim despre mama, spun eu.
- De ce nu?
- Pentru că o să-ti arăt secretul supravieţuirii, Puştiule. O să-ţi arăt cum să fii cu adevărat fericit şi cu adevărat capabil să iei realitatea şi s-o transformi în aşa fel încât să-i faci faţă zi de zi în toţi anii, pentru tot restul vieţii tale lungi şi fericite.

Eu şi Puştiul stăm împreună pe bancă şi ne uităm la mulţimea din aeroport şi terminăm de mâncat un prânz pentru care am câştigat timp după ce am rugat un tip să vină să-mi ia un interviu aici, iar el a fost de treabă şi a venit, şi mi-a pus toate întrebările pe care le pun cei care iau interviuri.

În timp ce-mi termin de mâncat sendvişul, mă uit la călătorii care se preumblă în toate direcţiile, apoi îmi şterg mâinile pe pantalonii de la costum.

- Bun, încep eu, spune-mi care e animalul tău preferat.
- Păunul! spune Puştiul cu ochii brusc animaţi.
- Păunul?

- Daaa! Unchiul meu creştea păuni. Sunt minunaţi. Noaptea, zburau în copaci şi dormeau acolo. Uneori, în toiul nopţii, îi auzeai ţipând.

Puştiul râde cu capul dat pe spate.

- Uneori, venea şi vărul meu din New York pe perioada verii. De câte ori auzea păunii scoţând sunetele alea, făcea pe el de frică!

Puştiul se îndoaie de la mijloc. Se apucă cu mâinile lui negre de burtă şi râde. Gura lui e numai dinţi, şi limbă, şi glorie neslăvită.

- Era singura dată când lui îi era frică şi mie nu, spune Puştiul. Singura dată dintre toate.
- OK, îi spun. Uită-te acolo.

Ridic un deget şi-i arăt un tufiş mare de azalee de pe marginea unui iaz artificial.

Puştiul se uită într-acolo.

- Florile?
- Nu. Păunul. Cel negru.

Îi arăt din nou, îndreptându-mi degetul drept spre pasărea frumoasă aflată la vreo şase metri de noi. E un păun de onix. Negru ca smoala. Un star cu penaj negru. De la picioarele cu gheare, subţiri şi delicate, până la capul îngust şi încoronat, şi până în vârful penelor răsfirate la fel de larg ca orizontul, abanos ca un scut al nopţii, îmbuteliat şi plămădit şi modelat într-o sculptură demnă de slavă şi mirare.

Îmi dau seama după ochii băiatului că el nu vede păunul.

- Nu-i nimic, îi spun.
- Adică?
- Avem timp. Am timp să te învăţ să vezi genul ăsta de lucruri.

Puştiul se gândeşte puţin. Se uită la mine şi apoi înapoi spre locul în care nu vede păunul.

- Tu chiar vezi o pasăre acolo?
- La fel de bine cum te văd pe tine.
- Dar eu sunt real.
- Ştiu.
- Sunt doar invizibil pentru anumiţi oameni. Ţi-am mai spus. Mama m-a învăţat. E un dar.

Dintr-odată, pentru prima dată, nu mai pare la fel de sigur. Nici de mine, nici de el însuşi. Ştiu cum se simte. Am trecut şi eu prin asta. E aceeaşi senzaţie pe care o ai când îţi fuge nisipul de sub picioare, iar tu nu ştii că urmează să fii tras la fund odată cu el.

- Ştiu. Şi e un dar splendid. Mama ta pare să fie o persoană minunată.
- Este.
- Dar ţi-a spus vreodată de ce te-a învăţat darul ăsta?
- Ca să fiu în siguranţă.
- Da, dar de ce anume? De cine?

Umbra unui nor îi întunecă fata şi se întristează brusc.

- Vrei să vorbim despre asta? îl întreb.
- Nu, răspunde Puştiul.

Nu mă lasă inima să-i spun că ştiu foarte bine de ce anume încerca să-l protejeze mama lui. Mama mea a încercat să mă ferească de acelaşi lucru. La fel şi tata. Dar au dat greş amândoi. Şi bănuiala mea e că şi mama Puştiului a dat greş. Doar că el nu ştie asta încă.

Rămânem tăcuţi o vreme, iar eu mă uit la păunul de abanos care se plimbă înainte şi înapoi pe marginea iazului. Penajul lui negru luceşte sub razele soarelui de amiază, iar lumina se refractă prin lentilele întunecimii

şi creează ceva mai frumos decât am văzut vreodată. Aşa ar arăta jazzul dacă ar avea o formă pe care s-o vezi, alta decât Miles Davis.

Mă ridic şi mă îndrept spre păun. Aşa cum era de aşteptat, se sperie şi îşi ia zborul. Se duce tot mai departe, spre oraşul necunoscut, topindu-se în mijlocul vociferărilor şi aplauzelor umanităţii. În urma lui rămâne o pană, mă aplec şi o culeg de pe jos.

- Poftim, spun eu, întinzându-i-o Puştiului.
- Ce e?
- O pană.

Puştiul se uită fix la mâna mea şi, preţ de-o clipă, nu mi-e clar dacă vede pana sau nu. Instinctul îmi spune că da, dar Puştiul e greu de citit. Mai ales cu pielea aia a lui atât de neagră. Îi maschează trăsăturile atât de mult, încât, şi dacă n-ar putea să devină invizibil, nu cred că îi e foarte greu să se facă pierdut în lumea asta. Abia când întinde mâna după pană îmi dau seama cât de mult seamănă cu păunul. Sunt croiţi din acelaşi material, aceeaşi nuanţă imposibilă de negru. Aceeaşi întunecime. Aceeaşi splendoare. Chiar înainte ca degetele lui să atingă pana, îşi retrage mâna.

- Nu văd nimic, spune el.
- Nu-i nimic. Oricum nu contează, îi spun eu şi arunc pana, la spune, Puştiule, te gândeşti des la iubire?

Am iubit-o pe mama, şi i-am iubit pe tata şi pe Tati Henry. Şi pe măsură ce am îmbătrânit, i-am iubit pe oameni în feluri diferite. Aţi văzut cum a fost cu recepţionera. Dar nu am fost niciodată genul care să iasă prea mult la întâlniri. În ceea ce mă priveşte, cel mai mare impediment cu ieşitul la întâlniri e că, la un

moment dat în decursul procesului, trebuie să incluzi alte persoane. Trebuie să interacţionezi efectiv cu o altă flintă umană. Iar când vine vorba despre oameni... cum să spun... nu am fost niciodată mare fan.

Dar, la fel ca orice altă persoană care rătăceşte în neantul spaţiului în acelaşi balans searbăd, am avut şi eu zile în care mi- am zis că ar fi bine să nu fiu singur. Să simt mâna altcuiva pe carnea mea. Să spun o glumă şi să aud alt râs decât al meu.

Singurul defect pe care i l-am găsit scrisului a fost că poţi să-l strigi până nu mai poţi, pagina nu-ţi răspunde niciodată. La urma urmelor, scrisul e un act al obsesiei. Iar obsesia este, prin natura ei, o stradă cu sens unic.

Numai iubirea poate să-ţi răspundă când o strigi. Iar pentru asta, trebuie să ai pe cineva alături. Iar ca să ai pe cineva alături, trebuie să te afunzi în vâltoarea întâlnirilor. Să-ţi înmoi degetele de la picioare.

Proba A: Kelli

Suntem în plină vară şi cunosc o femeie fermecătoare cu părul lung până la jumătatea spatelui şi un simţ al umorului suficient de atipic cât să-mi capteze atenţia, îmi spune că o cheamă Kelli, iar eu îi spun că e un nume minunat – şi aşa şi este – şi până la urmă stabilim să ieşim împreună la cină. Mă invită la ea acasă şi promite să-mi gătească cina, chiar dacă îi spun că nu e cazul.

- Ca să fiu sinceră, n-am mai făcut niciodată aripioare prăjite cu sos, îmi spune Kelli.

Suntem în bucătăria ei micuţă, care miroase a santal şi a condimente.

- Nu prea mă omor după mâncărurile prăjite, continuă ea. Însă mătuşa mea are mare încredere în

reţeta asta.

Locuieşte într-o mansardă, în zona hipster a oraşului. Casa ei e înţesată de cărţi şi fotografii de familie. Are un uşor accent de Midwest.

- Nu trebuie să găteşti, îi spun eu cât de politicos pot. Mănânc orice, serios.

De fapt şi de drept, sunt alergic la banane, dar nu are niciun rost să-i ofer informaţia asta chiar acum. Primele întâlniri necesită mai degrabă însuşiri de ambasador, nu de diplomat.

- Nu, spune ea, la fel de politicos. E plăcerea mea. Îmi place să învăţ lucruri noi.

Apoi zâmbim amândoi cu cel mai bun zâmbet al nostru rezervat primelor întâlniri, întinde mâna şi răsuceşte butonul plitei. Capacul de pe oala cu ulei se trezeşte la viată cu un uşor *fâşşş.*

- Ştii ce-mi place la tine? întreabă Kelli.
- Şarmul? Cât de bine arăt? Modestia?

Alege-ţi preferata.

Râde puţin. Apoi spune:

- Nu. Că nu-mi spui ce să fac. Pe cuvânt, toţi tipii cu care mă întâlnesc pur şi simplu, nu ştiu, pur şi simplu încearcă mereu să- mi spună ce să fac. Tu eşti diferit.
- Absolut.

Capacul de pe oala cu ulei continuă să sufle căldură. Acum că am văzut că a dat focul la maximum, nu-mi pot lua ochii de la el.

- Ştiu foarte bine la ce te referi, îi spun eu.

Apoi:

- Hei, crezi că poţi să ridici capacul ăla un pic m…
- Nu cred că înţelegi ce bine mă simt să petrec timp cu cineva care nu încearcă să mă dădăcească. Ştii ce

spun?

- Te înţeleg perfect.

Din oală se ridică rotocoale de fum. Uleiul dinăuntru bolboroseşte. Pe măsură ce uleiul se face tot mai fierbinte, oala trosneşte uşor, ca un fulger în miniatură.

- Parcă... ăăă... parcă ziceai că nu prepari prea des chestii prăjite, nu?
- Da, răspunde Kelli. Colesterol, şi grăsimi, şi toate cele.

Apucă un pumn de pui pane şi îl ridică deasupra uleiului încins, care sfârâie şi e deja pe punctul de a face o criză de nervi.

- Uite ce e, Kelli, departe de mine gândul să-ţi spun ce să faci. Dar...
- Dar ce?!

Gura ei e o linie subţire. În ochi îi străluceşte o vâlvătaie care spune: „îndrăzneşte numai să-ţi termini fraza.” Vieţile noastre sunt în pericol, dar al naibii să fiu dacă o să spun ceva. Nu vreau să fiu unul dintre tipii ăia care încearcă mereu să-i spună ce să facă. Nu vreau să mă respingă. Nu vreau să mă dea afară şi să mă întorc în casa mea pustie, unde nu mă aşteaptă decât un calculator şi un manuscris pe jumătate terminat, plin cu amintiri despre părinţii mei morţi. Aşa că nu spun nimic.

Desface pumnul şi dă drumul aripioarelor în oală. Apoi ne trezim în faţa unei clădiri în flăcări, cu cenuşă pe faţă şi fum în plămâni. Pompierii ne îmbrâncesc, năpustindu-se spre infern. Din furtunuri ţâşneşte apă. Apartamentul înghiţit de flăcări este ca un soare mic, incandescent.

- Deci, o să mă suni? întreabă ea.

- Probabil că nu.
- Te înţeleg perfect.
- O să plec acum.
- Ai grijă cum conduci.
- Îhî.

Şi asta a fost una dintre cele mai reuşite întâlniri din viaţa mea.

Proba B: Kellie

E primăvară. La soare, cald, la umbră, rece. Ciripit de păsări. Sunt în maşină cu o femeie foarte frumoasă pe nume Kellie. Apropo, nu e vorba despre aceeaşi Kelli de mai devreme. Se scrie cu totul altfel.

Din cine ştie ce motiv, universul îmi scoate în cale numai fete pe care le cheamă Kelly sau variaţii ale acestui nume. Kelly, după Kelli, după Kellie, după Keli. N-am idee de ce. Pe mama nu o chema Kelly. Pe prima mea iubire nu o chema Kelly – spre marea dezamăgire a lui Freud, bănuiesc. Nu mi-am dorit niciodată să-l omor pe tata şi să mă însor cu mama. De fapt şi de drept, tata a fost un tip de treabă. Îl plăceam.

Că tot vorbeam despre tata, daţi-mi voie să vă povestesc mai multe despre el.

Imaginaţi-vă că am nouă ani. Sunt înalt pentru vârsta mea. Slab, dar nu slăbănog rău. Sunt destul de atrăgător, dar nu într-atât încât să crezi despre mine că o să ajung să bag strâmbe într-o bună zi sau ceva de genul ăsta.

Locuiesc într-o casă mică, veche, cenuşie. Vopseaua exterioară a fost aleasă cu mult înainte să apar eu în

peisaj. E greu de spus dacă asta a fost culoarea originală. Poate că prima şi prima dată a fost o nuanţă pală de albastru. Dar apoi a bătut soarele şi au trecut anii şi, pentru că niciodată nu erau suficienţi bani, nimănui nu i-a mai păsat aşa cum ar fi trebuit, iar vopseaua s-a dus, şi în urma ei a rămas o casă care părea tristă şi abandonată.

Dar tristeţea nu şi-a făcut sălaş aici, înăuntru, sunt podele de lemn. Sunt vechi şi puţin decolorate, la fel ca vopseaua de pe casă, dar şi-au păstrat impresia de căldură. Par genul de podele pe care ai putea să aşezi copiii, să nu mai ai grija lor şi totul să fie în regulă. Sunt genul de podele pe care copiii îşi amintesc că au dormit şi că vara simţeau cum iese căldura prin plăcile de lemn, iar de Crăciun, cum se strecoară frigul iernii, în timp ce îl aşteptau pe bătrânul şi veselul Moş Nicolae. Sunt genul de podele pe care se poate clădi o viaţă.

Casa are două dormitoare. Camere micuţe şi strâmte, pe măsura tuturor celorlalte cotloane micuţe şi strâmte ale casei. Pereţii sunt acoperiţi cu lambriuri de lemn cum se purtau în anii şaptezeci. Un maro-închis de prost gust, care era la modă odinioară în rândul celor care nu-şi permiteau ceva de calitate. Să pară că, vezi Doamne, ai vrut să-ţi acoperi pereţii cu mahon, doar că tu n-ai văzut niciodată cum arată mahonul în realitate, aşa că cine ti l-a vândut te-a păcălit să cumperi ceva asemănător şi ieftin. E kitchos ca naiba, dar până la urmă e dat jos şi înlocuit cu o vopsea albastru-pal numită Last Summer Sky Before You Die[21]. Aşadar, în funcţie de imaginaţia fiecăruia – fie că vreţi să vă imaginaţi lambriurile, fie vopseaua –, pereţii sunt ori

pădure, ori cer. După preferinţe. Opţiunea voastră probabil spune ceva despre propriul caracter.

Mai e şi o sufragerie. E camera cea mai mare. Când am eu nouă ani, în colţul camerei e o sobă pe lemne uriaşă şi pătratră. Sobele astea nu mai există acum, nu după ce atâtea case au ars din cauza lor. Adevăraţi piromani de fontă, asta erau. Un burlan de aluminiu negru-funingine se întinde din partea de sus a sobei ca un braţ carbonizat. Străpunge peretele printr-o gaură şi se propteşte în coşul de cărămizi, acoperit de o peliculă de mucegai verde şi cocoţat pe casă. Soba aia veche era o fiară, mai vicleană decât o vulpe. Am şi-acum o cicatrice pe picior de la un tăciune aprins care a ţâşnit din măruntaiele bestiei în timp ce tata îndesa în ea nişte lemn de pin.

Ciudată mai e şi nostalgia asta. Am ştiut încă de-atunci că nu e un lucru chiar îngrozitor. Sigur, am rămas însemnat pe viaţă, dar nu şi marcat pe viaţă, dacă înţelegeţi ce vreau să spun. E ceea ce eu numesc „Now-stalgia”[22]. Atunci când ştii că un moment din viaţa ta va dăinui înainte ca momentul să se fi încheiat.

În celălalt colţ al camerei tronează obiectul cel mai important: televizorul. Tata munceşte multe ore. Lucrează la un gater, în ture. O săptămână, de dimineaţă, o săptămână, după-amiază, o săptămână, noaptea şi tot aşa. După ce tata n-a mai fost, au apărut articole despre cât de nociv e lucratul în ture. Cum organismul nu poate să se adapteze niciodată. Cum nu există consecventă. Cum creierul, inima şi ficatul caută în permanenţă ceva ce nu vor obţine niciodată: normalitate. E brutal. Iar tatăl din povestea noastră s-a prins de treaba asta înaintea tocilarilor în halate albe.

Doar că nu toţi plătitorii de taxe îşi permit luxul de a şti că ceva o să-i omoare şi de a înceta să mai facă lucrul respectiv.

Nu munca în ture l-a omorât pe tata – cancerul l-a scos pe tuşă –, dar a avut un cuvânt de spus în felul în care şi-a trăit viaţa.

La fel cum un grăunte de nisip îşi aduce contribuţia la existenţa plajei.

Tata e ditamai omul. Are doi metri înălţime. Şi subţire cum e contul din bancă după Crăciun. Are o mustaţă sârmoasă şi un barbişon care pe la margini începe să încărunţească. E mereu îmbrăcat cu hainele de lucru. Zi de zi, aceeaşi uniformă încropită: cămăşi şi pantaloni Dickies[23] bleumarin sau maro. Mai multe buzunare decât bani cu care să le umple. Veşnic o măsură mai mare, astfel că atârnă pe el, de parcă Sperie-Ciori şi Leul cel Las sar hotărî într-o zi să facă schimb de ţoale. Cu puţin timp înainte ca boala – cancerul – să-i vină de hac, într-una dintre ultimele zile cât încă a mai fost lucid, mi-a spus că făcea asta din cauza celor care se luau de el când era mai mic. Râdeau pe seama siluetei lui slăbănoage, aşa că s-a gândit s-o mascheze cu haine lălâi. N-a funcţionat, apropo. Nu prea ai cum să ascunzi cine eşti. Dar el a încercat oricum.

Tata era la fel de distrus ca noi toţi şi o ştia foarte bine. Credeţi- mă pe cuvânt, ţoalele alea lălâi erau ca nişte grefe de piele pe el. Jur. Singurele dăţi când l-am văzut îmbrăcat în altceva au fost la înmormântări şi la nunţi şi parcă nici el nu se recunoştea în astfel de zile. Mergea şi stătea ţeapăn ca Hristos pe cruce. Ca şi cum străinul pe care-l vedea în oglindă nu venise la pachet şi cu un manual de instrucţiuni.

La nouă ani, stau pe genunchiul tatei în timp ce bătrâna sobă neagră bolboroseşte în colţul camerei. Televizorul e pornit, învăluindu-ne pe amândoi într-o lucire albastră şi străvezie şi în sunete şuierătoare. Tata era înnebunit după filmele alea vechi alb- negru cu ţipi duri. Ştiţi genul: detectivi particulari pricepuţi la vorbe, îmbrăcaţi în costume cu două rânduri de nasturi, care nimeresc în bătaia gloanţelor din cauza unei dame fără inimă, în care nu pot să aibă încredere, dar de care totuşi se îndrăgostesc. În toate scenele de bătaie, criminalii cad fără vlagă la pământ după o singură lovitură cu pumnul. Multă pantomimă forţată şi căderi filmate cu încetinitorul. Mă gândesc că nu vedeai sânge în filmele alea fiindcă nu voiau să-şi murdărească hainele. Cred că asta era partea care-i plăcea cel mai mult tatei: costumele. Costumele şi certitudinea lumii în care trăiau. Absenta fricii.

Personajele din filmele *noir* nu se temeau niciodată de nimic. Serios. Când începeau să zboare gloanţele, tot ce făceau era să se ascundă după o maşină de gangsteri din 1948, să zâmbească pieziş cu gura gri făcută pungă şi să tragă şi ei câteva focuri de pistol. Şi-n tot acest timp, nici urmă de frică.

Poate că asta îşi dorea şi tata. Să aibă şi el o viaţă ca în filme. Între timp, am mai crescut. Mai ştiu şi eu câte ceva acum. Şi dacă mă gândesc la cum erau lucrurile atunci, cred că lui tata îi era frică. O frică permanentă. În fiecare secundă a vieţii lui. Trăia într-o veşnică teroare pe care se străduia din răsputeri să o mascheze. Nu doar s-o ferească de ochii celorlalţi, ci s-o ţină captivă. S-o ţină doar pentru el.

Cred că frica a fost dintotdeauna prezentă în viaţa

lui. Veşnică şi atotcuprinzătoare. Fricǎ să nu dea greş ca tată. Fricǎ să nu dea greş ca soţ. Fricǎ să nu fie arestat. Fricǎ să nu fie fǎcut slǎbǎnog, aşa cum se întâmpla când era mic. Fricǎ de sǎrǎcie. Fricǎ să nu-i mǎnânce munca în ture tot timpul şi să nu-i mai rǎmânǎ suficient pentru fiul lui. Fricǎ de poliţişti. Fricǎ de avocaţi. Fricǎ de accidente. Fricǎ de moarte. Fricǎ de viaţǎ. Fricǎ de un trecut pe care nu avea cum să-l schimbe. Fricǎ de un prezent care era mereu pornit să-i vinǎ de hac. Fricǎ de un viitor care s-ar putea dovedi identic cu prezentul, doar cu mai mult pǎr cǎrunt. Aceleaşi eşecuri. Aceleaşi zbateri. Şi de fiecare datǎ, tot mai puţine şanse de a face ce trebuie.

În fiecare zi, îşi purta fricile la fel cum purta hainele alea de lucru de la Dickies.

Dar oamenii din filmele la care se uita tata nu ţineau musai să poarte genul ǎla de costum. Cum spuneam: nu se temeau de nimic. Sunt sigur cǎ asta îşi dorea şi tata. De asta era înnebunit după filmele alea. De asta mi-a dat şi mie microbul.

Din cauza lui tata, la nouǎ ani ştiam pe dinafarǎ toate textele de narator ale lui Fred MacMurray din *Double Indemnity.* Moştenire de familie, cǎ doar ǎsta era filmul favorit al lui tata.

- O poveste perfectǎ, îi plǎcea lui să spunǎ. Cât se poate de adevǎratǎ, chiar dacǎ nu-i realǎ.

Iar când nu ne uitam la rǎufǎcǎtori alb- negru, tata îmi spunea poveşti. Nu avea el cine ştie ce har de povestitor, dar era felul lui de a-mi declara cǎ singurul mod de a spune adevǎrul e printr-o poveste bunǎ. Nu se încurca cu basmele alea de demult cu ciclopi cu nume greoaie şi zei fustangii şi beţivani. Nu. Tata îmi spunea

poveşti despre oameni reali. Oameni cu coduri numerice personale. Îmi spunea poveşti despre străbunicul meu, un bărbat atât de puternic, încât doborâse odată un catâr dintr-o singură lovitură. Apoi mai era povestea despre străbunica mea, o femeie atât de înaltă, încât veneau oameni din trei ţinuturi doar ca să încerce să i se uite sub rochie. Mi-a spus poveşti de vânătoare despre animalele pe care le-a prins şi despre cele care i-au scăpat. Mi-a spus poveşti despre oameni care lucrau cu el la gater şi care, deşi îşi pierduseră membrele preferate manevrând lama fierăstrăului, se întorseseră la muncă de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic. Când spunea povestea asta, avea un aer de parcă era o morală ascunsă acolo.

Tata mi-a spus odată că vrea să devin scriitor.

- Poveştile sunt cel mai bun lucru din lume.
- Scrisul ne alege pe noi, i-am spus eu odată unui fan la o sesiune de autografe. Noi nu facem decât să-i urmăm chemarea.

Dar dacă e să fiu sincer cu mine însumi, trebuie să recunosc că tata mi-a îndrumat paşii spre tărâmul ăsta. Uitându-se la filme, vorbind despre strămoşi pe care altfel n-aş fi avut cum să-i cunosc, fiind acolo pentru mine în fiecare zi a vieţii lui, până ce şi-a consumat toată rezerva de zile.

A fost un tip tare de treabă babacul meu. Pot să spun cu mâna pe inimă că l-am iubit. A murit încet. Dar ăsta a fost un lucru bun. Şi când spun asta, mă refer la faptul că am avut suficient timp să mă îmbărbătez.

Imaginaţi-vă că eu şi tata suntem în sufragerie. Soba pe lemne. Televizorul vechi. Filmul alb-negru rulând pe ecran. Imaginaţi-vă un telefon cu disc aşezat la

îndemână. Telefonul sună – un ţârâit vechi, zgomotos, genul de telefon care sună atât de tare, încât îl auzi şi dacă eşti în curtea din spate. Tata răspunde.

- Ai cancer, prietene, îi spune un doctor de la celălalt capăt al firului.

Iar tata îi răspunde prompt:

- Se întâmplă şi la case mai mari.

Apoi pune jos receptorul şi terminăm de văzut filmul.

A murit un an mai târziu, sub razele de soare oblice care pătrundeau prin ferestrele unui centru paliativ şi se răsfrângeau în umbre adânci. Cancerul câştigase deja meciul. Ajunsese în punctul în care doar îşi marca victoria dând ture de teren, aşa că îl ţineau la greu pe morfină, iar asta însemna că majoritatea timpului nu făcea altceva decât să doarmă. Se pregătea pentru ce urmează. Cred.

Aveam zece ani pe-atunci. Eu şi mama ne-am instalat la capul patului său de spital. Mama îmi repeta întruna că totul avea să fie bine. Eu îi spuneam că o cred.

Şi eu, şi mama făceam tot ce ne stătea în puteri ca pe ecranul televizorului de pe peretele opus patului să ruleze fără oprire filmele vechi care-i plăceau atât de mult. Angajaţi! centrului ne- au spus că aude ce se întâmplă în jur, chiar dacă doarme. Mama ia crezut. Eu nu, dar m-am prefăcut că da. Poate de dragul ei. Sau poate doar pentru orice eventualitate.

Planul pe care nici eu, nici mama nu-l rosteam cu voce tare era că speram să-şi dea ultima suflare pe un fundal sonor pe care-l auzise toată viaţa. Dame care le spun unor brute: „ia-ţi labele de pe mine!” Ţipi duri care latră drept răspuns: „Nici gând, păpuşă.”

Am reuşit să ne ţinem de plan, dar am dat chix chiar

la final. Can sport – o lovitură greşită şi o ratare. Nu a fost vina nimănui. Pur şi simplu aşa se petrec lucrurile uneori.

Iată cum s-a dus totul de râpă. Mama tocmai ieşise să caute ceva de mâncare. Nu-mi amintesc de cât timp nu mai mâncaserăm, bănuiesc că trecuse ceva vreme, fiindcă stomacul îmi protesta zgomotos. Aşa că iată-mă acolo, varianta mea de la zece ani, îmbrăcat în blugi, tricoul meu cel mai bun şi singura mea pereche de tenişi. Tocmai se terminase genericul de la *Şoimul maltez* şi în timp ce schimbam canalul în căutarea altui film, au început brusc ştirile, aşa cum se întâmplă mereu. Ştirea zilei, difuzată pe absolut toate posturile – singurul spectacol din oraş, aţi putea spune –, era despre un bărbat cu pielea închisă la culoare împuşcat de un poliţist chiar pe peluza din faţa casei lui. Ca de obicei, părerile erau împărţite: poliţistul făcuse abuz de forţă versus bărbatul se împotrivise arestului. Detaliile erau încă neclare, dar un lucru era cert şi reieşea din toate porcăriile debitate – bărbatul murise sub ochii soţiei şi ai fiului său. Aceştia urmăriseră toată scena de la adăpostul propriei verande, scăldaţi în lumina tremurătoare a girofarurilor albastre şi crescendoul asurzitor al celor opt împuşcături.

Bărbatul care murise abia dacă avea treizeci de ani, dar al naibii să fie dacă nu era tata în carne şi oase. Era de-a dreptul straniu. La fel de slab. La fel de închis la culoare. Ba chiar era îmbrăcat cu o pereche de pantaloni bleumarin de la Dickies, dacă vă vine să credeţi. Şi cireaşa de pe tort? Întruna dintre secvenţele care prezentau viaţa bărbatului apărea şi o fotografie de familie. Bărbatul, soţia lui şi un năzdrăvan la fel de

frumuşel ca subsemnatul. Zece ani, la fel ca mine. Efectiv, puştiul aproape că era sosia mea. Singurul lucru diferit era pielea lui: imposibil de închisă la culoare, imposibil de frumoasă.

Atunci a început totul. Imaginea bărbatului mort m-a cutremurat, am resimţit- o ca pe un şoc electric. Cu cât mă uitam mai mult la ştiri, cu atât mai mult îl vedem pe tata întins pe iarbă în lumina dimineţii, acoperit cu o prelată şi cu găurile lăsate de gloanţe căscate ca nişte guri spre cerul de un albastru identic cu al pereţilor despre care vă povesteam mai devreme. În scurt timp, bărbatul de la televizor nu mai era un străin oarecare, ci era tata, sută la sută, înainte să apuc să mă întorc şi să mă uit la el întins pe pat, murind treptat, centimetru cu centimetru, tata era deja mort, acolo, pe ecran. Murind şi fiind mort în acelaşi timp. Tatăl lui Schrödinger.

Mi s-a pus o gheară în piept şi mi-au transpirat palmele.

- Nu e real, mi-am spus mie însumi în versiunea de la zece ani.

M-am rugat la Dumnezeu şi la Batman în acelaşi timp. La urma urmei, dacă era să ştie cineva cum e să-ţi pierzi şi părinţii, şi uzul raţiunii, acela era Cruciatul cu Capă. Dar nu m-a ajutat deloc. Ochii mei continuau să-l vadă pe tata la televizor, ţeapăn ca o ţintă la poligonul de trageri. Aşa că i-am închis. Ştiam că de vină era imaginaţia mea febrilă care-mi juca feste, aşa că am făcut tot ce- am putut să pun stavilă nebuniei, să pun stavilă fricii.

Frica, cu „f” mare. Ăsta era lucrul cu adevărat periculos. Îmi prinsese stomacul ca într-o menghină şi

nu avea de gând să-i dea drumul. Îmi simţeam tot corpul străin. Ca şi cum nici nu-mi aparţinuse vreodată. Ca şi cum aş putea să rămân fără el în orice moment, fără să pot face ceva în privinţa asta. Mai rău de-atât, nici nu aveam cum să fac vreodată ceva în privinţa asta.

La asta se rezumă Frica. Pentru oamenii cu o anumită culoare a pielii, care trăiau în anumite locuri, de-aici se trăgeau toate celelalte frici. Dar nu era vorba doar despre o frică, era un adevăr. Un adevăr dovedit iar şi iar de-a lungul generaţiilor. Un adevăr transmis prin mit şi mandat deopotrivă, prin viu grai şi sub formă legiferată. Unele corpuri nu le aparţin persoanelor care le ocupă. Nu le-au aparţinut niciodată, şi nici nu le vor mai aparţine vreodată. Un adevăr înfricoşător, persistent, inevitabil, pe care îl cunosc milioane de corpuri dezrădăcinate. Frica, cu „f” mare.

Frica a fost mereu acolo, dar acum o vedeam limpede. O recunoşteam. Şi, odată ce ajungi să o vezi şi să o recunoşti, nu mai poţi să-ţi întorci privirea. Nu mai ai cum s-o domoleşti. Nu mai ai cum să uiţi că nu-ţi mai aparţii, ci aparţii mâinilor, pumnilor, cătuşelor şi gloanţelor unui străin. Odată ce înţelegi asta, nimic nu va mai fi la fel. Niciodată. Cel puţin, nu fără un episod psihotic prelungit. Nu fără să-ţi pierzi minţile, fără s-o cam iei razna. Şi nu cunoaştem pe nimeni care să nu fi păţit asta, nu?

- Nu..., a răspuns şuierător o voce fantomatică.

Era vocea tatei, desigur. După treizeci de ore de zăcut în comă, tocmai acum îşi găsise să se trezească. Se uita fix la ecranul televizorului, iar în ochii lăptoşi, congestionaţi şi larg deschişi i se citea teroarea. Am întrezărit atunci în el o spaimă cutremurătoare. Nu-l

mai văzusem niciodată atât de speriat. De parcă ce vedea la televizor îi adeverea în sfârşit, la capătul vieţii, o profeţie teribilă, făcută mai înainte chiar de-a se naşte. Dar nu era doar teroare, mai era ceva la mijloc. Părea să cunoască acel chip care ni se înfăţişa amândurora pe ecranul televizorului.

- Dumnezeule... nu, a spus el răguşit şi răsuflând greu, de parcă ar fi avut două foaie ruginite în loc de plămâni.

A încercat să ridice mâna, dar abia dacă i-a reuşit o semi- fluturare a degetelor de abanos vlăguite în direcţia chipului de la televizor. Corpul îi tremura de efort, dar nu sa dat bătut, ca şi cum ar fi vrut să-l înşface pe bărbatul mort şi să-l tragă înapoi în lumea asta. Îndurerate şi înfricoşate, suplinind neputinţa corpului său muribund, sprâncenele i s-au ridicat într-o expresie pe care nu o mai văzusem niciodată. Tristeţe şi regret. Groază şi recunoaştere. De parcă, în sfârşit, la capăt de drum, ar fi înţeles nu doar un adevăr, ci *unicul* Adevăr.

Apoi a început să plângă. Lacrimile mici şi strălucitoare îi alunecau pe plămada tremurătoare a feţei lui nefericite şi, cu toate astea, dădea să se întindă spre cel pe care îl vedea la televizor, iar buzele lui uscate şi închise la culoare se contorsionau, căutând să rostească un cuvânt. Hăul tăcut şi uscat al gurii lui arăta la fel cum arăta de fiecare dată când îmi pronunţa numele.

Poate pentru prima dată în viaţa mea, am înţeles frica tatălui meu. Am înţeles ce îl bântuia. Ce îl hăituia. Ce planase mereu ameninţător asupra vieţii lui. Am înţeles-o pentru că o simţeam şi eu acum. Nu ştiu dacă mi-a

transmis-o sau dacă am văzut şi eu în cele din urmă ce văzuse el dintotdeauna. Oricum ar fi fost, frica lui era acum a mea.

Uneori, am senzaţia că asta l-a omorât de fapt. Cancerul doar a primit laurii.

Degetele i-au căzut moi. Sprâncenele i sau relaxat şi trupul i s-a cufundat la loc în salteaua patului. Pleoapele i s-au lăsat – un ultim apus. Apoi s-au stins luminile şi au încetat să se mai învârtă rotitele ceasului. Numele meu a rămas nerostit.

Cum spuneam, eu şi Kellie suntem în maşină, e o zi de primăvară, iar noi zâmbim şi stăm de vorbă, ca doi oameni normali.

- Dumnezeule, ce zici de vremea asta? E absolut superbă! Una dintre cerinţele de bază ale unei f
prime întâlniri este să aduci cel puţin o dată vorba despre vreme.
- Aşa e, spune Kellie, e minunată. Apoi adaugă: Rămâne că mergem diseară la muzeu? Am auzit că expoziţia cu lucrările lui Rembrandt ar fi extraordinară.
- Clar mergem, răspund eu, cât se poate de voios.

După care, în timp ce mergem cu maşina în acea zi de primăvară şi străbatem drumul principal pitoresc al unui orăşel oarecare prin care aţi sau n-aţi trecut, zăreşte pe cineva stând la colţul străzii. O văd când îl observă pe tipul respectiv. Un individ de înălţime medie. Prezentabil. Îmbrăcat cu un costum semi-decent. Nu genul pe care-l cumperi pe 5th Avenue, dar poate unul pe care-l găseşti la un Dillard's 24 bine aprovizionat dintr-o zonă foarte bună, dacă ai noroc cu carul. Tipul stă cu ochii în telefon, scrie mesaje.

- Hei, crezi că poţi să faci ceva pentru mine? întreabă Kellie.
- Sigur. Ce anume?
- Să tragi pe dreapta? o să cobor o secundă. Ne vedem la colţul străzii, bine?

E o rugăminte neobişnuită. Dar cred că nu există vreo persoană care să nu fi făcut o astfel de rugăminte neobişnuită la viaţa ei. Aşa că trag pe dreapta în plin trafic. Şoferii maşinilor din spate nu mă claxonează, pentru că nu e genul ăla de oraş în care oamenii să claxoneze. Este un loc bun, cu oameni buni, care ştiu că vor ajunge unde au treabă la momentul potrivit. E un oraş filozofic.

Kellie coboară şi închide portiera.
- Aşteaptă-mă cu motorul pornit la colţul străzii, spune ea.
- Absolut, îi răspund, dornic să-i fac pe plac, deşi nu înţeleg nimic.

Înaintez încet de-a lungul străzii şi o urmăresc pe Kellie făcându-şi loc prin mulţime. Are alura unei pisici sălbatice care- şi vânează prada. Se strecoară printre oameni, aproape nevăzută. Şi în tot timpul ăsta, nu-şi ia ochii de la tipul din capătul străzii. Omul e în continuare cu ochii în telefon, pierdut în universul lui mărunt.

Kellie grăbeşte pasul. Nu neapărat aleargă, dar nici nu mai merge cu pas lejer. Dacă ar fi fost un cal, aş zice că mergea foarte frumos la pas. Ei bine, mersul devine curând un trap lent. Apoi, un trap în toată regula. Şi apoi, ca un boboc care înfloreşte, trapul devine galop.

Totul se întâmplă cu o asemenea rapiditate, încât abia dacă reuşesc să ţin ritmul. Kellie sprintează de-a

binelea pe trotuar, strecurându-se în viteză prin mulţime, fentând şi parând oameni de parcă ar fi fost fundaşi. Iar amărâtul de la colţul străzii – care tot nu şi-a ridicat privirea din telefon – habar n-are ce-l aşteaptă.

Chiar când ajunge în dreptul tipului, Kellie lansează cea mai frumos executată lovitură de pumn din zbor din câte am văzut vreodată. E o operă de artă. Toată scena se transformă în cadre încremenite. Pumnul ei e înfipt în falca tipului. Tipul e surprins cu gura căscată. Un pantof zboară. Bietul telefon e propulsat în aer. Preţ de o clipă, toate acestea rămân suspendate ca-n benzile desenate, în timp ce creierul meu încearcă să înţeleagă ce se petrece.

Şi apoi, la fel de brusc pe cât a început, totul revine la normal. Timpul îşi reia mersul firesc. Bietul fraier se prăbuşeşte la pământ. Kellie – care nu s-a întrerupt o clipă din goana ei – se repede spre maşină. Aruncă o privire peste umăr şi o aud strigând:

- Ţi-am zis c-o s-o păţeşti, Vince! Ţi-am zis, în puii mei!

Apoi se aruncă în maşină şi strigă:

- Calc-o! Calc-o!

Şi maşina mea prăpădită demarează cu scârţâit de roti.

- Aşa deci, la ce oră vii să mă iei diseară? spune Kellie după ce ne îndepărtăm puţin.

Şi ştiu ce-o să spuneţi, dar puneţi-vă în locul meu, aţi fi avut curaj s-o refuzaţi în condiţiile date? Nici până-n ziua de azi nu pot să stau relaxat prea mult timp cu ochii în telefon. Cine ştie când mă prinde lovitura de pumn din zbor?

Smoală s-a trezit în dansul luminilor albastre de pe pereţii camerei lui. Pâlpâiau scurt şi se făceau nevăzute ca nişte zâne. A auzit-o pe mama strigându-l pe nume pe tatăl lui. Ţipetele ei aveau inflexiuni de groază – sunetul lucrurilor care se duc de râpă, sunetul visurilor care se spulberă. Smoală sa repezit să se dea jos din pat şi a alergat într-un suflet la mama lui. Ea a auzit zgomotul paşilor lui pe podeaua veche de lemn şi, fără să-şi ia ochii de la priveliştea de- afară, a strigat:

- Du-te înapoi în pat! Te rog!

Şi-a şters faţa, apoi a păşit peste pragul uşii de la intrare şi s-a oprit pe prima treaptă a scărilor. Mişcările ei erau încete, de parcă ar fi mers chiar pe marginea lumii. Îşi ţinea mâinile în faţă, ambele ridicate spre cer.

- Vă rog, nu faceţi asta! a spus ea, adresându-se luminilor albastre care scânteiau pe gazonul din faţa casei.

Smoală ar fi vrut să iasă după ea, dar nu avea curaj să-i iasă din cuvânt. Aşa că s-a aşezat pe canapeaua veche şi a tras cu ochiul pe fereastră, cu inima pulsându-i în urechi. Afară, a văzut două umbre, proiectate pe fundalul luminilor albastre şi albe. Una dintre umbre era înaltă şi subţire, cealaltă, pătrăţoasă şi îndesată. Prima stătea cu mâinile ridicate, cea de-a doua, cu o mână lipită de coapsă. Şi-a dat seama care dintre ele era a tatălui său, după formele lor.

- Mama? a strigat Smoală.

Dar mama lui nu l-a auzit, stătea afară, pe scări, cu mâinile ridicate, strigând numele soţului ei.

- William? a strigat ea.

Apoi lumea a sărit în aer. Umbra care era tatăl lui s-a prăbuşit. Smoală a fugit afară pe verandă şi a cuprins-o pe mama lui pe după mijloc. Ea ţipa, ţipa cu pumnii încleştaţi şi corpul încordat de durere.

În lucirea farurilor, orbit de strălucirea albăstruie. Smoală l-a văzut pe tatăl lui întorcându-se spre el. l-a văzut ochii – implorând, cuprinşi de groază – şi singurul lucru pe care şi l-a dorit a fost să se facă nevăzut. Şi, cumva, a simţit că devine imaterial. Era ca şi cum el se mişca, dar lumea rămânea pe loc. Nevăzut, a simţit că îi dispare teama şi că, în schimb, se simte calm şi în siguranţă.

Evenimentul din San Francisco a ajuns la final. Oamenii par să se fi simţit bine. Am fost o sursă bună de amuzament pentru toată lumea. O modalitate bună de a le distrage atenţia de la şuvoiul de tineri care încă se preling prin faţa librăriei. Dar, ca orice flux, şi acesta trebuie să se retragă la un moment dat. Şi în scurt timp, trupurile şi vocile Negre – ale mele inclusiv – dispar şi tot ce rămâne în urmă sunt cititorii mei. Se bucură de spectacolul pe care tocmai li l-am oferit.

Am reuşit să vorbesc despre 0 *carte dată naibii* mai bine de o oră şi habar n-am ce-am spus. E ca şi cum nici n-aş fi fost acolo. Şi slavă Cerului pentru asta! Dar oamenii plâng. Femeile îşi şterg ochii, iar bărbaţii în toată firea îşi întorc capul, poate ca să-şi şteargă la rândul lor lacrimile.

Indiferent despre ce e 0 *carte dată naibii,* se pare că are ditamai efectul. Mi-ar plăcea să ştiu despre ce e.

- Un show dat naibii, spune femeia cu păr blond platinat când în sfârşit îi vine rândul să-mi întindă un exemplar la semnat.

Vocea ei e plină de încredere şi energie, de parcă pe viaţa şi spiritul ei ar fi pus stăpânire Richard Simmons şi ar fi făcut din ea un om mai bun. Acum era pregătită să împărtăşească asta cu toată lumea. Dar eu nu mă puteam gândi decât că, imediat ce scăpăm de ea, treaba mea în San Francisco era încheiată. Aveam toată noaptea în faţă, numai să scap odată de ea.

- Mulţumesc, spun eu. A fost trăsnet şi pentru mine. Sper că te- ai distrat pe cinste.
- Să zicem, spune ea, cu o expresie mirată pe chip.

- S-a întâmplat ceva?
- Mai poţi?
- Cum adică? o întreb, rezistând cu greu tentaţiei de a-i răspunde: „întreabă-le pe toate tipele cu care-am fost.”
- Chestia asta, spune femeia, făcând un gest cu mâna ca să cuprindă romanul meu, librăria, oamenii, întreaga mea existenţă, din clipa în care m-am născut până în secunda respectivă. Mai poţi?

Tresar, de parcă m-ar fi muşcat vreo lighioană.

- Îmi pare rău, îi răspund, amintindu-mi că e mai uşor să stai de vorbă cu cineva folosind vocea altcuiva şi scoţând la înaintare accentul bogartian care m-a salvat şi cu alte ocazii în oraşe ciudate, cu femei ciudate. Dar ne cunoaştem de undeva? De prin vreun hotel, în orele târzii ale nopţii, când adie un miros de iasomie şi...
- Nu, mă întrerupe ea, ridicând o mână. E prima dată când ne întâlnim. Însă doar pentru că e prima dată când ne întâlnim nu înseamnă că nu ne cunoaştem.

Îmi zâmbeşte şi zâmbetul ei este cel mai frumos şi mai dezarmant din câte am văzut vreodată.

- Mă cheamă Kelly.

Normal că o cheamă Kelly.

- Normal că te cheamă Kelly.

Apoi activez sistemul de apărare.

- Mişto picioare.
- Uau! Asta e replica ta de agăţat?
- Ai fi surprinsă să auzi de câte...
- Las-o baltă.

Se uită în ochii mei şi blândeţea din ochii ei e ca promisiunea unui lucru minunat, cu condiţia să fiu dispus să cobor zidurile de apărare. Dar, Dumnezeule

mare, cât timp a trecut de când nu s-a mai întâmplat asta?

- Ce-ar fi să te prezinţi pur şi simplu şi să mă inviţi în oraş?
- Poftim?
- Ştim amândoi că asta îţi doreşti.

Ce naiba?

- Bună! spun eu, şovăitor ca îngheţul într-o dimineaţă de primăvară. Mă cheamă____. Vrei să ieşim să mâncăm ceva?
- Mult mai bine, spune ea. Să mergem!

Îmi suscită imediat interesul. Şi asta nu-i a bună niciodată. Trebuie să fiu precaut cu femeile interesante.

Aşa că iată-ne – eu şi cea mai recentă Kelly – într-un restaurant din San Francisco. Şi în timp ce stăm la masă, nu pot să-mi iau gândul de la părul ei, de la zâmbetul ei, de la siguranţa ei de sine şi de la faptul că n-ar trebui să fiu acolo. Ar trebui să fiu la hotel şi să exersez cea mai dificilă poziţie de *Kama Sutra* cu o femeie cvasi- necunoscută, cu care n-o să mă mai întâlnesc vreodată, nici în viaţa asta, nici în următoarele. Dar, c-o fi bine, c-o fi rău, iată-mă acolo.

Chiar atunci, îmi sună telefonul. E Sharon, aşa că, oricât de nepoliticos ar fi din partea mea, trebuie să răspund. Aşa că îi fac un semn de scuze lui Kelly şi mă ridic de la masă.

- Alo?
- E o greşeală, spune Sharon.
- La ce te referi?

- La femeia asta.
- Care femeie?
- Femeia cu păr blond platinat, care zâmbeşte sigură pe sine.
- De unde ştii?

Mă uit roată prin restaurant, convins că o s-o văd pe Sharon stând la o masă din apropiere, cu ochii pe mine. Sharon ştie tot ce se întâmplă.

- Ştiu tot ce se întâmplă, spune Sharon. Şi femeia asta e piază rea. Ar trebui să promovezi *O carte dată naibii,* nu să-ţi dai întâlniri. Este una dintre porunci.
- Păi şi toate celelalte femei?
- Cu ele nu ti-ai dat întâlnire. Cu ele a fost doar sex.

Sharon oftează.

- Uite ce e, treaba ta acum e să te apuci de-o nouă carte.
- Dar nici n-am terminat s-o promovez pe prima, îi spun eu, simţind un mare gol în stomac.

Ştiam că e inevitabil să aducă din nou vorba despre a doua carte. *O carte dată naibii* venea la pachet cu încă o carte, aşa fusese înţelegerea. Sharon spusese că era „o dovadă de încredere şi susţinere” din partea editurii. Doar că toată încrederea şi toată susţinerea se reduseseră la trei luni în care eu le spuneam ce fel de carte vreau să scriu şi trei luni în care editorul meu îmi spunea de ce cărţile pe care vreau să le scriu nu sunt „tocmai genul de cărţi pe care le publicăm noi”. De fiecare dată când le explicam că, din punctul meu de vedere, unicul scop al publicării era pur şi simplu „să publici cărţi bune”, atât Sharon, cât şi editorul meu izbucneau în râs. Ca atunci când spune ăla micu' o glumă.

- Chiar dacă n-au trecut decât două săptămâni de când ai început turneul, 0 *carte dată naibii* e deja de domeniul trecutului, spune Sharon. Aşa e în domeniul ăsta. Nimănui nu-i pasă de ultima carte pe care ai scris-o, toată lumea vrea să ştie despre ce e următoarea carte. Măsura valorii tale e dată de următorul proiect. De asta oferă editorii aconturi: ca să te agaţe cu următorul proiect. Şi, că tot veni vorba, n-ai...
- Nu! N-am cheltuit banii de acont, strig eu.

Se lasă o tăcere lungă. Cred că Sharon îşi foloseşte puterile de agent şi editor ca să- mi cerceteze sufletul. Într-un târziu, îmi
spune:

- I-ai cheltuit, nu-i aşa?

Ştie. Dumnezeule mare, ştie.

- N-am cheltuit banii.

Rostesc cuvintele lent, cărămidă după cărămidă, în speranţa că voi construi un dig în spatele căruia să mă pot ascunde.

- Serios, Sharon, banii sunt în contul meu, nu m-am atins de ei, aşa cum mi-ai spus.
- Mai întâi îţi dai întâlnire cu femeia aia şi-acum faza cu banii, spune Sharon, iar dezamăgirea ei e palpabilă, densă ca uleiul de motor. Îţi îngropi cariera. Ştii asta, da?
- Uite ce e, trebuie să închid. Sunt în mijlocul cinei.

Întâlnirea cu Kelly este singura mea cale de scăpare. Mai bine să recunosc că sunt la întâlnire decât să recunosc că am cheltuit toţi banii de acont.

N-aş putea să spun pe ce-am cheltuit banii. Tot ce ştiu e că într- o clipă erau acolo şi în clipa următoare s-au evaporat. Toţi. Zeci de mii de dolari. N-a mai rămas

decât amintirea lor. Nici măcar chiria nu ştiu cu ce o s-o mai plătesc după turneul ăsta.

- O să închid, Sharon. Mi se răceşte mâncarea.
- Nici măcar n-ai comandat încă.
- Încetează cu chestia asta!
- Bine. Dar când o să se spargă buba, să nu spui că nu te-am avertizat.

Apoi, chiar înainte să închidă:

- Îi place sacoul tău sport, apropo. Ţi-am zis că oamenilor le plac autorii care poartă sacou sport.
- Aşa e, mi-ai zis.
- Încă ceva. Încerc să-ţi aranjez un interviu barosan în Denver. Presă, televiziune, biblioteci, promouri, tot pachetul.
- Denver? De ce în Denver? De ce nu în New York sau L.A.?
- Pentru că ştiu toate secretele murdare. Mai ai nevoie şi de alt motiv?
- Ce vrea să însemne asta?
- Înseamnă să nu pui întrebări şi să ai încredere în agenta ta cum ai încredere în Dumnezeu.
- Nu cred în Dumnezeu.
- Numai bogăţii nu cred în Dumnezeu. Şi cine te-a făcut suficient de bogat cât să-ţi permiţi să nu crezi în Dumnezeu? întreabă Sharon, ridicând tonul până la nivelul unui bombardament verbal.
- Tu m-ai făcut.
- Exact, mai spune ea, apoi închide.

Mă duc înapoi la masă, puţin confuz, poate chiar ameţit. Aş da orice pentru un pahar de ceva. Aş da orice să beau până nu mai ştiu nimic. Să pătrund în zona aceea familiară, de amorţeală, în care nu-mi mai

fac griji pentru Sharon, sau pentru o *carte dată naibii,* sau pentru următoarea carte pe care nici măcar nu m-am apucat s-o scriu, sau pentru ce-o să-mi facă editura când nu numai că n-o să predau niciun manuscris, ci o să iasă la iveală că am mai cheltuit şi banii. Sau pentru că am impresia că tocmai am văzut-o pe mama mea moartă stând la bar şi privindu-mă de parcă ar trebui să fac ceva pentru ea. Puştiul e şi el de faţă, uitându-se la mine cu privirea aia a lui. Aşteaptă să fac sau să spun ceva, ceva ce trebuie să-mi spună la rândul lui. Îmi aminteşte de „Corbul" lui Poe. Cocoţat pe buza imaginaţiei mele, aşteptând să strige „Nevermore" atunci când eu cer linişte sufletească şi o fărâmă din cum erau lucrurile odinioară.

- Nevermore, şopteşte Puştiul.
- Ba pe-a mă-tii, Puştiule!
- Ce-ai spus? întreabă Kelly.
- Nimic.
- Îmi place mult sacoul tău sport, spune Kelly când mă aşez din nou la masă.
- Mersi.
- E totul în ordine? Părea să fie grav ceai vorbit la telefon.
- Deloc. Hai mai bine să nu ne mai gândim la asta şi să ne concentrăm, în schimb, la noi. Nu sunt obişnuit cu lucruri de genul ăsta, ştii?
- Vezi să nu, răspunde ea. Afemeiat scrie pe tine.
- Eşti sigură că nu ne-am mai întâlnit?
- Sunt sigură.
- OK. Bănuiesc că acum o să vrei să vorbim despre cartea mea.
- Nu neapărat, spune Kelly în timp ce chelnerul se

îndreaptă spre masa noastră.

Şi, în pofida voinţei mele, o cred. Nu vrea să audă nimic legat de cartea mea. Când eşti un autor aflat în turneu de promovare, toţi vor să stea de vorbă despre cartea ta, nimic altceva. Vor să afle detalii despre carte. Vor să afle momentele acţiunii. Vor să afle de unde ţi-a venit ideea, ca să meargă şi ei la sursă şi să-şi găsească propria idee. Vor să afle în ce librării se găseşte cartea ta, pentru că ăsta este etalonul după care măsoară majoritatea oamenilor succesul cuiva care se declară autor. Cu cât este mai mare numărul librăriilor, cu atât mai multă credibilitate vei avea.

Uneori, îi spui cuiva că eşti autor, iar el îşi scoate telefonul şi te caută pe Google, chiar sub nasul tău. Îţi tastează numele şi, în funcţie de rezultate, decide de capul lui dacă eşti cu adevărat ceea ce spui că eşti. Măsura importanţei unui autor modern este dată de rezultatele pe care le generează un motor de căutare.

Iar după ce se convinge că, într-adevăr, cărţile tale se găsesc în librării, vrea să afle cum ţi-ai găsit agentul, cum ţi-ai găsit editorul, ce software foloseşti, cât a durat să scrii cartea, câţi bani ai câştigat, câte exemplare s-au vândut, dacă a cumpărat cineva drepturile de ecranizare. „Hollywoodul are mereu fler pentru cărţile care merită”, mi-a spus odată un cititor.

Aproape că nu există limită pentru lucrurile pe care vor să le afle oamenii atunci când întâlnesc un autor, un autor adevărat. Cu toate astea, rareori vor să ştie ceva despre tine. Cartea ta devine identitatea ta, iar identitatea ta devine cartea ta. Poate că Jack Trainerul de Media s-a înşelat când a spus: „De fiecare dată când eşti întrebat despre cartea ta, întrebarea care ţi se

pune de fapt este: «Cine eşti tu?»“

- Vin roşu, vă rog, îi spune Kelly chelnerului.
- Stai puţin, spun eu, clipind ca luminile de avertizare. Adică nu vrei să vorbim despre cartea mea?
- Nup.
- Deloc?
- Nup.
- Dar ştii că sunt autor, corect?
- Îhî. Am fost la eveniment.
- Nu vrei să mă întrebi cum mi-am găsit agentul? Cum am ajuns să fiu publicat şi toate celelalte?
- Nu chiar.

Şi, din nou, o cred, o cred pe această Kelly, cea mai recentă şi cea mai misterioasă.

- Şi-atunci ce vrei?
- O întâlnire cu un bărbat care mi s-a părut atrăgător, atâta tot, răspunde ea, şi nu detectez niciun strop de ironie sau prefăcătorie în vocea ei. De fapt, nici măcar nu ţi-am citit cartea. Şi e foarte plauzibil să n-o citesc.
- Dar e *O carte dată naibii.* Nu se poate să n-o fi citit. Toată lumea a citit-o. E bestseller!
- De fapt, până în seara asta, nici n-am auzit de ea. Habar n- aveam de existenţa ei. Am trecut din întâmplare pe la librărie pentru că tot încerc să găsesc o carte foarte veche şi rară şi m-am gândit să verific dacă nu cumva o au. După aia, când am ajuns acolo, am aflat că urmează să vină un autor pentru un eveniment. Şi, dacă tot mi-am luat liber de la muncă, mi-am zis că de ce nu.
- Şi pentru dumneavoastră tot vin, domnule?

E chelnerul. Uitasem cu totul de el. În clipa asta, nu

mă pot gândi decât la anomalia asta de femeie. La această Kelly. La această primă persoană pe care am întâlnit-o în ultimele luni care nu vrea să îi dau detalii despre carte, care nu vrea să vorbim despre vânzări sau interviuri, care nu o să mă întrebe: „Şi? Despre ce e următoarea carte?” Chiar acum, în clipa asta, sunt din nou eu însumi. Pentru prima dată de când am găsit-o pe Sharon, nu mă identific cu ceea ce fac. Nu sunt cartea mea. Sunt, pur şi simplu.

Chelnerul aşteaptă să-i dau comanda. Instinctul încă îmi cere să comand vin. Să las alcoolul să-mi intre în sistem şi să uit de toate. Să mă abandonez fricii. Dar aşa risc să ratez ceva. Femeia aceasta, cea mai recentă Kelly, este interesantă. Şi în viaţă, lucrurile interesante merită atenţia noastră deplină.

- Doar apă pentru mine.
- Asta-i bine, spune Puştiul.

Profită că e invizibil şi n-am cum să-i răspund fără să pară că iau pastile psihotrope. Aşa că mă mulţumesc să îi zâmbesc lui Kelly şi să mă prefac că Puştiul nu e acolo.

- E în ordine, spune el. O să te las singur deocamdată. Am vrut doar să-ţi spun că e bine că nu bei. Bei prea mult şi nu cred că asta- ţi face bine.

Aş vrea să-i spun Puştiului să se ducă învârtindu-se. Aş vrea săi spun că mecanismele mele de apărare sunt doar ale mele şi să nu-şi bage nasul. Când mă întorc, deja nu mai e acolo. Neobrăzatul a avut ultimul cuvânt. Şi când aşa vor ei, puştii invizibili reuşesc să aibă ultimul cuvânt.

Să fii Nevăzut e ca începutul din „I Got 5 On It”[25]. Ca acordurile de început înainte să intervină basul. Ca primul zvâcnet al basului.
Ca prima şoaptă a primului vers. Ca un cârlig care te face să te legeni în maşină. Aşa e.

Ca şi cum ai luci. Ca şi cum ai fi în acelaşi timp Bruce Leroy, Turbo şi Ozone. Ca şi cum te-ai învârti în paşi de dans, în timp ce peste tot în lume reverberează acel din-daa-daa şi acel sunet sacadat care-ţi impune ritmul propriei respiraţii, iar tu eşti perfect stăpân pe situaţie. Ca Freaknik[26] în 1996. Ca şi cum tocmai te-ai trezit într-o mare de chipuri Negre şi nu e niciun Alb prin preajmă, iar tu habar n-ai avut până în clipa de faţă că acel sentiment există, şi e atât de străin, şi totuşi atât de frumos, încât nu ştii ce să faci cu el şi, deşi o parte din tine îl iubeşte, o alta vrea să ştie unde sunt oamenii Albi, doar aşa, preventiv, în cazul în care negroteii ăştia fac scandal, căci asta ţi s-a spus că fac negroteii când sunt lăsaţi de capul lor.

Ca o dimineaţă rece de iarnă, când singurul loc în care te poţi încălzi e sub pătura ta preferată, aşa că adormi şi te trezeşti acolo, şi ai impresia că trupul şi sufletul îţi sunt captive în căldura perfectă a acelui moment şi tot ce ştii e că nu vrei să mai pleci vreodată din acest loc, pentru că te simţi aşa cum ar trebui să te simţi în fiecare clipă a vieţii tale.

Însă problema e că Smoală începea să înţeleagă proporţiile darului pe care l-a primit şi nu ştia ce să facă cu el. Ar fi vrut ca şi tatăl lui să aibă darul, ca să se simtă la fel, dar tatăl lui era mort… nu-i aşa?

Gândul că tatăl lui era mort l-a străfulgerat pe

Smoală şi a tresărit de parcă ar fi primit un pumn, dar n-a apucat bine să simtă împunsătura durerii, că aceasta a şi dispărut, ca şi cum nici n-ar fi existat vreodată. Gândul că tatăl lui nu era la muncă, şi nici în altă parte. Ceea ce conta acum cu adevărat era acolo – darul lui.

Să fii Nevăzut prea semăna cu un vis. Era prea lin. Prea perfect. Prea ca Miles Davis. Prea ca Prince. Prea ca *Soul Train*[27]*.* Prea ca *Martin.* Prea ca *Def Comedy Jam*[28]*.* Era un lucru prea bun şi preţios ca să nu-l împărtăşească şi cu alţii.

Când era nevăzut, cel mai mult îi plăcea că nu-şi mai vede pielea. Se descotorosea de carnea lui neagră. Se descotorosea de Smoală şi, din cauza asta, când închidea ochii şi se gândea la el, avea în sfârşit ocazia să-l vadă pentru prima dată pe băiatul care se ascunsese până atunci în spatele ochilor lui.

Băiatul era mic şi plin de viaţă. Zâmbea. Râdea. Părea împăcat cu el însuşi şi cu lumea. Nu era un băiat temător. Nu era un băiat pe care să îl hărţuiască ceilalţi în fiecare dimineaţă, în autobuz, în drum spre scoală. Nu era un băiat care să se uite la ştirile despre tatăl lui, care să audă despre infracţiunile comise de Negri împotriva Negrilor, care să încerce să înţeleagă sensul celor auzite şi de ce nu există infracţiuni comise de Albi împotriva Albilor, sau ce vor să spună profesorii lui cu faptul că unu din trei bărbaţi Negri ajunge să fie încarcerat.

Băiatul, Smoală mai exact, scăpase de toate astea. Iar el se uita la Smoală şi îi zâmbea şi nu îi era milă de el, pentru că băiatul Nevăzut nici măcar nu ştia ce înseamnă mila. Ştia doar ce înseamnă iubirea, şi ce

înseamnă compasiunea, şi ce înseamnă importanţa, şi ce înseamnă entuziasmul, şi ce înseamnă să înoţi fără să te jenezi, şi mai cunoştea şi zvâcnetul basului şi ştia că înseamnă că totul va fi bine.

Dar apoi n-a mai fost Nevăzut şi tatăl lui a murit, ucis chiar pe peluza din faţa casei lor, atins de lumina lunii de octombrie, sub ochii fiului şi ai soţiei lui.

Mai târziu în seara aceea, eu şi Kelly ne plimbăm printr-un părculeţ, undeva în San Francisco. E pitoresc, aşa cum se întâmplă doar în comediile romantice. Cunoaşteţi genul. Un băiat întâlneşte o fată. Băiatul pierde fata. Băiatul recucereşte fata. Generic. Pe drumul spre casă, îţi dai seama că fata era specială, iar băiatul era un fricos şi nimeni n-a fost de fapt în pericol să păţească ceva.

Ne plimbăm prin parc şi vedem lampioane chinezeşti atârnate de un mic podeţ. Lampioanele se transformă în mici sori incandescenţi şi, doar pentru o clipă, mi se pare că suntem cu toţii călători solidari prin univers. Unul dintre adevărurile pe care le trecem adesea cu vederea este că suntem, fără excepţie, veşnic călători prin univers. Străbatem cu viteză neantul, fără încetare, pe o barcă pneumatică, făcând turul cosmosului cu o sută de kilometri la oră, în fiecare secundă din fiecare zi a vieţii noastre, dar chiar şi-aşa ne facem timp să ne oprim şi să stăm de vorbă peste poduri târziu în noapte, poate chiar întindem mâna şi atingem mâna altcuiva.

Pentru partea a doua a întâlnirii noastre, Renny a ales locul acesta. Şi, în timp ce noi doi ne plimbăm împreună prin parc, Renny merge paralel cu noi cu maşina, veghindu-ne ca un părinte grijuliu.

- E prima dată când am ca însoţitor un şofer de limuzină la o întâlnire, spune Kelly.
- Renny e un tip de treabă. Onoare şi fidelitate scrie pe el.
- Ai un fel de-a fi ciudat. De ce vorbeşti aşa? De parcă ai fi dintrun film cu gangsteri.
- Bănuiesc că trebuie să fim cu toţii cineva în viaţa asta. Aşa că de ce să nu fiu cineva care face lucrurile diferit? Asta e regula mea.

Şi am sentimentul că şi tu eşti la fel, Păpuşă. Uită-te doar la părul ăla platinat al tău. Aşa ceva nu prea găseşti în manualul Marthei Stewart.

- Se poate spune şi-aşa, răspunde ea şi îşi dă o şuviţă de păr peste ureche, iar eu vreau să fiu mâna care atinge părul care atinge acea faţă. Dar să nu care cumva să- mi mai spui vreodată „Păpuşă”.
- OK.

Nu-mi pot opri un zâmbet şi nu-mi dau seama de ce.

- Şi când ajungem la partea în care mă întrebi cu ce mă ocup?
- Dacă-ţi petreci toată ziua spărgând bolovani, asta înseamnă că eşti un ciocan? Nu prea cred. Cred că mai indicat ar fi să întreb: îţi place meseria ta?
- Mult, spune ea.
- Asta-i tot ce trebuie să ştiu.
- Şi tu?
- Şi eu ce?
- Scrii cărţi. Cu asta te ocupi. Dar asta te şi defineşte?

Vreau să-i răspund, întrebarea ei mă stârneşte. Mi se usucă gâtul foarte tare şi mă trece un fior pe şira spinării. Prea multe amintiri. Prea multă moarte şi

durere îndesate în mintea mea, agăţându-se brusc cu ghearele de ce apucă doar ca să iasă la suprafaţă, şi totul din cauza unei întrebări simple legate de cine sunt eu ca scriitor. Din experienţă, ştiu că cea mai bună metodă de a depăşi astfel de momente este să apelez la un număr oarecare de pahare pline de curaj sub formă lichidă. În timp ce trecem pe lângă o terasă, ochesc sticlele de băutură aliniate pe tejghea şi tot ce-mi doresc e să beau ceva, căci la una dintre mese o zăresc pe ea: motivul pentru care scriu, motivul pentru care 0 *carte dată naibii* mi-a împlinit toate visurile şi, în acelaşi timp, le-a asezonat cu durere.

E trecută bine de cincizeci de ani şi e îmbrăcată cu un halat de spital, are ochii cam adânciţi în fundul capului, iar pielea îi e un pic lăsată, ca atunci când slăbeşti brusc, şi e transpirată, şi pare obosită şi tristă totodată. Se uită la mine şi dă să-mi zâmbească, dar efortul e prea mare pentru ea, aşa că abia dacă îi iese o urmă de grimasă, atât de vagă, încât dispare la fel de repede pe cât a apărut. Lângă ea e un stativ pentru perfuzii, iar prin tubul de plastic care porneşte din perfuzie şi îi pătrunde în cap prin ceafă se preling medicamente şi aproape că aud pic, pic, pic-ul pe carel scot, sunetul e asurzitor şi nodul din gât aproape că mă sufocă, şi mi se usucă gura, şi buzele se simt ca unse cu lipici, şi tot ce vreau e să beau ceva.

Nimeni altcineva nu o mai vede pe femeia îmbrăcată în halatul de spital. Doar eu o văd.

- Nu ştiu sigur ce sunt, reuşesc să bălmăjesc. Uneori, mi-e greu să-mi dau seama ce e real.

Cum-necum, ajung la bar şi cer un pahar de whisky şi-l dau pe gât până să apuce barmanul să termine de

turnat. Când mă uit peste umăr, femeia în halatul de spital nu mai e acolo.

- Mai toarnă unul, îi spun barmanului, îmi toarnă.

Kelly se uită la paharul deja golit.

- Ştii ce se spune despre scriitori şi alcool, iubire, îi spun eu.
- E un clişeu cumva?
- Ar putea fi doar o fantezie a mea. Însă clişeele nu apar din neant.

Chiar atunci, îi sună telefonul. Se retrage câţiva paşi şi răspunde. Cam nepoliticos, dar îmi spusese deja că era de gardă la job, oricare-o fi fost ăla, şi că putea fi apelată oricând. Aşa că nu mă necăjesc foarte tare. Şi-n afară de asta, grija mea e să mă asigur că nu apare din nou femeia în halatul de spital. Când vine vorba despre tărâmul imaginaţiei, trebuie să trasezi nişte limite. Uneori, trebuie să pui piciorul în prag şi să spui: „Scuze, dar apariţiile voastre vizează un lucru care nu mai e valabil. Mi-e teamă că va trebui să reveniţi altă dată să vă faceţi jocul.”

Aşa că pun piciorul în prag.

Tocmai comandam al treilea pahar de whisky, când se întoarce Kelly.

- Hei, scuze, era de la muncă. Trebuie să mă duc să rezolv ceva.
- Mda, cum să nu.
- Poftim?
- Nimic, îi răspund şi simt cum mi se încleştează maxilarul. Nu- ţi bate capul. Păpuşă. Ai impresia că mi s-au aprins călcâiele şi nu ştii cum să scapi de mine. E OK. Nu-mi răneşti sentimentele.
- Nu-i adevărat. Chiar era de la muncă. Şi te-am

rugat să nu-mi mai spui „Păpuşă”.

- Da, sigur, vezi să nu, îi spun prinzându-mă de fază. Eşti cumva pilot sau ce? Nu, imposibil.
- De ce nu pot să fiu pilot?
- Pentru că piloţii au grijă să-ţi spună imediat ce te cunosc că sunt piloţi. În viaţa mea n-am întâlnit o şleahtă de nenorociţi mai aroganţi şi mai nesiguri.

Gesticulez ca şi cum aş respinge ideea – sau, cel puţin, aşa cred; whiskyul începuse deja să-şi facă de cap; ar fi trebuit să mănânc mai bine la cină.

- E în regulă, îi spun. Nu-mi răneşti sentimentele.
- Nu, insistă ea. Chiar era de la muncă.
- Cum spui tu. Oricum nu contează. E mai bine aşa. Eşti interesantă.
- Şi ce-i rău la asta?
- E o afecţiune a mea.

Mă fixează cu privirea, în timp ce eu mai cer un pahar. Când duc paharul la buze, mi-l smulge şi-i varsă conţinutul. Apoi mă ia de mână şi spune:

- Să mergem!

Limuzina lui Renny, parcată în faţa unei case funerare. Pe firma de-afară scrie CASA FUNERARĂ WORMFUD.

- Nu am înţeles niciodată de ce trebuie să le numim „case funerare”. Nu sunt nici funerare, nici case. Şi cum funeraliile însele nu se ţin în clădirea respectivă, e greşit să le numim „case funerare”. Şi totuşi, continuăm să le numim aşa.

Nu vreau să intru acolo, spune Puştiul, care a răsărit de nicăieri lângă mine, în spatele limuzinei.

A fost suficient de politicos cât să aştepte până a

coborât Kelly înainte să-şi facă apariţia şi să ajungă la concluzia că trebuie să-mi aducă la cunoştinţă ce-i place şi ce nu-i place legat de situaţia curentă.

- Nu te obligă nimeni să intri, îi spun.
- Ba da, răspunde Kelly.

Normal că are impresia că vorbesc cu ea.

- Aşteaptă-mă puţin, îi spun eu. Trebuie să dau un telefon.

Trag portiera, ca să nu mă audă.

- Uite ce e, Puştiule, înţeleg că ai o problemă cu casele funerare – mai toţi oamenii au –, dar ideea e că eu o să intru acolo. Nu trebuie să vii cu mine dacă nu vrei. Poţi să pleci oricând şi să te târăşti înapoi în temniţele dereglate ale imaginaţiei mele.
- Nu sunt imaginar, spune Puştiul.
- Ba normal că eşti. De asta nu te mai vede nimeni altcineva. Eşti produsul unei minţi vulnerabile – a mea, mai exact – şi eu ştiu asta. Prin urmare, am ceva putere şi autoritate asupra lucrurilor pe care le spui şi le faci.
- Nu sunt imaginar, repetă Puştiul şi în voce i se insinuează o inflexiune tăioasă – un mic muget pe care îmi imaginez că puştii de vârsta lui îl consideră intimidant.
- Şi-atunci de ce nu te mai vede nimeni altcineva?
- Pentru că aşa vreau eu. Pentru că mama m-a învăţat cum să fiu invizibil. Cum să fiu în siguranţă.
- Nu există siguranţă şi invizibilitate în lumea asta, Puştiule. Doar realitate.

Îl ţintuiesc cu privirea de parcă mi-ar datora bani. De parcă tot ce vreau este să-mi plătească datoria şi să dispară. Puştiului i se încleştează falca. Se uită în direcţia Casei Funerare Wormfud.

- Fie! spune Puştiul. Vrei să dispar. E în regulă. O să te las să intri singur acolo.

Nu mă pot abţine să nu râd.

- Aşa mă ameninţi tu pe mine? Te-am rugat toată seara să mă laşi în pace şi acum mă ameninţi că-mi vei face pe plac?

Îi mai râd o dată în nas, apoi ies din maşină.

- E totul în regulă? întreabă Kelly.
- Mda, îi răspund. Doar a trebuit să port o conversaţie cu o persoană dificilă.

Apoi o iau de mână şi îi zâmbesc, iar ea mă trage spre casa funerară.

Odată intraţi, mi se face pielea de găină, totul e vopsit în culori neutre, iar de jur împrejurul camerei sunt tablouri şi pancarte menite să mă liniştească şi să mă asigure că moartea nu e un lucru chiar aşa de rău. Menite să transmită mesajul că moartea e un eveniment oarecare şi că, deşi trebuie abordată în mod clar cu o anumită doză de sobrietate, nu trebuie neapărat să fie tristă. Cea
mai mare minciună din lume.

Eu şi Kelly stăm în faţa unei imense uşi duble. Deasupra uşilor, e un indicator pe care scrie SALA DE PREGĂTIRE.

- Carevasăzică, eşti antreprenor de pompe funebre, îi spun eu.
- Director de servicii funerare.
- Tot aia.
- Cam aşa ceva.

SALA DE PREGĂTIRE.

- Dar parcă ziceai că îţi place meseria ta.
- Îmi place la nebunie.
- Dar eşti antreprenor de pompe funebre.
- Director de servicii funerare.

SALA DE PREGĂTIRE.

- Bănuiesc că nu în sala asta pregătesc spiriduşii Keebler[29] delicioasele lor fursecuri.
- Nup.
- Grozav, Păpuşă.

SALA DE PREGĂTIRE.

- De-a dreptul gro...

Mă îndoi de mijloc, icnesc şi nu mai ştiu nimic.

Suntem în SALA DE PREGĂTIRE şi Kelly e echipată pentru pregătire. E îmbrăcată cu un halat albastru şi are o mască chirurgicală. Pe masa din fata ei stă întins un cadavru. Este cadavrul unui bărbat de vârstă mijlocie. Nu-mi dau seama de cauza morţii. Nu se vede nicio urmă de împuşcătură, sau de înjunghiere, sau de strangulare, sau orice altceva de genul ăsta. Arată pur şi simplu ca şi cum i s-ar fi terminat bateriile.

Cât despre mine, stau în colţul cel mai îndepărtat al camerei, cu spatele şi braţele lipite de perete, şi mă simt de parcă aş fi pe puntea cea mai de sus a Empire State Building. Există riscul să cad în orice moment şi poate că apoi o să tot cad în gol, pe vecie. E iraţional, ştiu. Dar departe de mine gândul că aş fi un tip raţional.

- Am avut dreptate, îi spun eu, în timp ce alege un bisturiu mare. Chiar eşti diferită, nu-i aşa?

Apucă bisturiul şi începe să despice cadavrul.

- Văd că ai de gând să treci direct la fapte, nu?

- Găoaze şi coate. Aşa spunea tata.
- Expresia mi se pare un pic bizară în clipa asta.

Are tupeul să zâmbească. De parcă şi-ar face de lucru în spatele tejghelei de la Starbucks, iar eu aş intra ca să comand un pahar de cafea.

În timp ce-şi face treaba, se aude un *fleoşc.* A schimbat instrumentele, a renunţat la bisturiu şi a trecut la nişte chestii care nici măcar nu ştiu ce sunt, iar prin scurgerea din masă se preling fluide, şi nu vreau să mă gândesc ce sunt fluidele alea, şi nu vreau să mai aud sunetul pe care-l scot în timp ce alunecă pe scurgere. Tot ce vreau în clipa asta e să fiu în oricare alt loc de pe planeta asta – oriunde, mai puţin aici.

Iar în momentul în care Kelly apucă mâna cadavrului şi îi îndreaptă cu un pocnet un os al degetelor care rămăsese îndoit, îmi dispar brusc orice gânduri amoroase.

- N-am simţit niciodată nevoia să ştiu cum se fac cârnaţii, îi spun eu. Şi acum îmi dau seama că nici n-am simţit vreodată nevoia să ştiu în ce constau serviciile funerare.

Încă un os care face *poc.* Întorc capul.

- Şi cum a ajuns o fată ca tine să lucreze într-un loc ca ăsta?
- Păi, când eram mică, mătuşa mea mi-a dat o carte despre Egiptul Antic, spune ea printre zgomotele de pocnituri şi despicături şi scurgeri. În principal, cartea vorbea despre egiptenii antici şi despre legătura lor cu morţii. Îmbălsămare, reverenţa faţă de cei decedaţi, viaţa de după moarte, chestii de genul ăsta. Şi, nu ştiu, nu-mi explic de ce, dar m-a fascinat subiectul. Şi fascinată am rămas până în ziua de azi.

- Adică, vrei să spui că ţi-ai dorit de când erai mică să devii director de servicii funerare?
- Dap.
- Cred că ăsta e cel mai înfricoşător lucru pe care l-am auzit vreodată.

O pufneşte râsul. Iar râsul ei este liniştitor şi plin de viată. E ca şi cum ar avea o mierlă albastră captivă în coşul pieptului său mic şi delicat, care cântă trilurile unui univers întreg.

- N-am mai văzut pe nimeni care să reacţioneze ca tine în timpul unei îmbălsămări, spune Kelly.
- Nu ştiu despre ce vorbeşti, spun eu, în timp ce dezmierd drăgăstos cu mâna peretele din spatele meu.

Pentru că, în clipa asta, peretele e singurul lucru din lume care mă împiedică să mă prăbuşesc. Cum să nu-l iubesc din tot sufletul?

Încă un os care face *poc.* Închid ochii, încerc să mă forţez să fac abstracţie de sunete. În minte îmi răsar imagini cu care nu vreau neapărat să am de-a face, dar ele refuză să dispară – o femeie aflată pe patul de moarte într-un spital, scaunul, acum gol, pe care stătea tata în faţa televizorului, care încă mai difuzează filmele lui preferate, deşi nu se mai uită nimeni.

Picioarele încep să-mi tremure. Ar vrea s- o ia la fugă, dar sunt prea slăbite. Ar vrea să cedeze, dar sunt înţepenite şi imobile. În mine e tot o zbatere şi-o zvârcolire. De parcă interiorul ar fi pe cale să explodeze şi să facă implozie.

Vreau să-l strig pe Puşti. Nu ştiu de ce, dar dacă ar fi acum aici, cred că aş putea să trec cu bine peste toate astea. Abia acum îi înţeleg ameninţarea. Imaginar sau nu. Puştiul are ceva special. Nu degeaba îl văd doar eu.

E ceva special la lucrurile la care mă obligă să reflectez. Este o parte din mine şi, dacă el nu e aici, nu mă regăsesc.

- Recită-mi o poezie, spune Kelly.
- Poftim?

Cerinţa e suficient de bizară cât să mă facă să deschid ochii.

- Mai devreme, în timpul lecturii, ai spus că pe vremuri îţi plăcea poezia. Recită-mi ceva. Oamenii încă mai recită poezii, nu? Poate o să-ţi distragă atenţia de la ce se întâmplă aici.

Nu se opreşte din treabă în timp ce-mi face sugestia asta. Nici gând. E în continuare literalmente vârâtă în cadavru, până la coate. Dar, în acelaşi timp, aşteaptă să mă adun. Cu răbdare. Poate chiar cu afecţiune. Femeii acesteia, pe care abia am cunoscut-o, al cărei nume de familie mi-e încă necunoscut, pare să-i pese de mine. În condiţiile în care nici măcar mie nu sunt sigur că-mi pasă. Cât de minunată e chestia asta?

Încerc să-mi aduc aminte o poezie şi numi vine nimic în minte.

- Pare să fie gol total în capul meu, spun eu, în timp ce Kelly mai pocneşte un deget.

Mă aştept s-o lase baltă, dar nici vorbă, îmi zâmbeşte scurt, apoi îşi vede mai departe de treabă, mă aşteaptă în continuare, crede în continuare în mine şi în capacitatea mea de a născoci ceva care să- mi abată atenţia de la teroarea pe care o simt în interior. Crede că pot să mă salvez dacă mă străduiesc suficient de tare. Crede că pot să fiu eu, aici, acum. Nu cred că a mai crezut cineva vreodată asta despre mine.

Şi apoi aud bipul unui monitor cardiac. Foarte

estompat, foarte îndepărtat. Dar chiar şi-aşa, îl aud limpede. Pulsul acela digital care pare că intonează cântecul unei păsări dintr-o poveste care sa îndrăgostit de un metronom.

...bip...bip...bip...

Sunetul mi se strecoară pe sub piele. Nu reuşesc să-l potolesc decât mişcându-mă într-un du-te-vino continuu. Nici măcar asta nu mă ajută. Sunetul se înfoaie şi prinde amploare în mine.

...bip...bip...bip...

Mă uit din nou la cadavru. Nu mai este bărbatul de vârstă mijlocie. Este altcineva. O femeie. O femeie delicată, frumoasă, pe care nu vreau să o recunosc. Cea de la terasa de mai devreme. Mama, poate.

Şi dintr-odată, îmi vine în minte poezia: „Că ne-am înspăimântat când ai murit,/sau, mai curând, că între înainte/şi- Apoi ne-a pus amarnica ta moarte -:/aceasta ne priveşte; ca atâtea/şi-aceasta-i noua noastră-ndatorire./Dar că tu însăţi te-ai înspăimântat/şi încă-i spaima-n tine, fără rost.”[30]

Nu eu am scris poezia. Dar, în fond, nimeni nu scrie poezii.

Mă uit la Kelly. Mă priveşte insistent. Numi dau seama ce gândeşte. Şi pentru că numi dau seama ce gândeşte, nu suport să mă mai uit la ea, aşa că întorc privirea. Şi atunci o văd.

Pe o targă mobilă din spatele ei, atârnând de sub un cearceaf mare şi alb, se iţeşte o mână neagră, micuţă. Culoarea închisă a pielii e cea care îmi atrage atenţia. Este imposibil de neagră. Ca şi cum ar fi încapsulat pigmentul unei naţiuni întregi.

- Cine e acolo? întreb eu.

Kelly se uită în direcţia în care privesc eu.

- Nimeni, spune ea, apoi se duce într-acolo şi aşază cearceaful ca să acopere mâna.

Dar eu ştiu ce-am văzut. Mă îndrept spre targă şi dau să apuc cearceaful.

- Nu face asta, spune Kelly.
- De ce?
- Regulamentul, spune ea. Apoi adaugă: Şi-n afară de asta… nu vrei să vezi.

O fentez până să apuce să mă oprească. Dau cearceaful la o parte. Întins pe targă, e Puştiul. Pare mai mic. Mai negru, dacă aşa ceva e posibil. Dar în pielea lui se mai ghiceşte o nuanţă. Însă abia dacă apuc să mă uit o secundă la pielea lui şi imediat mă loveşte în moalele capului toată grozăvia.

Urme de gloanţe. Opt în total, excrescenţe macabre pe trupul Puştiului. Pe piept, pe picioare, pe braţe, pe cap. E împodobit cu o ghirlandă oribilă.

- Puştiule? spun eu şoptit.

Kelly acoperă trupul Puştiului.

- Îmi pare rău că ai văzut asta.
- Ce-a păţit?
- N-ai auzit? A apărut la toate ştirile. Incidentul cu împuşcături. Ăsta e puştiul implicat în incidentul cu împuşcături.

Şi acum îmi amintesc toate discuţiile legate de incident. Discuţiile despre un copil care s-a aflat în locul nepotrivit, la momentul nepotrivit. Declaraţiile poliţiei. Discuţiile despre uz excesiv de forţă. Discuţiile despre Black Lives Matter, despre Blue Lives Matter[31] şi despre All Lives Matter[32]. Acum îmi amintesc de toti comentatorii şi politicienii. Prezentatorii TV şi

celebrităţile. Omniprezenţa subiectului. Acum îmi amintesc de toate strigătele, şi plânsetele, şi întrunirile, şi dezbaterile, şi memele, şi gândurile, şi rugăciunile, şi discuţiile despre reglementări şi investigaţii, şi abţibildurile de pe maşini, şi legile portarmă. Acum îmi amintesc tot.

Îmi amintesc de toate astea şi totuşi, numi amintesc să-l fi văzut pe Puşti în toată tevatura aia. Nici măcar nu-mi amintesc cum îl cheamă. Nu e ciudat? Sunt sigur că, în toate reportajele alea, la un moment dat, cineva trebuie să-i fi rostit numele. Sunt sigur că numele i-a fost făcut hashtag. l-a apărut pe tricouri, l-a fost scandat. Sunt sigur că printre numele scandate de puştii Negri de mai devreme era şi al Puştiului, dar nu ştiu care anume.

În moarte, e doar Puştiul.

- Eşti OK? întreabă Kelly.

Tot ce mai reuşesc să fac e să plec. Aşa că asta fac. Mă năpustesc afară din cameră fără să mă uit în urmă. Ies val-vârtej din casa funerară şi mă reped în maşina lui Renny.

- La hotel, îi spun.
- Păi şi prietena ta?
- Du-mă la hotel. Te rog, Renny.
- OK, spune el fără tragere de inimă.

Maşina porneşte. Ne facem pierduţi în oraş, departe de femeile interesante şi de comemorări ale morţilor.

După asta, totul e în ceaţă, mă trezesc că stau pe jos în camera mea de hotel, îmbrăcat cu un halat cu imprimeu de leopard pe care l-am găsit acolo şi sorbind dintr-o sticlă mare de whisky. Nici măcar nu-

mi amintesc când am cumpărat-o. Bipul monitorului cardiac e tot acolo, la graniţa realităţii mele.

...bip...bip...bip...

La televizor rulează *Casablanca.* Bogart e ca întotdeauna, un singuratic dezamăgit. La fel şi Bergman, mereu frumoasă şi inaccesibilă. Dar cu cât mă uit mai mult la ecran – şi cu cât beau mai mult whisky –, cei doi seamănă tot mai puţin cu Bogart şi Bergman. Îmi dau seama că de fapt suntem eu şi Kelly a mea.

Suntem în scena de final, despărţirea din aeroport. Avionul aşteaptă. Nemţii sunt pe drum. Lângă cap, îmi răsare o replică de dialog într-o bulă: „A trebuit să plec."

„Îmi pare rău."

Kelly răspunde în propria bulă de dialog.

„Nu e vina ta."

„Şi-acum ce urmează?"

„Mâine mă întorc acasă."

„Are cine să te ducă la aeroport?"

Îmi mut privirea de la televizor, mă uit la telefon şi îmi dau seama că toată conversaţia e doar un şir de mesaje.

- Sunt prea bătrân pentru rahatul ăsta, spune Renny, apărând de nicăieri.

Stă lângă mine şi ţine în mâini cămaşa mea udă şi cu urme vagi de vomă.

- Nu cred că mai ies petele astea, spune el. O parte din San Francisco o să rămână veşnic cu tine.

Apoi se uită la mine şi îmi dau seama după privirea lui că arăt jalnic. Oftează.

- Ai naibii scriitori, spune Renny, apoi adaugă: OK. Să

mergem!

Se lasă pe vine, mă cuprinde cu braţul pe după umeri şi mă ajută să mă ridic în picioare. Mă manevrează cu blândeţea unui asistent medical. Dumnezeu ştie câţi scriitori trişti şi beţi a trebuit să ajute de-a lungul anilor.

- Ce se-ntâmplă? întreb eu, cu limba împleticită.
- Vino cu mine, Colegiule de Stat.
- Bine, îi spun. Dar ca să fim bine înţeleşi: nu fac prostii de la prima întâlnire.
- Aiurea, spune Renny.

După ce a murit tatăl lui, casa micuţă în care locuiau Smoală şi mama sa a devenit mai mare ca oricând. Şi cel mai mult, pe mama lui Smoală o întristau spaţiile goale, care nu existaseră până atunci. Fiecare centimetru din casă era un spaţiu pe care îl ocupase cândva soţul ei. Fiecare scaun ducea dorul umbrei lui. Fiecare cameră tânjea să-i audă râsul. Streşinile casei jeleau în creierii nopţii, când vântul bătea dinspre sud, gemând şi întrebând unde dispăruse. Iar dincolo de toate, mama lui Smoală avea grijă ca braţele ei să fie în permanenţă petrecute pe după fiul ei. Îl îmbrăţişa cu o frecvenţă compulsivă şi o disperare fără asemănare. Parcă nu l-ar mai fi îmbrăţişat niciodată până acum şi erau şanse să nici nu-l mai îmbrăţişeze vreodată. Nopţile, dormea cu Smoală, pe motiv că dormitorul ei era prea gol acum.

Smoală o veghea şi îşi dorea să poată să-i ia cumva tristeţea. Lacrimile păreau să nu se mai sfârşească. Suspinele ei îl trezeau în toiul nopţii, în timp ce dormea lângă el, neştiind că plânge. Stătea uneori întins lângă ea şi o privea cum plânge în somn.

Smoală ar fi vrut să alunge tristeţea mamei lui. Dar, mai mult de-atât, ar fi vrut să fugă din calea propriei tristeţi. O simţea pe muchiile realităţii lui, o amărăciune persistentă care îl hărţuia ca un animal înfometat. Însă, spre surprinderea lui, vinovată de suferinţa pe care o simţea nu era moartea tatălui său. De fapt, nici măcar nu se gândea cine ştie ce la tatăl lui mort.

Nu că nu l-ar fi iubit. Smoală ştia că îl iubeşte şi, uneori, îi era dor de el. Numai că, cu fiecare oră care trecea. Smoală mai uita câte ceva din tot ce avea legătură cu tatăl lui. De parcă, nereuşind să facă faţă acelei morţi, mintea lui renunţa la ea, fărâmă cu fărâmă, în speranţa că aşa avea o şansă să rămână intactă.

Şi niciodată nu devenea mai estompată amintirea tatălui său şi a morţii acestuia decât atunci când devenea Nevăzut. Acum, putea s-o facă oricând voia: să dispară şi să devină Puştiul Nevăzut. Şi de fiecare dată când devenea Nevăzut, durerea pierderii lui se mai retrăgea puţin. De fiecare dată când se făcea la loc văzut, amintirea tatălui său era un pic mai îndepărtată. Iar suferinţa nu mai era atât de pronunţată. Puterea lui de a deveni Nevăzut îi salva viaţa, revendicându-i la schimb bucăţi din ea.

Mai erau şi alte moduri de a nu se mai gândi la tatăl lui mort. Oamenii. Atât de mulţi oameni.

De când murise tatăl lui, prin casa lor se perindau zilnic o mulţime de oameni. Femeile de la biserică aduceau mâncare şi- şi ofereau condoleanţele. Organizau cercuri de rugăciune, formate din mâini negre înlănţuite care îl rugau pe Iisus să se ţină de promisiune şi să devină mântuitorul lor. Se cântau

cântece triste şi se făceau promisiuni de dreptate – pământească şi divină deopotrivă – şi, deasupra tuturor, trona promisiunea că Dumnezeu are un plan pentru fiecare om şi că mama lui Smoală nu are de ce să fie tristă. „E la dreapta Domnului acum”, asta era replica lor preferată. Şi de fiecare dată, mama lui Smoală dădea din cap şi zâmbea firav a încuviinţare.

Şi dacă, pe de-o parte, erau cei care veneau şi vorbeau despre Iisus şi pace, mai erau şi cei care veneau şi vorbeau cu asprime despre dreptate lumească, instituită cu orice preţ. În fruntea acestora era unchiul Paul. Paul era unchiul lui Smoală din partea mamei. Era un bărbat masiv, cu mâini mari şi piele închisă la culoare şi o barbă ca o sârmă răsucită, genul de bărbat sub care părea să se cutremure pământul când păşeşte.

- Ăsta e exact genul de rahat despre care v-am tot spus, a zis Paul când a intrat în micuţa casă rurală.

Cei de faţă i-au oferit un spaţiu generos, plin de respect, singurul posibil pentru un om de proporţiile şi temperamentul lui.

- Hei, Paul, a spus mama lui Smoală.

Paul a îmbrăţişat-o strâns.

- Îmi pare tare rău, a spus el. Tot rahatu' ăsta mi se pare pur şi simplu incredibil. Chiar în faţa casei. În mama mă-sii, sângele lui e chiar acolo, în noroi, pe gazonul din faţa casei!

După ce a eliberat-o din strânsoare, s-a îndreptat cu paşi mari spre Smoală, făcând să se zguduie tot scheletul casei sub călcătura lui.

- Şi tu cum eşti, micuţule? a întrebat el, acordându-i acum toată atenţia lui.

A întins mâinile mari şi negre şi l-a săltat pe băiat în braţe. L-a îmbrăţişat cu blândeţe – în ciuda staturii masive, puternice –, frecându-şi barba sârmoasă de obrazul lui.

- Îmi pare tare rău, a spus Paul. Dar fii fără grijă, o rezolvăm noi. Lucrurile n-o să rămână aşa. Individul ăla nu scapă cu una, cu două. Jur pe Dumnezeu.
- Nu vorbi aşa, l-a întrerupt una dintre femeile în vârstă. Nu lua numele Domnului în deşert.
- Mă jur pe cine am eu chef, a strigat Paul. Iar dacă lui Dumnezeu nu-l convine, spune-l să vină încoace şi să se ocupe El de problemă. Şi poate cât timp o să mă altoiască pe mine că-l iau numele în deşert. Profitaţi de ocazie şi-L întrebaţi unde era când l-a împuşcat nemernicul ăla de poliţist pe Will.

Nu s-a găsit niciun curajos să-i răspundă.

- Ti-e foame? a întrebat mama lui Smoală.

Paul a râs cu poftă.

- Nu te uiţi cum arăt? Unui negrotei ca mine îi e mereu foame.

Paul, Smoală şi mama lui s-au dus cu toţii în bucătărie şi Paul sa pus pe mâncat din ce aduseseră femeile de pomană.

- La un lucru sigur se pricep babele de dincolo – la mâncare.
- Au intenţii bune, a spus mama lui Smoală.

Paul a muşcat dintr-un copan de pui şi a mârâit a încuviinţare.

- Lucrurile n-o să rămână aşa, a reuşit el să spună printre înghiţituri. Vreau să fii sigură de asta. Poliţistul vinovat locuieşte în apropiere de Lumberton.
- De unde ştii? a întrebat mama lui Smoală.

- Haida-de, a zis Paul râzând. N-ai cum să te ascunzi prin părţile astea. Nu e un district mare. Se presupune că o să trimită pe cineva să investigheze cazul. Dar ştii deja ce înseamnă asta, a spus Paul cu ciudă, înseamnă că n-o să păţească nimic.
- N-ai de unde să ştii.

Mama lui Smoală părea brusc obosită. Ca şi cum i-ar fi pus cineva în cârcă o greutate uriaşă – ca şi cum ar fi ştiut că nimeni nu le va face dreptate celor care arată ca ea.

- O ştim amândoi, a repezit-o Paul, apoi s-a uitat la Smoală. Ăsta e unul dintre lucrurile pe care trebuie să le înveţi, i-a zis el. Bărbatul care l-a ucis pe tatăl tău n-o să păţească nimic, pentru că aşa merg lucrurile cu oamenii ca noi.
- Paul!
- Ce?

Era în plin proces de umplere a farfuriei cu mâncare. Din când în când, se uita peste umăr la Smoală şi la mama lui.

- Să nu-mi spui că nu ai stat încă de vorbă cu el despre asta.
- Doar...

Mama lui Smoală s-a uitat la fiul ei. Şi-a deschis braţele şi s-a apropiat de el, iar Smoală a lăsat-o să-l îmbrăţişeze.

- Dacă ţi-ai închipuit că poţi să nu-i spui cum stau lucrurile, a avut grijă altcineva s-o facă în locul tău, a spus Paul. A făcut-o chiar aici, pe iarba din faţa casei tale.
- Nu, a spus ea.

S-a aplecat spre Smoală şi i-a şoptit la ureche:

- Du-te! Nu vreau să auzi ce vorbim noi.
- Dar, mami, a protestat Smoală.
- Te rog! Vreau să te ştiu în siguranţă. Vreau să te ştiu fericit. Vreau să ştiu că eşti invizibil, ascuns şi într-un loc atât de bun, încât nimic din toate astea să nu ajungă la tine. Vreau să te duci în locul ăla şi să vii apoi să-mi spui cum se simte. Să-mi spui cum e acolo, măcar aşa să mai simt şi eu altceva decât ce simt în clipa asta, ce-o să simt de-acum înainte pentru tot restul vieţii mele.

Ochii îi luceau plini de lacrimi. Vocea ei era o pledoarie adresată universului însuşi, nu doar lui Smoală. Cum ar fi putut s-o sfideze?

A dat din cap şi, profitând de un moment în care unchiul lui nu era atent, a devenit invizibil şi s-a strecurat în tărâmul Celor Nevăzuţi, acolo unde avea să fie în siguranţă şi fericit şi unde avea să mai şteargă o fărâmă din amintirea tatălui său şi a morţii sale.

Ultimul lucru pe care l-a văzut înainte să fie înghiţit de tărâmul Celor Nevăzuţi a fost zâmbetul mamei lui, adumbrit, dar aproape recunoscător.

Stau pe bancheta din spate a limuzinei lui Renny, pe jumătate adormit, uitându-mă pierdut pe fereastră, şi peste tot unde mă uit îl văd pe Puşti. Pe scaunul din dreapta, într-o Honda, mort şi ciuruit de gloanţe, holbându-se la mine. Întorc capul şi îl văd stând la un colţ de stradă, ţine în mână o pancartă pe care scrie că are nevoie de bani şi e mort şi ciuruit de gloanţe. Când ne oprim la colţ, vine în dreptul maşinii şi bate în geam, spunându-mi să-l las în jos. E mort şi ciuruit de gloanţe. Nu pot decât să mă uit în altă parte şi să mă prefac că nu-l văd. După câte se pare, la asta mă pricep cel mai bine.

Mergem mai departe învăluiţi în luminile nopţii. Renny opreşte maşina în faţa celei mai frumoase case pe care am văzut-o vreodată. E atât de mare şi întinsă, încât pare că a înghiţit o casă mai mică. Încă mi-e rău, aşa că, atunci când parchează, rămân pe banchetă, cu fruntea lipită de geam. Abia dacă-mi simt extremităţile, aşa că nu m-ar prinde mirarea dacă toate astea ar fi doar în capul meu. În clipa asta, mă văd în stare de orice. Dar se pare că nu visez.

Coloanele romane, foaierul boltit, ferestrele masive, gazonul generos din faţa casei într-un oraş în care peluzele sunt o raritate, toate sunt reale. Şi toate îi aparţin lui Renny.

Îmi ridic în sfârşit capul de pe geam – cu gura uşor căscată de mirare – şi mă uit la Renny. Zâmbeşte larg, cum n-am mai văzut pe cineva s-o facă, şi spune mândru:

- Ţi-am zis doar, Colegiule de Stat. Sunt absolvent de Harvard. Acum trebuie s-o cunoşti pe Martha.

Indiferent ce-ai auzit sau nu despre ea, trebuie să ştii c-o iubesc.

- N-am auzit nimic.
- Ai auzit de întruchiparea răului, nu?

Izbucneşte în râs şi-i ţin şi eu isonul.

Pe interior, casa lui Renny arată la fel de uluitor ca la exterior. Tavane boltite. Plăci de marmură. Un blat de bucătărie încăpător, care pare sculptat – nu tăiat, ci sculptat – dintr-un singur bloc de marmură. Am senzaţia că am murit şi am ajuns în raiul capitalist. Şi poate chiar aşa şi e. La cum îmi zvâcnesc tâmplele acum, nimic nu mi se pare imposibil. Dar aroma de iasomie care pluteşte în aer mă face să cred că încă n-am murit.

O femeie scundă, plină de viaţă, trecută de şaizeci de ani, care miroase a iasomie, iese din bucătărie şi ne vine în întâmpinare la uşă, fără să pară deranjată de faptul că eu sunt în continuare îmbrăcat doar cu halatul şi papucii de la hotel.

- Iubire, spune ea dulce, pupându-l pe Renny pe obraz.
- Ţi-l prezint pe...
- Tipul cu cartea?! întreabă ea fără să aştepte să-mi audă numele.
- Da, iubire, tipul cu cartea.

Martha bate din palme entuziasmată.

- Grozav! spune ea şi-mi întinde mâna. E grozav să am un invitat atât de respectabil cum e un autor.

Îi mulţumesc vomitând ca din întâmplare pe podeaua ei de marmură.

Puţin mai târziu, suntem cu toţii în bucătăria

imaculată a lui Renny. Martha ne pregăteşte o cină târzie. Cred că m-a iertat pentru faza de mai devreme şi mi se pare al naibii de drăguţ din partea ei, lucru pe care i-l şi comunic, de altfel.

- E al naibii de drăguţ din partea ta, Martha, îi spun, ţinându- mă cu mâinile de cap, fiindcă, pe moment, în craniul meu e un bărbat obez care dansează plin de însufleţire.
- Nu mă deranjează, spune Martha. Oricum am probleme cu somnul. Aşa că, acum, măcar am cu ce să-mi ocup timpul, dacă tot sunt trează.
- De ce nu poţi să dormi?
- Din cauza viselor.
- Coşmaruri?
- Nu, răspunde ea, vise pur şi simplu. Nu m-am omorât niciodată după ele.

E o afirmaţie profundă şi-i spun şi ei lucrul ăsta.

- Asta e o afirmaţie profundă, Martha. Al naibii de profundă.
- Mama ta n-o să învie miraculos până mâine.
- Poftim?
- Ce anume? întreabă Martha surprinsă.
- Ce-ai spus adineauri?
- Nimic, spune ea, iar faţa i se comprimă într-un semn de întrebare uriaş, aşa că nu-mi rămâne decât să accept faptul că, cel mai probabil, doar mi-am imaginat că mi-a spus chestia legată de mama.

E lucru ştiut că-mi imaginez lucruri. Am o afecţiune: sunt scriitor.

- Şi deci, de cât timp sunteţi voi doi combinaţi? întreb eu, încercând să-mi revin.
- De prea multă vreme, spune imediat Renny. Martha

a luptat în Războaiele Peloponesiace. Am dreptate, iubire?

- Ba pe-a mă-tii, răspunde Martha.

Mă întind peste blat şi înşfac o sticlă de scotch pe care Renny şi Martha sigur au dat o avere. O desfac fără să cer voie şi îmi torn un pahar până să apuce ei să deschidă gura. Se uită amândoi cum beau. Posibil ca în privirea lor să se citească milă.

- Ai familie, Colegiule de Stat? întreabă Renny.
- Nup.
- Prieteni?
- Unul singur.
- Ţi-e prieten bun?
- La fel de bun ca oricare altul.
- Atunci ai familie.

Renny vine şi-mi varsă paharul cu scotch, apoi îmi ia sticla din mână şi o înlocuieşte cu una de apă.

- Ce încerc eu să spun, Colegiule de Stat, e că mă uit la tine şi văd un om dezorientat.
- Debusolat, îl corectează Martha.
- Aşa am spus şi eu.
- Ai fost la Harvard şi n-ai găsit un cuvânt mai bun decât „dezorientat”?

Renny întinde un deget acuzator spre mine:

- Omul ăsta a învăţat la un colegiu de stat!

Mai târziu, suntem în faţa casei lui Renny. Am senzaţia că de aici se vede tot San Francisco. Cu toată cantitatea uriaşă de alcool ingurgitată, îmi dau seama cât de frumos este oraşul. E o minunăţie. Şi cu cât mă uit mai mult, cu atât mai frumos devine. Luminile lucesc. Culorile dobândesc consistenţă. Mă simt de

parcă m-aş afla la un concurs de viziuni. Mă simt de parcă aş fi consumat prea multe *brownies* strecurate în bagajul de primire de femeia din Colorado. Mă simt de parcă Betty White e din nou pe val.

Luminile oraşului se transformă în licurici care dansează pe luciul unui ocean. Nu-mi dau seama unde se termină oraşul şi unde începe cerul. Cred că, dacă m-aş strădui, m-aş putea rătăci în oricare dintre ele. Aş putea să dispar în ambele. Îmi surâde ideea de a dispărea.

Mi se pare că aud din nou bipul monitorului cardiac.

Dar apoi strâng ochii tare şi trag aer adânc în piept. Când în sfârşit îl dau afară, nu mai aud bipul şi San Francisco redevine un simplu oraş.

- Mă ţine ocupat, ridică Renny din umeri parcă citindu-mi gândurile, referindu-se la condus. Începi s-o laşi mai moale şi, ei bine, ăla e momentul în care se termină cu toate. Mi-a plăcut dintotdeauna să conduc. Aşa că, acum, că m-am pensionat, am ocazia să conduc cât de mult am chef. Am ocazia să cunosc oameni pe care altfel probabil că nu i-as cunoaşte – oameni ca tine. Şi-n afară de asta, îmi dă un motiv să ies din casă şi să stau departe de femeia aia nebună.

Martha îşi iţeşte imediat capul pe uşa din spate şi strigă:

- Serios? Bine, dar i-ai spus că erai deja impotent la patruzeci de ani?!

- Sora ta nu e de aceeaşi părere, răspunde Renny prompt.

Martha se mulţumeşte să dea din mână a lehamite şi se face la loc nevăzută în bucătărie.

- Chiar o iubesc pe femeia asta, spune Renny cu

duioşie. O să te instalăm într-una dintre camerele de oaspeţi.

- Mersi, Renny. Eşti un tip pe cinste.
- Pot să-ţi spun ceva, Colegiule de Stat?
- Am cum să te împiedic?
- Nu.
- Atunci, da.
- Nu ştiu multe despre tine, dar ce ştiu sigur e că, dacă o ţii tot aşa, o să dai rău cu capul de perete. La un moment dat, o să trebuiască să te lupţi cu lucrul care nu-ţi dă pace şi te hăituieşte... indiferent dacă vrei sau nu.
- Probabil că ai dreptate, Renny.
- Normal că am dreptate. Doar am fost la Harvard.

Puţin mai târziu, Renny şi Martha s-au dus la culcare şi mi-au arătat în ce direcţie e camera în care dorm eu. Cât pe ce să mă rătăcesc pe holurile vilei lor, dar mi-a plăcut dintotdeauna să mă plimb pe coridoarele din casele altor oameni. E un mod bun de aţi aminti că oamenii îşi trăiesc zilnic vieţile altfel decât o faci tu. Te face să te simţi parte din ceva.

Pe pereţii unui hol, zăresc câteva fotografii de nuntă. Renny şi Martha au copii. Aparent, Renny şi Martha au foarte mulţi copii. E o fotografie de la nunta uneia dintre fiice. Într-alta, Renny dansează cu o altă fiică. Zâmbetul lui musteşte de mândrie, în fundal, se zăreşte Martha, care plânge cu lacrimi de bucurie.

Stau şi mă uit pe rând la fotografii şi sub ochii mei se construieşte o viată. E o viaţă plină de iubire, de grijă. E o viaţă de familie. Pe măsură ce mă uit, fotografiile se însufleţesc tot mai mult. Renny şi fiica lui încep să se

învârtă pe ringul de dans. Aud muzica – un vals lent. Şi pentru că Renny e absolvent de Harvard, execută perfect paşii de vals. El şi fiica lui alunecă precum mercurul pe suprafaţa ringului.

Simt mirosul puiului servit invitaţilor. Simt gustul tortului pe cerul gurii.

Tot uitându-mă la fotografii, mă văd în fiecare. Stau în colţul din spate, zâmbind. Sunt fericit. Îi aplaud pe Renny şi Martha şi pe fiica lor. Mă apropii de ei şi îi îmbrăţişez, în spatele lor, pe fundalul fotografiei, amestecat în mulţime, văd un cuplu care dansează. Bărbatul este înalt şi slab ca umbra unei flori. Femeia – scundă, rotundă, cu părul lung prins într-o coadă de cal. Sunt părinţii mei. Se privesc în ochi, zâmbesc şi se răsucesc într-un cerc micuţ, unduindu-se în ritmul muzicii. Tata râde zgomotos şi mama zâmbeşte. El nu e mort. Ea nu e tristă. Dacă vreau, pot să merg la ei şi să-i îmbrăţişez pe amândoi. Dar, în semn de sfidare, rămân pe loc.

Apoi oamenii nu mai dansează. Fotografiile redevin doar fotografii, iar eu sunt un scriitor de treizeci şi opt de ani care stă pe holul casei unui străin, încercând să se insinueze în viaţa lui. Dintr-odată, mă simt doar beat şi singur. Asta e.

Mă duc în camera mea şi mă trântesc pe pat. Am în continuare pe mine halatul de la hotel şi în picioare, papucii de la hotel. Închid ochii şi mă las uşor purtat pe aripile somnului.

- Bună, spune o voce.

E Puştiul. Mă ridic în capul oaselor.

- Bună.

Puştiul stă în colţul camerei, cu genunchii strânşi la

piept şi cu braţele petrecute peste picioare.

- Eşti bine?
- Mă pregăteam să te întreb acelaşi lucru.
- Nu vreau să vorbim despre mine.

Puştiul îşi face de lucru cu materialul blugilor cu care e îmbrăcat. Pe tiv se văd câteva urme de noroi, de parcă şi-ar fi petrecut după-amiaza jucându-se în curtea din faţa casei, aşa cum făceam şi eu pe timpuri. Îmi aminteşte atât de mult de mine, încât e greu să-mi amintesc că nu suntem unul şi acelaşi. El e un puşti mort.

- Îmi pare rău, îi spun eu.
- Pentru ce?
- Pentru ce s-a întâmplat?
- Te referi la ce s-a întâmplat în maşină? întreabă Puştiul, părând sincer surprins. E OK. Ţi-a fost frică, nimic mai mult. Ar fi trebuit oricum să intru cu tine. N-ar trebui să laşi oamenii singuri când le este frică, chiar dacă sunt măgari.

Rânjeşte, pentru prima dată în seara asta.

- Nu, nu asta, îmi pare rău pentru ce ţi sa întâmplat ţie.
- Ce mi s-a-ntâmplat mie?

Pe fruntea închisă la culoare îi apar cute şi nu-şi mai face de lucru cu pantalonii. Se uită la mine cu ochi căprui miraţi şi aşteaptă să-i spun că a fost împuşcat şi ucis şi că nu e real. Aşteaptă să-i spun că darul pe care crede că îl are nu l-a salvat de rafala de gloanţe şi că nu se mai poate face nimic în privinţa asta. Aşteaptă să-i spun că nu e real. Că e o fantomă. Nu, că e un produs al imaginaţiei mele.

Aşa că îi spun ce vrea să audă. E bine să fii mereu cât

mai sincer şi direct, chiar şi când stai de vorbă cu produsele imaginaţiei tale.

- Eşti mort.

O secundă mai târziu, izbucneşte în râs.

- Nu, nu sunt.
- Ba da, eşti. Mort şi-ngropat, cum spunea scumpul, răposatul meu tată. Şi, mai mult de-atât, mă simt oarecum jignit că nu mi- ai spus că eşti mort de la bun început. Eram convins că vii la pachet cu afecţiunea mea şi, când colo, lucrurile sunt mai complicate de-atât. Pare-se că eşti un puşti real care a fost împuşcat şi a murit acum câteva zile. Te-am văzut. Ti-am văzut cadavrul.

Din nou. Puştiul râde.

- Nu-i adevărat, spune el. Eşti drogat?
- Beat. Nu drogat.
- Ei bine, oricum ar fi, te înşeli. Nu sunt mort. Asta ar fi total aiurea. Sunt real. Sunt la fel de real ca tine. Nu ştiu ce-ai văzut în seara asta sau pe cine ai văzut, dar nu eram eu.

Oricât de mult as vrea să nu-i dau crezare Puştiului, nu pot să neg că încep să-l cred. La urma urmei, ăsta e paradoxul afecţiunilor de natură imaginară, cum e cea de care sufăr eu: nu poţi să ai încredere în oameni sau în lucruri când vine vorba despre natura lor reală sau fictivă. Dacă cineva îţi spune întruna că e real, până la urmă trebuie să-l crezi pentru simplul motiv că majoritatea oamenilor pe care-i întâlneşti sunt reali şi ar fi oribil să-i tratezi pe oameni ca şi cum ar fi imaginari.

- Dar, dacă nu erai tu, atunci cine era puştiul pe care l-am văzut la morgă?

- Habar n-am. Dar nu eram eu.

Îşi ridică bluza şi-mi arată pieptul imposibil de negru fără nicio urmă de gloanţe sau alte semne de traumatisme.

- Vezi? Sunt în regulă. Nu mi s-a întâmplat nimic rău şi nici n-o să mi se întâmple vreodată. Sunt în siguranţă şi o să fiu mereu în siguranţă, pentru că mama şi tata mi-au dat darul ăsta.
- Da.

Capul îmi bubuie ca un sintetizator de muzică electronică. Poate că e din cauza alcoolului. Sau poate că e de la tot efortul de a pricepe ce au devenit viaţa şi starea mea mintală. Mă aşez pe podea lângă el. Îmi trag genunchii la piept şi îmi petrec braţele peste picioare, ca şi cum aş putea să devin suficient de mic, încât să fiu în siguranţă şi ferit de realitatea care există dincolo de momentul prezent.

- Sunt obosit, spun eu.
- Şi eu, spune Puştiul. Mi-e dor de mama.
- Unde e?
- Nu ştiu.
- Vrei s-o găsim?
- Nu, spune Puştiul, şi-şi strânge şi mai mult genunchii la piept.

Aş vrea să-l întreb de ce nu, dar ceva îmi spune că n-ar fi întrebarea potrivită. Aşa că rămânem amândoi aşezaţi şi ne agăţăm de firul care ne leagă, oricare ar fi el. Nu mă mai lasă sufletul să aduc din nou vorba despre cum i-am văzut cadavrul mai devreme. Şi nici nu mă mai lasă sufletul să aduc vorba despre cum am văzut-o pe mama mea moartă mai devreme. Nu mă mai lasă sufletul să aduc vorba despre o mulţime de lucruri,

aşa că rămânem pur şi simplu aşezaţi în camera învăluită în lucrurile nespuse.

- Cum a rămas cu fata aia? întreabă Puştiul. Părea drăguţă.
- Nu prea cred să iasă ceva, Puştiule.
- Ar trebui să încerci. Eşti singur. Se vede.
- Cum se vede?
- Majoritatea celor ca noi sunt singuri. Orice om care-şi imaginează lucruri e singur. Eu am fost mereu singur. De când mă ştiu. Ceilalţi copii de la şcoală se iau de mine pentru că sunt aşa de închis la culoare. Până şi vărul meu, Tyrone. Îl plac pe vărul meu, Tyrone, e cel mai cool puşti dintre câţi cunosc. Dar şi el se poartă urât cu mine.

Puştiul ridică din umeri.

- Dar tot rămâne vărul meu preferat. Aşa că îi ascult glumele şi, chiar dacă el nu-şi cere iertare, nu-i spun nimic pentru că suntem veri, suntem rude. Şi asta fac rudele: se iartă reciproc. Suntem amândoi implicaţi.
- Tyrone ţi-a spus asta?
- De unde ştii?
- Doar o bănuială.

Stăm aşezaţi pe jos mai mult decât aş sta în mod normal. Tot aştept să răsară soarele, dar timpul trece greu, iar eu şi Puştiul suntem tot acolo, amândoi cu genunchii strânşi la piept, fiecare cu suferinţa lui. Îmi fac griji pentru că nu sunt sigur dacă Puştiul e într-adevăr imaginar, mort sau mai ştiu eu cum. Puştiul îşi face griji că sunt singur. Suntem o pereche pe cinste. Amândoi îngrijoraţi peste măsură unul pentru celălalt.

- Vrei să te învăţ? întreabă Puştiul.
- Ce să mă înveţi?

- Să fii invizibil.
- Nu. Am deja metodele mele preferate de-a da piept cu lumea. Apoi nu ne mai rămâne nimic de făcut decât să stăm în linişte

şi să aşteptăm răsăritul. La un moment dat al veghii, mă fură somnul.

Când mă trezesc, băiatul nu mai e acolo şi lângă mine, pe podea, e telefonul meu. Îmi aduc aminte ceva şi după ce scrolez de câteva ori, caut printre mesaje şi-l găsesc pe cel de la Kelly: „Are cine să te ducă la aeroport?”

A doua zi de dimineaţă, eu şi Renny suntem în fata hotelului meu. Sunt îmbrăcat cu costumul de drum. Renny e îmbrăcat cu costumaţia de şofer de limuzină. Ne uităm amândoi în lungul străzii.

Renny se uită la stânga. Eu mă uit la dreapta. Renny se uită la dreapta. Eu mă uit la stânga. Nici urmă de Kelly.

- Aia e, spune Renny, putem să luăm maşina mea.

Nu apucă Renny să termine bine fraza, că apare o Honda Civic micuţă, care opreşte cu scârţâit de roţi lângă trotuar, chiar în faţa mea. Kelly îmi face cu mâna de pe scaunul şoferului.

Renny zâmbeşte. Mă ajută să pun bagajele în portbagajul maşinii lui Kelly.

- Să nu mă uiţi, Colegiule de Stat.
- Nicio şansă.

Renny mă strânge în braţe, într-un fel care îmi aminteşte de tata. Apoi mă urc în maşina lui Kelly şi plecăm spre aeroport.

În timp ce ne croim drum prin trafic, mă simt obligat să spun ceva. În fond, o lăsasem baltă în mijlocul casei funerare. Un gest deloc cavaleresc din partea mea.

- Ascultă... În legătură cu aseară...
- Taci din gură, spune Kelly.

Porneşte radioul şi imediat se aude „Crazy” a lui Gnarls Barkley. Nici că se putea o piesă mai bună.

Ajungem la aeroport cu gâturile uscate şi muşchii secătuiţi. Am cântat acelaşi cântec tot drumul până aici. În faţa aeroportului e forfotă de oameni. Toată lumea are de mers undeva.

Cobor din maşină şi-mi recuperez bagajul. Kelly închide portbagajul, apoi vine la mine şi-mi spune:

- Dă-ţi cămaşa jos!

Ezit doar o clipă, apoi fac cum mi s-a spus. Kelly cotrobăie în torpedou şi scoate un marker permanent mare. Scrie ceva pe maioul meu. Literele alunecă uşor. Oamenii roiesc în jurul nostru, aparent indiferenţi la ce face Kelly. Ceea ce mă face să mă întreb dacă ce face ea chiar e real sau dacă nu cumva m-am lăsat din nou dus de imaginaţie. Am o afecţiune.

După ce termină de scris, Kelly spune:

- Citeşte când ajungi acasă.

Dau să răspund, dar până să apuc să spun ceva, Kelly se apropie de mine şi mă sărută.

Artificii. Muzică. Raze de soare. Ghimbir şi scorţişoară. În momentul în care ni se ating buzele, nimic altceva nu mai contează. Mulţimea forfotitoare de pasageri din jurul nostru dă drumul brusc bagajelor şi începe să danseze. E o coregrafie de jazz veselă, vibrantă. Cu accent pe tobe, deşi nici trompetele nu se

lasă mai prejos. Count Basie cântă la pian The Charleston şi The Running Man[33], iar muzica sună aşa cum îmi imaginez că ar suna stelele dacă ai putea să-ţi îndrepţi degetul spre cer şi să le creezi de la zero. Toate hainele comode, şterse, au dispărut. Toată lumea e îmbrăcată de seară, ca la o cină în înalta societate sau ca în barul plin de fum şi de muzică al lui Harpo[34].

În jurul meu şi al lui Kelly, lumea e făcută din lumină şi sunet, corpuri şi ritmuri de contrabas. Îmi simt inima în gât. Îi cuprind obrajii cu palmele, absorbind electricitatea şi poate dăruindu-i la schimb o parte din a mea.

Şi apoi nu ne mai sărutăm. Muzica se opreşte. Costumaţiile dispar şi toată lumea e din nou în blugi, şi treninguri, şi depresii uşoare. Viaţa redevine viaţă. Nu-mi mai rămâne decât amintirea imaginaţiei mele odată ce realitatea îşi revendică din nou locul de drept.

- Casa mea e la cinci mii de kilometri de-aici, îi spun.
- Soarele e la o sută cincizeci de milioane de kilometri depărtare, răspunde ea. Şi totuşi îi simţi atingerea pe obraz, nu-i aşa?

Străbat aeroportul cu capul în nori. Tipul de la TSA[35] îşi dă seama că mă distrage ceva. Sau poate nu. Tot ce ştiu e că momentul percheziţiei (care în mod normal îmi place foarte mult) e incomod pentru amândoi.

- N-ai apucat să treci la boxeri? întreabă agentul TSA.
- Ce?
- Nimeni nu e atent la ce spun eu, zice el, apoi continuă: Următorul!

Stau în avion, tot cu capul în nori, tot rupt de toţi şi de toate. Nu prea ştiu cum am ajuns aici. În timp ce toţi ceilalţi pasageri se îmbarcă, eu mă duc la baie, îmi ridic cămaşa şi citesc mesajul lui Kelly: IARTĂ-TE.

Mă întorc la locul meu. Lângă mine, stă un tip Hawaiian corpolent. Rotunjimile lui se revarsă peste mine, dar senzaţia mă linişteşte. Mă face să simt că sunt parte şi din altceva decât propria persoană.

În timp ce pasagerii continuă îmbarcarea, mă uit la cei care manevrează bagajele cum le aruncă pe banda transportoare. Unul dintre ei îşi ridică privirea spre mine. E Kelly. Lângă capul ei apare o bulă de dialog: „Ţinem legătura!”

Zâmbesc. Tipul cu bagajele e nedumerit. Nu mai e Kelly. Telefonul îmi vibrează în mână. Pe ecran apare un mesaj de la Kelly. Ghiciţi ce spune?

În timp ce rulăm pe pistă, bărbatul Hawaiian corpolent care stă lângă mine începe să cânte. „I Will Always Love You” a lui Whitney Houston, interpretare personală. Cântă mai bine decât m-aş fi aşteptat. Până să mă dezmeticesc, mă trezesc că încep şi eu să cânt. Zbierăm amândoi cât ne ţin puterile. Poate că amândoi lăsăm ceva în urmă în San Francisco.

Toată suflarea oraşului s-a adunat să desluşească tragedia mortii lui William, în vreme ce trupul lui fără suflare zăcea pe o masă de autopsie la morga din Whiteville. O biserică veche dintr-un oraş micut gemea sub greutatea oamenilor prea mânioşi, prea trişti şi prea speriati să spună cu voce tare ce gândesc. Aşa că s-au îndreptat, în schimb, spre Dumnezeu şi spre un reprezentant al Său care să vorbească în numele lor.

- Şi ştiu că nu suntem primii care se iau la trântă cu o astfel de fiară, dar la fel ca Iona, ştim că Domnul este cu noi şi că nu-şi va întoarce fata de la noi, a spus pastorul Brown.
- Dar cum rămâne cu William? a întrebat un enoriaş şi oamenilor nu le-a scăpat mânia care îi răzbătea în voce.
- Domnul nu l-a abandonat, l-a liniştit pastorul Brown. Domnul l-a chemat la dreapta Lui.

Apoi le-a reamintit tuturor despre profetul Daniel în groapa cu lei. Le-a vorbit despre frica lui Daniel, l-a întrebat pe enoriaşi câti dintre ei ar fi putut să păşească prin fata leilor fără să se teamă.

- Câti dintre voi au asemenea credinţă?

Smoală îl privea fascinat pe pastorul Brown. Bărbatul chel şi bătrân stătea în mijlocul bisericii spunând poveşti despre Dumnezeu şi miracolele Lui, iar enoriaşii îi sorbeau fiecare cuvânt. Pe măsură ce trecea timpul, poveştile se complicau şi se lungeau şi, cu toate astea, oamenii ascultau şi dădeau din cap a încuviinţare şi strigau „Amin!” în răstimpuri, ba chiar, uneori, păreau să găsească oarecare alinare în

poveştile pe care le auzeau. Dacă la începutul slujbei mai toate chipurile erau înlăcrimate, pe măsură ce pastorul Brown le spunea alte şi alte poveşti, tot mai puţine lacrimi sărate se infiltrau în lemnul băncilor.

Deşi nu ştia încă, acela a fost momentul în care Smoală a început să creadă. Nu în Dumnezeu, aşa cum poate şi-ar fi dorit pastorul Brown şi restul comunităţii sudice de credincioşi, ci în poveşti. Atunci, imediat după moartea tatălui său. Smoală a înţeles că poveştile au darul să topească durerea. Acolo unde înainte fuseseră lacrimi, acum erau zâmbete, chiar dacă firave şi timide. Acolo unde înainte fusese singurătate, acum erau apropiere şi camaraderie. Acolo unde înainte fusese disperare, acum era speranţă. Şi a început să se întrebe dacă, într-o bună zi, avea să se priceapă şi el la spus poveşti.

În vremea asta, pastorul Brown continua să le aducă alinare celor dispuşi să o primească. Împrăştiaţi prin mulţime, erau cei care dădeau din cap a încuviinţare şi credinţă în Dumnezeu Atotputernicul, şi spre aceia îşi îndrepta părintele Brown atenţia, încercând să evite privirile celor care scuturau din cap a negare şi scrutau biserica în căutarea altora ca ei, sătul de cum stăteau lucrurile şi nemaiavând răbdare să-L aştepte pe Dumnezeu.

Smoală stătea pe bancă lângă mama lui, atent la tot ce se întâmpla în jur, în vreme ce unchiul Paul se înghesuia în spatele bisericii, la un loc cu alţi bărbaţi. Stăteau de vorbă şi scuturau din cap în loc să încuviinţeze la poveştile Domnului. Nimeni însă nu a întrerupt slujba.

Spre final, părintele părea să fi câştigat lupta, căci

bărbaţii din spatele bisericii s-au scuzat şi s-au dus afară, în parcare. În lumina farurilor, se plimbau de colo-colo prin faţa camionetelor vechi şi mormăiau despre cum nu pot să stea cu mâinile în sân. Şi-au promis că nu vor trece cu vederea ce i se întâmplase lui William, ce li se întâmplase atâtor altor băieţi şi bărbaţi din toată tara. Au jurat că vor găsi o cale să repare ce nu fusese în stare legea. Şi-au amintit unii altora că legea nu va fi niciodată în stare să repare lucrurile în favoarea lor. Ăsta era singurul lucru de care nu se îndoiau – limpede ca lumina zilei.

Legea nu va fi niciodată în stare să repare lucrurile în favoarea lor, la fel cum nu fusese în stare nici pentru părinţii lor, nici pentru bunicii lor, nici pentru străbunicii lor şi aşa mai departe.

- Legile n-au fost niciodată făcute pentru oamenii Negri, a spus Paul, iar corul de bărbaţi a mormăit şi a îngânat a încuviinţare.

Bărbaţii au povestit pe rând în ce fel nu a fost în stare legea să repare lucrurile în favoarea lor. Chiar dacă nu se asemănau cu cele ale pastorului Brown, poveştile lor aveau acelaşi impact. În loc de Dumnezeu, erau cadavre de Negri. În loc de balene şi lei, erau poliţişti şi judecători, închisori şi ofiţeri de credite, politicieni şi legislatură. Dumnezeu lăsase în urmă un spaţiu gol şi tot acel vid era umplut cu pielea lor neagră şi urmările aferente.

Bărbaţii au desfăşurat pe rând scenarii de tipul „şi dacă” în legătură cu tot ce-ar putea păţi copiii lor şi cât de devastaţi ar fi dacă acele scenarii ar deveni realitate. Ceva trebuia să se schimbe, cu asta erau cu toţii de acord, l-au citat pe Sam Cooke şi Martin Luther

King. Apoi cineva l-a făcut pe Cooke mincinos şi pe MLK, ratat.

- Lucrurile au rămas la fel şi poate a venit vremea să facem noi o schimbare, a spus omul.

Apoi altcineva s-a dus până la camionetă şi s-a întors cu o ladă frigorifică plină de bere rămasă după o zi lungă la pescuit pe râu şi poveştile s-au depănat în continuare. Poveştile erau toate despre mânie, şi frică, şi tristeţe, pentru că aşa erau vieţile lor acum. Poate că aşa fuseseră dintotdeauna.

În faţa bisericii, bărbaţii s-au săturat de vorbit şi s-au săturat de băut. Şi acum că se săturaseră de toate. Paul s-a dus înapoi în biserică, l-a luat în braţe pe Smoală şi l-a cărat aşa până la camioneta lui.

A doua zi, Smoală s-a trezit devreme şi Ia găsit pe unchiul lui deja treaz, pe canapea.

- Vino cu mine, i-a spus el cu vocea lui groasă, bubuitoare.

Paul l-a dus pe Smoală pe aleea din faţa casei, luminată de lucirea palidă a răsăritului. Au mers până la camioneta lui, iar Paul a deschis torpedoul şi a scos un pistol mic.

- Lumea asta n-o să aibă grijă de tine, aşa că trebuie să înveţi să foloseşti ăsta. E singurul lucru pe care-l respectă oamenii, singurul care-o să-i facă să te asculte.

Iată un experiment pe care toată lumea ar trebui să-l facă. Duceţi- vă într-un loc public aglomerat – alegeţi unul cu podeaua dreaptă şi cu trafic pietonal intens –, apoi aruncaţi pe jos o bilă de sticlă de calitate superioară. Bun, poate credeţi că ştiţi ce urmează să se întâmple şi foarte bine, nu vă contrazic. Mai mult, poate credeţi că şansele sunt aproape inexistente. Adică, doar pentru că aruncaţi voi pe jos o bilă de sticlă nu înseamnă că oamenii se vor împiedica efectiv de ea şi vor pica în nas. La urma urmei, nu suntem într-un episod din *Three Stooges*[36], vorbim despre viaţa adevărată aici. Din nou, aveţi încredere în mine.

Luaţi bila de sticlă, aruncaţi-o pe jos în mijlocul mulţimii şi aşteptaţi. Mai devreme sau mai târziu, o să se întâmple. Cineva o să calce pe ea şi, dacă aveţi noroc, o să cadă. Dar faza e că, dacă alegeţi cum trebuie locul şi timpul, nu va cădea o singură persoană. O să se declanşeze o reacţie în lanţ, căci, în cădere, acea persoană o să încerce să se agaţe de altă persoană, ca să se redreseze. Şi apoi o să cadă şi a doua persoană. Poate şi a treia. Şi a patra. Şi aşa mai departe.

Aşa se face că, în scurt timp, dărâmaţi o grămadă de oameni.

Dar apoi vine partea interesantă. După ce toată lumea îşi ia căzătura, după ce se asigură cu toţii că n-au păţit nimic şi trec peste sentimentul de ruşine inerent unei astfel de situaţii... Îşi văd mai departe de viaţă. Reiau conversaţiile întrerupte de unde le-au lăsat. Îşi continuă drumul spre baie, sala de jocuri, uşa de la intrare sau oricare ar fi fost locul spre care se îndreptau

înainte de căzătură.

Vedeţi voi, faza cu noi, oamenii, e că suntem creaturi ale obişnuinţei. Ne plac ordinea, rutina. Facem tot posibilul să ne încadrăm vieţile într-un tipar, doar ca să ne atenuăm convingerea
înrădăcinată cum că ordinea e un concept inexistent şi noi toţi suntem doar bile de sticlă care se ciocnesc între ele aleatoriu, într- o întindere infinită şi rece. Aşa că, atunci când intervine ceva şi deranjează norma, primul lucru pe care îl facem e să reinstaurăm rutina şi să ne vedem în continuare de vieţile noastre. Şi pentru că om sunt şi eu, de ce aş reacţiona diferit?

Prin urmare, la fel am făcut şi eu după întâmplarea cu Kelly. Mam întors la lucrurile familiare. Mi-am reluat turneul. Am reînceput să bat trotuarul, la figurat şi la propriu. Am vândut cărţi. Am dat interviuri. Am băut chestii exotice. Asta face un tip ca mine. Îşi consolidează rutina. Asta îl face pe fraier să creadă că deţine controlul. Şi nimic nu se compară cu sentimentul că tu eşti cel care ţine Viaţa de coarne, în loc să fii tâmpitul folosit şi ţinut sub papuc. Vorbesc din proprie experienţă. Şi n-am de gând să ajung iar în situaţia aia din cauza unui lucru minor precum o instabilitate psiho-emoţională. Înţelegeţi ce vreau să spun?

Dar problema cu imaginaţia bogată e că nu ştie când să se cărăbănească. Aşa se explică de ce, data următoare când merg cu avionul, am parte de ceea ce se poate numi o întâlnire de gradul trei.

Totul a început cu Magdalene. Magdalene era o asistentă de zbor din Tulsa, cu un zâmbet care, dacă prindea un bărbat nepregătit, putea să-l rupă în două. Ne-am întâlnit undeva deasupra unui pâlc de nori care

planau peste West Texas şi, din clipa în care am văzut-o, în cap mi s-au derulat imagini cu noi doi pierduţi în aşternuturi până la răsărit. Dar nu despre ea este vorba aici.

Asta se întâmpla după ce căruciorul cu mâncare îşi făcuse ultimul rond şi toată lumea se scufundase în lumea viselor, la peste nouă mii de metri în aer. Eu stăteam pe locul meu şi-mi vedeam, nemângâiat, de treaba mea, când am simţit o bătaie uşoară pe umăr.

- Îmi pari cunoscut, a spus Magdalene, afişând zâmbetul acela al ei de-un milion de dolari.

- Cu toţii trebuie să semănăm cu cineva, am răspuns, zâmbindu- i aşa cum zâmbeam în toate interviurile. Şi e foarte posibil să mai fi trecut pe-aici. Pierd uşor şirul. Sunt autor.

- Ştiam eu! a exclamat Magdalene şi ochii i s-au aprins ca artificiile.

S-a răsucit pe călcâie şi a luat-o la fugă pe culoar, iar când s-a întors, ţinea în mâna-i tremurândă, nepurtătoare de verighetă, un exemplar din o *carte dată naibii.* Cum aş fi putut s-o refuz când ma rugat să-i dau un autograf?

N-am prea apucat să vorbesc despre asta, dar nu e deloc uşor să dai autografe – e mai complicat decât v-aţi imagina. Dacă judecăm la rece, când te semnezi pe o carte e ca şi cum ai grava o parte din tine în materia moale a memoriei altei persoane. Când te semnezi pe ceva, oamenii îşi amintesc. Obiectul în cauză devine un totem, un simbol al unui reper temporal care a însemnat ceva, dar care e irepetabil. Cealaltă persoană din ecuaţie vrea să rămână cu o dovadă concretă că, prin tot haosul care e viaţa ei, la un moment dat i s-au

intersectat paşii cu ai tăi. Vrea să aibă ce să le arate prietenilor. Vrea să aibă un lucru pe care să şi-l pună deasupra capului când Viaţa i se hărăţeşte în creştet de la mare înălţime – metaforic vorbind. Vrea să ştie că poate oricând să deschidă volumul acela prăfuit şi să găsească înţelepciune, inspiraţie, un monolit etern plin de stele – din nou, metaforic vorbind.

Şi pentru toate astea, tu trebuie să fii capabil să scrii ceva plin de semnificaţie. Cam multă presiune pentru un biet om. Aşa că am luat hotărârea cu ceva vreme în urmă să scriu acelaşi text de fiecare dată când mi se cere un autograf.

Eram cam pe la jumătatea textului, când o voce m-a întrerupt politicos:

- Eşti drăguţ să-mi dai şi mie un autograf? m-a întrebat o voce gravă de pe partea cealaltă a culoarului de la clasa întâi.

Era o voce pe care o cunoşteam, dar refuzam să cred că o aud. Are sens ce spun? Una dintre acele voci care aprind sinapse în porţiuni din creierul tău pe care le credeai de mult pierdute. Înfricoşător de familiară e descrierea cea mai la-ndemână.

- Sigur, spun eu, terminând de scris în exemplarul lui Magdalene.

Încă nu vedeam cine mi se adresează, din cauză că Magdalene rămăsese pe loc ca să-mi citească textul şi îmi obtura vederea. Când a terminat de citit, avea ochii roşii şi-şi trăgea nasul. Şi-a şters o lacrimă, a tras aer în piept, a deschis gura, pregătită să articuleze, dar tot ce-a ieşit a fost un oftato-semihohotit. Te înţeleg perfect, sora mea.

A fugit pe culoar, înăbuşindu-şi acel sunet ca de

hohot sugrumat. După ce s-a făcut nevăzută, cineva mi-a îndesat sub nas un alt exemplar din o *carte dată naibii.*

- Mulţumesc tare mult, a spus vocea de pe partea cealaltă a culoarului. Chiar e *O carte dată naibii.*

- Aşa am auzit, am răspuns eu şi, în sfârşit, mi-am întors ochii căprui de la toate cele triviale ca să văd cu cine stăteam de vorbă.

În meseria asta, contactul vizual e un ritual cu state vechi. Ăsta e unul dintre lucrurile pe care le-am învăţat în trainingul pentru media – nu trebuie să ratezi nicio ocazie de contact vizual cu un cititor. Trebuie să îl priveşti în ochi şi să-l faci să se simtă centrul universului, înţelegeţi? De parcă ar fi un prieten vechi, rătăcit ani la rând printre nenumăratele existenţe sălbatice ale lumii, revenit, într-un târziu, în braţele tale deschise, pregătite să-l primească. Oamenii se simt bine când trăiesc cu convingerea că au fost văzuţi.

Aşa că am ridicat privirea, cu gândul să-i ofer omului toate sentimentele alea bune şi acela a fost momentul în care am văzut că bărbatul de pe cealaltă parte a culoarului nu era vreun tip oarecare, un anonim care-mi cumpărase cartea, menit să fie dat uitării înainte să apuc să-mi desprind laserele căprui dintr-ale lui. Nu. Acest tovarăş de drum era un tip special. Era – şi trebuie să mă credeţi – nimeni altul decât unicul şi inegalabilul Nicolas Kim Coppola.

Cunoscut mirenilor sub numele de Nic Cage.

Exact. Nic Cage. Dl *Leaving Las Vegas.* Dl *Raising Arizona.* Dl *Windtalkers.* Dl *Mandy.* Dl *Face/Off.* Dl *The Rock.* Dl *Joe.* Dl *Color Out ofSpace.* Dl *Ghost Rider.* Dl *Vampire's Kiss.* Dl *Bad Lieutenant.* Dl *Snake Eyes.*

Nu s-ar zice, dar, după părerea mea, dl *Ghost Rider: Spirit of Vengeance* a fost cea mai tare chestie de când i-a venit cuiva ideea să pună porumb într-un butoi şi să-l numească „bourbon”. La naiba, dacă aş avea un spirit animal, acela ar fi dl *National Treasure.* Poate că n-a avut un rol la fel de important în viaţa mea pe cât au avut tata şi Fred MacMurray, dar tot a însemnat al naibii de mult pentru mine. E ceva la omul ăsta. Nu ştii niciodată ce meştereşte acum sau unde o să fie peste o săptămână. E ca şi cum, cu fiecare nou film, ar reclădi lumea, şi-ar reclădi reputaţia sau părerea despre lumina apusului. Şi dacă asta nu-l impresionează pe un om ca mine, atunci nu ştiu ce naiba o mai face.

- Poţi să scrii orice, a spus el. Ai scris deja atât de mult, ştii?

Mi-a aruncat zâmbetul pe care l-am văzut cu toţii în o sută şaisprezece filme de lungmetraj – şi lista nu e închisă –, iar eu am rămas pur şi simplu străfulgerat – Cage-fulgerat –, încercând să-mi găsesc cuvintele, dar nefiind în stare să scot o vorbă. Făcut knockout. Cu creierul ca un buzunar golit, căutând silabe şi negăsind nici măcar vreo scamă verbală. Ca un tip cu mintea înceată, mai lipsea să-mi curgă un fir de salivă din colţul gurii.

Dl *Con Air* era îmbrăcat cu blugi de firmă cu tăieturi şi o pereche veche de ghete din piele, un tricou cu Al Green şi o jachetă plină de fermoare şi catarame. Arăta exact ca în închipuirea mea.

- E în ordine, a spus dl *Bangkok Dangerous.* Ştiu la ce te gândeşti în clipa asta. Dar, ca să fie clar, nu sunt cine crezi tu că sunt.

Enigma m-a scos din starea mea de uluială.

- Nu eşti?

Normal că era. Dl *Bad Lieutenant: Port of Call New Orleans* nu avea cum să se aşeze pe partea cealaltă a culoarului, chiar în dreptul scaunului meu, să mă privească în ochi şi să-mi spună că nu e cine e.

- Nu-nţelegi, a spus el, aplecându-se puţin spre mine.

Un gest clasic de intimitate.

- Nu te lăsa păcălit de toate astea, a continuat dl *Gone în 60 Seconds,* făcând un gest cu mâna. Nimic din ce vezi nu e adevărat.

Nu mi-am dat seama dacă gestul lui era îndreptat spre ţoalele lui, omul de sub ele sau poate chiar subsemnatul.

Nu cred că mai e nevoie să spun că genul ăsta de discuţie îmi făcea firicelele de lână de la spatele sacoului meu sport să stea ţepene şi să salute milităreşte. Oare ştia că am o afecţiune? Sau era şi el o consecinţă a ei? Speram să fie vorba despre prima variantă. Adică, voiam să le pot spune oamenilor că l-am întâlnit pe bune pe dl *City of Angels.*

- Ştii ce e *cu adevărat* nebunesc? a întrebat dl *The Wicker Man.*

- Ce? l-am întrebat eu, ferm convins că gândurile mele erau proiectile lansate adânc în burta spaţiului şi – prin mijloace mistice, tele-Cage-istice – ghidate către acest câştigător al premiilor SAG.

- Aşteptările. Astea sunt o nebunie. Ideea că, în fiecare zi, noi aşteptăm lucruri. Ne aşteptăm ca universul să facă lucruri, să se comporte într-un anumit fel, înţelegi? Bibliile şi pergamentele şi legile, toate o ţin una şi bună, ne aburesc că ştiu ele ce şi cum. Şi de la noi ne aşteptăm să facem anumite

lucruri – şi, apropo, cu puţine excepţii, lucrurile alea sunt greşite.

Şi din nou a râs scurt, de parcă tocmai i s-ar fi înfipt pe orbita minţii amintirea altcuiva, lucru pe care l-aş fi crezut în totalitate.

- Dar mai mult de-atât, avem aşteptări de la alţi oameni. Uită- te la noi doi, de pildă, în clipa asta, tu stai chiar de partea cealaltă a locului meu, corect? Şi amândoi ştim cine sunt eu – sau, mai degrabă, aşa avem impresia. Tu m-ai văzut pe câteva ecrane de material textil, înalte de doisprezece metri, într-o serie de săli întunecoase cu podele lipicioase, în diferite etape ale vieţii tale. Sau poate că mă ştii din micuţa cutie dreptunghiulară din sufrageria ta, care-ţi spune la ce să te aştepţi de la toată lumea asta ameţitoare. Iar tu crezi ce-ţi spune, pentru că nu ai alt sistem de referinţă.

Ştiam că mă scufund în nisipuri mişcătoare. Mintea îmi era descompusă, înghiţită de botul căscat al unei creaturi din timpuri imemoriale. Îmi venea s-o chem pe Magdalene, doar ca să mă ajute să mă redresez, dar nu puteam să-mi desprind privirea de la dl *Fire Birds.* Ochii lui mă imobilizau. Eram captiv în cuşca pe care însuşi numele lui o reprezenta.

- Nu cunoşti un om decât atunci când, ei bine, ajungi să-l cunoşti, a spus el, îndulcindu-şi brusc vocea, de parcă ar fi ştiut că sunt pe cale să mă înec şi ar fi vrut să-mi arate puţină compasiune. Am găsit câte ceva legat de asta în cartea ta, aşa că ştiu că ştii la ce mă refer. Dar ştii ce n-am găsit în cartea ta? N-am găsit nimic legat de cum nu ai cum să cunoşti un om bazându-te pe ce vezi la televizor. Sau trecând cu

maşina prin dreptul casei lui şi trăgând concluzii pripite. Sau alegând să dansezi doar pe anumite piese ale lui, doar pentru că vrei să fii nonconformist. Ai observat cum oamenii care fac asta au grijă să elimine cântecele acuzatoare? Cele care sugerează implicit că, poate, tocmai oamenii pe care nui cunoşti sunt cei care te cunosc mai bine decât te cunoşti tu însuti. Gen, oamenii pe care îi judeci îti ştiu toate secretele, iar tu nu poti să-i înghiţi tocmai din cauza asta. Chestia asta e intimidantă. Nimeni nu vrea să se privească într-o astfel de oglindă. E mai uşor să n-o faci. Aşa că ştii ce faci în schimb? Nu tu în mod special, mă refer la identitatea sociopolitică, în general.

Dau din cap că nu ştiu. Se apleacă spre mine pe culoar şi mă împunge cu degetul în piept.

- *Americae excommunicatus.* Cunoşti termenii. Ştii despre ce vorbesc. Tu şi indienii Sioux.
- Îl cunosc... da. Dar n-am mai auzit pe nimeni alt...
- Nu mă întrerupe, a spus el, aproape scuzându-se, apoi mi-a scuturat cămaşa acolo unde mă împunsese cu degetul. Vrei să-ţi mai spun un secret?
- Fără doar şi poate, i-am spus eu subjugat.
- În clipa asta eşti speriat de moarte. Faci pe tine de frică. Pentru că, la un moment dat, te-ai văzut pe tine în cutia aia mică din sufrageria ta – aceeaşi care mi-a permis mie să pătrund în lumea ta – şi ai început să crezi lucrurile pe care ţi le spuneau oamenii care nu te cunoşteau cu adevărat şi care se temeau ca naiba de tine. Ai văzut imagini cu tine în închisoare, în proteste de stradă, împuşcând oameni care arată ca tine, alegând să fii sacrificat de monstrul însetat de sânge

doar ca să salvezi eroul – care, apropo, nu seamănă deloc cu tine. Iar când ai văzut toate astea, în mintea ta s-a conturat o poveste, iar povestea a fost atât de credibilă, încât a ajuns în cele din urmă să înghită realitatea însăşi. Iar tu ai început să spui în sinea ta: „Căcat. Poate chiar sunt aşa. Poate chiar sunt personajul negativ socio-narativ.” Şi acela a fost momentul în care s-a întâmplat.

- Ce s-a întâmplat? l-am întrebat eu, cu sufletul la gură.

- A început să-ţi fie frică de tine însuţi. A început să-ţi fie frică de propria voce. Şi cred că încă ti-e frică.

- Căcat! îngaim eu.

- Exact! Vezi? Ăsta e. Fix ăsta. Ăsta e momentul! Tocmai ti-ai dat seama că e posibil ca nimic din ce-ai auzit despre mine să nu fie adevărat, ceea ce înseamnă că sunt un necunoscut. Şi ti-ai mai dat seama că e posibil ca nimic din ce-ai auzit despre tine să nu fie adevărat şi că poate, la rândul tău, eşti tot un necunoscut, chiar şi în propriii ochi.

A dat din cap.

- Chestia asta chiar e înspăimântătoare.

- Păi şi ce putem să facem? l-am întrebat.

În sufletul meu, eram în genunchi. În sfârşit se întâmplase. Universul îmi trimisese pe cineva care să mă îndrume. Un Vergiliu doar al meu, dispus să-mi arate cum să ies din infernul existentei mele.

Şi-apoi dl *Drive Angry* a făcut cea mai nasoală chestie posibilă: a stat acolo şi n-a zis nimic. Cu fruntea aia a lui înaltă şi netedă, cu ochii ăia ai lui puţin adânciţi în orbite, care se transformă la comandă în ochi de nebun. A stat acolo şi a aşteptat să mă prind singur ce rahat a vrut să spună.

Dacă e să fiu sincer, l-am urât un pic în clipa aia. O treabă avea şi el – să fie cine mă aşteptam eu să fie. Să-mi dea voie să am o părere bună despre mine. Dar, rahat, la o adică, asta nu pare să fie tema vieţii mele. Reuşise să distrugă de unul singur momentul întâlnirii noastre. Dusă era toată teoria mea Cage-istă. Ar fi fost mai simplu dacă m-ar fi lăsat pur şi simplu să-i semnez cartea, netulburat în preconcepţiile mele.

Pentru că, după câte se pare, încă îmi recepţiona gândurile din profunzimile spaţiului, dl Cage a făcut un semn spre cartea pe care o ţineam în mână:

- Dă-i bătaie! Scrie ce vrei. Eu trebuie să trag un pui de somn înainte să aterizăm. Lucrez la un film nou.
- Pot să te în...
- Nu! Nu face asta. Nu distruge totul punând întrebări la care nu-ţi pot oferi răspunsuri. Eşti mai bun de-atât. Viaţa e prea scurtă pentru aşa ceva. Am putea să murim în clipa asta. La naiba, cine ştie, poate suntem deja morţi. De fapt, dacă vrei s-o dăm pe filozofie, undeva pe axa timpului, suntem deja morţi. Cu toţii suntem. Viaţa noastră e o goană după momentul în care ne ajunge din urmă axa timpului şi se trage cortina. Aşa că nu irosi nicio clipă, pentru numele lui Dumnezeu!

Şi, ca să fie mai convingător, dl *Family Man* m-a mai înghiontit o dată în piept. Apoi şi-a aranjat geaca, s-a lăsat pe spate în scaunul lui de la clasa întâi şi a expirat satisfăcut.

- Cred că am fost dragon într-o viaţă anterioară, a spus el ca pentru sine, sau cel puţin aşa cred, că vorbea singur.

Apoi a închis ochii, hotărât să prindă ceva somn până

să apară Texasul şi să ne ia pe amândoi pe sus.

Aşa că iată-mă la nouă mii de metri altitudine, câştigător al Oracolului din Delphi la Globurile de Aur, fără să ştiu ce să spun, îmi trebuia o replică tăioasă şi deşteaptă care să destrame confuzia ce-mi plutea în jurul capului ca fumul de ţigară. Dar ştiam că îmi anticipează deja orice gând. Nu e nevoie să vorbeşti atunci când universul ştie deja ce gândeşti.

- E înspăimântător, a spus el, pe jumătate adormit. Dar o să te descurci. Până atunci, ai grijă de tine. Până data viitoare.
- Care data viitoare?
- Crezi că asta a fost tot? a întrebat el, deschizând din nou ochii şi cercetând cu privirea în jur, de parcă ar fi căutat ceva. Ăsta e doar primul act. Doar un preambul.
- Un preambul la ce?
- La cine, m-a corectat el, găsind în sfârşit ce căuta: o pătură.

Apoi s-a lăsat din nou pe spate, a închis ochii şi, până să mai apuc să-l întreb ceva, dormea deja. Profund şi brusc, de parcă universul ar fi fost un laptop şi cineva i-ar fi închis capacul.

N-aş şti să spun de când îmi tot ţineam respiraţia sau cât am rămas aşa, confuz şi fără suflare, ca un peşte care s-a trezit pe acoperişul Empire State Building, ştiu doar că plămânii mei s-au umplut brusc de aer, spulberând vraja care mă ţinuse captiv.

As fi vrut să-l trezesc. As fi vrut să ne continuăm discuţia. As fi vrut ca cineva – oricine – să dezlege misterul pe care nu reuşeam deloc să-l desluşesc: misterul existenţei mele, misterul pielii şi minţii mele. Dar ştiam că n-are niciun rost. Aşa că iată-mă la un braţ

distanţă de un profet adormit, ţinând în mână o carte pe care o va purta cu el, o carte pe care trebuia să mă semnez şi pe a cărei primă pagină trebuia să scriu ceva profund.

Aşa că am făcut cum m-am priceput mai bine. Am scris acelaşi mesaj pe care îl scriu atunci când mă semnez pe un exemplar din 0 *carte dată naibii.* E singurul lucru care are logică, aşa că îl scriu din nou şi din nou, îl pecetluiesc pe fiecare exemplar al cărţii mele care-mi pică în mână. Schimb doar numele de la început:

Dragă domnule Lord of War:

Toată piesa vieţii mele se desfăşoară într-un foaier radios de frică. Zi după zi, asta mă ucide. Mă lasă fără suflare şi a doua zi o iau

de la capăt, mereu şi mereu. Şi tot ce pot să fac este să le spun oamenilor că sunt bine.

Mulţumesc că-mi citeşti cartea.

Şi închei cu un *smiley face.* Apoi am închis cartea cu o bufnitură, aşa cum mai făcusem de o mie de ori înainte, şi i-am pus-o cu grijă în poală, iar la scurt timp după, spiriduşii somnului mi-au venit de hac şi am adormit dus.

Când a aterizat avionul, vedeta zilei nu sa trezit. A continuat să doarmă chiar şi când a trebuit să coborâm din avion, iar însoţitoarele de zbor şi restul pasagerilor nu l-au deranjat. Am privit înapoi în timp ce mă pregăteam să ies din avion şi am mai apucat să-l zăresc o clipă pe cel care putea la fel de bine să fie un om în carne şi oase sau produsul imaginaţiei mele.

Acela ar fi putut să fie punctul culminant al călătoriei mele, o întâmplare fericită, ar numi-o unii. Dar nu. Tipii ca mine n-au norocul ăsta. Încă trăiam cu impresia că nimic nu merge cum trebuie. Eram încă în plin turneu de promovare a cărţii, aşa că tot nu ştiam în ce oraş sunt şi eram în continuare întrebat: „Şi deci despre ce e vorba în cartea ta?” şi, de fiecare dată când răspundeam, îmi era din ce în ce mai greu să nu aud cuvintele pe care le rostesc.

Aşa am reuşit până acum să fac faţă în turneul cu cartea, ăsta e secretul meu: pot să vorbesc despre carte fără să aud efectiv ce spun. E ca atunci când te uiţi la televizor cu sonorul oprit. Buzele mi se mişcă şi îmi ies cuvinte pe gură, dar în cap îmi răsună doar gândurile despre cum nu vreau să fiu acolo, şi cât de tare am obosit să aud mereu aceleaşi întrebări, şi oare în ce oraş sunt, şi oare o să vină multă lume la librărie la lansare, şi ce-o să spună Sharon data viitoare când mă sună să mă întrebe cum merge cartea şi să-mi povestească mai multe despre marele interviu din Denver – subiectul zilei – şi poate o să-i spun totuşi adevărul: că nu m-am apucat încă de cartea cu numărul doi.

N-am reuşit să trec de prima propoziţie: „Era o noapte întunecată şi furtunoasă...” Şi până şi asta e plagiată. Dar mai grav de-atât e că sunt în turneu de atâta vreme, încât încep să-mi aud vocea în interviuri. Aud o voce care seamănă perfect cu a mea spunând că în cartea mea e vorba despre moarte. Aud o voce care seamănă perfect cu a mea spunând că în cartea mea e vorba despre „încercarea de a face faţă”.

Chestiile astea două par a fi subiecte de discuţie cu

greutate, deloc lejere, aşa că, atunci când am ocazia, mă rup de realitate. De aici şi faza cu femeile. Nu sunt vreun bădăran, dar sexul este un mod foarte bun de a-ţi distrage atenţia de la acel ceva care începe să-ţi sufle în ceafă atunci când îşi fac apariţia umbrele de la ora două noaptea, şi lumea se goleşte de sunete, şi rămâneţi doar tu şi un creier care refuză să tacă şi care ia la bani mărunţi toate bucăţile frânte din viaţa ta şi ţi le trânteşte pe toate în faţă, din nou şi din nou, ca un nenorocit de caleidoscop cu imagini ale neîncrederii în sine. Din experienţa mea, singurul remediu pentru genul ăsta de maladie e o doză zdravănă de sex combinat cu alcool.

Deşi pare greu de crezut, până să mă pornesc în acest marş al morţii cu turneul de promovare a cărţii, n-am fost cine ştie ce băutor. Nu vă mint. Abia dacă băusem de cinci ori în toată viaţa mea înainte să dau lovitura, înainte să devin un scriitor faimos. Acum recuperez tot ce-am ratat în anii din urmă.

De un lucru însă sunt sigur: Puştiul e singurul care-mi face viaţa suportabilă. Acum e mereu prezent, ca una dintre „umbrele mortii” din Hiroshima. Poate e din cauză că i-am văzut cadavrul în casa funerară unde lucrează Kelly sau poate e doar rezultatul acelei nopti în care am stat împreună cu bratele petrecute peste genunchii strânşi la piept fără să ne spunem nimic. Dar, indiferent de motiv, relaţia noastră merge strună. M-am obişnuit să numi mai fac griji că sunt singurul care îl vede. Şi, lucrul cel mai important, n-am mai văzut urmele de gloanţe din trupul lui de culoarea funinginii. E ca şi cum nici n-ar fi fost vreodată acolo. Totul fusese dat uitării.

Oamenii nu mai vorbeau despre incidentul cu împuşcături. În ziua de azi, ştirile se schimbă cu repeziciune, iar ştirea despre puştiul mort – cel puţin, acest puşti mort – nu mai e de mult de actualitate, aşa că nu mai are cine să-mi aducă aminte cum a murit, sau de ce a murit, sau cât de ultragiat ar trebui să mă facă să mă simt moartea lui. Puştii morţi nu-ţi mai rămân întipăriţi în minte cum o făceau odinioară.

Acum e din nou doar Puştiul. Aşa că îi fac loc în viaţa mea. Îl accept. Îl văd aşa cum este şi chiar îmi dau silinţa să-l văd cu adevărat. Şi, oameni buni, vă spun sincer: e delicios. Puştiul are o imaginaţie dată naibii. Şi nu spun asta în sensul în care se referă majoritatea oamenilor la cei mici. Când se referă la imaginaţia copiilor, majoritatea oamenilor se gândesc de fapt că cei mici îşi imaginează monştri sau ceva de genul ăsta. Dar, după mintea mea, asta nu e imaginaţie adevărată. Puştiul... Puştiul e la alt nivel.

Când îşi imaginează. Puştiul vede oamenii fiind altfel decât sunt în realitate. Plăcerea lui cea mai mare e să se uite la oameni şi să spună lucruri de genul: „Cum ar fi dacă ar vedea şi ea cât de deşteaptă este?” Sau să zicem că vede ceva oribil la ştiri – pentru că tot ce apare la ştiri e oribil – şi spune ceva de genul: „Uau! Cum fi

să mergem pur şi simplu acolo şi să dăm o mână de ajutor? La prima vedere, astfel de idei revoluţionare nu par cine ştie ce, dar, dacă mă întrebi pe mine, dau dovadă de mult mai multă imaginaţie decât orice poveste cu dragoni sau monştri sau oricare dintre temele recurente care presupunem că le plac copiilor.

Puştiului îi place la nebunie să spună glume. Şi nu orice fel de glume, ci genul de glume proaste la care numai cei foarte tineri sau taţii sunt în stare să râdă. Genul de glume la care poanta te face mai degrabă să te strâmbi decât să râzi, dar ideea de bază e că oricum ştiai de la bun început că o să te strâmbi sau o să râzi. Şi, după părerea mea, genul ăla de glume nu sunt despre gluma în sine, ci despre cum eşti tu dispus să te faci de râs de dragul altei persoane. Ştii că gluma e proastă. Şi celălalt ştie că gluma e proastă. Şi totuşi, sunteţi amândoi de acord că e important cum o spui şi e important cum o asculţi, aşa că la final râdeţi amândoi pentru că, în felul ei, e amuzantă.

În orice aeroport ajung. Puştiul e mereu lângă mine. Uneori mă ţine de mână în timp ce trecem prin tot haosul de la control. De fiecare dată când decolăm şi ne avântăm spre cer, se comportă de parcă ar fi prima oară într-un avion, deşi a mers cu mine în toate oraşele, începând cu Missouri. Călătoria pare mai normală acum, că îl văd în avioanele cu care zbor. Stă mereu câteva rânduri mai în faţă sau mai în spate, uneori pe cealaltă parte a culoarului. Şi am învăţat să mă prefac că dictez şi mă înregistrez pe telefon atunci când stau de vorbă cu el, pentru ca oamenii din jur să nu creadă că am luat-o razna, pentru că nu e cazul.

Puştiul îmi dă cu totul peste cap dieta deja afectată când aterizăm într-un anumit oraş din Pennsylvania, aproape de oraşul în care se fabrică ciocolata Hershey's, iar Puştiul numai despre asta vorbeşte. De parcă ăsta ar fi evenimentul pe care l-a tot aşteptat încă de la început. De parcă ăsta a fost planul din capul locului.

Mergem la un colegiu micuţ, la o aruncătură de băţ de fabrică, eu îmi vând cărţile, dau mâna cu oamenii, fac glume şi dau impresia de persoană destul de serioasă şi relativ competentă, dar în tot acest timp Puştiul îmi şopteşte la ureche despre ciocolată, şi Twizziers, şi tot ce mai produce Hershey's.

Încerc să mă concentrez la ce-am de făcut, dar Puştiul nu se lasă ignorat. Aşa că, într-un târziu, le spun tuturor că mi-e rău şi iau un taxi până la fabrica Hershey's. N- apucăm să intrăm bine pe uşă, că Puştiul se năpusteşte cu toată viteza spre cea mai apropiată ciocolată. O smulge din ambalaj şi o îndeasă în gură, iar eu dau fuga la el, îl apuc de mână şi-i şuier:

- Încetează! Tre' s-o plătim!
- Dar nu mă vede nimeni.
- Nu contează, hoţ mic ce eşti. Ideea e că trebuie oricum să plătim.

Puştiul se gândeşte un pic la ce i-am spus, apoi mă aprobă. Prin urmare, tot restul timpului cât stăm în fabrică aşteaptă cât de răbdător poate să umplem un coş mic cu toate lucrurile pe care le vrem amândoi, dar pe care n-ar fi trebuit niciodată să ne hotărâm să le mâncăm.

Puţin mai târziu, stăm pe o bancă de beton şi ne îndopăm cu toate bunătăţile în timp ce ne uităm la şirul de oameni care intră în Inima Ciocolatei. Soarele arde cu putere – un glob ocular auriu şi mânios care priveşte de sus şi aşteaptă să vadă ce mai urmează. Pentru că el ştie ce urmează.

În răstimpuri, oamenii care stau pe băncuţele de beton din părculeţul în care mă aflu şi eu întâmplător acum mă privesc cu ochii mari de uimire, de parcă n-ar

mai fi văzut vreodată un autor îmbrăcat la costum cu vestă şi sacou îndesându-şi pumnii într-o pungă plină de dulciuri şi, ocazional, stând de vorbă cu cineva văzut doar de el.

- Tot nu-mi vine să cred că ai făcut aşa ceva.
- Mi-am cerut deja scuze.
- Nu, nu ţi-ai cerut.

Puştiul îşi înfige dinţii într-un alt baton de ciocolată.

- Ce contează? Tu eşti singurul care mă vede.
- Ce legătură are una cu alta?

Totul în jur miroase a cacao. Soarele, cerul, iarba, veveriţele care se freacă în tufişuri fără decenţă sau maniere. Să nu ai niciodată încredere într-o veveriţă în călduri.

- Dacă nimeni altcineva nu mă vede, atunci ce contează ce fac? spune Puştiul, încercând să ignore activitatea din tufişuri. Mai ales atunci când doar îmi fac rău cu mâna mea? Aşa se spune când mănânci dulciuri, nu? Oamenii spun că dulciurile nu-ţi fac bine şi, atunci când mănânci foarte multe, îţi faci rău singur. Cel puţin, aşa spunea mama.

Mă gândesc puţin la afirmaţia lui. Am avut de când mă ştiu o sămânţă de anarhie în mine şi nu pot să neg că afirmaţia lui are o bază logică solidă. Dar nu puteam să neg nici că ştiu că nu are dreptate.

- Doar pentru că nu te mai vede nimeni altcineva în afară de mine nu înseamnă că ai voie să faci orice.
- De ce nu?
- Pentru că trebuie să crezi că ce faci contează, indiferent dacă eşti văzut sau nu. Mai ales când e vorba despre un puşti ca tine. Până şi Nic Cage ştia asta.

- Nic Cage?
- Nu contează.

O adiere cu aromă pregnantă de cacao pluteşte peste lume. Mă răcoreşte pentru o clipă, în timp ce zahărul pe care l-am înghiţit pe nemestecate începe să-şi facă de cap în sistem.

- ...Cum adică un puşti ca mine?
- Adică tu eşti diferit. Ştii ce vreau să spun.
- Nu, nu ştiu. Ce vrei să spui?

Puştiul se opreşte din mâncat şi se uită la mine cu buzele lipicioase de la zahăr şi cu sprâncenele încruntate. Nu mă pot abţine să nu oftez. Serios acum, e posibil ca părinţii puştiului să nu fi purtat cu el Marea Discuţie?

- Părinţii tăi nu ţi-au spus niciodată adevărul despre cine eşti?

Puştiul hohoteşte scurt.

- Asta sună de parcă urmează să-mi spui că sunt un supererou sau ceva.
- Nu. Nimic de genul ăla. Tot ce vreau să spun e că trebuie să ştii că eşti diferit. Că lumea e diferită pentru că faci tu parte din ea şi că e posibil ca oamenii să nu se comporte mereu cu tine la fel cum se comportă cu toţi ceilalţi. E doar un lucru pe care trebuie să-l stil.
- De ce să se comporte altfel cu mine? Din cauza darului meu?

Răspunsul e suficient de neaşteptat cât să mă facă să mă întreb de ce nu mi-a trecut prin minte că e singurul lucru la care s-ar fi putut gândi. Bineînţeles că un puşti care are puterea să devină nevăzut ar putea crede că oamenii se vor comporta cu el altfel decât se comportă cu alţi puşti ca el. E o idee minunată şi un lucru

minunat. Iar acum e momentul să-i spulber iluzia.

- Nu, Puştiule. Se vor comporta diferit cu tine din cauza pielii tale. E imposibil să nu te fi lovit deja de treaba asta. Un puşti de vârsta ta? Trebuie să intri în joc ştiind care sunt regulile şi ştiind că n-ai cum să câştigi vreodată. Singura opţiune e să încerci să faci remiză şi să supravieţuieşti un pic mai mult decât ceilalţi jucători care arată ca tine. Asta-i tot ce te aşteaptă. Un singur lucru trebuie să ştii şi să-ti aminteşti – n-o să fii niciodată altceva decât eşti, indiferent cât de mult ţi-ai dori. Nu poţi să fii altcineva. Poţi să fii doar ceea ce eşti. Şi oamenii se vor comporta mereu cu tine altfel decât se comportă cu ei înşişi. Nici măcar nu-şi vor da seama – cel puţin, cei mai mulţi dintre ei. Cei mai mulţi dintre ei vor trăi cu impresia că totul e în regulă şi că se comportă cu tine suficient de bine şi că totul e minunat. Eu cred că nu-şi pot imagina altceva decât o lume în care lucrurile sunt corecte şi minunate, fiindcă, la urma urmei, aşa s-au comportat toţi ceilalţi cu ei – corect şi minunat. Istoria a fost mereu bună cu ei.

Sunt pe val şi asta mă face să mă simt bine. Rareori se întâmplă să pornesc o discuţie având clar în minte concluzia la care vreau să ajung, dar acum ştiu foarte bine ce urmăresc şi-mi place direcţia în care se îndreaptă discuţia. Tot nu-mi vine să cred că părinţii lui nu au avut grijă să-i explice cum merg lucrurile în lume. Sau poate că iau explicat, dar n-a înţeles el cum trebuie. Mai ştiu cazuri din astea. Cazuri în care oamenii încearcă să le arate copiilor ce se întâmplă în lumea reală, dar puştii sunt atât de orbiţi de Walt Disney şi Dreamworks şi de o mie de alţi povestitori,

încât nu se pot raporta la acea realitate. Vedeţi voi, ce nu înţeleg cei care inventează poveştile este că unii copii nu au cum să-şi urmeze visul. Nu apucă – îi desfiinţează realitatea până să apuce. Îi desfiinţează, dar nu-i ucide. Aşa că puştii ăia se ofilesc de tineri şi sunt tot mai distrus! cu fiecare zi care trece.

- Dar ce trebuie tu să ştii e că istoria ti-a rezervat un anumit rol în lume, îi spun eu acestui Puşti Distrus în devenire. O anumită povară pe care s-o duci. Şi nu e deloc uşoară. Şi cu cât înveţi mai repede că regulile se aplică diferit în cazul tău, cu atât mai uşor îţi va fi. Dar înţeleg şi de ce nu te-au luat deoparte părinţii tăi ca să poarte conversaţia asta sinceră cu tine. Adevărul-adevărat e că, dac-aş fi avut şi eu un *bambino,* aş fi stat un pic pe gânduri dacă să-i spulber iluzia şi să-i dezvălui realitatea mohorâtă, dureroasă, plină de suferinţă şi tristeţe. Când vine pe lume un copil, părintele nu vrea decât să-i ofere tot ce are lumea de oferit. Dar când vine vorba despre copiii ca tine – şi ca mine –, lumea n-are de oferit decât capcane şi ziduri. Dacă reuşeşti să eviţi capcanele, te poticneşti de zidurile care nu te lasă să ajungi la toate lucrurile despre care ţi s-a spus că ţi se cuvin. Şi nu e deloc comod să-i spui aşa ceva unui copil. E greu să stai în faţa lui şi să-i spui că o să-i fie mereu frică de poliţişti. E greu să-i spui: dacă te opreşte un poliţist, în principiu poţi să ai încredere în el, dar ai face bine şi să-ţi tii mâinile la vedere, şi sub nicio formă să nu le răspunzi obraznic, şi nici care cumva să faci vreun gest care să poată fi interpretat ca mişcare bruscă, şi chiar dacă respecţi toate regulile astea, tot n-ai garanţia că o să scapi cu viaţă. Poliţistul poate să te împuşte pe loc şi

mori fără să ştii cu ce-ai greşit.

Fac o pauză ca să mă uit la soare. Mă uit direct la el, exact aşa cum n-ar trebui să fac. Mă dor ochii, dar nu-mi mut privirea, ca şi cum durerea pe care o simt ar putea să rezolve ceva. Tocmai ce i- am spus Puştiului să nu facă asta şi iată-mă făcând-o la rândul meu. Mi se pare corect.

- E greu să-i spui unui copil că felul în care s-a născut, pielea pe care o are sunt în sine şi prin sine un act de contracultură, îi spun Puştiului fără să-mi iau ochii de la soare.

Mă complac în durere şi o dau la rândul meu mai departe.

- E greu să-i spui unui copil: „Tu eşti oglinda pe care nu vrea nimeni s-o vadă. Şi, din cauza asta, tu şi toţi ceilalţi ca tine vă naşteţi excomunicaţi. O naţiune întreagă, indezirabilă şi nesolicitată, născută în exil în burta unei alte naţiuni. *Americae excommunicatus!* Acum şi mereu. Cum să-i spui aşa ceva unui copil? Ce fel de moment creează? Ce-i răpeşte? Ce sechele lasă?

Clipesc, în sfârşit. Dar soarele e tot acolo. Durerea e tot acolo, deşi sunt singurul care o vede şi o simte.

Emoţiile sunt copleşitoare. Îmi amintesc şi-acum ziua în care au avut ai mei discuţia asta – *Marea Discuţie* – cu mine. Tata era pe cale să izbucnească în lacrimi, iar mama era pe cale să facă o criză de nervi. Simţeau amândoi, chiar dacă fiecare în felul lui, că mau dezamăgit. Poate s-au gândit că sunt în stare să repare lumea până să cresc eu şi să am de suferit din cauza ei. Dar s-au minţit singuri. Au ignorat faptul că, din clipa în care am venit pe lume cu pielea asta a mea neagră, lumea deja îşi întorsese armele împotriva mea.

Capcanele fuseseră deja instalate. Zidurile fuseseră deja înălţate. Şcolile. Închisorile. Ura de sine. Tot decorul fusese amenajat înainte ca măcar să-mi fac apariţia pe scenă, iar părinţii mei aveau tupeul să creadă că au o şansă să lupte cu toate astea. Aveau curajul să creadă că pot să schimbe totul.

Visuri deşarte pentru Puştii Distruşi. Lumea s-a dovedit a fi nedreaptă cu ei. Iar ei au continuat să-şi ducă existenţa distrus! – mistere în propriii ochi. Încercând să înţeleagă de ce nu îi lasă lumea să fie cine sunt. Încercând să înţeleagă de ce refuză lumea să-i asculte, să-i vadă. Încercând să înţeleagă ce s-a ales de sufletul lor, aşa cum era înainte să fie distrus.

Şi acum, iată-mă faţă în faţă cu un alt puşti pe cale să fie distrus. Mi se strânge stomacul. Tot ce-a fost imposibil de digerat în viaţa mea bolboroseşte în mine ca un soi de criză existenţială vezuviană. E uimitor cât de mult te obişnuieşti cu intolerabilul, până în clipa în care îţi dai seama că trebuie să-l dai mai departe unei perechi de ochi strălucitori, umbrindu-i inevitabil. Şi iată-mă acum, distrugând lumea acestui copil, exact la fel cum a fost distrusă şi lumea mea.

Ironia situaţiei mă umple până la refuz. Aşa că stomacul meu face şi el ce poate: vomită toată ciocolata, toate Twizziers-urile, toate visurile linşate, speranţele spulberate, promisiunile de neimplicare rasială trase pe dreapta şi percheziţionate, toate aspectele brutale legate de cultura americană, moştenite epigenetic şi motivate de melanină despre care nu vrea nimeni – nici măcar eu – să vorbească... Ţâşneşte totul din mine mai repede decât dârele roşii lăsate în urmă de faimoasele rachete care explodează în

aer. Şi în tot acest timp, bietul Puşti stă şi se uită, fără să poată interveni cu nimic. E singurul lucru pe care-l poate face ca să nu fie împroşcat cu voma mea.

La scurt timp după faza cu vomitatul, după ce Puştiul plecase – nu că l-aş putea învinovăţi că-şi luase tălpăşiţa după toate câte îi spusesem înainte să vină şuvoiul –, dar până să apuc să mă spăl pe dinţi şi să-mi liniştesc stomacul, mă sună Sharon.

- Cum stai cu noua carte?
- Bine, îi spun şi asta e cea mai uşoară minciună de azi.
- Bun. Editorul o s-o ceară curând.
- Sunt sigur.
- Ştii de ce te sun?
- N-am nici cea mai vagă idee.
- Glumeşti?
- De ce-aş glumi?
- Te sun în legătură cu băiatul mort.
- Mă aşteptam, oarecum. Puştiul e tot mai prezent în viaţa mea. Ai zice că nu e greu să mă eschivez, dar e tenace şi la fel e şi moartea lui. Ceea ce, dacă mă întrebi pe mine, e cam nepoliticos.
- Poftim?
- Nimic. OK, deci mă suni în legătură cu puştiul mort. Cel carea încasat atâtea gloanţe, că şuieră vântul prin el.
- Asta-i oribil.
- Trăim într-o lume oribilă.
- Ideea e că te trimit în oraş.
- În ce oraş?
- În oraşul în care s-a petrecut totul. Unde a fost

împuşcat puştiul.

Simt un gol în stomac.

- Iisuse Hristoase! De ce mama naibii să mă duc acolo?

Mâinile încep să-mi tremure brusc. Mă trec toate transpiraţiile. Îmi simt limba ca un peşte blocat în gură.

- Pentru că trebuie să fii acolo. Trebuie să te implici.

După voce, Sharon stă în picioare în biroul ei şi strigă în telefon. Nu bag mâna-n foc, dar aşa mi-o imaginez. Vorbeşte tare şi apăsat, strigând în receptor, lovind satelitul, străpungând antena de transmisie şi ajungând până în urechea mea.

- Nu putem să ne tot prefacem că rahaturile astea nu-s reale.

- Cine nu putem?

Reuşesc să imprim puţină credulitate vorbelor mele. Sunt mereu suspicios când vine vorba despre pronumele la plural.

- Noi. Tu. Eu. Noi toţi.

- Dar incidentul ăla a fost o chestiune de rasă. Îmi amintesc foarte bine că tu şi Jack Trainerul de Media mi-aţi spus să nu mă amestec în situaţii care ţin de culoarea pielii. Adică, nu mi-am imaginat eu toată discuţia aia, nu?

Vreau să am dreptate, dar nu mă pot baza niciodată pe memoria mea. Însă, în cazul de faţă, sunt preponderent sigur, ceea ce se apropie de idealul la care aş putea spera.

- La naiba cu ce-am spus atunci! Ai văzut pozele cu trupul băiatului ăluia?

- Nu, răspund eu şi trupul găurit de gloanţe al Puştiului îmi apare în faţa ochilor ca un porumbel lovit

de trăsnet: imaginea suferinţei şi groazei. Nu e nevoie să văd pozele.

- Atunci înţelegi. În plus, mai e şi chestia aia cu mama. De ce nai zis nimic până acum legat de asta?

- Care chestie cu mama? A cui mamă?

- Mama băiatului! mă repede Sharon. Dumnezeule mare! A apărut peste tot la televizor, spunând că vrea să ia legătura cu tine.

- Cu cine? Cu mine?

- Da, spune Sharon oftând şi mă simt de parcă l-aş fi dezamăgit pe Dumnezeu. A dat un interviu zilele trecute în care a spus că vrea să stea de vorbă cu cel care a scris 0 *carte dată naibii.* De- atunci tot încerc să dau de tine, dar, mai nou, nu răspunzi la telefon.

- Păi de unde-ar fi trebuit să ştiu?

- Răspunde la telefon!

- *...Touché.*

- Bun, deci o să aranjez să te întâlneşti cu ea în Denver. În felul ăsta, interviul din Denver o să fie şi mai mare decât e deja. O să mergi mai întâi la câteva evenimente şi apoi, dacă merge totul cum trebuie, te întâlneşti cu mama băiatului care a fost omorât.

Transpir ca un porc dus la tăiere.

- Dar de ce? Adică, de ce eu? Nu mă pricep la mame.

- Nu ştiu sigur ce vrea. Ştiu doar că vrea să se întâlnească cu tine.

Am bănuit că vă cunoaşteţi sau ceva.

- De unde naiba să ne cunoaştem?

- Păi sunteţi din acelaşi oraş. La fel şi Puştiul. Acolo s-a petrecut totul. În oraşul tău natal, la naiba! Cum naiba n-ai aflat până acum?

- Stai puţin. Suntem amândoi din acelaşi oraş, dar de

văzut, ne vedem la Denver?

- Corect.
- De ce?
- Tensiunea dramatică.
- Poftim?
- De ce să te mulţumeşti cu puţin, când poţi să dai lovitura, explică Sharon. De ce să organizezi două evenimente, când poţi să le combini într-unul singur. Tu, ea, orăşelul vostru natal vă bucuraţi de faimă în momentul ăsta. Şi o să trecem pe-acolo ca să mai câştigi puţină popularitate cu cartea, apoi ne instalăm cu surle şi trâmbiţe în Denver! Când o să te urci pe scena din Denver, mai întâi o să vorbeşti despre cartea ta şi până să termine lumea de cumpărat impulsiv de pe Amazon, o să răspunzi la întrebările pe care ţi le pune mama bietului puşti. Moment în care toţi cei care nu s-au încadrat în primul val de cumpărat impulsiv vor butona telefoanele ca nişte gaiţe care se bat să ciugulească ghinde.

Toată povestea asta mă lasă mască. Sunt prea multe lucruri care se petrec cu prea mare rapiditate. Toată discuţia despre Denver şi puşti morţi şi mame şi oraşul meu natal şi păsări care butoneazo- ciugulesc.

Scap telefonul pe jos. Mi-e greu să mai cred că e real ce mi se întâmplă. Sau nu mai vreau să cred. E clar că am un alt episod. Am visat prea mult cu ochii deschişi. Conversaţia asta nu are cum să fie reală. Eu nu am cum să fiu real. Nu vreau să mă întorc în oraşul ăla. Nu degeaba am plecat deacolo cu mulţi ani în urmă. Bolton nu a fost niciodată benefic pentru starea mea mintală. Terapeuta mea zice că, dacă e să fi suferit o traumă, acolo s-a petrecut totul. Eu nu sunt de aceeaşi părere,

dar ştiu sigur că nu vreau să mă duc acasă. Şi ăsta e singurul lucru care contează. N-am nevoie să ştiu mai mult.

N-o să mă întorc acolo. Nu-mi pasă că Puştiul e de-acolo. Numi pasă. Nu vreau să- mi pese.

Tot ce ştiu e că nu pot să mă întorc acasă. Sunt prea multe gânduri legate de locul ăla. Prea multe amintiri. Prea multă realitate. Prea multă ficţiune. Prea multe lucruri rămase neclarificate, pe care nici tot alcoolul din lume n-o să mă ajute să le lămuresc.

Nu. Am zis şi repet: nu pot să mă întorc acasă.

- Va trebui să înveţi unele lucruri, şi uneori eu va trebui să fiu cea care să te înveţe. Îmi pare rău, i-a spus mama.

Stătea în prag şi cureaua veche de piele îi atârna din mână ca un şarpe inert. A oftat.

Smoală nu se temea de mama lui, dar se temea de pedepsele mamei lui. Se temea de pocnetul curelei de piele şi de împunsătura nuielei. Se temea de sunetul slab – *şfichi- şfichi-şfichi* – pe care-l scoteau când tăiau aerul şi se lipeau de pielea lui. Dar de mama lui nu se temea niciodată.

În clipa aceea. Smoală nu-şi mai amintea de ce se simţise obligat să fure cartea de benzi desenate a celuilalt băiat. Era un lucru mărunt şi crezuse că băiatul n-o să bage de seamă. Avea oricum o colecţie întreagă: *Căpitanul America, Iron Man, Hulk.* Dar lui Smoală îi atrăsese atentia *Silver Surfer.*

Silver Surfer era supereroul lui preferat, pentru că pielea lui nu era nici neagră, nici albă, ci undeva între. Un argintiu curat, frumos. În lumea lui nu exista niciunul dintre lucrurile pe care Smoală le ura la el însuşi. Pielea lui strălucea, pe când a lui Smoală părea doar să distrugă lumina. Silver Surfer putea să plece în zbor oricând voia. Îşi petrecea mai tot timpul departe de oameni, pierdut printre stele, într-un loc asemănător cu tărâmul Celor Nevăzuţi pe care Smoală îl cunoştea şi îl iubea. Cum să nu fi iubit personajul?

Şi când a văzut la Shane revista de benzi desenate, amestecată printre toate celelalte, n-a rezistat tentaţiei.

A fost cât pe ce să scape basma curată. Cât pe ce.

Când pedeapsa a fost gata. Smoală s-a aşezat plângând la marginea patului, iar mama lui s-a aşezat lângă el, a vârât mâna în buzunar şi a scos o ţigară, apoi a aprins-o cu degetele tremurânde, a tras un fum şi, după ce l-a dat afară, a spus:

- Doamne, că tare-am mai obosit.

Apoi mult timp, niciunul dintre ei n-a mai spus nimic.

- Mulţumesc că n-ai făcut-o, a rupt tăcerea într-un târziu mama lui Smoală.
- Ce n-am făcut?
- Nu te-ai ascuns de mine. Ai fi putut s-o faci. Dar n-ai făcut-o. Aşa că, mulţumesc.
- Sigur, mama.
- Lucrurile se vor înrăutăţi pe măsură ce creşti, a spus mama lui Smoală. Sau poate că nu, a adăugat ea după o scurtă pauză. Sper sincer să nu. Tata ne bătea şi pe mine, şi pe fratele meu. Dar era altceva. Era mai dur. Curelele şi nuielele au fost doar începutul. Când se enerva pe Paul, se năpustea asupra mea cu orice-i pica în mână.

A oftat.

- Am fost amândoi terorizaţi de el din ziua în care ne-am născut până în ziua în care am plecat de-acasă. Şi, jur, chiar şi- atunci tot îmi era frică de el. Ieşeam cu treabă şi-mi făceam griji că o să dau peste el după vreun colţ de stradă, aşteptându-mă, fiindcă făcusem ceva greşit. Nu mi-e clar ce- aş fi putut face greşit, dar sigur ar fi găsit el ceva şi s-ar fi repezit din nou să mă bată, ca în copilărie.
- De ce te bătea aşa? a întrebat Smoală.
- Pentru că ne iubea, a răspuns mama lui.

Apoi s-a uitat la el.

- Nu e normal să-i batem pe cei pe care-i iubim. Dar nu suntem în siguranţă în lumea în care trăim. De asta te-am învăţat eu şi tatăl tău să fii nevăzut. De asta ne-am muncit atâta să-ti dăm darul ăsta. El nu l-a avut când era mic. Nici eu nu l-am avut. Cred că asta îl îngrozea pe tatăl meu.
- De ce?
- Păi, nu lipsa darului îl speria neapărat. Mai degrabă toate lucrurile la care eşti expus atunci când nu ai darul să te faci nevăzut, aşa cum îl ai tu. Şi cred că se simţea vinovat că n-a putut să ne dea şi nouă darul, mie şi lui Paul. Am văzut asta la mulţi părinţi pe vremea aia şi încă o mai văd. Părinţii noştri ne-au bătut pe noi, iar noi ne batem la rândul nostru copiii, pentru că suntem îngroziţi. Tot ce-ţi doreşti e ca cei din jurul tău să fie în siguranţă. Iar copiii tăi sunt cei cărora îti doreşti cel mai mult să le oferi siguranţă. Aşa că, atunci când nu poţi să le-o oferi, neputinţa asta îţi domină întreaga viaţă. Te învăluie cu totul. Ajunge să-ţi fie frică să-i laşi să plece din casă, ca nu cumva să apară monstrul vieţii şi să-i înghită. Şi ideea e că, mai devreme sau mai târziu, exact asta se întâmplă. În ţara asta, toţi copiii ca tine au fost înghiţiţi de monstru dinainte chiar de-a se naşte. Şi toţi părinţii Negri din istoria ţării ăsteia au încercat să împiedice monstrul să le înghită copiii şi n-au reuşit. Şi trebuie să poarte povara asta în fiecare zi a vieţii lor.
- Dar de ce îi face asta să-şi bată copiii?
- Pentru că, deşi o să-i pierzi şi ştii că o să-i pierzi, o parte din tine vrea să fii tu cel care le pricinuieşte acea durere, fiindcă în felul ăsta o poţi controla. O poţi

limita. Poţi delimita durerea pe care o vor simţi, înălţând un zid de jur împrejurul ei, iar dacă ai grijă ca zidul să fie suficient de înalt – cu nuiaua, cu palma, cu pumnii –, atunci poate reuşeşti săi ţii în siguranţă un pic mai mult. Poate chiar reuşeşti să te convingi că poţi să-i ţii pentru totdeauna în siguranţă. Asta-i o minciună, normal, dar atunci când adevărul e suficient de dureros, eşti dispus să dai crezare oricărei minciuni care ţi-e la-ndemână. Ba chiar ajungi să crezi în propria minciună.

Mama lui Smoală şi-a terminat ţigara lăsând-o să ardă singură până i-a ajuns la degete.

- Dar tu nu vei păţi la fel. Eu şi tatăl tău am avut grijă de asta. Tu vei avea mereu darul ăsta. Vei fi mereu în siguranţă. Acolo unde toată lumea a dat greş, noi am făcut imposibilul. Chiar am reuşit. Ne-am salvat băiatul.
- Şi-atunci de ce mai primesc bătăi? a întrebat Smoală.

Mama lui a rămas o vreme pe gânduri. A băgat mâna în buzunar după altă ţigară, dar buzunarul era gol.

- Pentru că aşa am învăţat că se face. Şi pentru că te iubesc. Şi pentru că mai ai de învăţat...
- Ce să mai învăţ? a întrebat Smoală.

Mama lui a făcut o pauză, pe cale să îi spună toate lucrurile pe care nu voia să i le spună. A ezitat, cumpănind dacă să schimbe cine era băiatul ei şi cum vedea el lumea, şi toate astea doar spunându-i cum îl vedea lumea pe el. Era un salt pe care a ştiut mereu că avea să-l facă. Şi acum, că sosise în sfârşit momentul, na lăsat-o inima. N-a lăsat-o inima să-şi distrugă băiatul.

- Nimic, a spus ea. Doar... doar nu mă băga în seamă. Rămâi copil. Rămâi cine eşti, fiule, măcar o vreme.

În sfârşit, alcoolul mă ajută să dorm într-un avion. Mă trezesc speriat când roţile avionului se lovesc de asfaltul pistei de aterizare şi am din nou sentimentul că e sfârşitul lumii. Doar că, de data asta, ştiu unde sunt. Poate tocmai ăsta e motivul pentru care am impresia că totul se duce de râpă.

Umiditatea mă loveşte din plin imediat ce păşesc pe scara avionului şi aşa am garanţia că sunt în Carolina de Nord. Toate mirosurile îmi sunt familiare: umiditatea, pinii, rasismul vag mascat. Asta înseamnă acasă pentru mine.

Nu ne lipseşte nimic în colţul ăsta de lume: steaguri ale Confederaţiei, mari de cincisprezece metri, înşirate de-a lungul autostrăzii interstatale, statui amplasate de Fiicele Confederaţiei, plantaţii unde poţi să faci fotografii de nuntă cu toate lucrurile de odinioară; avem linşaje, revolte, atacuri cu bombă, creveţi şi fiertură de mălai, ba chiar şi struguri Muscadine.

Mda, Sudul este locul din America cu cea mai lungă istorie de crime. Să nu credeţi dacă vi se spune altceva. Dar ideea e că, dacă te naşti într-o maşină de tocat carne, creşti înconjurat de angrenaje şi, la un moment dat, ajungi să nu le mai vezi. Vezi doar frumuseţea cârnatului. Poate că din cauza asta, şi în ciuda lucrurilor mai puţin bune, am iubit întotdeauna Sudul. M-am născut şi am crescut într-un orăşel sudic, pe nume Bolton. E puţin probabil să fi auzit de el, dar ăsta nu-i un motiv să vă îngrijoraţi sau să vă simţiţi prost. Realitatea e că nu aveaţi niciun motiv să fi auzit de Bolton. Care, fie vorba între noi, e un oraş de provincie dintr-un district de provincie, dintr-o zonă inferioară a

unui stat de provincie, aşa că, dacă n-aţi auzit de el, e semn că nu sunteţi din provincie şi aţi avut parte de o educaţie puţin mai bună decât a mea.

În timp ce cobor pe mica scară rulantă din aeroport, îl caut cu privirea pe Puşti sau pe cel care a fost desemnat să joace rolul lui Renny în această bucăţică de Sud. Sunt din nou acasă, aşa că ştiu deja în ce aeroport mă aflu, dar tot sper să n-am dreptate.

Însă la baza scărilor rulante nu mă întâmpină nici Puştiul, nici vreun alt Renny, ci agenta mea, Sharon. În caz că vă întrebaţi, Sharon e o ţipă înaltă şi slabă, care poartă exclusiv haine newyorkeze. E genul de femeie care judecă oamenii după locul din care şi-au cumpărat cea mai recentă piesă vestimentară, iar judecata ei e la fel de nemiloasă şi pătrunzătoare ca a oricărui han mongol din Lumea Veche.

- Ai întârziat, spune ea în timp ce cobor de pe scări şi mă îndrept spre ea.

Cât timp vorbeşte, nu-şi ridică privirea din telefon.

- Am fost în avion. Dacă am întârziat, e din cauza avionului.
- N-avem timp de scuze, spune Sharon. Doar pentru că a întârziat avionul, nu înseamnă că e în ordine. Ai idee câte cârti rămân nevândute atunci când un autor aterizează cu întârziere într-un nou oraş?
- Păi...
- Şapte cărţi pe minut.
- Nu cred că e pe bune statistica asta.
- Şi asta dacă eşti norocos, continuă ea. Dacă vinzi bine. Ceea ce, apropo, nu e cazul tău. Ai idee cum stai la procente?
- Nu. Dar toată lumea cu care am stat de vorbă mi-a

spus că stăm foarte bine.

- Nu e că stăm bine, e că nu stăm încă prost, asta-i ideea. Dar nu ştii niciodată când vor începe lucrurile să meargă prost. Şi atunci nu mai ai ce să faci ca să le repari. Şi când nu mai vinzi cărţi, nu mai ai credibilitate în ochii editorului, iar când nu mai ai credibilitate în ochii editorului, nu mai e interesat să citească nimic din ce scrii tu şi apoi, până să te dezmeticeşti, nu mai vrea nimeni să lucreze cu tine. Şi ştii ce înseamnă asta?

Sunt prea speriat ca să răspund.

- Am o bănuială, spun.
- Sunt convinsă. Acum hai să mergem!

Ieşim din aeroport şi pătrundem în gura căscată şi umedă a verii sudice. Umiditatea e atât de densă, încât, dacă nu eşti atent, te lasă fără aer în plămâni. Pe drumul de la aeroport la limuzina închiriată de Sharon, transpir în locuri în care n-ar trebui probabil să transpir. Apropo, pe Sharon nu se vede niciun strop de transpiraţie. E ca şi cum n-ar fi vulnerabilă la tertipurile şi obiceiurile soarelui sudic.

- Încotro? o întreb eu.
- Tu să-mi spui. E oraşul tău.

Cu mult înainte de-a ajunge la marginea oraşului Bolton, trecem pe lângă protestatari. Sunt cu miile şi stau înşiraţi dea lungul autostrăzii care duce la fâşia îngustă de trotuar la care se reduce Bolton. Flutură pancarte, scandează lozinci despre dreptate şi, la fel ca în San Francisco, sunt numai tineri. Au cu toţii între doi şi douăzeci de ani. E uimitor cu câtă fidelitate mă urmează imaginaţia mea ghinionistă

peste tot pe unde călătoresc. Când mă uit la chipurile tinere aliniate în afara zidurilor care împrejmuiesc scumpul meu oraş natal, aş putea să bag mâna-n foc că văd exact aceleaşi chipuri pe care le-am văzut pe cealaltă parte a oceanului. Unul dintre copiii mai mici poartă un tricou pe care scrie NU POT SĂ RESPIR şi mi se pare relevant şi ironic că cineva care n-a învăţat încă să facă la oliţă e suficient de implicat social cât să ia un avion de pe Coasta de Vest pe Coasta de Est, ca să fie prezent acum la
protest, în arşiţa şi umiditatea din Carolina.

Deşi sunt o mulţime de pancarte, nu disting numele persoanei pentru care se cere dreptate. Însă, chiar şi fără să reuşesc să citesc numele celui care are nevoie de dreptate, am senzaţia că ştiu despre cine e vorba. Pancartele şi tricourile, sloganurile scandate tare şi răspicat de protestatari, din toate se desprinde limpede ideea că cel care a fost împuşcat de cine-o fi fost cel care l-a împuşcat era un tânăr, un copil Negru. Şi cunosc un singur copil Negru care a fost împuşcat. Puştiul.

A trecut o zi, poate două, de când nu I- am mai văzut pe Puşti şi, în timp ce ne încadrăm pe şoseaua îngustă cu două benzi gudronate care duc în inima oraşului, după ce mai întâi luăm curba şi ieşim de pe autostradă, mă întreb pe unde umblă.

Cuibărit la subsuoara asudată a mlaştinii din Carolina, înconjurat de eucalipţi, pini, cedri, stejari şi viţă-de-vie sălbatică, oraşul Bolton este un ţinut uitat de vreme. Istoria atestă existenţa unei gări şi a unui gater pe aceste meleaguri. Asta se întâmpla cu vreo şaizeci de ani în urmă, în perioada de glorie a oraşului.

Pe vremea aia, aici trăiau cam trei mii de suflete.

Principalele produse pe care le exportă Bolton sunt cheresteaua şi mâna de lucru Neagră. Lemnul provine din păduri şi mlaştini – proprietatea fabricii de hârtie locale –, iar mâna de lucru provine de la cei aproximativ şapte sute de locuitori ai oraşului. Aş vrea să vă pot spune că Bolton mai are de oferit şi altceva în afară de aceste două produse, dar cam asta-i tot. Bolton nu e un oraş care să ofere, dar nici nu e un oraş care să primească. E genul de loc rezervat. E capabil să se descurce prin forţe proprii, ca de altfel tot ce aparţine trecutului. Şi deşi se mai modifică pe ici, pe colo, la fel ca o piesă de metal peste care se depune în timp o patină subţire care pare că-i alterează culoarea, în esenţă, oraşul rămâne neschimbat.
Întocmai cum le place localnicilor.

Mai nou însă, se pare că oraşul Bolton mai exportă două produse: tragedia şi un autor faimos.

În timp ce cotim pe strada principală care duce în oraş, locul tinerilor protestatari e luat de localnici cu pancarte pe care scrie: „BINE AI VENIT ACASĂ!” Iar cei care nu au pancarte cu mesaje de bun-venit ţin ridicate deasupra capetelor exemplare din o *carte dată naibii.* E o privelişte dată naibii.

- Asta a fost ideea ta? o întreb pe Sharon.
- Nu, spune ea trist, privind pe fereastră. Dar mi-as dori să fi fost.

Scrutează cu privirea locurile pe lângă care trecem. Cu totul, sunt nouă biserici înşirate de-a lungul oraşului.

- De ce sunt atâtea biserici într-un oraş aşa de mic?

întreabă Sharon.

- Pentru că, mai mult ca orice. Dumnezeu are nevoie de oamenii mici.

De nicăieri, simt un gol în stomac, mare cât tot Texasul. Sunt ani de când n-am mai fost în Bolton, şi din motive bine întemeiate. E un oraş cu tentacule. Şi imediat ce ti se înfig în carne, nu mai ai cum să te eliberezi. Rămâi veşnic captiv. Adevărul e că eu am reuşit să scap din Bolton pentru că m-am furişat sub pavăza întunericului, cu ajutorul unei calităţi similare invizibilităţii. Pe vremea când eram doar un puşti, n-am reuşit nicicum să-mi găsesc locul în oraşul ăsta. Eram mereu prea ceva în ochii celorlalţi puşti cu care am crescut. Prea şoarece de bibliotecă. Prea tocilar. Prea ciudat. Prea stângaci. Prea slab. Cu pielea prea neagră. Cu temperamentul prea alb. Prea puţin pasionat de vânătoare şi pescuit. Prea puţin atras de bătăi sau fete. Prea puţin iubitor de Dumnezeu sau prigonitor al Diavolului. În plus, n-am fost deloc pasionat de grădinărit, nu mâneam bame şi fasole şi nu puteam să sufăr colţunaşii.

Ai mei au făcut tot ce le-a stat în putinţă să nu mă facă să mă simt pe cât de ciudat eram. Verii mei, să le dea Dumnezeu sănătate, mă iubeau ca pe unul de-al lor, chiar dacă eu o ţineam una şi bună că sunt pe cont propriu. Mai ales după ce mi-a apărut afecţiunea.

N-aş putea să spun cu exactitate când a apărut, dar ştiu sigur că are legătură cu acest orăşel şi cu anii copilăriei mele. Nu-mi amintesc să fi trăit altfel decât într-o lume diferită. Terapeuta spune că aşa ceva e imposibil când e vorba despre o afecţiune ca a mea. Susţine sus şi tare că numai cine trece printr-o traumă

suferă de ce am eu. Şi că, de obicei, o astfel de traumă depăşeşte cu mult graniţele unei situaţii tipice de bullying la şcoală sau ale unei stime de sine scăzute – deşi n-am dus lipsă de niciuna dintre ele în copilărie.

Împreună cu terapeuta mea, am trecut în revistă mai multe motive care ar fi putut să- mi declanşeze reveriile diurne şi imaginaţia în exces.

- Nu-ţi vine în minte nicio întâmplare? mă întreabă ea, mereu aceeaşi întrebare din ultimii cinci ani de când merg la terapie.
- Nu. Am avut o copilărie ca oricare alta. Am crescut într-un orăşel de care nu a auzit nimeni, în fundul Caroline! de Nord. Acum, că mă gândesc mai bine, ai putea să treci asta la capitolul traume.
- Nu mi se pare amuzant.
- Nici mie. Ai fost vreodată în Bolton?
- Ştii bine că nu.
- Nu se întâmplă nimic acolo. E doar o gaură pustie, garnisită pe la margini cu oameni care locuiesc în rulote de cinci metri lăţime şi case de şindrilă care par să se prăbuşească la prima pală de vânt.
- Cred că exagerezi.
- Toată lumea exagerează.
- Spune-mi despre părinţii tăi.
- De ce?
- Pentru că e cel mai bun punct de plecare într-o discuţie despre traumă.
- Ce să zic, e o descriere groaznică a rolului de părinte, spun eu râzând.
- Cum era mama ta?

Mi se face stomacul ghem, ca de obicei.

- Ţi-am spus vreodată cum a fost odată împuşcat un

om la mine în oraş când eram mic?

- Nu, spune ea, lăsându-se pe spate în scaun şi notându-şi ceva pe foaia ei.
- Mda. A fost o tragedie teribilă, sau cel puţin, aşa mi s-a spus.
- N-ai văzut cu ochii tăi?
- Nu-i vorba despre asta. Pur şi simplu nu-mi amintesc. S-a întâmplat când eram foarte mic, aşa că nu-mi amintesc prea bine. Tot ce-mi amintesc e că oamenii erau trişti şi furioşi în acelaşi timp. Îmi amintesc oameni mărşăluind – e posibil să fi mărşăluit şi eu cu ei. Îmi amintesc un drum lung pe o şosea gudronată, înconjurat de o grămadă de oameni. Mi-I amintesc pe vărul meu – un băiat masiv, genul care-ţi dă senzaţia că acum e copil mic, şi în clipa următoare e adult. Cunoşti genul?
- Cred că da. Ce-ţi mai aminteşti despre el?
- Îmi amintesc că mergea în spatele meu pe şosea. Îmi amintesc că obosisem şi voiam să mă opresc şi îmi amintesc că el mă înghiontea din spate, de parcă aş fi fost un catâr care refuza să mai tragă la plug. Dumnezeule, tare puternic mai era! Mă împungea şi mă îmboldea şi nu mă lăsa să mă opresc din mers, indiferent cât de tare mi-as fi dorit.
- Câţi ani aveai atunci?
- Nu sunt sigur. Să fi avut vreo zece ani, poate.
- Şi asta s-a întâmplat după ce a murit tatăl tău, spune terapeuta. În prima clipă, nu-mi dau seama dacă e o întrebare sau o

afirmaţie. Nu reuşesc să-mi aduc aminte câţi ani aveam când a murit tatăl meu, aşa că nu răspund imediat şi mă gândesc la cum nu-mi amintesc porţiuni

din trecutul meu, deşi probabil c-ar trebui.

- Ce s-a-ntâmplat? mă întreabă ea.
- Nimic.
- Nu. Spune-mi la ce te gândeşti în clipa asta. Spune-mi ce-ţi trece prin minte fix în clipa asta.

Dar adevărul e că nu-mi trece nimic prin minte în clipa asta. Absolut nimic. Mintea mea e doar o întindere goală, măturată de vânturi, la care construiesc de când mă ştiu. Iar acum că e gata, mă omoară lent, şi, aparent, nu pot face nimic ca s-o opresc.

Limuzina închiriată de Sharon opreşte în faţa unei case rurale de la marginea lanului de porumb. În curtea din faţă, pe post de leagăn, un cauciuc atârnă de creanga unui stejar, legat cu o sfoară veche. „Hotelul” la care a făcut rezervare Sharon e doar o casă veche şi gri, priponită la capătul unei alei lungi, mărginită de copaci şi înconjurată de lanuri de porumb. Imaginea casei îmi dă impresia că visez. Am impresia c-am mai fost aici, dar n-aş putea să spun când. Oare cunosc locul? Oare am mai fost aici? La urma urmei, am crescut în locurile astea, nu?

Casa e gri şi are acoperiş înclinat şi ferestre cu rame albe. E cocoţată pe borduri de beton şi sub ele se zăreşte pământul negru. Deşi are un aer istovit, locul arată de parcă ar putea să reziste bine- mersi încă o sută ani, şi asta fără să-şi bată capul, metaforic vorbind.

De unde ştiu locul ăsta? De ce simt fluturi în stomac şi o senzaţie de căldură în tot corpul în acelaşi timp?

- Pentru că e casa ta, spune Sharon.

- Poftim?
- Poftim, ce? N-am spus nimic.

Şi ştiu că probabil are dreptate. Îmi simt imaginaţia înfierbântându-mi-se din nou. În timp ce şoferul ne deschide portiera şi păşim în umiditatea şi lumina strălucitoare a soarelui, îl zăresc pe Puşti aşteptându-mă pe veranda din faţa casei, cu picioarele atârnate peste margine, legănându-le înainte şi înapoi. Recunosc, prezenţa Puştiului mă linişteşte.

- Mă întreb dacă merge internetul aici, întreabă Sharon, măsurând casa cu priviri suspicioase. Cum pot oamenii să trăiască aşa, pentru numele lui Dumnezeu? E barbar.

Nu-mi pot ascunde râjetul.

- Mă duc înăuntru să verific internetul şi să mă apuc de treabă. Ar trebui să faci şi tu la fel. Mai e puţin până la întâlnirea de la primărie.

Nu prea sunt atent la ce-mi spune Sharon. Sunt doar bucuros că intră în casă şi pot să stau de vorbă cu Puştiul fără să fiu jenat că vorbesc cu un băiat pe care doar eu îl văd.

- Ce surpriză să te văd aici, Puştiule! îi spun eu.
- Şi eu mă bucur să te văd.

Mă duc şi mă aşez pe verandă, lângă Puşti.

- Şi? Toate bune?
- Da.

Puştiul se uită lung înspre aleea din faţa casei. Observă pe rând cerul albastru tremurător, tulpinile de porumb de culoarea smaraldului iţindu-se din pământ, bâzâitul cicadelor, briza umedă şi răcoroasă care leagănă ramurile stejarului într-o parte şi alta.

- Îmi place aici, spune Puştiul.

- Mda, şi mie, spun eu oftând. Am copilărit nu departe de-aici, dar sunt sigur că ştii deja asta.
- De unde să ştiu? Sau ar trebui să ştiu doar pentru că sunt parte din imaginaţia ta?

Zâmbeşte, iar dinţii albi îi lucesc brusc pe chipul imposibil de negru.

- Mai bine să nu ne avântăm din nou în vizuina aia de iepure. Prefer să stăm pur şi simplu şi să savurăm priveliştea. E liniştitor.

Şi chiar e liniştitor. Sunt ani de când n-am mai simţit vântul aşa. De când n-am mai auzit copacii foşnind, mlădiindu-se sub soarele verii. Puteţi să spuneţi ce vreţi despre viaţa în Sud şi umiditatea care vine bonus odată cu ea, dar pe cuvânt că aici lumea sună şi se simte diferit fată de oricare alt loc de pe Pământ. Poate are legătură cu densitatea atmosferică sau cu mai ştiu eu ce alt element ştiinţific complex. Tot ce ştiu e că nimic nu se compară cu Sudul.

- Porumbul ăla arată tare cool, spune Puştiul.
- Îhî.
- Aveam şi eu un lan de porumb ca ăsta aproape de casa mea. Arată aproape la fel. Tata spunea că, pe vremuri, acolo se cultiva bumbacul. Tata vorbea mereu despre cum erau lucrurile înainte să mă nasc eu.
- Serios?
- Da. Numai despre asta ar fi vorbit. Avea nişte cârti din care îmi citea în weekend. Nişte enciclopedii despre Negri.
- Ei, căcat, pe bune?
- Niciun căcat, pe bune.

Face o pauză ca să vadă cum reacţionez la răspunsul lui, dar, odată ce vede că n-am de gând să-l cert,

povesteşte mai departe.

- În fiecare duminică, stăteam împreună pe canapea cât timp mama era la biserică şi, mai întâi, ne uitam la filme cu Clint Eastwood.
- Pe cuvântul tău?
- Îhî. Toate westernurile alea vechi. Tipul îi împuşca mereu pe ăia răi şi lui tati îi plăcea la nebunie. Aşa că ne uitam la un film şi când era gata, tati deschidea una dintre enciclopediile lui despre Negri.
- Enciclopediile *Ebony.*
- Da! Aşa le zice! De unde-ai ştiut?
- Am auzit de ele, îi spun eu zâmbind Puştiului, evident încântat că nu este singurul care a auzit de ele.
- Da, păi atunci ştii despre ce-i vorba, spune Puştiul dând din cap. Mă simţeam mereu aiurea când mă uitam pe ele. Erau pline cu toţi oamenii ăia pe care eu nu-i cunoşteam şi de care nu auzisem niciodată, iar tati devenea mereu serios când îmi citea din ele.
- În ce fel, serios?
- Serios de parcă încerca să... nu ştiu... să facă o treabă importantă. Serios ca atunci când încerci să schimbi cureaua de transmisie la maşină. Adică devenea concentrat şi încordat. Îl simţeam. Şi citea cuvintele rar. Foarte rar. Aproape silabisea. Odată l-am întrebat de ce citeşte aşa şi mi-a spus că voia să fie sigur că prinde sensul şi nu înţelege ceva greşit. Nu prea ştiu ce voia să spună cu asta.
- Cred că ştiu ce voia să spună. Şi mama mea îmi vorbea uneori aşa.

Puştiul a încuviinţat din cap.

- Şi apoi ce se întâmpla?
- Nu mare lucru, a răspuns Puştiul ridicând din

umeri. Îmi citea poveştile deacolo. Păreau foarte importante pentru el.

Îmi spunea că oamenii din poveştile alea sunt ca mine şi că eu sunt ca ei. Dar nu prea l-am crezut niciodată. Eu nu prea semăn cu nimeni.

- Cum adică?

Puştiul s-a uitat bănuitor la mine. Apoi şi- a ridicat mâna de culoarea abanosului.

- Din cauza asta, a spus el. Din cauza asta sunt altfel decât toată lumea. Mereu am fost şi mereu voi fi.

Aş vrea să-i spun că n-are dreptate. Dar nu pot.

- Ceilalţi copii de la şcoală îmi făceau mereu viaţa grea din cauza asta. Spuneau că sunt un ciudat pentru că sunt prea închis la culoare. Mă încuiau în dulapuri, se luau de mine în autobuz. Şi câte şi mai câte. Odată, un băiat s-a urcat în autobuz într-o dimineaţă şi a turnat pe mine o canistră întreagă de ulei de motor, chiar în drum spre şcoală. Mi Ia turnat pur şi simplu în cap.

Puştiul a făcut un gest de turnat cu mâna. Apoi, vă vine să credeţi sau nu, a râs.

- Îţi vine să crezi? m-a întrebat el, pe jumătate râzând. S-a făcut ditamai mizeria. Şoferul autobuzului s-a enervat rău de tot, fiindcă acum trebuia să stea să facă curat. Am fost amândoi trimişi în biroul directorului.

- Poftim? Păi pe tine de ce te-au trimis?

- Băiatul celălalt a spus că de la mine a pornit totul. A spus că el venise cu uleiul în autobuz ca să-l ducă la ora de educaţie tehnologică, iar eu am început să mă iau de el şi am tras amândoi de canistră şi am vărsat

tot uleiul pe mine.

- Şi ei au crezut rahatul ăsta?

- Nu sunt sigur, a spus Puştiul ridicând din umeri. Nu prea cred, fiindcă nu m-au pus să fac curat. Au sunat-o pe mama să vină să mă ia, dar ea era la muncă, aşa că l-au pus pe unul dintre profesori să meargă cu mine acasă, ca să mă spăl.

- Puştii sunt nişte măgari uneori.

- Nu-i mare scofală, spune Puştiul şi, după cum o spune, îmi dau seama că îi frânseseră sufletul dinainte de a turna ulei de motor pe el. Lucrurile astea se întâmplă pur şi simplu. Dar, din cauza asta n-am înţeles niciodată de ce zicea tata că sunt la fel ca oamenii din cărţile pe care mi le citea. Crezi că s-a luat cineva de vreunul dintre ei în autobuz? Crezi că era vreunul poreclit „Miezul nopţii” şi mai ştiu eu cum? Nu. Eu sunt diferit şi copiii au avut grijă să nu uit asta niciodată. Sigur, eram Negru, dar mai eram şi altceva. Ceva ce ei nu erau, aşa că aveau grijă să-mi amintească asta ori de câte ori se ivea ocazia.

Puştiul părea abătut. Şi cum naiba să nu pară după o asemenea poveste tristă?

- Să-i ia naiba, Puştiule! Să-i ia naiba pe toţi!

Vreme de trei săptămâni, Paul l-a dus pe Smoală în hăţişurile pădurii şi l-a învăţat să tragă cu pistolul.

Era un pistol vechi, acoperit de rugină, transformat într-o unealtă de îndoctrinare în metodele şi obiceiurile autoapărării sudice.

- Pistolul ăsta îl am de la tata, a fost al lui, a spus Paul, răsucind pistolul în mână.

Metalul avea urme de rugină şi ici-colo, pete negre de murdărie.

- Ar trebui să am mai multă grijă de el. Dar, dacă înveţi cum să- l foloseşti, o să găureşti şi aripile unui fluture, a continuat el, mutându-şi privirea de la pistol la nepotul lui. E important să înveţi să-l foloseşti, pentru cineva ca tine mai mult decât pentru oricine altcineva. Dacă mă întrebi pe mine, până acum ar fi trebuit să ştii cum să-l foloseşti. Tatăl tău ar fi trebuit să te înveţe cu mult timp în urmă.

A oftat.

- Îmi pare rău. N-am vrut s-aduc vorba despre asta. Dar aş fi vrut să aibă o armă la el când s-a întâmplat. De nu ştiu când îi tot spun că poliţiştii din locurile astea nu dau doi bani pe noi. Suntem în Sud. Aşa a fost dintotdeauna şi aşa va fi mereu.

- Tata spunea că poate se schimbă lucrurile, a răspuns Smoală.

- Şi ce-a obţinut? a mormăit Paul sumbru.

Soarele era sus pe cer, iar ziua, lungă şi fierbinte, avea să răsune de zgomotul împuşcăturilor. Paul se oprise pe drum la magazinul de vânătoare şi cumpărase un săculeţ întreg de gloanţe. Săculeţul a scos un pârâit când l-a pus pe pământul prăfuit şi a

început să încarce pistolul.
- Tu o să le tragi pe toate, a spus Paul.
- Nu-mi plac armele, a răspuns Smoală.
- Nici mie.
- Şi dacă nu vreau să fac asta?
- Nu prea ai de ales.

Lui Smoală i s-a încordat maxilarul şi lui Paul nu i-a scăpat reacţia.

- Uite ce e, i-a spus el cu voce fermă. Nu eu am făcut lumea aşa cum e. Dar al naibii să fiu dacă n-am de gând să supravieţuiesc în ea cât de mult pot. Şi ştiu că nu vrei să răneşti pe nimeni. Dar ce facem noi aici nu înseamnă că o să răneşti pe cineva, înseamnă că o să rămâi în viată. Ai văzut ce-a păţit tatăl tău. Şi-mi pare al naibii de rău. Dar nu pot să stau cu mâinile-n buzunare şi să aştept să păţeşti acelaşi lucru. Mama ta mi-a spus în ce fel a încercat să te înveţe. Fiecare cu metoda lui. M-a rugat să te ajut, aşa că asta fac acum.

S-a uitat împrejur nemulţumit şi neputincios.

- Oricum nu contează, a spus el, părând brusc obosit. E ca atunci când iei medicamente. Uneori trebuie să faci anumite lucruri ca să nu ai de suferit. Şi lucrurile alea par să-ţi facă mai mult rău decât lucrul de care încerci să te fereşti. Dar asta nu înseamnă că ai de ales. Aşa şi tu acum.

Tot ce-şi aminteşte băiatul din restul după-amiezii e sunetul armei declanşate, repetat la nesfârşit. Glonţ după glonţ. Şi de fiecare dată, simţea arma ricoşându-i în mâini. Fiecare împuşcătură îi făcea corpul să se cutremure. La finalul după- amiezii, mâinile îi erau pline de băşici şi abia dacă mai putea să le strângă, dar Paul părea nu doar mândru, ci de-a dreptul

recunoscător.

- Să mergem, a spus el, punând un ultim glonţ în butoiul pistolului.

S-au urcat în camionetă, iar Paul a pus pistolul la loc în torpedou. Apoi Smoală a adormit.

Când s-a trezit. Smoală a văzut că se făcuse seară târziu şi noaptea se înstăpânea deja peste lume. A mai văzut şi că erau învăluiţi din nou în lumini albastre intermitente de girofar şi a auzit sunetul torpedoului deschizându-se.

- Unchiule Paul? a strigat el, încercând să se dumirească dacă visează sau e treaz.
- Să nu te mişti de-acolo, i-a răspuns el.

Asta l-a trezit de-a binelea. Străfulgerarea luminilor albastre îi dădea fiori pe şira spinării.

Smoală a auzit sunetul unei portiere închizându-se. N-a trecut mult şi poliţistul sa apropiat de camionetă, luminând interiorul cu lanterna. Când raza ei s-a oprit asupra lui, fruntea i s-a acoperit de broboane de sudoare.

- Talonul şi permisul, a spus poliţistul.
- Am un pistol, a spus Paul, fără să-şi ia mâinile de pe volan. Spun doar ca să ştiţi. Am permis.

Lumina lanternei a survolat camioneta.

- Unde e arma?
- Pe scaun, a răspuns Paul. La vedere. Aşa cere legea, nu?
- Bănuiesc că da, a răspuns poliţistul.

Lumina s-a oprit asupra armei, apoi s-a mutat pe faţa lui Smoală, orbindu-l.

- Mâinile la vedere! a spus poliţistul cu vocea tăioasă ca un cuţit.

- Liniştiţi-vă, a spus Paul încet, apoi s-a întors spre Smoală. Pune-ţi mâinile pe bord.

Smoală a făcut cum i-a spus unchiul lui.

- Ce-ar fi să ieşiţi amândoi din maşină? a zis poliţistul.
- Pentru ce? a întrebat Paul. Încă nu mi- aţi zis pentru ce m-aţi oprit.
- Jos din maşină, a spus poliţistul, iar vocea lui a bubuit în camioneta micuţă şi lui Smoală i s-a accelerat respiraţia.
- Nu te speria, a spus Paul. Coboară din maşină.

Chipul lui Smoală era brăzdat de lacrimi.

- Nu!
- Ce-ai spus, băiete? a întrebat poliţistul.
- E OK, a zis Paul. E doar speriat. O să coboare.
- Ştiu c-o să coboare. Amândoi o să ieşiţi din maşină.

Poliţistul a pus mâna pe pistol.

- În ordine, a spus Paul.

Şi-atunci, Paul a privit peste umăr în spatele camionetei şi a văzut că Smoală nu mai era acolo.

- Sfinte Sisoe!
- Ce s-a-ntâmplat? a întrebat poliţistul.

A îndreptat lumina lanternei peste scaune şi a descoperit şi el că băiatul nu mai era acolo.

- Unde-a dispărut?

Poliţistul a desfăcut închizătoarea tocului de pistol.

- Coboară din maşină şi întinde-te cu faţa-n jos! s-a răstit el.
- Da, domnule! a răspuns Paul.

N-a apucat bine să deschidă portiera, c-a şi fost tras afară din camionetă şi forţat să se culce cu faţa la pământ.

- Hei! a strigat el. N-aveţi motiv să faceţi asta.

- Taci din gură! a spus poliţistul. Unde-i băiatul? Unde-i băiatul? Poliţistul l-a forţat pe Paul să ducă mâinile la spate şi s-a repezit să-i pună cătuşele. După care l-a ţintuit în loc punându-i un picior pe ceafă.

- Dă-te de pe mine, a strigat Paul.

- Gura! a răspuns poliţistul. Stai locului dacă nu vrei să te împuşc pentru că te opui arestării.

Poliţistul era atent la ce se întâmplă în camionetă. Portiera era în continuare închisă şi geamul ridicat, aşa că nu pricepea unde se putea ascunde băiatul. S-a dus pe partea cealaltă a camionetei şi a deschis portiera, care a protestat cu un scrâşnet. Deşi a plimbat lanterna pe toată suprafaţa scaunului, n-a zărit pe nimeni acolo.

Apoi a auzit un zgomot undeva în lateralul lui, a scos arma şi sa răsucit într-o parte.

- Cine-i acolo? a strigat el, îndreptând ţeava armei spre peisajul de provincie din fundal, învăluit în întuneric.

Zgomotul venea de undeva de aproape. Păreau a fi sunete de paşi pe asfaltul pietruit din faţa lui, aşa că s-a lăsat să cadă în genunchi şi şi-a îndreptat lanterna şi pistolul pe sub camioneta veche. Însă tot ce-a văzut a fost silueta lui Paul pe partea cealaltă a maşinii, întins în continuare pe burtă, cu mâinile încătuşate la spate şi cu faţa pe asfalt. S-a ridicat în picioare şi s-a uitat din nou către întinderea de întuneric din dreptul camionetei.

- Unde-a dispărut? a întrebat poliţistul, scrutând în continuare întunericul cu lumina lanternei.

Râsul moale al lui Paul a fost singurul răspuns pe

care l-a primit. Poliţistul a dat înconjor camionetei şi s-a oprit în dreptul lui Paul.

- Am spus ceva amuzant?
- Nu e interzis să râzi, nu? a întrebat Paul.

Poliţistul s-a lăsat pe vine lângă Paul.

- Uită-te la mine!
- Ce?
- Uită-te la mine, băiete!

Paul şi-a ridicat ceafa, apoi s-a întors cu faţa spre poliţist.

- Ai impresia că nu ştiu cine e băiatul ăla? Crezi că nu l-am recunoscut? Nu prea ai cum să-l confunzi.

S-a uitat la permisul lui Paul.

- Eşti unchiul lui sau cum?
- Ceva de genul ăsta, a răspuns Paul. Ştia ce urmează să se întâmple.
- Uite ce-i, n-am vrut decât să vă spun, ţie şi lui şi tuturor, că nu ne place cum stau lucrurile pe-aici. Poliţistul pentru care vă agitaţi voi să fie dat afară e un bărbat de treabă. Are familie, iar voi toţi îi ameninţaţi familia.

Din nou, Paul a răspuns râzând.

- Mă bucur că ţi se pare amuzant, a spus poliţistul frecându-şi palmele.
- Şi cam în ce fel îi ameninţăm familia?

Poliţistul a lipit ţeava pistolului între omoplaţii lui Paul, cu gura apăsată pe coloană.

- Ăsta e mersul vieţii. Mersul lumii. Şi unii ca de-alde voi vor să schimbe mersul lucrurilor. Unii ca de-alde voi habar n-au cum merg lucrurile. Aveţi impresia că totul merge de la sine. Sunteţi nerecunoscători. Cred că treaba asta mă calcă pe nervi cel mai tare la toată

situaţia, a rostit el cu năduf. Tara asta e cel mai bun loc de pe planetă. Şi nu zic că n-a avut parte de probleme. Dar când compari problemele alea cu restul lumii, cu felul în care se petrec lucrurile în alte părţi ale lumii, până şi cea mai rea persoană din tara asta se descurcă al naibii de bine.

A dat din cap. Paul a simţit cum ţeava pistolului îl apasă şi mai tare pe coloană.

- Omul ăla pe care-l hărţuiţi voi ar putea să-şi piardă slujba.

Şi-a dres glasul.

- Slujba noastră nu e uşoară. Şi uneori, oamenii ripostează când n-ar trebui. Asta a păţit şi flăcăul care a fost împuşcat. Dacă ar fi făcut ce i s-a spus, n-ar fi fost împuşcat.

Lui Paul i-au tremurat mâinile în cătuşe. Şi-a încordat încheieturile, dar cătuşele n-au cedat.

- Omul ăla era cumnatul meu, a spus Paul.
- Sper că reacţia şi atitudinea lui nu sunt trăsătură de familie.

A îngenuncheat ca să fie mai aproape de faţa lui Paul, fără să-i dezlipească pistolul din spate.

- Nu sunt trăsătură de familie, nu-i aşa?

Niciun răspuns.

- Nu-i aşa?

Paul şi-a întors faţa spre asfalt.

- Trebuie să-mi dai *un răspuns.*
- Du-te-n puia mea, a mormăit Paul.
- Mmmdaaa.

A ridicat piedica pistolului.

- În cazul ăsta, mai bine că puştiul a fugit. E mai uşor aşa... N-ar trebui să te opui arestării.

Paul a tras aer în piept şi a aşteptat împuşcătura. A aşteptat ca glonţul să-i pătrundă în coloană. Poate o să-l omoare, poate doar o să-l lase paralizat. Nu ştia care variantă e mai bună şi care e mai rea. S-a văzut la propria înmormântare. S-a văzut aşezat în mormânt lângă cumnatul lui. L-a văzut pe Smoală, bietul, amărâtul băiat cu pielea închisă la culoare, stând în dreptul celor două morminte şi aşteptându-şi rândul.

- Îmi pare rău, a spus el.
- N-am auzit. Spui că-ţi pare rău?

Poliţistul i-a luat ţeava pistolului dintre omoplaţi.

- Da. Am spus că-mi pare rău. Dar nu cu tine vorbeam. Tu poţi să te duci dracului.
- Bine, atunci, a spus poliţistul rânjind.

Din nou, i-a lipit ţeava pistolului de şira spinării. Avea să fie împuşcat, imediat ce poliţistul strângea trăgaciul.

- Opreşte-te! a strigat o voce de la marginea întunericului.

Paul şi poliţistul au ridicat amândoi ochii spre întuneric. Poliţistul a îndreptat arma în direcţia vocii. A mijit ochii, nereuşind să desluşească nimic în întuneric. Curând însă, în lumina farurilor maşinii sale de patrulare, s-a ivit conturul unor haine. Apoi, Smoală a păşit înainte în lumină, cu pielea lui imposibil de neagră, ce părea să se contopească cu noaptea.

- Te rog, opreşte-te! a spus Smoală.
- Pleacă de-aici! a urlat Paul. Fugi!
- Taci din gură.

Smoală şi poliţistul s-au privit lung. Poliţistul a mijit iar ochii, de parcă ar fi văzut un spectru, ceva ivit din străfundurile imaginaţiei.

- Fir-ar, da' ştiu că eşti negru, nu glumă, a spus

poliţistul. Te-am văzut în fotografii, dar n-am crezut că e adevărat. Te-am văzut
în ziare, dar nu mi-a venit să cred că cineva poa' să fie aşa de negru.

A râs.

- Copiii mă strigă Smoală.
- Pe bună dreptate. Vreau să te întreb ceva.
- Bine.
- Tu nu te-ai opune niciodată arestării, nu-i aşa?
- Cum adică?
- Dacă ar fi să fii arestat, nu te-ai opune, nu-i aşa? a explicat el gesticulând cu pistolul. Nu te-ai apuca să strigi despre drepturi şi rasă, nu? Nu te-ai apuca să vorbeşti despre tras pe dreapta şi percheziţionat sau despre mandate de percheziţie sau alte deastea, nu-i aşa?
- Nu, domnule, a spus Smoală cu voce tremurândă.
- Eşti sigur? Eşti sigur că nu te-ai opune?

în timp ce vorbea, legăna ţeava pistolului înainte şi înapoi într- un arc de întuneric. Uneori o îndrepta spre coloana lui Paul. Alteori, preţ de numai o clipită, ochiul ei negru se oprea asupra lui Smoală.

- Sunt sigur, domnule.

Şi apoi s-a lăsat tăcerea. O tăcere prelungă, de rău augur, care avea să tulbure viaţa lui Smoală multă vreme după ce poliţistul lea dat voie să plece şi ei au mers tot drumul până acasă fără să spună nimic. Doar Paul plângea încet în răstimpuri, iar Smoală întindea mâna să-l mângâie, dar Paul i-o dădea la o parte, şi se uita lung afară, şi doar scutura din cap, şi singurele cuvinte pe care a reuşit să le rostească au fost: „îmi pare rău că te-ai născut în lumea asta.”

Când îl întreb pe Puşti dacă vine cu mine mai pe seară la întâlnirea de la primărie, mă trimite la plimbare cu surprinzător de politicoasa afirmaţie:

- Ia-ţi gândul, amice. Nu vreau să am deloc de-a face cu ce-o să se întâmple acolo.
- Te înţeleg, Puştiule. Te înţeleg.

Priveliştea e de milioane, serios. Nici măcar nu sunt sigur de ce mergem la întâlnirea asta, dar, dacă e să aibă cineva o atitudine pozitivă, aceea e Sharon. Face senzaţie în orăşelul ăsta, îmbrăcată nici mai mult, nici mai puţin decât cu haine de firmă de douăzeci de miare. În timp ce ne croim drum printr-un şir lung de camionete pline de noroi şi maşini de familie din anii 1980 – marfă de bază în Bolton, apreciată de toate oraşele din jur –, arată de parcă tocmai ar fi coborât de pe un podium din Paris şi iese în evidenţă ca un fulger în bezna nopţii.

Mă întreb cum se simte Sharon în timp ce străbate parcarea înconjurată de oameni care nu sunt capabili să aprecieze cât de exclusivistă şi scumpă e ţinuta ei. În ceea ce-o priveşte, ea pare să se simtă destul de bine. De fapt, aş îndrăzni să spun că nu-i pasă deloc de hainele ei şi de ce părere au acei provinciali despre ele.

- N-aş fi zis că genul ăsta de lucruri se petrec în astfel de orăşele. La Chicago sau New York, mai e cum mai e. Dar aici? Pur şi simplu nu e normal. Unele locuri ar trebui să fie imune la asemenea lucruri.
- Nimeni nu e imun la nimic, îi spun în timp ce ne deplasăm prin mulţimea care e tot mai compactă cu fiecare pas.

- Toţi oamenii din Bolton pe lângă care trec mă recunosc. Eu nu recunosc pe nimeni, deşi ştiu c-ar trebui. Bănuiesc că are legătură cu memoria selectivă. E doar obiceiul creierului meu de a îndesa trecutul în trecut. Oamenii mă salută din cap şi îmi fac cu mâna, şi strâng puzderie de mâini. Doamne în vârstă micuţe mă felicită pentru cum am dat lovitura cu 0 *carte dată naibii. î*mi spun cât de mândre sunt că, în sfârşit, cineva din orăşelul nostru a ieşit în lume şi a dat lovitura. Dau din cap şi le spun că sunt de acord cu ele când declară că ştiau că cineva va da lovitura într-o bună zi.
- Suntem făcuţi dintr-o plămadă specială, spun ele. Şi era cazul ca restul lumii s-o ştie.

Micuţele doamne în vârstă au toate culoarea mahonului. Seamănă atât de mult, încât nu pot să nu mă întreb dacă nu cumva sunt rude. Bolton nu duce lipsă de familii legate între ele prin diferitele fire ale mariajului.

După ce termină micuţele doamne în vârstă să-mi spună cât de mândre sunt, vine rândul mamelor şi taţilor de vârstă mijlocie să- mi strângă mâna şi să-mi spună cât de mândri sunt. Îmi spun acelaşi lucru pe care mi l-au spus doamnele în vârstă: cât de mândri sunt că cineva din oraşul nostru a dat în sfârşit lovitura şi a făcut un lucru care a meritat efortul. Le spun că tot ce fac ei merită efortul şi că nu sunt cu nimic mai special – ceea ce consider că e adevărat –, dar ei mă dezaprobă în tăcere. Apoi mă întreabă dacă pot să trec pe la ei să stau de vorbă cu copiii lor.

- Ar fi minunat dacă ai putea să treci pe la noi ca să le spui câteva cuvinte, îmi spun ei. Au nevoie să audă că

şi ei pot da lovitura. Au nevoie să creadă că nu sunt captivi aici. Ştii cum e cu puştii Negri. N-au ocazia niciodată să-şi întâlnească modelele. Sau nu pe cele care contează. Mai cunosc câte un rapper sau un baschetbalist, dar nu e deloc realist. Oamenii ăia nu sunt reali. Dar scriitorii sunt reali! Başca, tu ai mai şi locuit aici. Ai crescut pe străzile astea prăfuite. Tu ştii cum e şi ai făcut ceva în privinţa asta. Vreau ca şi ei să ştie că pot.

Până apuc să le spun că şi eu sunt la fel de ireal ca toţi rapperii şi baschetbaliştii ăia şi ca visul de a face din America un loc în care oamenii ca mine să nu se teamă să meargă pe stradă, Sharon intervine şi spune:

- O să vină. Vă promit. La fel ca Superman, în carne şi oase. Lăsaţi-mi datele şi o să am grijă să vină să stea de vorbă cu copilul dumneavoastră. De fapt, poate chiar o să organizăm ceva la şcoală. Ar putea să stea de vorbă cu toţi elevii, să le povestească despre toate celelalte opţiuni pe care li le pune lumea la dispoziţie.

Şi apoi intrăm.

Primăria din Bolton funcţionează şi pe post de biserică, fiindcă în oraşele de Negri din Sud nu se face distincţie între biserică şi stat. Dumnezeu e peste tot, mai ales în aparatul legislativ. Sau cel puţin, aşa ar trebui. Dar, după tonul şi tonalitatea celor aflaţi între zidurile acestei biserici mici şi părăginite, îmi dau seama că oamenii sunt din ce în ce mai puţin încrezători în capacitatea lui Dumnezeu de a veni şi a îndrepta lucrurile în vieţile lor.

- Trebuie să facem ceva, strigă cineva din spatele bisericii înainte să apuce altcineva să deschidă gura.

- N-o să facă nimeni nimic, strigă altcineva. Nu face nimeni niciodată nimic.

Pastorul bisericii ridică o mână şi le face semn tuturor să facă linişte.

Vă rog, spune el cu o voce tunătoare şi fermă, care nu mai lasă nimănui loc de întors.

Mulţimea se lasă moale în scaune şi în scurt timp nu se mai aude decât foşnetul celor mai agitaţi care se foiesc pe băncile vechi de lemn, pentru ca apoi să se potolească şi ei şi toţi oamenii stau şi aşteaptă să le spună pastorul ce să facă. Ceea ce, desigur, era modul lui Dumnezeu de a le spune ce să facă.

- În primul rând, trebuie să fim sinceri şi să recunoaştem, aici şi acum, c-am mai trecut o dată prin asta, începe pastorul. Am mai trecut prin asta de multe ori, aşa că nu putem să ne comportăm de parcă n-ar fi adevărat.

Mulţimea mormăie aprobator.

- Am obosit, strigă cineva.

- Şi e normal să fi obosit, confirmă pastorul. Şi eu am obosit la fel de mult ca voi. Mama mea a obosit. Tata a obosit. Bunica şi bunicul obosiseră şi ei. Şi aşa mai departe. Obosit, obosit şi şi mai obosit. Unul după altul. O ştiţi şi voi, o ştiu şi eu. Noi toţi suntem copiii acelor generaţii de oameni obosiţi. Copiii generaţiilor care au obosit atât de tare, încât nu le-a mai rămas decât să spere şi să se roage pentru ceva mai bun. Oamenii aceia care s-au lăsat în mâna Domnului pentru că era singurul dispus să îi primească, întru iubire şi izbăvire. Ăştia suntem noi, noi toţi. Şi cu fiecare nouă generaţie, oboseala noastră creşte.

Alte murmure de aprobare.

- Şi cu fiecare nouă generaţie, nemulţumirea noastră creste.

Murmure de aprobare mai zgomotoase.

- Şi în scurtă vreme, nemulţumirea aceea începe să se transforme în altceva, nu-i aşa?

Sunetele de aprobare au trecut de la murmure la strigăte de aprobare şi confirmare.

- Şi ştim cu toţii ce anume e acel altceva. Ştim cu toţii cum se numeşte.
- Cum se numeşte? strigă o voce din mulţime.
- Furie, spune pastorul zâmbind. Nu, de fapt călcat pe bătături e mai bine spus.

Dinspre congregaţia improvizată, care sa adunat aici ca să-şi spună păsul, se înalţă un cor de ovaţii şi aprobări.

- Nu e nimic în neregulă cu furia, continuă pastorul.

E evident că urmăreşte firul unui gând şi ştie precis în ce direcţie vrea să ducă discuţia. Şi mai e evident că o va duce într-acolo în ritmul lui şi prin metodele lui, dar trebuie să le dea oamenilor impresia că au fost părtaşi la călătorie. Că drumul nu e doar al lui.

Din postura mea de scriitor, îl înţeleg.

- Am fost furios toată viaţa, spune pastorul mai departe. Am simţit nemulţumire şi amărăciune de când mă ştiu. Unii dintre voi ştiu despre ce vorbesc. Unii dintre voi ştiu câte ceva despre sentimentul ăsta. În fiecare zi vă treziţi şi vă simţiţi de parcă lumea ar încerca să vă facă fărâme. Să vă preseze şi să vă facă fărâme din nou şi din nou şi din nou. Creşteţi săraci şi distruşi, la fel ca noi toţi. Noi iubim oraşul ăsta – Bolton. Ştiu că şi voi îl iubiţi la fel de mult ca mine. Dar noi toţi cei care trăim aici suntem săraci. Şi ca să ştim

o treabă, suntem săraci şi Negri pe deasupra, iar asta înseamnă că am fost traşi în piept de două ori. Dar încercăm să ne descurcăm, încercăm să credem că lucrurile se pot schimba. Aşa că ne vedem de viată şi facem ce trebuie şi încercăm să trăim cum trebuie – încercăm să trăim aşa cum vrea Dumnezeu să trăim. Dar ştim că e greu. Şi nu doar că e greu, e istovitor. Pentru că să trăieşti aşa înseamnă să treci cu vederea o mulţime de lucruri. Trebuie să fii în stare să ştii că lucrurile sunt distruse şi mai presus de puterea ta de a le controla şi, cu toate astea, într-un fel sau altul, trebuie să fii în stare să priveşti adevărul în faţă şi să zâmbeşti.

Pastorul scutură din cap. Congregaţia dă din cap aprobator. Ştie ce-şi doresc oamenii mai bine decât ar putea să ştie vreodată subsemnatul.

Îl invidiez pe pastor. Invidiez felul în care reuşeşte să le aducă mângâiere acestor oameni şi sentimentelor lor, pe când eu nu reuşesc decât să stau acolo şi să mă uit şi să îmi fac griji că trebuie să predau curând a doua mea carte şi nici măcar nu m-am apucat s-o scriu.

Da, există lucruri mai importante pe lumea asta pentru care să- ţi faci griji. Da, există tragedii, şi împuşcături, şi violuri, şi violenţă, şi foamete, şi trafic de persoane, şi toate celelalte, iar eu am descoperit că singura cale de a le ignora e pur şi simplu să mă gândesc la mine. Îmi place să cred că la asta se referă pastorul atunci când spune că trebuie să fim în stare să trecem cu vederea lucruri şi totuşi să fim fericiţi. Singura problemă e că n-aş putea să spun cu mâna pe inimă că sunt fericit. Sigur, ceva tot sunt, dar naş numi-o fericire. Trist, poate. Confuz, cu siguranţă. Excitat,

fără doar şi poate.

Dar fericit? Nu. Mă îndoiesc că Negrii pot fi fericiţi în lumea în care trăim. E prea multă tristeţe în trecutul lor care li se agaţă de glezne. Şi oricât de mult ai încerca să scapi, viaţa te prinde mereu din urmă şi-ţi aminteşte că, mai mult ca orice altceva, eşti parte dintr-un popor exploatat şi dintr-un destin refuzat, aşa că tot ce poţi să faci e să- ţi urăşti trecutul şi, prin asociere, să te urăşti pe tine.

Însă am impresia că, pentru pastorul ăsta, lumea e diferită. Am impresia că el vede cu totul altceva când se uită în oglindă şi nu mă pot abţine să nu fiu un pic invidios. Şi, de parcă mi-ar simţi cumva invidia, îşi îndreaptă privirea spre mine.

- Aşa cum mulţi dintre voi ştiu, în seara asta avem un invitat special.

Încă o rundă de murmure, ochii celor din jur se întorc spre mine şi-mi imaginez că aşa se simţea Puştiul când mergea la scoală cu toţi ochii aţintiţi asupra lui şi cu tot felul de remarci azvârlite în direcţia lui.

- Un om care a crescut în locurile astea şi care nu e deloc străin de durerea şi suferinţa de care ne lovim, după cum mulţi dintre voi ştiu.

Face o pauză şi întinde o mână în direcţia mea, sugerând că ar trebui să mă ridic în picioare. Dar nu mă las influenţat de acea mână. Nu vreau să mă implic. Nu e stilul meu. Vorbitul în public e o păcăleală. Să se uite toată lumea la tine. Nici gând! Nu mă interesează. O să stau aici şi o să las mâna aia să rămână suspendată în aer ca un pârţ într-un lift.

- Ridică-te în picioare, şuieră Sharon.
- Nu vreau, îi şuier înapoi.

Mă aude toată lumea din biserică, dar nu-mi pasă. Nu. Refuz să mă ridic.

- Trebuie.

- De ce?

- Pentru că aşa e corect. Oamenii ăştia au nevoie ca cineva să spună lucrurile pe care ei nu le pot spune. Tu eşti scriitor. Asta e treaba ta.

- Ştii... nu eşti prima care-mi spune asta. Dar tot nu sunt convins că-i adevărat.

- OK, atunci ce zici de asta: toţi oamenii ăştia sunt potenţiali cumpărători de carte. Iar tu încă ai de predat al doilea roman. Şi am o presimţire că ai cheltuit deja banii de acont, aşa că, imediat ce se termină turneul ăsta, o să fii mai mult decât falit şi dacă n-o să ai un manuscris pregătit, o să-i datorezi editorului un purcoi de bani pe care nu-i ai. Aşa că poate-ar trebui să încerci să vinzi cât mai multe cărţi. Aşa că poate ar trebui să te ridici şi să spui ceva. Aşa că poate ar trebui să fii băiat bun.

Cu fiecare nou cuvânt rostit, şuieratul ei a devenit mai degrabă un mârâit sumbru. Un sunet atât de grav şi veninos, de n-aş fi zis că cineva atât de mic poate să-l producă. Şi prin comparaţie, cred că cel mai bun lucru pe care pot să-l fac, indiferent de motiv, e să mă ridic în picioare şi să spun ceva.

Dar picioarele refuză să-mi dea ascultare. Capul îmi bubuie. Transpir abundent. Sunt strivit sub un zid de deja-vu şi nu înţeleg de ce. Nu pot să alung senzaţia că nu e prima dată când fac asta. Că mi s-a mai întâmplat şi altă dată. Dar cum e posibil? De câte ori am mai fost într-o biserică dintr-un oraş în care a fost omorât un băiat mort? Niciodată, ăsta e răspunsul.

Şi-atunci de ce mi se pare totul atât de familiar?

Undeva în depărtare, aud un păun ţipând în noapte şi-mi amintesc de păunul negru pe care l-am văzut în ziua în care am stat cu Puştiul pe bancă în aeroport. Îmi amintesc de râsul Puştiului. Îmi amintesc de zâmbetul lui. Îmi amintesc de zâmbetul lui, şi toată neliniştea dispare. Aşa că mă ridic în picioare. Spun ceva.

Prima dată când Smoală l-a văzut pe tatăl lui mort a fost imediat după incidentul cu Paul şi poliţistul. S-a trezit într-o dimineaţă şi tatăl lui era în pragul uşii, uitându-se la el cum doarme. Smoală a zâmbit şi s-a ridicat în capul oaselor, iar tatăl lui i-a zâmbit înapoi, după care s-a răsucit pe călcâie şi a plecat. Până să se dea Smoală jos din pat şi să ajungă la bucătărie, tatăl lui dispăruse.

Băiatul a rămas un pic în loc, uitându-se la decorul familiar şi gândindu-se.

- OK, a spus el.

Se aşteptase să-l vadă la un moment dat pe tatăl lui. În săptămânile de după moartea lui. Smoală a început să vadă o groază de lucruri, aşa că ştia că, la momentul potrivit, avea să vină şi tatăl lui. A văzut umbre de animale căţărându-se pe cer la apus. În timp ce stătea pe verandă şi urmărea soarele prelingându-se sub linia orizontului, iar cerul dansa în nuanţe opulente de aur şi purpuriu. Smoală a văzut umbre escaladând linia orizontului şi înălţându-se în zbor, plutind pe cer asemenea unor nori însufleţiţi. Uneori aveau formă de animale, alteori, de oameni. Dar, indiferent cum, erau mereu reale, suficient de reale cât să întindă mâna şi să le atingă.

Pentru Smoală, apusul a devenit momentul favorit al zilei, fiindcă nu ştia niciodată ce urmează să vadă. Apoi însă lucrurile pe care le vedea au rupt zăgazurile apusului şi au început să i se arate la toate orele zilei. Şi nu mai erau doar animale, ci şi oameni. Oameni din cărţile pe care le citise şi din poveştile pe care le auzise. Odată, era în cantina şcolii şi l-a văzut pe John

Henry[37] plecând de la coada la mâncare ţinând în mână o farfurie cu pizza şi un pahar mare de lapte cu ciocolată. Smoală şi-a dat seama cine este după pielea imposibil de neagră şi cele două ciocane identice care-i atârnau agăţate de centură. Lui Smoală îi plăcea mult povestea lui John Henry şi, văzându-l acolo – cu umerii ca nişte munţi şi braţele ca trunchiurile de copac –, a zâmbit, cu sufletul plin de o mândrie pe care nu ştia cum să o descrie. Era ca şi cum ar fi văzut o versiune mai mare şi mai bună a lui însuşi. Nu i-a păsat că, cel mai probabil, nu era real.

În zilele cele mai bune – cele mai rare şi mai frumoase –, Smoală se uita spre cer şi vedea cea mai măreaţă dintre toate minunile. Vedea un alt Pământ. Nu, nu era Pământul. Era altceva. O planetă întreagă, cum e şi a noastră, dar diferită. Plutea suspendată pe cer ca un răspuns la întrebarea pe care i-o adresa inima lui în fiecare zi. Locul acesta, de la un capăt la altul, avea culoarea onixului. Oceanele, munţii, pădurile, toate erau la fel de închise la culoare precum pielea pe care o ura el cu atâta patimă. Şi totuşi, acolo, în cealaltă lume, nu ura lucrurile pe care le vedea. Acolo iubea culoarea pielii sale.

Şi pentru că locul acela avea familiaritatea propriului cămin, a vrut să-i dea un nume. Dacă putea să-i dea un nume, atunci putea să-i invoce prezenţa ori de câte ori simţea nevoia. Putea să-l ţină mereu aproape, să evadeze în el. Şi nu s-ar mai simţi niciodată singur, sau speriat, sau ruşinat. S-ar iubi în fiecare clipă. S-ar iubi mereu.

Ar fi vrut să-l numească Africa. La urma urmei, de-acolo se trăgea şi el. Dar Africa nu era căminul lui. Tot

ce ştia despre Africa aflase din fotografii, şi nu avea cum să se simtă acasă undeva unde nu fusese niciodată. Locul pe care îl vedea nu era nici America, fiindcă America îl cunoştea la fel de bine pe cât cunoştea el Africa din fotografii.

El era puştiul care nu aparţinea niciunui loc. Şi din cauza asta, mai toată viaţa lui se simţise ca un nimic. Dar acolo, pe cealaltă planetă pe care numai el şi-o putea imagina, în locul acela căruia nu ştia ce nume să-i dea, el era totul. Era locul părinţilor lui, al pielii, al limbii şi al glumelor lor. Era locul superstiţiilor bunicilor lui. Locul grătarelor făcute în curtea din spatele casei. Era locul pe care-l purta cu el, îl căra în spate ca pe un oraş, îl căra în spate ca pe o emblemă, îl căra în spate ca pe un cântec, şi cu toate astea, nu ştia ce nume să-i dea.

Era un loc în care şi oamenii de rând, şi preşedinţii erau la fel. Un loc în care şi poeţii, şi Negroteii fără Minte erau la fel de înţelepţi. Un loc în care glumele cu „Mama ta e atât de neagră” erau rostite de aceleaşi guri care, la finalul zilei, declamau „Still, I rise” [38]. Era un loc al sclavilor, cântăreţilor şi câştigătorilor de Oscar. Un loc în care Negroteii Tocilari şi Hărţuitorul se contraziceau pe subiecte precum 2Pac şi Jack Kirby.

Era un loc minunat. Era pe undeva pe- acolo. Şi pentru un puşti de niciunde, asta însemna totul. Dar era doar un vis, iar Smoală o ştia foarte bine. Ştia că nu e nimic real, doar că nu-i păsa. Lucrurile pe care şi le imagina făceau realitatea mai suportabilă şi asta era tot ce contează. Aşa că, atunci când i-a apărut tatăl lui în reveriile diurne, a simţit doar recunoştinţă. Dar pe măsură ce timpul se dilata şi se subţia, iar lunile se

scurgeau pe nesimţite până ce aproape a trecut un an, Smoală reuşea tot mai greu să distingă între ce era real şi ce nu. Într-o dimineaţă de luni, a ajuns la şcoală şi a făcut greşeala să le spună prietenilor şi profesorilor despre somnul de optsprezece kilograme pe care el şi tatăl lui îl prinseseră la ecluză în weekend. Colegii lui de clasă – nici măcar cei mai mari ca el – nu păreau să aibă chef să-l şicaneze aşa cum făceau odinioară. De când murise tatăl lui, nici măcar Tyrone Greene nu se mai lua de el. Smoală era doar puştiul de care trebuia să-ti fie milă, iar asta era mai rău decât să fie şicanat.

Când s-a răspândit vestea despre cum a fost el la pescuit cu tatăl lui mort, doamna Brown l-a luat deoparte şi, pe un ton din care răzbătea şi mai multă milă decât cea de care se săturase deja, i-a spus că povestea lui nu e adevărată şi că nu e sănătos să spună astfel de minciuni. Când a protestat că nu erau minciuni, doamna Brown i-a zâmbit cu o urmă de tristete agătată de coltul buzelor, l-a mângâiat pe creştet, i-a luat mâna şi i-a spus, aproape şoptind:

- Îmi pare rău că a trebuit să treci prin asta.

Asta era replica pe care o tot auzea Smoală în ultima vreme. Scuzele aproape că tineau loc de bună ziua şi deşi o parte din el ştia că situatia nu va dura la nesfârşit, pur şi simplu se săturase. De fapt, ăsta era poate cel mai bun mod de a descrie ce simtea în ultima vreme fată de tot şi toate.

Se săturase de scrisorile şi darurile de condoleante. Se săturase de echipele de la ştiri care continuau să treacă pe la ei pe- acasă de câteva ori pe săptămână şi puneau aceleaşi întrebări care o făceau de fiecare dată pe mama lui să izbucnească în plâns. „Cum vă simtiti

ştiind că sotul dumneavoastră a murit ucis de un politist?” întrebau ei. Sau poate întrebau: „Cum vă simtiti ştiind că fiul dumneavoastră a fost martor la tot incidentul?” Sau poate că întrebau: „Cum vă simtiti ştiind că sotul dumneavoastră a fost ucis doar pentru că era Negru?” Sau poate că întrebau: „Cum vă simtiti ştiind că fiul dumneavoastră nu-şi va mai vedea niciodată tatăl?”

Puneau întrebările la nesfârşit, doar formularea era diferită şi de fiecare dată, mama lui Smoală le răspundea la întrebări şi părea să-şi promită sieşi că nu va mai plânge, dar de fiecare dată îşi încălca promisiunea.

Cu cât se prelungea situatia, cu cât veneau ei mai des şi-şi repetau întrebările, iar ea le răspundea şi plângea, cu atât mai mult părea mama lui să devină imaterială. Cu fiecare zi care trecea era mai slabă, mai aspră, mai adusă de spate. De parcă, puţin câte puţin, toată moliciunea s-ar fi scurs din ea. Încă îi păsa suficient de mult cât să-i arate fiului ei că-l iubeşte, dar o făcea cu duritate. Îi arăta că-l iubeşte prin disciplină şi structură. Îi arăta că-l iubeşte prin bătăi şi pedepse. Îi arăta că-l iubeşte prin avertismente. Îi arăta că- l iubeşte învăţându-l că lumea e periculoasă, dar, cu toate astea, nu i-a spus niciodată de ce. Nu i-a spus niciodată de ce, pentru el, lumea e diferită.

E târziu şi sunt obosit. Nu-mi face bine să stau prea mult în faţa oamenilor. Ăsta e şi motivul pentru care am devenit scriitor. În fine, asta şi o imaginaţie pe care se pare că n-o pot struni.

Mă hotărăsc să fac o plimbare, pentru că aşa pare potrivit în astfel de seri. În ceea ce mă priveşte, totul e să mă descotorosesc de oameni.

Şi uit mereu cât de mult îmi place liniştea oraşelor mici, cu şosele lungi care par să nu ducă nicăieri şi pretutindeni în acelaşi timp. Câteva clădiri ici şi colo. Case care răsar uneori ca amintirile de-a lungul trotuarului de pavaj şi gudron. O splendoare dată naibii.

Nu-mi amintesc ce-am spus mai devreme la biserică. Dar se pare că vorbele mele au avut efectul dorit. Au surprins ceva. Au fost vocea celor care nu se puteau exprima. Tare mi-ar plăcea să- mi amintesc ce-am spus! Uneori, cu afecţiunea de care sufăr, cu toată reveria mea diurnă, cu toate golurile de memorie, cu toată învălmăşeala de gânduri, mă întreb câte lucruri am uitat de-a lungul vieţii. Mă întreb dacă nu există vreun lucru important şi minunat pe care I- am ştiut la un moment dat şi de care acum nu mai am habar.

Dar poate că-i spre binele meu că nu-mi amintesc totul aşa cum trebuie. Ştiu ce-a păţit tatăl meu. Dar mama... ceva îmi spune să nu mă gândesc la asta. E ca şi cum mintea mea n-ar putea suporta gândul că i- am pierdut pe amândoi, aşa că preferă să nu ştie nimic. E însă o chichiţă când te convingi singur că nu ştii nimic: sigur, te ajută să funcţionezi normal, dar lucrul sau individul pe care alegi să nu-l vezi sau să-l cunoşti

devine astfel incomplet. Şi cum e să faci asta unui om? Sau unui grup de oameni? Nu- i aşa că ignoranţa voită e o chestie dată naibii?

Faptul că m-am întors în oraşul meu natal îmi dă senzaţia că dau frâu liber amintirilor... şi sunt îngrozit. Aşa că mă plimb pe străzi de când apune soarele până ce-mi obosesc picioarele şi-am mers atât de departe în noapte, încât nu-mi rămâne altceva de făcut decât să mă întorc. Şi totuşi, încă se mai văd oameni în curţi. Oameni care stau adunaţi sub luminile palide aprinse pe verande şi discută despre toate lucrurile care nu merg cum ar trebui în lume, şi despre ce ar trebui făcut ca lucrurile să meargă diferit, şi, mai mult decât orice, discută despre cât sunt de furioşi şi nemulţumiţi. Dar în discuţiile despre furie şi nemulţumire evită cu grijă să aducă vorba despre tristeţe. Pentru că, în fond, tristeţea e piatra care stă la temelia întregii furii pe care o simt aceşti oameni în fiecare zi. Sunt trişti pentru că sunt lăsaţi pe din afară şi nu au parte de atât de multe dintre lucrurile pe care toţi ceilalţi par să le aibă în ţara asta, în lumea asta.

Să fii unul dintre aceşti oameni înseamnă să fii fără patrie, un trib pierdut, un popor ale cărui unice legături sunt cele dintre propriii oameni, şi chiar şi acestea discutabile. Uneori, ne mulţumim să ne facem cu mâna în miez de noapte, iar ăsta e singurul gest de solidaritate.

Pe drumul de întoarcere, în timp ce străbat înapoi oraşul şi trec pe sub umbrele bisericilor, impozante şi tăcute sub cerul scăldat de lumina lunii, mă opreşte un bărbat pe care nu mă aşteptam să- l întâlnesc.

- Scuză-mă, spune bărbatul.

Vocea lui e firavă şi temătoare, ca şi când ar vrea să şoptească, dar în acelaşi timp, ar avea mare nevoie să fie auzit.

- Bună seara, spun eu cât mai vesel posibil.

Din experienţa mea, atunci când dai peste un străin în orele târzii ale nopţii pe un drum pustiu, cel mai bun lucru pe care-l poţi face ca să nu păţeşti ceva e să fii cât mai vesel şi amabil posibil.

- Eşti cumva scriitorul ăla? întreabă bărbatul.

Are puţin peste treizeci de ani. E alb. Are părul blond nespălat şi îmi aminteşte vag de cineva. Nu vezi prea mulţi Albi în Bolton. Şi în mod cert, puţini Albi locuiesc în Bolton. Dar în primă fază, mă gândesc că e unul dintre tipii de la ştiri care tot dau târcoale prin zonă de când cu incidentul cu împuşcături. În ultima vreme, e ceva obişnuit să vezi reporteri bântuind prin oraş. Dacă la început întâmplarea a fost difuzată de televiziunile locale şi regionale, evenimentul a fost preluat destul de repede de posturile naţionale şi chiar dacă emisiunile de ştiri îsi doresc cu disperare să treacă la următoarea persoană împuşcată – şi ştim cu toţii că e doar o chestiune de timp până se va întâmpla asta –, până una-alta, micul Bolton şi ce s-a petrecut aici sunt subiectele zilei.

Bărbatul pare agitat în timp ce vorbeşte. Se foieşte puţin şi priveşte în jur. În zare, se disting câteva case şi din când în când răzbate până aici sunetul conversaţiilor sau al unei portiere de camionetă trântite, urmat de huruitul unui motor şi zgomotul făcut de cauciucuri pe asfalt. De fiecare dată când se întâmplă asta, bărbatul înlemneşte ca o căprioară cu urechile ciulite, aproape că adulmecă aerul, ca şi cum

camioneta ar fi însăşi mesagera Morţii.

- Eşti cumva scriitorul ăla? repetă el.

Vocea lui e un pic mai stridentă acum, un pic mai presantă.

- Sunt un scriitor, da. Şi dacă e să fiu cinstit, probabil că sunt scriitorul pe care-l cauţi. Nu suntem aşa de mulţi în oraşul ăsta.
- Bun, spune bărbatul oftând uşurat. Putem să mergem undeva să stăm de vorbă?

Nu mă simt niciodată în largul meu când oamenii mă roagă să mergem într-un loc retras ca să stăm de vorbă. Am văzut filme care încep aşa şi nu se termină niciodată bine pentru personajele de genul meu.

- Despre ce vrei să vorbim?
- Nu putem să vorbim pur şi simplu? şuieră el.

Abia atunci îmi dau seama în sfârşit şi înţeleg perfect ce i se citeşte limpede pe faţă: frică. O frică abjectă, incontestabilă, inevitabilă.

- Eşti bine? îl întreb.
- Te rog, spune el. Te rog.

Ajungem înapoi la fermă. Locul ăsta îmi aminteşte de casa în care am crescut.

Dar dacă ar fi aceeaşi casă, mi-aş aminti, nu-i aşa? Adică, doar n-am luat-o complet razna, nu?

Nu mai am deloc noţiunea timpului. Miros a transpiraţie, şi a umiditate, şi a orele târzii ale nopţii.

- Te servesc cu ceva de mâncat sau de băut? Nu ştiu sigur ce- avem pe aici, dar mama m-a învăţat să fac tot posibilul să am grijă de oamenii care vin în vizită.
- Nu, spune bărbatul.

Stă în pragul casei ca un vampir care nu poate să

intre fără să fie invitat înăuntru.

- Nu vrei să intri?

- Nu, mulţumesc, spune el, cu vocea marcată de agitaţie. Prefer să rămân afară.

Face o pauză şi priveşte înapoi spre drumul lung care duce în Bolton.

- Te deranjează dacă stăm de vorbă afară?

- Nu. Dar să ştii că toată treaba asta începe să mă neliniştească un pic.

- De ce te-ar nelinişti pe tine? râde el scurt. Dacă e să nu se simtă cineva în largul lui, acela-s eu.

Accentul lui sudic tărăgănat e la fel de pronunţat ca al Puştiului şi de două ori mai incomod.

- Păi de ce?

Bărbatul se face alb ca varul.

- Poftim? Faci mişto de mine?

- Nu cred, îi spun eu, după un moment de introspecţie în care verific dacă fac mişto de el – mai fac uneori mişto de oameni, dar se pare că nu şi acum. Deci de ce eşti agitat?

- Nu ştii cine sunt? întreabă bărbatul şi- mi dau seama după ton şi după expresie că nu e sigur dacă să se bucure sau să-i fie teamă că nu ştiu cine e. Stai puţin, zice el şi- mi scrutează chipul, chiar nu ştii cine sunt?

- N-am nici cea mai vagă idee. Şi, ca să fiu sincer, nici măcar nu sunt sigur dacă eşti real sau nu. Din partea mea, e foarte posibil să vorbesc singur în clipa asta.

- Ce rahat înseamnă asta?

- E suficient să ştii că am o afecţiune, în timp ce bărbatul stă în dreptul traversei de la uşa casei vechi,

mă duc şi-mi pun un pahar mare cu ceai rece extra-dulce, apoi ies înapoi afară şi mă aşez pe marginea verandei.

- Păi, bine, putem să trecem direct la subiect? Am o mulţime de treburi de rezolvat şi reale, şi imaginare. Şi aş vrea să scap de ele şi să plec din oraşul ăsta.

În sfârşit, bărbatul se aşază lângă mine, încă pare agitat, ca un animal speriat de prădători.

- Poate că e mai bine că nu ştii cine sunt, spune el.
- Cred că asta e valabil pentru oricine. Mai devreme sau mai târziu, să cunoşti oamenii devine problematic.
- Probabil.

E evident că bărbatului îi e greu să mă citească. Îşi dă toată silinţa să mă înţeleagă, dar bănuiesc că sunt oarecum un mister pentru el.

- În primul rând, cred c-ar trebui să ştii că nu ţi-am citit cartea. Mi se pare indicat să-ţi spun. Nu vreau să crezi că sunt vreun fan sau ceva. Nu ştiu multe despre tine.
- Atunci vorbim de la egal la egal, prietene.
- Am învăţat la aceeaşi scoală totuşi.

, , >

- Serios?
- Da. Am crescut aici.
- În Bolton?
- La capătul drumului, în Freeman.
- Un băiat de-al locului, nu?
- Da, spune bărbatul zâmbind sfios şi în sfârşit nu mai arată de parcă ar fi bântuit de noapte. Deşi sunt mai mic cu câţiva ani. Aşa că n-ai cum să mă ştii. E posibil însă să-l ştii pe fratele meu. Harold Bordeaux?
- Nup, scuze, îi spun eu după o clipă de gândire. Nu-

mi sună cunoscut.

Bărbatul râde.

- Nu mă mir. E un ticălos deloc remarcabil. El însă te ştie pe tine. Vorbeşte întruna despre cum aţi fost împreună la aceeaşi şcoală. Jură în dreapta şi-n stânga că aţi fost cei mai buni prieteni. Zice că erai un puşti ciudat pe vremea aia.
- Are dreptate.
- A zis că stăteai toată ziua în colţul clasei şi citeai. Se pare c-a meritat. Nu cred că idiotul de Harold a citit o carte în toată viaţa lui.
- Cunosc genul. Dar numărul de cărţi pe care le citeşti nu e un etalon pentru cât de bun sau rău eşti ca om. Numărul de cărţi pe care le citeşti e doar numărul de cărţi pe care le citeşti. Tatăl meu n-a citit multe cărţi.

Nici mama. Dar au fost oameni al naibii de buni.

- Bănuiesc că ai dreptate.

Cu fiecare clipă care trece, e tot mai relaxat. Nu mai respiră precipitat. Toată încordarea care-l făcuse să arate hăituit pare să se fi temperat.

- Ai reuşit să scapi de-aici, nu? mă întreabă el.
- Aşa pare, îi spun eu, apoi rămân cu privirea aţintită la cerul plin de stele. Dar uneori îmi doresc să fi rămas.
- Nu, spune el. Ai făcut ce trebuia. Nu e nimic bun aici.
- Nu poate fi totul rău.
- Nu, spune el, ridicând privirea spre acelaşi cer. Nu e totul rău. Dar asta nu înseamnă că e bine. Şi dacă stai şi te gândeşti serios la trecut, îţi dai seama că lucrurile sunt foarte rele de ceva vreme. Lucrurile n-au fost niciodată cu adevărat bune. Doar mai erau momente

când nu erau chiar atât de rele.

Dă din cap.

- Nu prea te dă afară optimismul din casă, nu, prietene? Dar cred că înţeleg ce spui. Cred că am trecut prin asta şi mai cunosc şi alţi oameni care au trecut prin asta.
- Fratele meu spune că nu ţi-a fost deloc uşor la şcoală. Spune că ai avut parte de multe şicane după toate cele întâmplate.
- Care toate cele întâmplate?

Chipul bărbatului se încordează.

- Cred... cred că glumeşti.
- Deloc.

Încerc să-mi compun o expresie care să-i dea de înţeles că nu îmi bat joc de el, dar nu sunt sigur că-mi reuşeşte. Mai degrabă am impresia că doar îl induc în eroare.

- Faci mişto de mine în clipa asta?

Dintr-odată, în voce i se strecoară o umbră de mânie.

- De ce-aş face mişto de tine?
- Adică, vrei să spui că nu-ţi aminteşti ce s-a întâmplat?
- Da, cred că da. Tot nu ştiu la ce te referi, aşa că nu pot nici să- ţi confirm, nici să infirm că-mi amintesc sau nu. În plus, nu uita, sufăr de o afecţiune. N-am de gând să intru în detalii, dar ideea de bază e că am o imaginaţie mega-activă şi mi-e greu să-mi dau seama ce e real şi ce nu.
- Eşti schizofrenic?

Mă pufneşte râsul.

- Nu. Nimic de genul ăsta. Am doar o imaginaţie bogată.

Bărbatul se uită la mine puţin mai mult decât suspicios. Într-un târziu, scutură din cap.

- N-am timp de asta, spune el.

Se îndreaptă de spate şi mă priveşte în ochi.

- Uite ce e, eşti scriitor, aşa că am nevoie să scrii ceva pentru mine.
- Îmi pare rău, nu mă ocup de cărţile altora.
- Taci din gură! Am... am nevoie să le spui oamenilor ce s-a întâmplat.

Vocea lui e aproape de panică. E plină de durere, şi disperare, şi încă un lucru pe care nu reuşesc să-l identific.

- Ce s-a întâmplat? îl întreb eu.
- Nu sunt un om rău.
- Te cred. Îmi pari un tip în regulă.
- Băiatul ăla, spune bărbatul cu voce gâtuită. Nu pot să-i las pe oameni să creadă aşa ceva despre mine. Nu pot să-i las să mă vadă ca pe un criminal.

Simt un fior pe şira spinării. Am avut parte de ceva oameni care mi-au cerut să le scriu povestea vieţii, dar niciuna dintre acele poveşti nu era despre un băiat mort.

- Nu l-am omorât pe băiatul ăla.
- OK.
- Adică...

Bărbatul înghite greu, de parcă gâtlejul lui ar încerca să-l trădeze.

- Adică, degetul meu a apăsat pe trăgaci, dar n-am fost eu. Nu sunt genul de om care să ia viaţa altcuiva. Şi nimeni nu vrea să audă şi versiunea mea. Nimeni nu vrea să ştie ce mi s-a întâmplat mie în noaptea cu pricina. Nimeni nu-şi pune problema că poate nu sunt o

javră ucigaşă turbată.

Îmi vine în minte trupul Puştiului întins pe masa de autopsie, găurit de gloanţe şi inert. Îmi vine în minte mama lui plângând în hohote. Îmi vin în minte mii de alte trupuri moarte care semănau cu Puştiul şi mii de alte mame hohotind şi vreau ca el să fie în stare să îi vadă aşa cum îi văd eu. Vreau să închidă gura, să nu mai scoată niciun cuvânt. Dar tot nu-mi dau seama dacă e real sau nu şi, în eventualitatea în care e un produs al imaginaţiei mele, mă hotărăsc să-l las să vorbească. Eu oricum am rămas fără cuvinte.

- Ce trebuie să înţelegi tu e că nu e vorba despre mine. E vorba despre toată situaţia. E vorba despre toată lumea. Eu sunt un tip oarecare. Sigur, sunt poliţist... sau, am fost poliţist... dar asta nu înseamnă că sunt mai ştiu eu ce demon.

Scuipă.

- Acum nevastă-mea refuză să mă sune şi nu-mi dă voie să stau de vorbă cu fata mea. Am încercat să-i spun nevesti-mii toate astea. Am încercat să-i explic aşa cum încerc să-ţi explic şi ţie acum, dar a refuzat să mă asculte. S-a ridicat pur şi simplu şi mia întors spatele, plângând de parcă copilul ei ar fi fost... mă rog...

- Aşa că ai hotărât să vii să stai de vorbă cu mine?

- Ceva de genul ăsta. De când cu toate astea, stau la un prieten de-al lui frate-meu. Sunt nevoit să mă furişez. Abia dacă îndrăznesc să ies din casă, fiindcă mi-e frică de ce s-ar putea întâmpla dacă ies şi mă vede cineva. De asta am venit pe întuneric. Ai idee ce s-ar întâmpla dacă m-ar găsi oamenii locului? Dacă ar apărea în clipa asta şi m-ar prinde stând aici?

- Crezi că ţi-ar face rău?

- M-ar omorî.
- De unde ştii?
- Pentru că... ştii tu.
- Nu. Nu ştiu. De ce te-ar omorî?
- Nu face asta. Nu te preface că nu ştii de ce. Nu te preface că nu te-ai gândit şi tu la asta. Nu te preface că nu te cuprinde uneori mânia când stai şi rumegi – cum îi plăcea Iu' tata să spună – toate lucrurile pe care le-au pătimit oamenii ca tine în ţara asta.
- Oamenii ca mine?
- Negrii. Eşti furios. Şi de ce n-ai fi? Dar chestia e că nu-s eu de vină. Nu eu am făcut toate lucrurile alea. Nu trăiam pe vremea când existau toate căcaturile alea cu sclavia. Nu eram nici măcar o sclipire în ochii cuiva. Iar tu, tu n-ai fost niciodată sclav. N-ai fost niciodată proprietatea cuiva. Tu şi eu am învăţat la aceeaşi şcoală. Am fost la fel de săraci în copilărie. Am trăit aceeaşi viaţă, dar eu sunt cel care trebuie să care povara întregii vinovăţii. Eu sunt cel care e numit asupritor. Eu sunt cel căruia i se spune cum tot ce-au făcut strămoşii lui a fost groaznic. Dar de unde ştiu eu că aşa s-a întâmplat? De unde ştii tu? Niciunul dintre noi n-a fost acolo. Nici tu, nici eu. Şi-atunci, de unde ştii că ai mei au avut sclavi? De unde ştii că ai mei au avut vreo treabă cu toată suferinţa şi daunele pe care le-au îndurat ai tăi? Şi cu toate astea, tu vrei în continuare să dai vina pe mine. Vrei să dai vina pe mine pentru că eşti furios pe lucruri pe care nu le poţi controla. Departe de mine gândul că ai tăi n-au pătimit. Nu asta vreau să spun. Dar nu mai trăieşte niciunul. Niciunul dintre cei care au trecut prin aşa ceva. Sunt morţi cu toţii. Şi acum totul e corect şi cinstit. Toată

lumea are o şansă să reuşească în viată. Toată lumea din tara asta are o şansă cinstită. La naiba! Uită-te la tine!

Întinde un deget furios spre mine şi mă împunge cu el în piept.

- Uită-te la tine, ditamai scriitorul de fiţe. Ai apărut la TV. Ai vândut la cărţi de le-ai pierdut şirul. Şi ai făcut toate astea fiind Negru. Ai ajuns cu mult mai departe decât mine. Vrei să ştii carei cel mai îndepărtat loc în care am ajuns eu? Florida. Ăla-i cel mai îndepărtat loc în care am fost vreodată. Singura dată când am zburat cu avionul. Am fost la o înmormântare. Ai stat vreodată la hotel?
- Poftim?
- Ai stat vreodată la hotel?
- Da.
- La unul fiţos.
- Sigur.

Bărbatul îşi priveşte mâinile de parcă tocmai l-ar fi trădat.

- Pentru mine, viaţa a fost mereu o luptă. Fără pauze. Nu crezi c-ar trebui să se ţină cont de asta? Aşa că, da, poate că eram puţin turbat când am dat peste băiatul ăla. L-am văzut şi i-am văzut pe oamenii ca voi, oameni care ajung să aibă parte de lucrurile carear fi trebuit să-mi aparţină mie de drept.

Scutură din cap.

- Nu, nu-i adevărat. Adevărul e că n-am ştiut dacă are o armă la el. Aşa c-am făcut ce-am făcut.
- L-ai împuşcat.

Bărbatul îşi strânge buzele şi întoarce capul. Corpul îi tremură de parcă ar fi o capră lovită de trăsnet. Îşi

drege vocea, îşi strânge pumnii, îşi cuprinde trupul cu braţele, se îndoaie de mijloc şi izbucneşte într-un hohot de plâns greu şi încărcat.

- Refuz să spun asta.
- E adevărul.
- Dar refuz s-o spun.
- Şi tocmai asta e problema.

Din nou, îi scapă un hohot cât Texasul de mare. Duce mâna la buzunar şi scoate un pistol.

Reuşesc să-mi compun o mină mirată. N-aş putea să spun că nu m-am aşteptat să se întâmple asta. Armele sunt ca animalele de companie. Chiar dacă tu nu ai un animal de companie, mai devreme sau mai târziu.
vei avea unul în mod indirect, adus în viaţa ta de vecinul tău, prietenos sau mai puţin prietenos, şi nu-ţi rămâne decât să ţii degetele încrucişate şi să speri că e prietenos.

- Vreau să faci ceva, spune bărbatul.
- Ce să spun, ai un atu destul de convingător în mânecă.
- N-ai de ce să-ţi faci griji, spune el şi, în cele din urmă, se îndreaptă de spate, apoi îşi şterge lacrimile la adăpostul întunericului care-i împresoară şi trage adânc aer în piept.
- Sunt şanse mici să fac ceva cu ăsta.
- Şi-atunci de ce l-ai adus cu tine?

Bărbatul se uită la armă. Se încruntă, de parcă atunci ar fi constatat că o are la el, ca şi cum corpul lui ar fi luat hotărârea de unul singur şi abia acum afla şi mintea lui noutăţile.

- Nu ştiu. Poate pentru că cineva trebuia s-o facă.
- Nu prea înţeleg cum vine asta.

- Înseamnă că nu înţelegi oamenii, chicoteşte el.
- Spune-mi ce vrei să fac.
- Vreau să mă ajuţi să înţeleg.
- Ce să înţelegi?

Face semn cu mâna către lume.

- Asta, spune el. Tot ce se întâmplă. Nu pricep. Înţeleg doar fragmente din tot ce se întâmplă. Şi chiar şi fragmentele alea sunt blocate în mine. Nu reusesc să le aduc la lumină. Dacă as reuşi să le scot, aş putea să repar totul. Aş putea să îndrept lucrurile. Oamenii ar înţelege cine sunt. Ar şti că nu sunt un om rău. Ar şti că ce-am făcut a fost singurul lucru pe care l-aş fi putut face în situaţia aia.
- Sunt mulţi care gândesc contrariul.
- Şi exact despre asta-i vorba.

Aşază pistolul pe verandă, între noi. E destul de aproape, dacă m-aş mişca suficient de repede, probabil că aş putea să întind mâna şi să-l apuc până să se prindă el. Dar n-o fac. Dacă aş face-o, poate s-ar opri din vorbit. Poate s-ar ridica şi ar pleca. Şi, Dumnezeu să m-ajute, vreau să aud ce are de spus. Vreau să-i urmăresc firul logicii, ca să văd unde duce.

- Nu sunt un om rău. Ăsta e lucrul cel mai dureros. Oamenii mă cred răutatea-ntruchipată. Nu ştiu că sunt un tată bun. Nu ştiu că sunt un unchi bun. Ştiai că am o nepoată pe care o ţin la şcoală? Ştiai?
- Nu.
- Păi da.

Bagă mâna în buzunar şi scoate telefonul. După ce glisează repede de câteva ori, îmi arată o fotografie în care e strâns în braţe de o fată blondă cu zâmbet strălucitor, cu tocă şi robă.

- Harold n-a avut bani, iar eu aveam ceva bani puşi deoparte, aşa că o ajut. Nu sunt eu un om bun?

-E un gest frumos, într-adevăr.

- Dar nu spune nimeni nimic legat de asta. Pe oameni nu-i interesează decât ce- am făcut eu atunci. Vor să mă reducă la acel unic moment. De parcă n-aş fi avut o viaţă întreagă înainte. De parcă n-am fost şi eu odată copilul cuiva. Trecutul nu contează?
- Contează. Nu doar trei cincimi din el, ci tot trecutul.

Îmi atrage atenţia o mişcare vagă dinspre lanul care înconjoară proprietatea. Mă uit într-acolo şi zăresc un bărbat, luminat de razele palide ale lunii. Are pielea închisă la culoare şi părul creţ. Mă duce cu gândul la Puşti, aşa-i de închisă la culoare pielea lui. Bărbatul are buze groase, iar mâinile îi sunt prinse în cătuşe. La fel şi picioarele.

- Trecutul contează, spun eu.

Bărbatul simte o schimbare în vocea mea şi urmează direcţia privirii mele. Apoi, mai apare o siluetă la marginea lanului. De data asta, e o femeie. Are părul lung, împodobit cu scoici. Poartă haine din pânză Kente[39] şi, lângă ea, stă un copil în pielea goală. Copilul are şi el aceeaşi piele închisă la culoare, cu reflexii albăstrii în lumina lunii. Femeia şi copilul au amândoi mâinile şi picioarele încătuşate.

Cu cât mă uit mai mult la ei, cu atât mai mulţi răsar din lanul de porumb. Nu sunt toţi în cătuşe. Unii au hainele sfâşiate şi mâini vlăguite. Unii au urme de bici imprimate în carne. Mâini şi picioare retezate. Însemne făcute cu fierul încins pe braţe ca să se ştie cine le sunt proprietarii. Stau cu toţii în loc şi se uită. Se uită la

mine. Se uită la bărbat.

Muţi şi eterni, ne ţintuiesc cu privirea, iar eu nu ştiu ce să le spun.

- Îi vezi şi tu? Întreabă bărbatul.

Nu ştiu ce să-i spun.

Întinde mâna după armă şi coboară de pe verandă.

- Aş vrea ca băiatul să fi fost aici, spune el.

Apoi porneşte în direcţia lanului de porumb. În timp ce se îndepărtează, se întâmplă un lucru mai straniu decât am eu parte de obicei. Cu fiecare pas pe care îl face, bărbatul pare să se evapore, puţin câte puţin. Sau, mai degrabă, nu se evaporă, ci e înlocuit de altceva. O întunecime. O negură. Foarte repede, după doar câţiva paşi, când e încă suficient de aproape cât să-l ating dacă întind mâna, se transformă într-o siluetă a întunecimii. O umbră umblătoare. Dar întunericul nu e singura materie care-l compune. Sunt şi stele acolo... cred. În interiorul Siluetei în care s-a transformat bărbatul zăresc scânteieri, aşa cum apar pe cerul verii în orele târzii ale nopţii. Silueta care a fost odată un bărbat îşi vede mai departe de drum, se aude cum pune un picior în faţa celuilalt în timp ce se îndreaptă spre lanul de porumb şi spre restul siluetelor care îl aşteaptă.

- De ce? întreb Silueta. De ce ai vrea ca băiatul să fi fost aici?

Dar Silueta nu-mi răspunde. Îmi face solemn cu mâna de la revedere şi păşeşte în lanul de porumb care freamătă sub noaptea eternă a Caroline!, fără să se uite în urmă. Celelalte siluete l-au urmărit cu privirea. De parcă îl aşteptau de multă vreme, răbdătoare ca apele râului.

Curând, Silueta se face nevăzută. Curând, celelalte siluete se fac nevăzute. Curând, nu mai rămânem decât eu, doar eu şi noaptea pustie.

- Nu cred că e bine, a spus mama lui Smoală.

Smoală şi mama lui stăteau aşezaţi unul lângă celălalt pe o canapea mică din cabinetul psihiatrei, învăluiţi în sunetul valurilor de ocean care răsună dintr-un mic CD player, plasat în colţul îndepărtat al camerei. Peste tot prin cameră erau afişate tot felul de afirmaţii pozitive despre forţa interioară, şi rezilienţa umană, şi responsabilitatea individului de a nu se lăsa controlat de trecut. Smoală nu prea credea în adevărul acelor afirmaţii, dar încerca să le acorde prezumţia de nevinovăţie.

- De ce spuneţi asta? a întrebat psihiatra.

Era o femeie slabă, cu părul negru, care zâmbea de fiecare dată când se uita la Smoală. De când murise tatăl lui, aproape toţi oamenii îi zâmbeau la fel. Era un zâmbet care se voia a fi empatie şi trist, dar în care se ghicea şi o nuanţă de bucurie. Nenorocirile altora ne amintesc mereu cât de norocoşi suntem. Viaţa lui Smoală se transformase într-un memento ambulant al fericirii altor oameni.

- Vede lucruri.

Apoi l-a luat de mână pe Smoală şi i-a zâmbit. Ochii ei îi cereau iertare.

- Tot felul de lucruri, a continuat ea, întorcându-şi privirea spre psihiatră. Animale, culori neobişnuite, tot soiul de lucruri. Dar, mai ales, îl vede pe tatăl lui.

Psihiatra şi-a notat ceva în carnet.

- Ştie că tatăl lui nu mai e. Am discutat despre asta. Aşa că nu e ca şi cum ar crede că tatăl lui trăieşte.

- A fost acolo când s-a întâmplat, corect? a întrebat psihiatra.

- Da, a răspuns mama lui Smoală.

Corpul i s-a tensionat o clipă, apoi i s-a relaxat la loc.

- Dar susţine că face lucruri cu tatăl lui. A povestit la şcoală că au fost împreună la pescuit weekendul trecut.

În poală, mâinile ei păreau să ducă un meci de wrestling.

- A avut mereu o imaginaţie bogată, iar noi am încurajat asta întotdeauna. Dar de data asta e mai mult de-atât. Crede lucrurile pe care şi le imaginează. Le crede cu adevărat. Şi nu ştiu cum ar trebui să reacţionez.

Psihiatra a ridicat mâna.

- Staţi puţin, a spus ea. Daţi-mi voie să stau de vorbă cu el ca să mă lămuresc ce crede şi ce nu. OK?

Mama lui Smoală a dat din cap a încuviinţare.

- Să plec?
- Dacă nu vă supăraţi. Mi-ar fi mai uşor să vorbesc cu el.
- OK, a spus mama lui Smoală.

Apoi l-a mângâiat pe spate şi l-a pupat blând pe frunte – parfumul ei avea aromă de vanilie şi lavandă.

- Aştept afară, a spus ea.
- Bine, mama, a răspuns Smoală.

După ce-a ieşit din cabinet, psihiatra a pus deoparte carnetul şi i-a zâmbit din nou călduros lui Smoală.

- Hai să stăm pe jos! i-a spus ea. Am descoperit că mă simt un pic mai bine de fiecare dată când stau pe jos.
- Bine.

S-au aşezat amândoi pe două fotolii pară, iar Smoală s-a întrebat câte mame şi- au adus copiii aici şi i-au lăsat să stea singuri cu femeia asta, aşezaţi pe fotoliile

astea pară.
- Mama ta spune că vezi lucruri. E adevărat? l-a întrebat psihiatra.
- Da, a răspuns Smoală.

S-a scărpinat pe dosul palmei ca să-şi abată atenţia de la întrebări şi ca să nu se mai uite la copacul care creştea în colţul cabinetului. Era negru tăciune şi avea flori albe strălucitoare, şi nu fusese acolo când intrase în cabinet. Abia ce răsărise în colţul camerei, dar avea deja peste cincizeci de centimetri, ramurile i se întreţeseau cu tapetul înflorat şi în fiecare secundă mijeau alţi boboci albi.
- Îl vezi pe tatăl tău?
- Uneori.

În colţul camerei, copacul negru continua să crească. Ramurile au pus stăpânire pe colţul cabinetului. Florile lui se iveau ca stelele pe cer.
- Şi ce se întâmplă când îl vezi pe tatăl tău?
- Cum adică?
- Îţi vorbeşte?

Smoală a zâmbit.
- De ce nu mi-ar vorbi?

Psihiatra i-a zâmbit înapoi.
- Şi despre ce-ţi vorbeşte?
- Mai multe lucruri.
- Îţi cere vreodată să faci lucruri?
- Uneori.

În spatele psihiatrei, pe peretele cel mai îndepărtat, copacul crescuse de-acum înalt şi mlădios. Ramurile şi florile lui acopereau peretele şi se răsfrângeau până la tavan. Rădăcinile pătrundeau prin covor şi podea, se înfigeau în beton şi se răspândeau în pământul negru şi

tare de dedesubt. Ramurile treceau prin gipscarton şi înconjurau scheletul camerei, despicându-se în două sau în patru şi pătrunzând prin ferestre. Coroana copacului, neagră şi scânteietoare, se contopea cu tavanul şi-l străpungea, astfel că biroul mic şi înăbuşitor era scăldat în lumina soarelui, ce se pogora cu fascicule radioase şi căldură.

Smoală a zâmbit.

- Ce fel de lucru îţi cere să faci? f

- Îmi spune să am grijă de mine.

În partea cealaltă a camerei, copacul se mlădia înainte şi înapoi, ca un cântec de leagăn.

- Îmi spune să nu mă tem.

- De ce anume să nu te temi?

- Nu ştiu.

S-a chinuit să nu-şi agite mâinile. Mai mult decât orice altceva, ar fi vrut să dea fuga în cealaltă parte a camerei şi să se cocoaţe în copac, iar acesta să-l poarte departe de psihiatră şi de toate întrebările ei legate de tatăl lui mort. Tatăl lui nu era mort în locul în care l-ar fi dus copacul.

- Ştii că tatăl tău e mort, da?

Psihiatra a pus întrebarea cu multă delicateţe, de parcă ar fi manevrat un obiect valoros şi fragil, menit oricum să se frângă la un moment dat. Dar, mai presus de toate, nu voia ca obiectul acela să se frângă în mâinile ei.

- Ştiu.

- Atunci ştii că ceea ce vezi e doar rezultatul imaginaţiei tale.

Deasupra lui, copacul se unduia, frunzele negre filtrau lumina în picioare negre, şi braţe negre, şi mâini

negre care se proiectau pe peretele îndepărtat şi dansau odată cu vântul, părând să rostească numele lui Smoală, şi în formele dansatoare, a desluşit chipul zâmbitor al tatălui său.

- Ştiu.

Apoi a râs, şi i-a făcut cu mâna tatălui său şi a spus încetişor:

- Mi-e dor de tine.

MI-E DOR DE TINE

O declaraţie dată naibii.

Degetele mele tastează cuvintele pe telefon, apoi se uită toate urât la mine, amenințându-mă că-i vor trimite cele patru cuvinte lui Kelly. Oricât ar încerca mintea să-şi ducă existenţa oriunde altundeva decât în lumea reală, corpul meu pare să ştie ce se petrece. Mai ales degetele mele. Ele ştiu mereu ce se petrece în inima mea.

Şi înainte să v-apucaţi să-mi ţineţi teorie, ştiu că atunci când scrii cu litere mari înseamnă că strigi la cineva, dar uneori simţi nevoia să-i strigi „Mi-e dor de tine” cuiva care e prezent în gândurile tale mai mult decât în braţele tale. E bine că sunt din nou la nouă mii de metri altitudine în clipa asta. Pentru că, la o asemenea altitudine, pot să strig până nu mai pot „Mi-e dor de tine”, că oricum n-o să mă audă nimeni, atâta vreme cât am telefonul setat pe modul „avion”. După părerea mea, cel mai bun moment s-o arzi poetic cu o damă pentru care ţi s-au aprins călcâiele e s-o spui când eşti sigur că nu te aude. În felul ăsta, nu rişti nimic. Nu-ţi dă toată lumea peste cap. În ce mă priveşte, aşa ar trebui procedat cu orice informaţie

deranjantă.

Şi ştiu că m-a rugat să nu-i spun „damă”, dar aşa mi-e cel mai uşor să mă prefac că nu e importantă.

MI-E DOR DE TINE

Douăsprezece litere amărâte care ascund o grămadă de înţelesuri. Douăsprezece litere care ies în evidenţă ca un deget dureros într-un pumn al vieţii nebunesc. Mă întreb ce-ar crede dacă i-as trimite literele astea? Şi da, ştiu că de când am câştigat lupta cu teroriştii, modul „avion” nu mai e obligatoriu, dar faptul că nu am cum să spun nimic o perioadă îmi conferă o anumită siguranţă. Faptul că nu am cum să trimit mesajul ăsta se simte ca momentul acela îmbătător când o idee e doar un gând în mintea ta. Momentul acela când e nespusă şi perfectă. Momentul dinainte ca degetele şi mâinile tale să preia controlul şi s-o distrugă, astfel că ce ajunge la final nu seamănă deloc cu lucrul de care te-ai îndrăgostit iniţial. Am sentimentul că asta este istoria tuturor poveştilor şi tuturor relaţiilor. Sau poate că doar mi se pare mie.

MI-E DOR DE TINE

O mică mantră dată naibii. Cât de adevărată poate fi? Am întâlnit-o o singură dată şi am apucat să petrec cu ea mai puţine ore decât pot să număr pe degetele de la mâini şi de la picioare. Uneori, nici eu n-am încredere în mine, chiar şi atunci când am impresia că ştiu ce fac sau ce simt. Prin urmare, atunci când mesajul care încă aşteaptă să fie trimis – cu degetul meu mare bont

planând deasupra butonului de trimitere – e întrerupt de un mesaj pe care-l primesc şi care spune „Ţi-e dor de mine?”, nu e de mirare că-i pun veridicitatea sub semnul întrebării.

E Kelly. În carne şi oase, în mediul digital.

Cumva, telefonul meu nu mai e pe modul „avion”. Cumva, pot să primesc mesaje. Cumva, am fost smuls din ascunzătoare şi obligat să port o discuţie, pentru că, oricât aş vrea eu să ignor această Chemare a Aventurii, ştiu că mi-e imposibil. Trebuie să mă aventurez şi să răspund. E mai indicat să nu pun la îndoială Providenţa sau Companiile Importante de Telefonie atunci când îşi unesc forţele şi-mi bat la uşă.

Aşa cred, răspund eu.

Nu eşti sigur? întreabă ea.

Care e filmul tău preferat? întreb eu.

Nu schimba subiectul, răspunde ea. Ţi-e frică?

De ce mi-ar fi frică?

Pentru că să-i spui unei persoane că ţi-e dor de ea se simte ca şi cum ai cădea în gol.

Sunt la nouă mii de metri în aer acum, ar trebui să-mi fie frică de căzutul în gol.

Dar cazi în gol doar dacă priveşti lucrurile ca pe o finalitate. Altfel, se cheamă că zbori.

Şi apoi, degetele mele rămân imobile, paralizate, căutând să găsească o replică potrivită. Dar sunt doar degete. Nu poţi să le pretinzi să găsească o replică potrivită când e vorba despre persoana care a intrat în viaţa ta şi te-a făcut să simţi lucruri pe care încerci de prea mult timp să nu le mai simţi. Nu e ăsta rolul degetelor.

Şi ştiu ce-o să spuneţi: nu eşti scriitor? Nu e un *raison d'être* al vieţii tale? Asta e o expresie franţuzească pe care am învăţat-o de la o ţipă din Nigeria. Eu nu vorbesc franceză, dar sunt fluent în limbajul vieţii. Sunt fluent în limbajul fricii. Sunt fluent în limbajul nesiguranţei. Sunt fluent în toate aceste limbaje atunci când e o oră oarecare din noapte şi străbat cerurile şi încerc din răsputeri să înţeleg de ce nu pot să-mi iau gândul de la o femeie pe care am întâlnit-o o singură dată, într-un moment al vieţii mele când lucrurile din mintea mea se tot revarsă în lumea reală. E destul cât să mă facă să mă îndoiesc de însăşi existenţa ei. Poate e doar un alt lucru de care încerc să mă folosesc ca să-mi distragă atenţia.

Sunt reală, spune următorul ei mesaj. Tu eşti real. Chestia asta e reală.

Asa să fie oare? Eu, ea, e ceva real?

Nu l-am văzut pe Pusti de câteva zile şi mi-e dor de el. N-a mai apărut de la Bolton. De când m-am întâlnit cu tipul care l-a omorât. Poate că Puştiul ar fi vrut să fac ceva. Poate ar fi vrut să-i răzbun moartea ca un soi de supererou miliardar. Poate ar fi vrut să mă înfurii. Poate ar fi vrut să plâng. Poate ar fi vrut să ţip.

Şi ce-am făcut eu? Am stat de vorbă. Nu mă mir că Puştiul m-a lăsat baltă. Dar trebuie să stie unele lucruri. Trebuie să înţeleagă cum funcţionează lumea. Poate dacă ar fi trăit suficient de mult, ar fi ajuns să înţeleagă că şi el e parte din tot ce se întâmplă în lume. Cu toţii suntem.

Adică, n-am fost şi eu odată copilul cuiva? N-am fost şi eu un pusti vreme de cel puţin optsprezece ani? Şi-

atunci, când am făcut trecerea de la a fi o victimă a cruzimii lumii la a fi părtas la cruzimea lumii? Când am devenit elementul care prelungeste ciclul de lucruri teribile care împresoară târsâit lumea în fiecare zi lăsată de Dumnezeu?

Niciodată, vă spun eu. La fel ca toată lumea, nu sunt parte din problemă. Nu e responsabilitatea mea să schimb lucrurile, asa cum nu e nici responsabilitatea Puştiului. Şi dacă ar fi fost să am o responsabilitate, atunci la fel ar fi avut şi el. Sunt sigur că sunt o mie de lucruri pe care ar fi putut să le facă diferit. Sunt sigur că a făcut ceva care i-a dat un motiv tipului ăluia. A ridicat mâinile prea repede sau prea încet. Nu s-a culcat la pământ când i s-a spus. Lucrurile de genul ăsta pot merge prost dintr-0 sumedenie de motive şi tot mie îmi spune lumea că e treaba mea să fac ceva?

Sharon are tupeul să-mi spună că trebuie să-mi spun părerea despre toate astea? Renny încearcă să spună că am o responsabilitate ca autor Negru să spun ceva despre lume? Nu.
Absolut deloc.

Responsabilitatea mea e să vând cărţi. Responsabilitatea mea e să nu ajung la un adăpost pentru săraci. Responsabilitatea mea e să-mi fac în continuare treaba, fără să mai iau asupra mea şi alte sarcini. Părinţii mei ar fi fost de acord. Sunt un om bun, cu propria durere. De ce trebuie să repar eu lumea?

Cea mai bună soluţie e să ţin cont doar de ce-mi aduce câştiguri. Trebuie să profit de interviul din Denver. Să vând suficiente cărţi la eveniment, încât editorul să ştie că n-are cum să se descotorosească de mine. Interviul ăsta trebuie să devină garanţia mea că o

să mai am de lucru. Că o să mai fiu plătit. Că o să mai merg în turnee. Că o să mai fiu publicat. Şi dacă totul merge cum vreau eu, o să-mi adun curajul s-o sun pe Kelly şi să mă îndrăgostesc aşa cum mi-a fost scris.

Iubirea vindecă tot. Iubirea risipeşte durerea. Iubirea ne face să uităm şi cu toţii meritărm să avem parte de puţină uitare. Aşa mia spus mie tata odată.

Ajung în Denver şi asistentul meu de media e o femeie vioaie, ultratonifiată, pe nume Bonnie. Când ajung în zona de recuperare bagaje, ţine în mână o pancartă cu numele meu scris pe ea. E îmbrăcată în haine de sport, în genul celor care se purtau pe vremea lui Jane Fonda. Pare genul care e în permanenţă în mişcare, de parcă ar fi sponsorizată de bateriile Energizer.

- ____? întreabă ea.
- În persoană, răspund eu.
- Eu sunt Bonnie, asistenta.
- Îmi pare bine de cunoştinţă, Bonnie.
- Hai să-ţi recuperăm bagajul.

Mergem la banda de bagaje şi în timp ce aşteptăm să pornească, Bonnie se lasă pe vine şi execută o serie de genuflexiuni. E într-o formă fizică perfectă.

- Cum a fost zborul? întreabă ea fără să- şi întrerupă seria de exerciţii.
- Grozav.

Ciudat, însă oamenii nu se holbează la ea. Pare că nici nu le pasă. Bănuiesc că asta e o chestie obişnuită în Denver.

- Ai mai fost vreodată în Denver? întreabă Bonnie.
- Nu sunt sigur.

Bonnie termină cu genuflexiunile şi trece la sprinturi.

Un pic mai târziu, suntem în SUV-ul lui Bonnie şi ne croim drum prin traficul de pe autostrada Denver. Are un soi de aparat instalat între scaunul şoferului şi scaunul pasagerului care-i permite să-şi lucreze bicepşii sau/şi tricepşii în timp ce conduce. Nu e genul meu de dotare opţională la o maşină, dar gusturile nu se discută.

Antrenamentul pentru bicepşi nu pare s-o împiedice pe Bonnie să manevreze cele două mii de kilograme de oţel şi fibră de sticlă. După câţiva kilometri, se apleacă spre torpedou, îl deschide şi scoate o foaie de hârtie.

- Bun, deci aici scrie că ai programate câteva interviuri la radio şi unul la TV.
- Îmi sună cunoscut.

Bonnie aruncă itinerarul pe bancheta din spate. Îşi verifică ceasul.

- Stăm bine cu timpul, spune ea.

Apoi întinde mâna spre bancheta din spate şi scoate un Thighmaster[40]. Îl propteşte între genunchi şi începe să presteze o serie. SUV-ul se balansează un pic în ritmul repetărilor ei. Toate lucrurile din univers sunt conectate între ele. Să nu uitaţi asta niciodată.

- Şi deci eşti din Carolina de Nord, spune Bonnie.
- Dap.
- Minunat stat. Îmi place la nebunie.
- L-ai vizitat?
- Nu. N-am ieşit niciodată din Denver.
- De ce nu?
- De ce-aş găsi prin te miri ce loc ceva ce e deja în mine?
- Dar credeam că ăsta e scopul călătoritului, să-ti extindă orizontul. Să te ajute să descoperi laturi încă

neexplorate din tine.

- Asta doar dacă nu te cunoşti deja pe tine însuţi. În ce mă priveşte, ştiu foarte bine cine sunt, spune ea cu mândrie. Mi-am privit eul în ochi.

Întinde mâna spre bancheta din spate şi după ce cotrobăie pe- acolo câteva secunde, mutându-se de câteva ori de pe o bandă pe alta, scoate la iveală un exemplar din o *carte dată naibii.* Mi-o aruncă în poală.

- Îmi dai un autograf?

Apoi azvârle Thighmaster-ul pe bancheta din spate şi îşi reia antrenamentul pentru bicepşi.

- E dată naibii cartea asta, spune ea.

Îi dau autograful.

- Mersi! E genială, o nebunie de carte! Următoarea despre ce e?

Ignor întrebarea lui Bonnie uitându-mă pe geam. Apuc să zăresc un tip cu un camion de tractare stând fată în fată cu un şofer cu maşina avariată. Şoferul maşinii ţine ridicată o placă de lemn – ca la demonstraţiile de karate. Tipul cu camionul de tractare dă un pumn în placa de lemn şi o sparge. Cei doi şoferi bat palma.

Denver e un oraş interesant, plin de oameni interesanţi. Iar asta îmi aminteşte din nou de Kelly.

După ce mai înaintăm câţiva kilometri pe autostrada aglomerată, dăm din nou peste o maşină trasă pe dreapta. Când trecem pe lângă ea, o văd pe Kelly la volan. Se uită la mine. În dreptul capului îi apare o bulă de dialog: „EŞTI BINE?”

Nu-i răspund.

Ajungem la studioul TV şi Bonnie virează brusc în

parcare. Roţile scrâşnesc. Din cauciucuri iese fum. Cele două tone de oţel autohton şi cauciuc importat se opresc hurducăind fix între cele două linii care delimitează locul de parcare.

Mergem înspre studio mai repede decât am mers vreodată. Nici măcar nu suntem în întârziere. Cred că Bonnie vrea să fie sigură că are parte de un antrenament ca la carte, îmi amintesc că mi-a zis în SUV ceva legat de cum nu ştiu oamenii să meargă. Ceva legat de cum folosim cu toţii la mers grupele de muşchi greşite.

Nu prea ştiu ce vrea să însemne asta, dar ea chiar părea pătrunsă. Aşa o fi.

- Am venit cu autorul pentru interviu, îi spune ea recepţionerului.

Recepţionerul e un tip slab cu părul tuns scurt şi blugi strâmţi, dar nu pare a fi unul dintre tipii ăia cretini cu blugi strâmţi. Pare a fi un tip de treabă. Ne spune să luăm loc şi că n-ar trebui să mai dureze mult până să fim chemaţi înăuntru. Apoi se întoarce la piesele lui de domino.

Piesele de domino. Ah, piesele de domino. N-am mai văzut niciodată atâtea piese de domino stivuite la perfecţie. Poate doar la televizor. Nu-mi dau seama câte sunt, dar sigur sunt cel puţin de ordinul sutelor. Poate chiar al miilor. Sunt de culori diferite şi sunt înşirate peste tot. Încep de pe birou şi se revarsă pe podea şi pe scaun şi se întind de-a lungul unor rafturi de pe perete. Cred că a durat opt vieţi să adune laolaltă toată această tolbă de distracţie. Poate chiar o mie de ani.

Cât timp eu stau şi mă uit fascinat la piesele de

domino, Bonnie semnează în registru, apoi se lasă pe burtă pe covorul gros şi execută o serie de flotări. Flotări la care faci ca un salt când ajungi sus şi baţi din palme. Al naibii de impresionant, dacă mă întrebi pe mine.

În locul ăsta, timpul se târăşte ca melcul. Nimic nu pare să înceapă vreodată la timp când eşti în turneu şi te lupţi cu demonii din mintea ta. Să am timp să mă gândesc e ultimul lucru pe care mi-l doresc. Trebuie să fac ceva.

Fără să fiu invitat, mă îndrept spre recepţioner şi încep să-l ajut la proiectul lui. Şi-atunci se petrece un lucru tare ciudat: după câte se pare, sunt făcut pentru asta.

Parcă aş şti ce am de făcut dinainte chiar să pun mâna pe prima piesă de domino. De parcă aş fi făcut asta dintotdeauna. De parcă ar fi proiectul meu, tolba mea. De parcă aş crea ceva important, un lucru de proporţii. De parcă m-aş crea pe mine însumi.

- De când lucrezi la asta? îl întreb pe recepţioner.
- La ce anume? răspunde el, fără să-şi ia o clipă ochii de la grămada uriaşă de minunăţie la care lucrăm amândoi.

Fac un gest cu mâna spre piesele de domino.

- Şi cum o să arate la final?
- Care final?

Schimbul nostru de replici e întrerupt brusc de apariţia unei producătoare care-şi iţeşte capul de după uşa masivă şi înaltă din capătul holului şi-mi strigă numele.

- Da?
- Tu urmezi.

Când ajung în dreptul uşii, îmi scutură mâna aşa cum obişnuia unchiul meu să scuture săculeţul cu tutun înainte să se servească.

- *O carte dată naibii,* apropo.
- Aşa se zvoneşte.

Întorc capul şi arunc o ultimă privire spre imaginea pe care o las în urmă. Piesele acelea de domino. Am sentimentul că eu şi recepţionerul eram la câteva piese distanţă de a termina toată construcţia. Şi dacă as fi terminat-o, întregul univers s-ar fi desfăşurat în fata ochilor noştri. Toate întrebările noastre şi-ar fi aflat răspunsul. Poate chiar sar întoarce şi Puştiul!

Dar n-am timp. Interviul mă aşteaptă ca ultimul capitol al unei cărţi. Ca lupta decisivă dintr-un joc video. Nu te poţi ascunde la infinit.

Intru în sală. Uşa se închide în spatele meu. Am impresia că aud piesele de domino căzând.

Luminile strălucesc puternic, iar muzica de intro e enervantă. E un studio tipic cu trei camere de filmat, o scenă înălţată şi câţiva oameni în public. Cunoaşteţi genul: talk- show-ul de dimineaţă unde se dau bilete gratis la Rotary Club[41] şi The Farmers Guild[42] şi unde se înfiinţează toate persoanele în vârstă, care oricum nu au altceva mai bun de făcut la ora asta a dimineţii, ca să vadă pe ce invitat a reuşit să mai pună mâna postul lor local.

Astăzi, eu sunt invitatul ăla.

- Ne-am întors, spune tipa care-mi ia interviul.

E o femeie Albă, înaltă şi slabă, cu trăsături ascuţite şi un zâmbet care dezvăluie un şir de pătrate mici de porţelan. E drăguţă şi plină de viaţă în stilul talk-show-

urilor de dimineaţă, deci bănuiesc că e numai bună pentru jobul ăsta.

- Ne apropiem de finalul interviului nostru cu , autorul
cărţii *O carte dată naibii.*

Pentru ultima dată, arată cartea spre camerele de filmat, apoi se întoarce spre mine cu zâmbetul ei numai dinţi, f

- Vreau să vă mulţumesc încă o dată pentru că aţi acceptat invitaţia noastră la The Morning Soup.
- Mi-a făcut mare plăcere să fiu aici, îi răspund eu cu cea mai bună voce a mea final-de-interviu.
- Ah, suntem nespus de bucuroşi că avem ocazia să stăm de vorbă despre cartea dumneavoastră.

Îmi zâmbeşte. Îi zâmbesc şi eu. Publicul zâmbeşte.

- Aşadar, spuneţi-ne despre ce e cartea dumneavoastră.

Zâmbetul meu păleşte puţin. Ridic privirea spre ceas. Mai sunt doar câteva secunde până la ora zece. Stăm de vorbă de o oră. De ce vrea să-mi reiau ideea în ultimele zece secunde ale show-ului?

- Poftim? întreb zâmbind.
- Ei, haideţi. Nu fiţi timid. Vorbiţi-ne despre cartea dumneavoastră. La urma urmei, de asta vă aflaţi aici.

Îmi zâmbeşte, apoi zâmbeşte spre cameră.

- Vreţi să repet ce-am mai spus? Nu cred că ne ajunge timpul. Până la urmă, am vorbit o oră numai despre asta.

Îi zâmbesc, apoi zâmbesc spre cameră. Arunc din nou o privire rapidă spre ceasul de pe peretele din spatele studioului. Simt un gol în stomac. Ceasul arată ora nouă şi două minute. Dar e imposibil. Aşa că mă uit la

ceasul de la mână. Cumva, arată aceeaşi oră. Spune aceeaşi minciună. Dacă e să ne luăm după cele două, abia acum începe interviul.

- Vă asigur că tocmai am purtat această conversaţie. Ne-am petrecut ora care tocmai s-a încheiat stând de vorbă despre cartea mea.
- Aiurea, spune gazda, abia am început[43], cum spune şi o melodie celebră.

Râde scurt. Oamenii din public râd încordat, forţat. Încearcă să- şi dea seama ce se întâmplă cu autorul pe care-l au în faţă. Iar autorul pe care-l au în faţă încearcă să-şi dea seama ce se întâmplă cu viaţa pe care o are în fată, încep să transpir.

- Deci, spuneţi-ne...
- Am mai făcut asta o dată, o reped eu. Interviul e gata. Putem să n-o luăm de la capăt, vă rog? Nu vreau să mai vorbesc despre cartea mea acum.

Cravata parcă mă strânge de gât. Mă simt de parcă de traheea mea s-ar fi înamorat un luptător. Aşa că o desfac şi îmi şterg transpiraţia de pe gât. Mă uit din nou spre ceasul de pe perete. Au mai rămas doar cincizeci şi cinci de minute din interviu.

- Păi atunci...

Intervievatoarea e de treabă. Mai amabilă decât ar fi cazul.

- Nu înţeleg de ce trebuie să repet la nesfârşit povestea asta, spun eu cu respiraţia sacadată. Nu pricep nimic din tot procesul ăsta. Interviurile, hotelurile, lecturile. De ce nu pot să scriu pur şi simplu şi să mă fac nevăzut. Asta-i tot ce vreau să fac. De ce nu pot să dau doar un interviu şi cu asta, basta. De ce trebuie să retrăiesc ziua asta la nesfârşit?

- Pentru că oamenii vor să vă audă povestea. Pentru că sunteţi autor şi asta este ceea ce v-aţi dorit.

Mi-e greu să respir, dar se pare că sunt singurul care bagă de seamă. Privesc în jur, sperând să se întâmple ceva, să vină cineva, orice m-ar putea ajuta să trec cu bine de ora următoare, de următorul interviu pe care I-am dat deja de o sută de ori. Sunt prins în capcană de propriul roman şi nimeni nu mă lasă să evadez.

- Atunci să începem. Cartea dumneavoastră se bazează pe fapte reale.
- Nu, o corectez eu, e ficţiune. Scrie clar pe copertă. Scrie „un roman”. Asta înseamnă că e ficţiune. Am spus asta de nu ştiu câte ori şi toată lumea mă contrazice. Ti-am spus-o şi ţie, am spus-o tuturor, e ficţiune. E numai ficţiune. Nimic din ce scrie acolo nu e real. Nimic nu e real.

Se uită la mine şi râde.

- Da, vezi să nu! spune ea şi publicul izbucneşte în râs. Mai bine spuneţi-ne toată povestea. Spuneţi-ne cum a apărut cartea. Spuneţi-ne ce v-a inspirat. Momentele acţiunii. Cât de dureros a fost să scrieţi cartea. Vorbiţi-ne despre îndoiala de sine. Despre teroare. Despre nesiguranţă. Vrem să aflăm totul. Povestiţi-ne la fel cum aţi povestit de fiecare dată.

Abia dacă mai pot să respir. Îmi frec întruna gâtul pentru că trebuie să mă asigur că nu e nicio pereche de mâini înfăşurată în jurul lui, blocându-mi căile respiratorii. Mă uit din nou în jurul meu, căutând poate o cale de scăpare. Dar încăperea nu pare să fie dotată cu uşi. E doar o cutie, iar sunt captiv în ea, cu camerele de filmat, gazda show-ului şi publicul.

Publicul. Puţin mai devreme, aş fi băgat mâna-n foc

că sunt doar câţiva oameni în public. Cincisprezece sau maximum douăzeci. Acum sunt de două ori mai mulţi. Poate chiar de trei ori. Şi toţi acei ochi sunt îndreptaţi spre mine. Simt căldura pe care o degajă intensitatea privirii lor.

Şi atunci o văd. Stă în primul rând, îmbrăcată în halatul ei de spital. Urmărindu-mă cu privirea. Nu înţeleg cum de n-am văzut- o mai devreme.

- Aşadar, să ne întoarcem la originile acestei cărţi, spune gazda emisiunii.
- Nu vreau.
- Mi-e teamă că trebuie.
- Nu. Vreau să se termine odată cu toate astea.
- Nu o să se termine niciodată.

Mă uit din nou spre oamenii din public. Nu ştiu cum e posibil, dar îl văd pe Renny. O văd pe soţia lui Renny, Martha. Pe agentul TSA. Pe agenta mea. Pe editorul meu. Pe Sean. Pe toate tipele cu care am fost de-a lungul timpului şi pe care le chema Kelly. Pe fantoma lui Nic Cage. Echipa de încurajare din Iadul Birourilor-Cub. Pe recepţionera cu bileţele. Văd un puşti într-un costum elegant care seamănă mult cu mine. Îl văd pe tata. O văd pe femeia în halat de spital. Se uită cu toţii la mine.

Brusc, luminile din studio sunt orbitor de strălucitoare. Îmi pun mâna streaşină la ochi.

- Aşadar, continuă gazda emisiunii, spuneţi-ne cum v-aţi simţit când v-aţi văzut mama murind.
- Poftim?

Camera de filmat ia un prim-plan cu mine.

- A murit încet, nu-i aşa? întreabă ea, apoi ia un exemplar din o *carte dată naibii* şi începe să citească:

„A durat mult şi a fost dureros. O ultimă suflare care s-a întins de la un răsărit la altul.”

- Încetează!
- Dar sunt cuvintele dumneavoastră.
- Oare? Nu mi le amintesc.

Şi nu mint deloc. Nu-mi amintesc nimic din cartea mea. De când am scris-o, n-am mai reuşit să-mi amintesc nimic. Ca şi cum scriind-0, am smuls o bucată din mine. Şi odată smulsă, am renunţat la ea. Mi-am văzut de viaţă, poate un pic mai incomplet decât înainte, dar cel puţin mai capabil să ignor durerea de a mă simţi gol pe dinăuntru decât să suport durerea de a-mi aduce aminte.

- Nu vă amintiţi? întreabă ea.
- Nu.
- Ba sigur că vă amintiţi. Şi tocmai asta vă sperie. Aţi crezut că dacă scrieţi, o să vă ajute să nu vă mai amintiţi, să uitaţi cât de tare a durut. Dar acum trebuie să recompuneţi totul iar şi iar, bucată cu bucată. Şi toate acele mici recompuneri se adună şi ajung la un moment dat să vă oblige să retrăiţi totul. Pietricelele se transformă în munte. Se numeşte *O carte dată naibii.*
- Ştiu cum se cheamă! Eu am scris nenorocita aia de carte! Eu am scris-o! Eu v- am scris pe toţi! Aşa că nu crezi că ştiu cum se cheamă?

O pauză de stupoare.

- Pardon? spune gazda emisiunii. Cum adică m-aţi scris pe mine?
- Nu eşti reală, spun eu hohotind.

Nu ştiu când anume am început să plâng. Dar iată-mă plângând.

- Niciunul dintre voi nu e real. Sunteţi doar

personaje. Creaţii ale imaginaţiei.

Înghit.

- N-am dreptate?

Din nou, mă uit în jurul meu. De-acum, studioul e plin cu toţi oamenii pe care i-am cunoscut vreodată. Uitându-se la mine. Urmărindu-mă cum mă prăbuşesc. Dar în faţa tuturor e femeia în halat de spital... mama mea.

Îmi dau seama că toate interviurile mele despre carte au fost interviuri despre moartea ei. De asta nu mi le amintesc.

- Despre ce e cartea dumneavoastră?
- Despre moartea mamei mele.

Mă văd limpede în toate interviurile, spunându-mi povestea:

- Era weekendul de Ziua Mamei. Urma să plec într-o excursie şi ea m-a rugat s-o las să vină cu mine. Voia să fie o ieşire mamă- fiu.

Ceva ce să-i rămână amintire. Dar am refuzat-o. Mai să-i dea lacrimile, cred. Dar na contat. Am plecat fără ea. De Ziua Mamei, eram în maşină, în drum spre casă, când am primit telefonul. Era în grădină şi leşinase. Acum era la spital. Când am ajuns la spital. mi s-a spus că suferise un atac cerebral. Nu se ştia cât de grav fusese afectată, dar era mai bine să nu-mi fac speranţe prea mari. A stat în comă o săptămână întreagă. Când şi- a revenit, eram acolo – vina mă transformase într-un fiu responsabil, genul care nar fi plecat de lângă ea pentru nimic în lume. S-a uitat la mine cu ochi tulburi şi mi-a spus: „Acasă.” Doctorii au spus că asta se numeşte afazie. Mintea spune ceva. Gura spune cu totul altceva. Eşti prizonierul propriei

minţi. Cam ca atunci când eşti scriitor. În următoarele şase săptămâni, mă vedea şi mă striga „acasă”. Mereu acelaşi cuvânt, fără excepţie. Toate lucrurile erau „acasă”. Dacă-i era sete, cerea „acasă”. Dacă-i era foame, cerea „acasă”. Când o sărutam pe frunte şi-i spuneam noapte bună, ultimul lucru pe care mi-l spunea înainte să adoarmă era „acasă”. Apoi, a murit. Şi nu sunt sigur dacă a murit pentru că în sfârşit sa dus acasă sau pentru că n-am putut s-o scot din spital, n-am putut s-o iau efectiv deacolo şi s-o duc înapoi în locul acela glorios din amintirea ei în care şi-a crescut unicul fiu. N-am fost în stare. Am dezamăgit-o.

...bip...bip...bip...

- Şi apoi, într-o zi, am scris o carte despre cum a murit. Am devenit celebru. M-am folosit de iubirea ei şi am făcut bani pe seama ei, pentru că am vrut să mă eliberez
de ea, am vrut să mi-o scot din minte prin scris.

...bip...bip...bip...

M-am uitat spre public. Am văzut-o doar pe ea.

- N-a funcţionat, f

Bipăitul monitorului cardiac îmi răsună în urechi, împresurându-mă din toate direcţiile în acelaşi timp. Transpir şi abia dacă mai pot să respir. Nu ştiu când a început, dar simt că nam aer.

- Sunteţi OK? mă întreabă gazda emisiunii. Poate ar trebui să răspundem la o întrebare din public. Ce părere aveţi?

Gazda emisiunii zâmbeşte şi arată cu degetul spre public, acolo unde aşteaptă o femeie. Pielea ei are culoarea mahonului. Are părul prins într-o coadă de cal. Din talie porneşte o fustă înflorată, înnobilată cu o

bluză roşie. Seamănă atât de tare cu mama, că mi se taie respiraţia. Toate liniile vieţii mele se estompează şi se topesc una-ntr-alta.

- Tu de-acolo, spune gazda emisiunii. Te aşteptam.
- Pot să vin pe scenă? întreabă femeia.

Şi atunci o recunosc.

- Sigur că poţi, răspunde intervievatoarea, etalându-şi gura plină de dinţi strălucitor de albi. Ba chiar te rog să vii să stai în locul meu.
- Nu, protestez eu.

Dar femeia vine pe scenă. Cumva, e două lucruri într-unul, aşa cum o amintire e în acelaşi timp vie şi moartă. E mama mea moartă şi e mama Puştiului. E mama moartă a tuturor fiilor morţi, a tuturor fiicelor moarte. Inima mea refuză să creadă ce văd ochii, aşa că, distrusă de neîncredere, inima mea suferă.

- Băiatul meu este mort, spune mama Puştiului. A fost împuşcat şi ucis acum câteva săptămâni. Poate ai auzit vorbindu-se despre asta.

Vocea îi tremură în timp ce vorbeşte. Mâinile i se frâng în poală.

- Da.

Îmi vine să-i cuprind mâinile cu ale mele, să pun capăt vrajbei dintre ele, aceeaşi vrajbă pe care am văzut-o la propriile extremităţi. E lupta care se poartă între dorinţa de a accepta viaţa şi neputinţa de a o schimba.

- Am auzit ce-a păţit fiul tău, îi spun eu, încercând să-mi reglez respiraţia şi uitându-mă în ochii mamei mele, în timp ce privesc totodată în ochii unei străine. Am încercat să simt ceva pentru el când am auzit, dar oricât de adânc am căutat în mine, n-am găsit nimic.

Nu simţeam nimic în stomac, înţelegi? Cred că am încetat să mai simt ceva de când a murit mama. Nişte legături care, după aceea, s-au refăcut aiurea. Era dureros să simt, aşa că am ales să no mai fac.

Femeia care este şi nu este mama mea dă din cap cu blândeţe.

- Ştiu, spune ea în timp ce lacrimile încep să i se prelingă pe obraji. Dar e normal ca mamele să moară. Nu copiii lor. Iar copiii nu trebuie să renunţe atunci când le mor părinţii.

Ştiu că femeia asta nu e mama mea. Este un amestec de amintire şi imaginaţie mult exagerat, indiferent ce-i spun ochii inimii mele. Nu ştiu cum a ajuns aici. Nu ştiu de unde a venit sau ce vrea de la mine şi, mai ales, nu ştiu dacă e reală. Dar nu contează. Privirea ei, chipul ei brăzdat de lacrimi sunt singurul lucru pe care trebuie să-l văd şi să-l ştiu în clipa asta.

- Cu ce-a greşit băiatul meu? întreabă ea. Ce-a făcut să merite una ca asta?
- Din câte ştiu eu, viaţa nu prea pune preţ pe ce meritǎm noi.
- Dar Dumnezeu? Dumnezeu de ce a permis să se întâmple aşa ceva?
- Nu-mi pune astfel de întrebări. Sunt doar un scriitor. Avem deja destule complexe legate de Dumnezeu şi nu mă pot preface că ştiu toate necunoscutele Dumnezeului în care se întâmplă să creadă oamenii în momentul ăsta.

Mă uit spre oamenii din public, dar au dispărut cu toţii. Au rămas doar scaune goale. Teroarea vieţilor care dispar. Am rămas doar noi doi, îngropat! în suferinţa noastră în studioul gol.

- Nu ştiu ce-ar trebui să fac, spune mama.
- Nici eu.
- Aşa ceva n-ar trebui să se întâmple.

- Probabil că moartea n-ar trebui să se întâmple, dar e singurul lucru pe care ne putem baza cu adevărat. Moartea îşi face timp pentru fiecare dintre noi.

- Ce fel de răspuns e ăsta? Fiul meu e mort!

- Ştiu. Şi îmi pare rău. Chiar dacă nu te cunosc şi acum te văd prima dată, tot îmi pare rău. Ştiu că pare greu de crezut, dar moartea fiului tău mă ţine treaz noaptea. Mă face să nu mă simt în largul meu. Mă sufocă, pentru că ştiu că ar trebui să las baltă orice altceva ca să jelesc alături de tine, ca să îţi arăt că nu eşti singură, ca să te asigur că fiul tău a fost important şi că moartea lui a fost o tragedie care n-ar trebui să se mai repete în lumea în care trăim. Ştiu toate astea.

Vreau să-i mai spun ceva, dar nu îndrăznesc, fiindcă ştiu ce o să mă întrebe. Ştiu că o să mă facă să vorbesc în continuare şi cu cât o să vorbesc mai mult, cu atât o să simt mai mult. E la fel de inevitabil ca un nenorocit de marfar care ameninţă să te decapiteze. Mi-aş dori să dispară. Mi-aş dori să pot să schimb canalul, să închid fereastra, să deschid o pagină nouă şi s-o şterg din realitatea mea.

Mi-aş dori să pot deveni invizibil la fel ca Puştiul, dar nu pot. Aşa că stau şi aştept să văd ce mai urmează.

- Dacă tot ce spui tu e adevărat, atunci de ce nu faci ceva?

Întrebarea mă loveşte ca un pumn în gură.

- Ştii de ce, reuşesc eu să răspund, pe jumătate mormăind, încercând cu orice mijloc să nu spun nimic. Ştii cum e... devine totul prea copleşitor. Se adună şi se tot adună în fiecare nenorocită de zi şi niciunul dintre noi nu are cale de scăpare, aşa că rămânem pe loc, fără să lăsăm realitatea să-şi înfigă ghearele în noi. Se numeşte supravieţuire. E felul nostru de a rămâne întregi la minte. E felul nostru de a rămâne în viată. Şi n-ai cum să schimbi lucrurile.

Femeia care este şi nu este mama mea dă din cap. Femeia care este şi care nu este mama Puştiului îşi şterge obrajii de lacrimi.

- Îmi vreau băiatul înapoi.
- Ştiu.
- Bănuiesc că şi tu îţi vrei părinţii înapoi.
- Aşa e.
- Dar nu pot veni înapoi.

Ştiu. Nici fiul tău nu poate.

- Ştiu.
- Dar asta nu înseamnă că doare mai puţin. Şi dacă ştii că n-ai cum să schimbi lucrurile, tot doare. Rugăciunea serenităţii pe care o tot vehiculează oamenii... mereu am ştiut că e o mare porcărie.
- Nu aşa ar fi trebuit să se petreacă lucrurile. Ar fi trebuit să fim o familie. M-am săturat de toate astea. M-am săturat de ştiri. Mam săturat să mă trezesc obosită. M-am săturat să-mi fie frică pentru oamenii care arată ca el, pentru oamenii care arată ca tine. Toată lumea trage de mine şi am obosit.

I-a tremurat vocea, aşa cum îi tremura pe timpuri şi mamei mele.

- Zi de zi mereu aceleaşi lucruri, iar eu am obosit.

Lucrurile astea atârnă deasupra capului meu, la fel cum atârnă şi deasupra capului tău. Şi atârnă deasupra capetelor tuturor celor ca noi.

Mă aplec spre ea şi îi cuprind mâinile agitate într-ale mele. Pentru prima dată, se liniştesc. Cea mai veche amintire a mea e cu mâinile mamei mele. E o imagine confuză, ca o explozie de lumină în spatele inimii mele. În amintirea mea, mâinile ei sunt mari, suficient de mari cât să mă tină în braţe. Mâinile ei degajă căldură. Miros a pământ proaspăt săpat în grădina ei de legume.

Memoria şi moartea sunt ţări fără geografie. Nu ştiu cum, dar amândouă s-au instalat în mâinile femeii care este şi nu este mama mea. În timp ce-i ţin mâinile într-ale mele, liniştindu-le pentru prima oară în zeci de ani, simt şi altceva în afară de fricã.

- Băiatul tău pare a fi un puşti de treabă.
- Spui asta pentru că l-ai cunoscut?
- Doar în imaginaţia mea, spun eu, apoi continui: Pot să te întreb ceva?

Dă din cap că da.

- De ce eu? De ce m-ai ales pe mine ca să-ţi spui povestea?
- Pentru că tu eşti vocea. De data asta.
- De data asta?

Şi apoi nu mai spune nimic. Mult timp după aceea, poate ore, rămânem amândoi tăcuţi. Şi apoi, de parcă ar fi fost tot timpul acolo, ne trezim din nou înconjuraţi de oamenii din public. Sunt din nou pe scenă, privind lung la cameră. Oamenii sunt la fel de şocaţi şi înmărmuriţi cum au fost înainte să dispară mama mea şi mama Puştiului totodată.

Desigur, ea n-a fost de fapt acolo.

- E timpul să plec, îi spun cu voce gâtuită gazdei show-ului de dimineaţă.

De când cu medicamentele, Smoală trăia mereu ca într-o ceată. Lumea era mereu la mare depărtare. Uneori, stătea pe marginea patului şi îşi privea picioarele, încercând să înţeleagă cum de a ajuns podeaua aşa departe de ele. Picioarele îi atârnau de parcă nar fi fost ale lui. Îşi simţea tot corpul străin.

Nu râdea. Nu plângea. Nu se enerva – ceea ce oricum nu prea i se întâmpla înainte de medicamente, dar nu asta-i ideea. Când mergea dimineaţa cu autobuzul la şcoală şi Tyrone Williams venea la el şi se-apuca să-l întrebe de ce e aşa de negru – că doar scurtul moment de respiro de care avusese parte după ce murise tatăl lui nu putea să dureze o eternitate –, Smoală nu mai simţea nici groază, nici îngrijorare, şi nici ruşine. Stătea pur şi simplu în linişte şi aştepta ca Tyrone să termine de pus întrebarea din nou, şi din nou, şi din nou. Numai cuvintele „atât de negru” răzbăteau până la el, dar lăsa gândurile despre semnificaţia acelor cuvinte să vină şi să treacă.

Medicamentul ar fi trebuit să-l facă să nu mai vadă lucrurile pe care le vedea, dar nici vorbă de aşa ceva. Încă mai vedea siluete la apus. Încă mai vedea copaci negri răsărind de nicăieri şi înflorind peste tot. Încă îl mai vedea pe tatăl lui mort, care venea la el şi-i vorbea. Singura diferenţă e că acum abia dacă mai auzea ce-i spunea tatăl lui. Tatăl lui devenise un pic mai mult decât o imagine, o fotografie însufleţită care venea uneori, se aşeza lângă el şi încerca să-i vorbească despre viaţă şi lume şi, poate, încerca să-i spună că îl iubeşte chiar şi în moarte şi că tot ce-şi doreşte e ca băiatul să fie în siguranţă în lume.

Dar Smoală nu mai auzea cuvintele pe care i le spunea tatăl lui, şi nici nu mai simţea iubirea pe care încerca să i-o ofere bărbatul mort. Bărbatul fusese redus la stadiul de stafie, aşa cum numai în poveşti mai găseşti stafii. Era doar o fantomă, umbra bărbatului care fusese odinioară, şi care venea acum să-i bântuie pe cei rămaşi în urmă.

Psihiatra i-a spus lui Smoală că aşa era cel mai bine, l-a spus că, la un moment dat, şi stafiile se vor topi în neant.

- Tot ce trebuie să faci e să ai încredere în medicamente. Să ai încredere că o să-şi facă efectul.

Iar Smoală chiar a avut încredere în medicamente. A avut încredere în ele cât de mult a putut, dar nu mai simţea deloc iubirea mamei lui şi nu mai simţea deloc iubirea din inima lui. La fel ca tatăl lui mort, care era odată atât de real pentru el, iubirea rămăsese o simplă idee, nimic mai mult. Ştia că-şi iubeşte mama şi că ea îl iubeşte pe el, dar nu o mai simţea.

Când se trezea şi o auzea plângând singură în camera ei, ştia că vrea să-i pese.

Voia să fie trist pentru ea. Voia să se dea jos din pat, să se ducă să se aşeze lângă ea, s-o ia în braţe şi s-o lase să plângă cu faţa îngropată în el, iar el să se piardă în răcoarea corpului ei, aşa cum numai în iubirea mamei te poţi topi.

Dar în fiecare noapte mama lui plângea şi în fiecare noapte el rămânea întins în pat şi o asculta, căutând compasiune pentru durerea ei, căutând suferinţă pentru lacrimile ei, căutând suficientă iubire cât să se ducă la ea, dar negăsind nimic. Medicamentele îi luaseră totul.

Aşa că n-a mai luat medicamentele şi, curând, toate lucrurile care nu erau reale sau grăbit să se întoarcă la el, la un loc cu toate lucrurile care erau reale. Păreau să fie bucuroase să facă din nou parte din viaţa lui – lucrurile imposibile pe care doar el le vedea. Siluetele îl iubeau din nou, apusurile erau din nou pline de strălucire şi a auzit din nou vocea tatălui său atunci când bărbatul a apărut de nicăieri şi i-a spus: „Te iubesc, fiule.”

Atunci a descoperit Smoală scrisul. Era un mod de a încapsula iubirea pe care i-o purta tatăl lui, un mod de a-l ţine în viaţă, cu fiecare pagină scrisă, cu fiecare poveste scrisă. Era modul lui de asi vedea tatăl fără să se lase într-atât de absorbit de asta, încât săi dea de bănuit doctoriţei că nu mai ia f medicamentele.

Sunt în Aeroportul Internaţional Denver, sub razele palide ale soarelui la apus care pătrund prin pereţii de sticlă ai aeroportului şi, dacă tot mi-a rămas un card de credit pe care n-a apucat editorul să-l anuleze, mă pregătesc serios să mă autoflagelez cu o beţie zdravănă. Genul de băută pe care o meritătm cu toţii atunci când ni se năruie vieţile şi ni se împrăştie la picioare. Sunt într-un bar micuţ şi-mi fac de lucru cu borul pălăriei – încercând să salvez ce se mai poate din sănătatea mea mintală –, în timp ce mă uit la imaginea mea pe un ecran. Măcar de data asta, ştiu sigur că ce văd e aievea: pe mine, urlând, strigând către cameră: „Eu v-am scris!”

Textul din burtieră spune: „CĂDEREA NERVOASĂ A AUTORULUI PUNE CAPĂT UNEI CARIERE PROMIŢĂTOARE.”

Lumea se mişcă repede.

N-aţi zice că tot ce şi-a dorit cineva vreodată, lucrul pentru care a făcut atâtea sacrificii, s-ar putea năruii într-o clipită, şi asta doar din cauza unor imagini cu o amărâtă de cădere nervoasă în direct, la un post de televiziune local, imagini care au devenit virale. Serios, nu vi se pare că viaţa ar trebui să-ţi servească aşa ceva progresiv?

Am sentimentul că aeroportul a fost locuinţa mea în ultima perioadă. N-aş şti să spun de cât timp mă aflu aici. Câteva ore? Câţiva ani? Cine naiba mai ştie? Tot ce ştiu e că Illuminati au fost foarte inspiraţi când au conceput designul acestui loc. Pistele în formă de svastică, desenele murale înspăimântătoare cu săbii albastre şi imagini barbare însângerate, calul albastru

cu ochi ca laserul. E genul de loc care tulbură şi mai rău o minte deja agitată şi răspunde la întrebări pe care doar un creier distrus ar fi în stare să le pună. Poate aşa se explică de ce mă simt ca acasă în locul ăsta.

Aş putea să trăiesc aici dacă mi s-ar da ocazia. Şi de ce n-as face- o? Au mai fost oameni care au locuit în aeroporturi. Cum e tipul din Charles de Gaulle. Optsprezece ani de locuit în spaţiul dintre destinaţii, în lumea dintre lumi. A făcut asta pentru că nu avea o ţară a lui şi mă gândesc că oamenii ca mine cunosc foarte bine sentimentul. Oamenii îmi spun că am o ţară a mea, dar, la naiba, ţara mea ştie treaba asta? Lumea mea ştie? Şi, în condiţiile astea, se mai miră cineva că mi-am ieşit din fire?

Mă străduiesc din răsputeri să nu verific telefonul, dar, să fim sinceri, cine mai poate să trăiască fără să rămână conectat la acest micuţ distrugător de suflete dreptunghiular?

Ce caut de fiecare dată când îl scot compulsiv din buzunar, mai des decât un exhibiţionist care-şi pipăie organele genitale prin buzunar şi care suferă de tulburare obsesiv-compulsivă?

O caut pe ea, desigur. Alfa-Kelly. Cea care a scăpat. Îmi spun că am nevoie de ea. Un mesaj. Un apel. Orice. O iubesc. Cred...

Iubirea e un lucru greu de definit, chiar şi după ce o înghesui într-un colţ. Tot ce ştiu e că-i mai simplu s-o numeşti iubire. E mai simplu să-ţi dezlipeşti acest cuvânt de pe tălpile picioarelor – acolo unde a stat atâţia ani, călcat şi zdrobit sub călcâiele tale –, să ţi-l îndeşi în cap şi să te convingi singur că de asta ai

nevoie ca să fii bine.

Mă întreb dacă Kelly mai e încă acolo. Mă întreb dacă încă aşteaptă să mă întorc la ea, dacă încă mă crede când îi spun că îmi doresc o poveste de iubire. Am nevoie să fiu crezut când spun asta. Am nevoie ca toată lumea să mă creadă când spun asta, chiar de nu e adevărat.

Îmi place să cred că, dacă aş suna-o, ar şti ce să facă cu mine, mar repara. Dar dacă e şi ea tot o fantezie? Doar o altă persoană care nu e de fapt reală? Doar o fantasmă născocită de mintea unui alt Puşti Distrus, ajuns la bătrâneţe.

Îmi verific din nou telefonul. Şi de data asta, spre surprinderea mea, tocmai atunci primesc un apel. La numele apelantului e trecut „Alfa-Kelly”.

- Alo?
- Hei, spune ea, cu vocea parcă venită dintr-un vis. Mai trăieşti?
- Aşa se pare.

Sunt mai mult decât recunoscător că discuţia asta are loc pe calea undelor şi a semnalelor de fibră optică, şi nu faţă în faţă, în clipa asta, nu sunt sigur că m-aş descurca dacă am sta de vorbă în persoană.

- Ţi-am văzut interviul, spune ea.
- Da, răspund eu, învârtind bourbonul în pahar, cu privirea pierdută în marea arămie care mă invită să mă scufund în ea. A fost un show dat naibii, nu? Mă întreb ce procentaj o să stabilească tipii de la Nielsen care măsoară audienţa. Viral, ăsta-i termenul, corect? Oficial, sunt viral. Asta da realizare.
- De ce îţi tot faci singur chestia asta?
- Poftim?

- De ce tot fugi de toţi şi de toate până când nu mai ştii deloc cine eşti?
- Nu ştiu la ce te referi, scumpete.
- Nu-mi mai spune scumpete. Fii un om ca toţi oamenii. Fii real. Iau o gură zdravănă de bourbon. Dau paharul pe gât şi imediat vocea ei începe să pălească. Soarele care se revarsă prin geamurile în stil Illuminati şi concept francmason pare să piardă cinci nuanţe de auriu. Asta înseamnă că mă pregătesc să fug din nou. Şi de data asta, nu mă mai întorc. O ştiu şi eu, şi cred că o ştie şi ea.
- Nu mai ştiu ce înseamnă să fii real. Asta e marea mea problemă. N-ai fost deloc atentă? De ce nu faci ce-ai de făcut?
- Ce-am de făcut? întreabă ea şi-i aud frustrarea din voce – sună de parcă s-ar fi săturat să mă aştepte şi nu cred că poate so învinuiască cineva.
- Să mă repari, păpuşă.
- Ţi-am zis să nu-mi mai spui aşa.
- Trebuie să fiu adus pe calea cea dreaptă. Trebuie să fiu reparat şi ăsta e rolul tău în toată treaba asta. Tu reprezinţi factorul iubire, aşa a fost de la bun început. Le-am făcut promisiuni legate de noi doi unor oameni pe care nici măcar nu-i cunoşti. Oamenilor de pretutindeni. Aşa trebuie să fie. Aşa trebuie să se întâmple. Tu trebuie să mă înveţi ce să fac cu tot ce e stricat în mine, înţelegi? Să mă vindeci cu puterea iubirii.
- Să te vindec cu puterea iubirii? mă întreabă ea şi pare pe cale să izbucnească în râs.

Sau poate că vrea să plângă. E greu să faci diferenţa. Dar nu e deloc greu să-ţi dai seama când ai ratat şansa

să te schimbi. Oricât ai nega, e imposibil să ratezi momentul. Şi pentru că oricum nu avea şanse să meargă, să-i dăm bătaie să stricăm totul.

- De ce eşti aşa surprinsă? o întreb, înăsprindu-mi vocea. Rolul tău nu este doar una dintre marile tradiţii ale artei narative americane, ci ale artei narative occidentale per ansamblu. Femeia este oracolul cu ajutorul căruia bărbaţii ca mine află mântuirea şi găsesc calea cea dreaptă. Tu eşti oglinda în care mă văd aşa cum sunt în realitate şi care-mi permite să îndrept defectele care mi-au înveninat dintotdeauna viaţa.

- Futu-te!

Fiecare cuvânt e ca o nicovală care-mi zdrobeşte şira spinării.

După părerea mea, resentimentele ei sunt neîndreptăţite. Serios, cine nu se Sinchiseşte că e instrumentul care contribuie la vindecarea altcuiva? E ca tipul în tunică roşie care se sacrifică la începutul fiecărui film din seria *Star Trek* pentru ca telespectatorii să ştie că monstrul nu se joacă. De generaţii întregi, oamenii ca mine sunt personajele în tunică roşie ale artei narative.

- Trebuie doar să-ţi joci rolul, îi spun. Dacă stai şi analizezi, ai fost un personaj secundar fantastic în povestea mea. Dar problema e că am înţeles greşit rolul tău. Am fost convins că eşti trofeul imposibil de obţinut. Dar tu nu eşti Trofeul, tu eşti Vindecătoarea. Aşa că... ştii tu... dă-i bătaie şi fă ce trebuie să faci. Triază ce e bun în mine. Triază-mă şi expediază-mă acasă. Fă din mine un om mai bun aşa cum pretind toate felicitările Hallmark şi filmele Lifetime[44] că ar

trebui să faci.

Soarele aproape a apus de-acum. O materie cenuşie şi impenetrabilă s-a instalat şi a acoperit cerul senin din spatele geamurilor aeroportului. Şi ca să pună capac, aeroportul e gol- goluţ. Absolut toţi fraierii s-au făcut nevăzuţi. Am rămas doar eu, barul şi întunecimea de dincolo de geamuri.

Nu, a mai rămas ceva. A mai rămas un lucru: tăcerea. Puştiul a doi oameni care atârnă deasupra prăpastie! căscate între viaţa pe care ar fi putut s-o aibă şi viaţa la care i-a condamnat pe amândoi unul dintre ei.

Am trăit mereu în tăcerea aceea. Am găsit mereu alinare în ea. Oricât de crud ar fi, e mai uşor să taci decât să spui ceva. Vorbitul e foarte asemănător cu o schimbare, iar schimbarea nu a fost niciodată pe primul loc în preocupările mele.

Şi poate că acelaşi lucru e valabil şi pentru ea. Cine ştie? Nu am considerat-o niciodată o persoană reală, aşa că nici gând s-o cunosc. Tot ce-am vrut a fost să întâlnesc pe cineva.

Aşa că aş putea să spun ceva ca s-o păstrez în lumea mea sau aş putea să renunţ la ea, ca să văd dacă sunt în stare să- mi dau seama cu adevărat din ce e compusă lumea mea. Poate chiar aş ajunge so cunosc de-adevăratelea la un moment dat, dacă ar da dovadă de puţină bunăvoinţă cele trei doamne din Grecia care ne îndrumă pe toţi.

După ce întorc lucrurile pe toate feţele, nu-mi rămâne decât o soluţie. Închid telefonul. Renunţ la ea.

Imediat ce închei conversaţia, dispare şi neantul care se pogorâse mai devreme deasupra aeroportului. Soarele îşi deschide din nou corola în ceruri. Doar că...

nu mai arată la fel. Nu e la fel de cald şi nu ştiu dacă va mai fi vreodată. Unele decizii sunt irevocabile, chiar şi când vine vorba despre produsele imaginaţiei mele.

Oamenii repopulează aeroportul, umblând bezmetici prin viaţă. Până şi eu apar din nou la televizor, făcând aceeaşi criză nervoasă în faţa lumii întregi. Dovada irevocabilităţii.

Chiar atunci, telefonul meu scoate un bâzâit şi, ca la comandă, inima începe să-mi bată nebuneşte. Dacă e ea şi mă sună înapoi, nu ştiu ce mă fac. Din fericire, sau din nefericire, în funcţie de versiunea de viaţă pe care o preferaţi, nu e Kelly, e Sharon:

- Nu te ţin mult. Şi după faza de azi... ei bine... nu cred că noi doi mai putem lucra împre...

Îi închid telefonul. Nu mai am ce să aştept de la relaţia asta. Mergem mai departe.

Mai beau câteva pahare. Mai trece puţin timp.

- Îmi pare rău, spune Puştiul.

Mă întorc şi Puştiul stă pe scaunul de lângă mine. Ştiam că o să vină.

- Pentru ce?
- Pentru ce-a păţit mama ta.
- N-ar trebui să-ţi ceri iertare pentru lucruri pe care nu le-ai făcut. Şi dacă nu cumva i-ai spart tu vasul de sânge din creier şi mai făcut să scriu o carte despre asta, atunci nu e vina ta.

Puştiul se gândeşte o clipă la ce i-am spus.

- Doar pentru că n-am făcut-o eu nu înseamnă că nu poate să- mi pară rău.
- Să-ţi pară rău înseamnă să-ţi fie milă. Iar eu n-am nevoie de milă.
- Eu cred că ai nevoie.

Puştiul se uită lung la mine, de parcă ar aştepta ceva. E ca un soi de comandă blândă. Stă acolo cu părerea lui de rău suspendată în spaţiul dintre noi, ca o promisiune că poate există cineva în lumea asta căruia îi pasă de mine şi de toate lucrurile care mi s-au întâmplat. Ştiu că e doar un produs al imaginaţiei mele, dar poate că aşa ştie cel mai bine mintea să aibă grijă de ea.

- Nu sunt imaginar, spune Puştiul.
- N-am chef să mă cert cu tine pe tema asta, Puştiule. Sunt prea obosit. Am pierdut prea multe. Vreau doar să stau aici şi să beau fără să mă simt prost din cauza asta. Şi tu cam asta faci mereu, Puştiule. Mă faci să mă simt prost în privinţa lucrurilor. Mă faci să mă simt prost în privinţa lumii.

Puştiul îşi ia în sfârşit privirea de la mine şi mă urăsc pentru asta. Mă urăsc pentru că nu am suficient spaţiu în minte pentru el şi pentru toţi ceilalţi puşti ca el. Mă urăsc pentru că trec repede peste ştirile cu puşti morţi, şi mame moarte, şi taţi morţi. Mă urăsc pentru că ignor tot ce are legătură cu oameni care suferă, şi pentru că-mi petrec tot timpul fugind. Dar ce pot să fac? Nu ştiu să trăiesc altfel.

- O s-o faci? mă întreabă Puştiul.

Pentru prima dată după mult timp, în voce i se strecoară o urmă de asprime.

- Ce să fac? îi spun, prefăcându-mă că nu ştiu ce vrea.

Deşi adevărul gol-goluţ e că am ştiut ce vrea copilul ăsta din prima clipă în care l-am văzut. A fost mereu acolo, oricât de tare am încercat să neg.

- Vreau să le spui oamenilor despre mine.

- Vrei să-ţi spun povestea, spun eu hohotind scurt.
- Mda, spune Puştiul. Asta vrea toată lumea.
- Dar tu nu eşti toată lumea. Tu eşti un puşti Negru ucis de-un poliţist care a devenit un produs al imaginaţiei mele.
- Nu, spune Puştiul. Sunt persoana de lângă tine. Şi vreau doar să le spui oamenilor despre mine. Vreau să nu mă mai ignori. Aşa cum ţi-am spus prima dată: nu vreau decât să mă vezi.
- Te văd, Puştiule. Acum pleacă. Lasă-mă-n pace.
- Nu, vreau să mă *vezi.* Să mă cunoşti, să nu mă alungi. Să-mi spui povestea.
- Nu ştiu cum să-ţi spun povestea. E prea mare. E prea mult. Ce ţi s-a întâmplat ţie – ce li s-a întâmplat oamenilor ca tine – are prea multe implicaţii şi nu ai cum să surprinzi toate ramificaţiile. Povestea e prea mare ca să poată fi spusă. Doare prea tare. N-ai văzut ce mi-ai făcut? N-ai făcut deja destul? Nu pot să dorm. Nu pot nici măcar să-mi jelesc propria durere din cauză că-mi fac griji pentru durerea ta. În faţa durerii, oamenii devin egoişti. Puterile ne sunt limitate când vine vorba despre durere, aşa că nu pot s-o mai iau şi pe-a ta. Nu pot să-ţi car eu durerea, Puştiule.
- Nu-ţi cer să mi-o cari, spune Puştiul. Nu vreau decât s-o vezi. S-o vezi aşa cum este în realitate. Să n-o mai ignori şi să te uiţi la ea. Să nu te mai prefaci că nu există. Să nu te mai eschivezi glumind. Să nu-ţi mai fereşti privirea. Să n-o mai eviţi. Să mă vezi!
- OK, îi spun. OK.

E noapte şi undeva, un băiat Negru merge singur pe o stradă. Poate că se află pe un drum de tară. Poate sub luminile orbitoare ale unui oraş agitat. Poate într-un

orăşel suburban, unde puţini oameni mai arată ca el şi unde s-a simţit dintotdeauna diferit.

Motivul pentru care merge pe acea stradă e simplu: aşa vrea el. Poate că a fost tachinat în ziua aia la scoală din cauză că are pielea prea neagră. Poate că mersul pe jos îl ajută să alunge gândurile negre atunci când teama care l-a însoţit de-a lungul vieţii devine prea mare şi umbreşte tot ceea ce vede şi simte. Poate că doar în orele târzii ale nopţii poate şi el în sfârşit să fie liber. Poate că nu se simte în largul lui în aglomeraţii pentru că oamenii se iau mereu de el sau pentru că pur şi simplu nu e ca toţi ceilalţi şi se simte străin şi numai singurătatea îi poate alunga acele sentimente.

Sau poate că tatăl lui a fost ucis în faţa casei lor în urmă cu mulţi ani, iar el nu-şi mai aminteşte episodul, fiindcă e mai uşor să nu- ti aminteşti decât să trăieşti cu acea amintire zi de zi şi din cauza asta, el a creat o lume în care tatăl lui încă trăieşte. A creat o lume în care nu are tată. A creat o lume în care tatăl lui pur şi simplu sa mutat în altă parte. A creat o lume în care tatăl lui este pur şi simplu la închisoare. A creat o lume în care tatăl lui a plecat să colinde lumea, în căutare de aventuri. Tatăl lui urmăreşte dragoni şi nu se lasă ademenit de sirene. Tatăl lui escaladează munţi înalţi, sfidând moartea iar şi iar. Tatăl lui trăieşte pe o plajă în Caraibe, stă cu burta la soare şi doarme până la amiază. Tatăl lui e în Wakanda, înconjurat de oameni care arată ca el şi ca fiul pe care l-a lăsat în urmă şi, într-o bună zi, tatăl acela o să se întoarcă după el. Într-o bună zi, tatăl lui o să vină şi-o să-l ia acasă, într-o bună zi, tatăl lui o să se întoarcă şi toată durerea o să dispară. Într-o bună zi, tatăl lui o să vină şi-o să-l ia cu

el într-un loc în care nu există frică, într-un loc unde nu se va mai simţi ca un străin, într- un loc în care pielea lui nu e un blestem sau o boală... un loc în care nimeni nu-l strigă „Smoală”.

A creat o lume în care, într-o bună zi, tatăl lui o să vină şi o să-l ia cu el într-un loc în care el are nume.

A creat o lume în care tatăl lui a murit de cancer. Băiatul a creat toate acele lumi pentru că nu-i aduc atâta suferinţă cât îi aduce lumea în care tatăl lui a fost împuşcat şi omorât sub ochii lui de braţul lung al unui sistem pe care nu are nicio şansă să-l învingă.

Aşadar, băiatul ăsta, care trăieşte în toate acele lumi imaginare doar pentru că lumea reală e prea greu de suportat, iese să se plimbe într-o seară. Într-unul dintre posibilele scenarii, băiatul ajunge scriitor, merge în turnee, bea şi visează. Într-altul, băiatul moare şi totuşi, cumva, găseşte o cale de a-şi prelungi existenţa. Într-altul, băiatul ajunge scriitor şi se ascunde atât de bine în spatele personajelor sale, încât poveştile pe care le spune despre el se pierd în povestea pe care se teme s-o spună despre el însuşi, aşa că presară fărâmături de adevăr printre minciuni, până ce nici măcar el nu mai reuşeşte să le deosebească.

Copilul ăsta merge pe un drum de ţară, sub cerul înţesat de stele. Merge cu privirea îndreptată spre cer, aşa cum ar trebui să facă toţi copiii, visând la cum e să trăieşti pe stele şi la ce poveşti s-ar putea naşte acolo, îşi imaginează nave spaţiale şi extratereştri, lumi fantastice nepopulate de tarele acestei lumi. Îşi imaginează mai întâi că străbate spaţiul de unul singur, fără niciun alt tovarăş de drum în afară de zumzetul aparatelor de bord dintr-o mică navă spaţială. Apoi, îşi

imaginează că toată omenirea îl însoţeşte în călătorie. Milioane de oameni înghesuiţi laolaltă sub o fereastră uriaşă din navă, privind la unison spre un nor interstelar aspirat într-o stea. Urmele învârtejite ale particulelor strălucitoare sunt trase în jos de gravitaţia unei stele sclipitoare şi toţi cei aflaţi pe navă privesc fermecaţi. Iar în această lume, pe această navă. Smoală stă deasupra tuturor, supraveghindu-i şi urmărind spectacolul stelei în acelaşi timp, şi simte că e parte din mulţime. Nu simte frică. Nu simte ruşine. Nu se simte ca un paria. Se simte una cu omenirea, călătorind cu toţii prin această viaţă, chiar dacă el stă separat de mulţimea de oameni, urmărindu-i cu privirea şi sperând că vor ajunge cu toţii să-l iubească şi să ţină la el, la fel cum îi iubeşte şi tine el la ei, instinctiv, ca orice copil.

Băiatului îi trec prin minte toate aceste viziuni şi visuri în timp ce merge singur şi priveşte în sus, la stele. E îmbrăcat cu o pereche de blugi vechi şi uzaţi şi un hanorac, fiindcă toamna abia ce şi-a petrecut un braţ peste lume, iar băiatului îi place mult îmbrăţişarea ei timpurie.

În jurul lui, în timp ce merge, se aude cântarea lumii – bufniţe de noapte şi greieri, un păun şi, undeva departe, zgomotul înfundat al traficului, semn că oamenii îşi văd de drumul lor prin lume. Băiatul îşi imaginează că sunetul traficului este clipocitul unui ocean necuprins, care se întinde mult peste cât poate el să cuprindă cu privirea. Oceanul licăreşte sub lumina palidă a stelelor, reflectând universul pe suprafaţa lui sticloasă. Oceanul se întinde până departe, ajungând în fiecare colţişor din lumea asta şi, o clipă. Smoală se vede navigând pe acel ocean.

Să călătorească, numai la asta visează băiatul. Şi de ce n-ar face- o? Undeva acolo, trebuie să existe un loc mai bun. Undeva acolo, există un loc în care nu-i e frică. Undeva acolo, există un loc în care e acceptat şi iubit, iar tatăl lui nu e mort. Trebuie doar să găsească acel loc. Trebuie doar să străbată pământul în lung şi-n lat suficient de mult şi locul acela o să apară. Va găsi toate lucrurile pe care şi le doreşte, trebuie doar să meargă suficient de departe.

Trebuie doar să meargă suficient de mult. Trebuie doar să se urce într-o maşină sau la bordul unui avion, să se piardă la orizont, şi va găsi locul în care nu mai există frică. Locul în care mama lui e fericită.

Fără oprire, îşi imaginează fericirea. Şi pentru că e atât de prins în mrejele imaginaţiei, nu-l zăreşte pe bărbatul din capătul străzii. Pentru că e pierdut într-o lume imaginară, nu zăreşte luminile albastre care sclipesc intermitent. Pentru că pluteşte pe aripile imaginaţiei, e convins că totul va fi în regulă.

- Mâinile sus!

Cuvintele ţâşnesc ca artificiile, la fel şi mâinile lui. Nici nu mai ştie când a învăţat să facă asta.

„Mâinile sus!” îi spunea tatăl lui pe vremea când era aşa de mic, că nici nu ştia să se îmbrace singur. Era un joc al lor. „Mâinile sus!” îi spunea tatăl lui. Şi Smoală – pe care lumea nu-l poreclise încă Smoală – ridica mâinile şi zâmbea, în timp ce tatăl lui îi trăgea bluza peste cap. „Bravo!” îi spunea tatăl lui.

- Mâinile sus!

Cuvintele se ridică în aer ca rachetele. Luminile girofarurilor străpung întunericul nopţii, orbindu-l pe băiat. Până să-şi dea seama ce se întâmplă. Smoală se

uită în sus ca să-şi vadă mâinile. Corpul ştie mai bine decât mintea ce-are de făcut ca să-l tină în siguranţă. Poate că, pe-atunci, tatăl lui făcea mai mult decât să-l înveţe să se îmbrace. Poate că îl pregătea.

- Ce-am făcut? întreabă Smoală.

Din nou, corpul încearcă să-l ţină în siguranţă. Corpul îi spune: *Nu spune nimic. Dacă taci, eşti în siguranţă. Fă ce ţi se spune.* Dar chiar în timp ce corpul îi vorbeşte, mintea îi spune: *N-am fost niciodată în siguranţă dacă am tăcut. Aşadar, ce facem?*

- Ce treabă ai prin zona asta? îi strigă silueta din capătul străzii.
- N-Niciuna, răspunde Smoală, cu inima pulsându-i în urechi. Doar mă plimb.
- Încotro?
- Nicăieri. Doar... doar mă plimb. Nu mă duc nicăieri. Doar mă plimb, nimic mai mult.
- Arată-mi un act de identitate.
- N-am la mine.

Smoală simte cum frica îl îmboldeşte s-o rupă la fugă. Îi spune să fugă şi îi spune să se ascundă. Îi spune să se aşeze în genunchi şi să implore să nu fie ucis cum a fost ucis tatăl lui. Îi spune să implore să nu i se lipească un pistol în spate cum a păţit unchiul lui. Îl imploră să nu fie împuşcat ca atâţia alţi băieţi şi bărbaţi care arătau ca el şi de care nu s-a mai ales nimic în viată, au devenit simple hashtaguri şi nume imprimate pe tricouri, în loc să continue pe drumurile pe care apucaseră în viaţă. Tot ce-şi dorea Smoală în clipa aceea era să dispară. Să dispară complet şi definitiv. Dacă ar fi dispărut, ar fi scăpat de tot şi de toate. Dacă ar fi dispărut, ar fi rupt ciclul violenţei. Dacă ar fi

dispărut, nu şi-ar mai fi urât pielea când se privea în oglindă. Dacă ar fi dispărut, nu i-ar mai fi urât pe toţi cei care aveau pielea ca a lui. Dacă ar fi dispărut, ar fi scăpat de tot şi de toate şi ştia că ăsta era motivul pentru care îl învăţase mama lui cum să devină invizibil. Ăsta era motivul pentru care părinţii lui încercaseră din răsputeri să-l înveţe cum să dispară. Dacă ar putea să dispară, ar putea să scape de frică. Dacă ar putea să dispară, nu şi-ar mai face griji pentru bătăuşi. Nu şi-ar mai face griji pentru poliţişti. Nu şi-ar mai face griji pentru legile menite să-i condamne culoarea pielii. Nu şi-ar mai face griji pentru istoria sclaviei care-l adusese în punctul în care se afla în clipa de faţă. Nu şi-ar mai face griji pentru că e furios şi speriat, niciodată sigur care dintre cele două era de preferat, căci deşi ambele dureroase, fiecare în felul ei, păreau a fi singurele trăiri care-i mai rămăseseră. Nu şi- ar mai face griji că nu ştie ce să simtă când se uită la filmări cu oameni care arată ca el şi care sunt stropiţi cu furtunul de pompieri. Nu şi-ar mai face griji când vede imaginile vechi, blurate, cu un bărbat care stă pe treptele unei şcoli şi strigă: „Segregare acum! Segregare pe vecie!” Nu şi-ar mai face griji când vede bărbaţi cu torţe mărşăluind în Virginia. Nu şi- ar mai face griji când e găsit un băiat de vârsta lui din Carolina de Sud atârnând în ştreang de creanga unui copac. Nu şi-ar mai face griji că se uită la filme şi show-uri TV în care, invariabil, oamenii care arată ca el mor sau, dacă nu mor, sunt buni doar să danseze şi să vorbească despre viaţa în închisoare şi taţi absenţi. Nu şi-ar face griji pentru o lume în care acelea erau singurele compartimente în care i se permitea să

trăiască. Nu şi-ar face griji pentru toţi puştii care nu erau de părere că e suficient de Negru. Nu şi-ar face griji pentru că-i plac hip-hopul şi Dungeons & Dragons. Nu şi-ar face griji că are pielea prea închisă sau prea deschisă la culoare. Nu şi-ar face griji că părul lui nu are textura potrivită. Nu şi-ar face griji că are buzele prea mari. Nu şi- ar face griji pentru toate lucrurile de care sau temut părinţii lui.

Nu. Putea să scape de toate acele lucruri. Ăsta era motivul pentru care îl învăţaseră părinţii lui să fie invizibil. Ăsta era motivul pentru darul pe care i-l făcuseră.

Smoală a închis ochii.

- Ce faci? a strigat vocea din întuneric.

Smoală nu i-a răspuns. S-a concentrat să se facă nevăzut. A tras aer adânc în piept şi s-a concentrat să treacă dincolo, în celălalt loc, acolo unde era în siguranţă şi nevăzut.

- Răspunde! a strigat poliţistul.

Smoală a auzit ceea ce părea a fi sunetul unui pistol scos din toc.

Mai auzise sunetul acela de nenumărate ori în filme şi la televizor. Sunet de metal care se freacă de piele. Un fior de teamă i-a străbătut corpul, scoţându-l din starea de concentrare. A deschis ochii şi, aşa cum bănuia, a văzut ţeava unui pistol îndreptată spre el. Poliţistul care ţinea pistolul a făcut un pas înainte şi, în sfârşit. Smoală i-a văzut fata. Avea trăsături tinereşti, obrazul pătrăţos şi părul subţire şi castaniu. Deşi încordat, Smoală şi l-a imaginat a fi un om bun. Dacă avea familie, era genul de tată care făcea figuri de umbre pe pereţi, cu mâinile, târziu în noapte. Era

genul de tată aspru la exterior şi blând la interior. Era genul de tată care-ţi ţinea morală când făceai o boacănă, pentru ca imediat apoi să pună la cale o farsă pe care să i-o faceţi amândoi mamei. Nu era genul de persoană care să împuşte un băiat.

Smoală a închis din nou ochii. Auzea muzica ce însoţea trecerea în tărâmul nevăzut. Simţea căldura acelui loc. Libertatea. Siguranţa.

- Mâinile sus!

Mai întâi a fost ordinul, apoi au urmat împuşcăturile. Smoală nu a simţit nimic înainte ca întunericul să-l împresoare. Nicio durere, nicio teamă. A auzit doar vocile părinţilor, fiecare strigându-l pe nume, amândoi ţipând, tânguindu-se şi jelind pentru el, încercând să-i salveze viaţa, exact aşa cum încercaseră să facă din ziua în care s-a născut. La final, aşa cum ni se întâmplă tuturor, n-a putut fi salvat de lume.

Aceasta ar fi trebuit să fie o poveste de iubire. Genul de poveste care a început pe un ton serios, a adăugat câteva tuşe vesele şi lea combinat pe ambele de la un capăt la altul. Formatul clasic: un băiat întâlneşte o fată, băiatul pierde fata, băiatul recucereşte fata. Dar iată-ne ajunşi aici. S-a dus totul de râpă şi nu ştiu ce să fac.

- Omule... şi ce dacă?

Nu înţelegi, Puştiule. Chestia asta e mai importantă decât toate celelalte. Nu are legătură cu faptul că nu mi-am găsit iubirea. Nu are legătură cu faptul că nu mi-am scris romanul la timp. Nu are legătură nici măcar cu felul în care a murit mama.

Ştiu de ce te-a învăţat mama ta să fii invizibil. A vrut să te ferească de lume. E greu să fim... cum suntem. Ceilalţi ne omoară sau ne bagă la închisoare. Doar asta vedem. E tot ce ştim. Povestea noastră este doar despre durere şi pierdere, sclavie şi opresiune. Iar asta ne defineşte. Ni se impregnează în piele. Ne curge prin vene. Tot ce ne dorim e să fim definiţi de altceva decât durerea în care ne-am născut. Tot ce ne dorim este să fim recunoscuţi şi pentru altceva. Ne dorim istoria măreaţă pe care o vedem în alţii. Şi tot ce primim este povestea suferinţei şi a nevoii de a o depăşi.

Mama ta a vrut să te ferească. Să te ferească de gloanţe. Să te ferească de poliţişti. Să te ferească de oglinzi în care te uiţi şi vezi doar urâţenie. A vrut să te ferească de pielea neagră pe care ar trebui să o adori şi de care ar trebui să fii mândru, dar pe care îţi vei petrece toată viaţa încercând să n-o urăşti. O vei urî la tine şi la toţi cei care arată ca tine. O să te uiţi la alţi

oameni Negri şi o să-i urăşti în secret pentru că nu au desluşit enigma dispreţului de sine care ţi-a fost indus. Te va însoţi peste tot în viată. O să fii furios şi n-o să ştii de ce. Iar furia n-o să dispară niciodată, nu de tot. O să rămână suspendată undeva în spatele minţii tale. O să rămână suspendată undeva în spatele lumii tale, bântuindu-te, influenţându-ţi toate hotărârile. Iar când o să oboseşti să fii furios, furia tot n-o să dispară. O să iei furia aia şi o s-o îndrepţi împotriva ta, iar asta o să se numească depresie. Şi la fel ca furia, depresia o să pună stăpânire pe viaţa ta. O să vieţuiască alături de tine. O să te uiţi în oglindă şi o să urăşti ce vezi. O să-i spui persoanei din oglindă – acea persoană cu pielea atât de închisă la culoare – că e distrusă. O să-i spui acelei persoane că merită mai puţin de la viaţă. O să-i spui acelei persoane că toate lucrurile bune din viată le sunt menite altora.

După care, foarte rar, o să încerci să te eliberezi de toate acele trăiri. Pendulul se va balansa în direcţia opusă. Poate că o să încerci să vezi cum e să fii optimist. O să spui că rasa nu contează. O să spui că toţi oamenii sunt egali şi o să încerci să trăieşti după acel dicton. Poate chiar o să spui că nu faci distincţia între rase. O să te prefaci că nu eşti la fel de Negru ca alţi oameni Negri. O să te uiţi la oamenii Negri care nu se comportă ca tine şi o să-i judeci pentru cum sunt. O să te scindezi. O să faci mişto de cum vorbesc, de cum se îmbracă. În realitate însă, o să faci mişto doar pe seama ta.

Cu toate astea, o vreme, o să te simţi bine. După care, când vei fi fost optimist de suficientă vreme, o să deschizi televizorul şi o să vezi la ştiri cum a fost

împuşcat şi ucis cineva care arată ca tine. Şi poate că o să mai rămâi o vreme optimist. Poate chiar o să fii în stare să-ţi spui: „A fost doar un caz izolat. Un accident aiurea. Asta nu înseamnă că aşa e lumea în care trăim.

După care-şi partea asta n-o să dureze mult –, o să mai vezi un caz. O să mai vezi o persoană care arată ca tine şi care a fost împuşcată. Şi apoi încă una. Şi încă una. Şi încă una. Şi poate că no să te mai uiţi la ştiri. O să te refugiezi în cărţi sau filme. Dar apoi n-o să mai vezi pe nimeni care arată ca tine. Sau dacă arată ca tine, nu se comportă ca tine. Se comportă ca nişte stereotipuri. Se comportă ca acei oameni Negri pe care i- ai considerat mereu inferiori, acei oameni care folosesc un limbaj diferit de-al tău. Acei oameni care se îmbracă altfel decât tine.

După care, în cele din urmă, o să înţelegi în sfârşit că eşti ca toţi ceilalţi. O să înţelegi în sfârşit că eşti o parte din lume. Că ei sunt tu. Şi asta o să-ti frângă inima şi o să te facă să fii mândru în acelaşi timp. Iar furia şi depresia îşi vor relua ciclul iar şi iar şi singura cale de a te elibera e să te prefaci că nu vezi cât de distrusă e lumea. Şi aşa o să faci în fiecare zi a vieţii tale. După care, într-o bună zi, o să ai copii şi o să-ţi doreşti cu disperare să-i protejezi de toate astea.

Asta şi-a dorit şi mama ta. Şi-a dorit să te protejeze. Şi-a dorit un fiu pe care să-l poată feri de toate astea. Şi-a dorit un copil care să poată trăi mai presus de toate astea. Şi-a dorit un copil care să se elibereze de toate astea. Un copil care să nu poată fi niciodată împuşcat. Un copil care să nu fie obligat să trăiască în frică. Un copil pentru care să nu fie nevoită să se teamă, fiindcă acel copil poate, în orice clipă, să se facă

nevăzut. Poate să se ascundă de arme. De poliţişti. De judecători. De oglindă. Asta e tot ce şi-a dorit pentru tine.

Şi dorinţa ei a devenit realitate. Ti-a dat acest dar. Te-a făcut capabil să trăieşti liber... dar n-a funcţionat la nesfârşit. Ăsta e mersul lucrurilor. Tot ai murit. Tot ai fost împuşcat, pentru că adevărul e că nu putem să scăpăm niciodată de lumea în care trăim. Niciunul dintre noi nu poate.

Şi nu ştiu ce să fac. Nu ştiu ce să fac cu ce ţi s-a întâmplat ţie, cu ce li s-a întâmplat tuturor celorlalţi puşti ca tine, cu ce mi s-a întâmplat mie. Tuturor puştilor ca tine care au fost împuşcaţi şi poate au supravieţuit şi au devenit oameni ca mine: Negri şi distruşi şi încercând să-şi amintească adevărul – că, de fapt, sunt frumoşi. Încercând şi răsîncercând, în fiecare zi a vieţii lor. Prin muzică, prin dans, prin pantaloni cu turul lăsat şi prin ritmuri de bass. Dar avem toţi sufletele frânte şi nu sunt sigur că le mai putem repara vreodată. Eu ştiu că n-o s-o fac. Nu ştiu dacă o să mai fiu vreodată cu adevărat bine.

Dumnezeu ştie că încercăm cu toţii. Dar poate că tu o să reuşeşti să fii un pic mai bine decât am fost eu.

- Pot să te întreb ceva?

După toate prin câte am trecut, Puştiule? Poţi să mă întrebi orice.

- Sunt real?

Eşti pe cât de real sunt şi eu. Smoală.

- N-am apucat să-ţi spun cum mă cheamă.

Ştiu. Nici eu. Dar aşa mi se spunea mie când eram puşti. Aşa că şi ţie ţi se spune la fel.

- Tatăl tău a fost şi el împuşcat ca tatăl meu?

Ce mă întrebi tu de fapt şi de drept e dacă noi doi suntem una şi aceeaşi persoană. Şi nu sunt convins că are vreo importanţă. Nu. Ce contează e ce facem la modul general. Ce contează e ce simţim în privinţa asta, ce simţim în privinţa noastră. Ce contează e că, dacă nu ar fi fost tatăl meu cel împuşcat şi ucis, sigur ar fi fost tatăl altcuiva. Ce contează e că, dacă n-am fi fost noi cei ucişi şi împuşcaţi, sigur ar fi fost un alt puşti.

Şi mereu e cineva împuşcat şi ucis în lumea în care trăim. Asta- i şmecheria.

Ştiu că ţi-am spus că oamenii nu sunt reali, dar la un moment dat, nu mai ai cum să trăieşti aşa. La un moment dat, trebuie să fii văzut. Tu mi-ai spus asta. Tu mi-ai cerut asta. La un moment dat, trebuie să ne uităm la ştiri, să vedem oameni şi să-i primim în casele noastre. Trebuie să fim în stare să convieţuim cu ei. Trebuie să fim în stare să stăm de vorbă cu ei, la fel cum am face-o dacă sar afla chiar în fata noastră.

- La fel sunt şi eu?

Bănuiesc. Şi la fel sunt şi eu. Nu sunt real pentru nimeni. Sunt doar o persoană pe care o văd pe coperta prăfuită a unei cărţi. Sau poate îmi văd chipul pe site, dar e puţin probabil. Sharon îmi spunea mereu cât de puţini oameni accesează site-urile autorilor. Cel mai probabil, sunt la fel de nereal ca tine. Şi totuşi, dacă mă întrebi pe mine, aş zice că am fost complet şi absolut real. Aş spune că povestea pe care ţi-am spus-o despre viaţa mea a fost reală. Aş spune că lucrurile s-au petrecut exact aşa cum le-am descris, la fel cum tu ai spune că lucrurile care ţi s-au întâmplat sau petrecut exact aşa cum le-ai descris.

Din punctul ăsta de vedere, Puştiule, eu şi cu tine suntem una şi aceeaşi persoană. Sau poate chiar dintr-un punct de vedere mai amplu. Mai ştii cum ţi-am spus că povestea mea va fi o poveste de iubire?

- Da.

Poate că încă e o poveste de iubire, doar că nu la modul la care m-am aşteptat. Poate că povestea mea de iubire e mai reflexivă, înţelegi? Ca şi cum Narcis şi-ar petrece toată viaţa urându-se, apoi, într-o bună zi, şi-ar vedea propria frumuseţe, propria valoare.

- Ha, ha! Frate, asta-i de toată jena.

Râzi cât vrei, dar cred că să înveţi să te iubeşti într-o ţară în care ţi se spune că eşti o plagă pentru economie, că nu eşti decât un prizonier în devenire, că viaţa îţi poate fi revocată în orice moment şi că nu poţi face nimic în privinţa asta – să înveţi să te iubeşti în condiţiile astea? La naiba, e un miracol în toată regula. Mă duc spre Puşti cu braţele deschise, iar el pare panicat o clipă, de parcă n-ar şti dacă am intenţii bune. Dar ştie exact ce vreau să fac şi îi e frică. La naiba, şi mie îmi e. În acelaşi timp, am obosit să- mi tot fie frică. Am trăit toată viaţa în frică. Fugind. Nu-mi amintesc să fi trăit vreodată altfel. La fel şi el. Şi ştiu asta pentru că suntem una şi aceeaşi persoană. Eu şi toţi oamenii care arată ca mine suntem una şi aceeaşi persoană. Cu toţii purtăm aceeaşi povară. Cu toţii trăim sub tăişul ascuţit al fricii. Suntem împietriţi de teroare, la gândul că şi copiii noştri vor ajunge să poarte aceeaşi povară, captivi la fel ca noi. Aşa că rămânem pe loc, alergăm pe loc. Cel mai mult, oamenii ca mine se tem că nu vor putea nicicum să întrerupă ciclul.

Şi nu ştiu dacă putem sau nu. Ştiu doar că trebuie să încercăm. Că eu trebuie să încerc. Şi Puştiul o ştie. I se citeşte în privire, în sfârşit, mă cuprinde cu braţele şi îl îmbrăţişez mai strâns decât am îmbrăţişat pe cineva vreodată. Îl îmbrăţişez şi e ca şi cum m-aş îmbrăţişa pe mine. În sfârşit, după o viaţă întreagă, sunt nevăzut şi de netăgăduit în acelaşi timp.

- Îmi pare rău, îi spun Puştiului.
- O să fim bine? Întreabă el.

Fără să clipesc şi cât de sincer pot, îi răspund:

- N-am de unde să ştiu, Puştiule. Dar sunt al naibii de sigur că o să încercăm.

- Deci cam asta a fost. Totul s-a *rezolvat, corect?*

- ...Dar nu asta ne dorim cu toţii? Să trăim cu impresia că totul s-a rezolvat?

- Păi, asta-i cam dezamăgitor.

- ...Şi dacă nu ne foloseşte la nimic? Dacă am strigat şi-am ridicat pumnul ameninţător spre ceruri, doar ca să-mi fie vocea acoperită? Doar ca să rămân în continuare invizibil?

- Poate data viitoare.

- Dacă ne-am spune numele, totul ar deveni adevărat. Absolut totul. Şi nu doar adevărat, ci real. Nu sunt sigur că e bine să facem loc realităţii. Nu sunt sigur că am putea înfrunta realitatea.

- Asta e un cuvânt periculos.

- Şi dacă nu „s-a rezolvat" totul? Dacă nu putem decât sa sperăm ca am ajutat?

- Dar e real. Şi realitatea e ceva cu care te lupţi întruna.

- Măcar n-ai tăcut, măcar ai spus ceva. Chiar dacă a trebuit sa foloseşti vocea altcuiva.

- Ai observat ca nici pană în clipa de fată nu i-ai spus pe nume? Pe numele lui adevărat, adică. Şi nici pe-al tău nu l-ai dezvăluit, de altfel.

- De ce?

-... Noi? Ce altceva am putea face?

Mulţumiri

Le mulţumesc tuturor celor care m-au ridicat de fiecare dată când am căzut. Familiei mele: Sonya, Sweetie, Angela Jeter, Justin, Jeremy, Diamond, Aja, Zion şi nenumăratele mătusi şi numeroşii unchi şi veri care m-au făcut cine sunt. Prietenilor mei: Cara, Justin, Randy, Dan, Carrie, Maurice, Zach, Bill, Ramm, Will Dean (tot mai sper ca Chun să înveţe să dribleze). Shannon, Kiki, Kristen, Paul, Terah and Aiden, Michelle White (cel mai puternic om pe care-l cunosc), Natasha Nunez, Michelle Brower şi Sean Daily. Vă sunt veşnic îndatorat. Îmi cer iertare că numi permite spaţiul să menţionez numele tuturor. Aceasta este poate cea mai mare binecuvântare a vieţii mele.

Le mulţumesc tuturor celor care au învăţat să cânte într-o lume care nu vrea să le audă vocile.

În cele din urmă, un mesaj pentru băiatul negru de odinioară: eşti frumos. Fii bun cu tine însuţi, chiar şi atunci când ţara în care trăieşti nu este.

Note

[1] Retailer american, înfiinţat în 1962, cu magazine în toate cele cincizeci de state ale Americii.

[2] Post de televiziune american, dedicat exclusiv sporturilor.

[3] Termen din fotbalul american, schemă de joc în care jucătorii pornesc ofensiva pentru 10 yarzi, pentru a intra în posesia mingii.

[4] Forma prescurtată de la *you all,* care înseamnă „voi toţi”.

[5] Expresie care se traduce prin „locul meu de baştină”.

[6] În original. *Here's looking at you, kid.* Replică celebră rostită de personajul interpretat de Humphrey Bogart în filmul *Casablanca.*

[7] Cackalacky, Cackalack, North Cack sau North Cakalak sunt tot atâtea porecle sub care este cunoscută Carolina de Nord.

[8] În engleză în original, „Fără dreptate, fără pace”. Slogan asociat la sfârşitul anilor optzeci cu protestele afro-americanilor împotriva rasismului şi violentei poliţieneşti în New York.

[9] Piesă (1989) a trupei de hip-hop Public Enemy, înfiinţată în 1985 de Chuck D.

[10] În ordine: Iubire & ură; Dă-te & mare; Om sunt şi eu, negroteiule.

[11] Vieţile negrilor contează – apărut iniţial sub formă de hashtag pe reţelele de socializare, devenit sloganul unei mişcări îndreptate în primă fază împotriva brutalităţii poliţieneşti şi a supremaţiei albilor, dar mai apoi incluzând orice tip de discriminare, fie ea de gen, rasă sau orientare sexuală.

[12] Vers din piesa „Alright” a cântăreţului hiphop Kendrick Lamar. În traducere, „O să fim bine”.

[13] Copii, tineri şi adulţi de culoare ucişi de persoane albe pentru vini închipuite.

[14] În original, *rest în power* (variaţie a sintagmei *rest în peace* – odihnească-se în pace), expresie folosită pentru a comemora memoria unei persoane despre care se consideră că a murit pe nedrept.

[15] Aluzie la piesa „Strange Fruit” (1939) interpretată de Billie Holiday, după un poem scris în 1937 de Abel Meeropol. Piesa a fost lansată ca reacţie la uciderea a doi tineri afro- americani în Indiana şi este considerată începutul Mişcării pentru Drepturi Civile.

[16] Numele personajului-câine din filmul omonim, realizat în 1957.

[17] Sărbătoare federală care marchează emanciparea ultimilor sclavi din SUA şi care are loc pe data de 19 iunie. Termenul din engleză provine de la alăturarea cuvintelor *June* (iunie) şi *nineteen* (nouăsprezece).

[18] Parafrazare a primului vers din poezia „Howl”, inclusă în Allen Ginsberg, *Howl şi alte poeme. Antologie 1947-1997,* traducere de Domnica Drumea şi Petru Ilieşu, Polirom, laşi, 2010, p. 33.

[19] Roman scris de James Frey, presupus autobiografic, dar controversat după ce s-a descoperit că autorul a minţit. După ce recomandase cartea în clubul ei de lectură. Oprah l-a invitat pe autor în studio şi l-a acuzat făţiş de minciună.

[20] În traducere aproximativă, Ziua în care a secat rezerva.

[21] Ultimul cer de vară din viaţa ta.

[22] Joc de cuvinte de la *now* (acum) şi *nostalgia* (nostalgie).

[23] Marcă de confecţii produse de o companie texană, specializată în uniforme de lucru.

[24] Lanţ de magazine universale, care comercializează îmbrăcăminte şi decoraţiuni interioare.

[25] Single de debut al duoului rap Luniz.

[26] Eveniment stradal organizat iniţial în campusurile colegiilor şi universităţilor de afro- americani din Atlanta şi care a ajuns ulterior să numere mii de participanţi.

[27] Show de televiziune (1971-2006), primul în care au figurat nenumăraţi cântăreţi şi dansatori afro-americani, atât profesionişti, cât şi amatori.

[28] Serial de stand-up american (1992-2008), produs de Russell Simmons.

[29] Companie americană, producătoare de biscuiţi şi prăjiturele.

[30] Rainer Maria Rilke, *Opera poetică,* ediţia a II-a, traducere de Mihail Nemeş, Paralela 45, Piteşti, 2011, p. 411.

[31] Cunoscută şi sub denumirea Police Lives Matter – mişcare îndreptată împotriva celor care ucid ofiţeri de poliţie, militând pentru încadrarea acestor crime în categoria infracţiunilor motivate de ură.

[32] Toate vieţile contează – mişcare apărută ca reacţie la Black Lives Matter.

[33] Stiluri de dans.

[34] Personaj din filmul *Culoarea purpurie* (1985).

[35] Transportation Security Administration, agenţie guvernamentală americană, responsabilă pentru asigurarea securităţii sistemelor de transport.

[36] Trupă de comedie (1922-1970) de inspiraţie burlescă, celebră pentru scenele umoristice haotice, bazate pe lovituri involuntar amuzante (pălmuit, degete băgate în ochi, tras de păr etc.).

[37] Eroul unei celebre balade populare afro- americane, înfăţişat spărgând bolovani cu un ciocan, simbol al luptei omului cu maşinăriile şi al opresiunii omului de culoare de către omul alb.

[38] Poezie scrisă în 1978 de Maya Angelou, cu un puternic mesaj de eliberare şi supravieţuire.

[39] Material viu colorat, specific poporului Akan din Africa de Vest, făcut din benzi subţiri ţesute şi împletite, purtate de obicei înfăşurate în jurul umerilor şi al taliei, ca o togă.

[40] Aparat pentru tonifierea şi modelarea coapselor.

[41] Organizaţie mondială înfiinţată la Chicago în 1905, cu peste patruzeci şi cinci de mii de cluburi în peste două sute ţări, ai cărei membri – din elita de afaceri şi lideri ai comunităţilor locale – oferă servicii umanitare şi promovează standardele etice în toate domeniile de activitate.

[42] Asociaţii locale create în 2011, în Sonoma Valley, de fermieri pentru fermieri, care susţin producţia de hrană sănătoasă.

[43] „We've only just begun”, cântec lansat de The Carpenters în 1970.

[44] Produse şi programe dedicate familiei şi în special femeilor, cu mesaje sentimentale, pozitive, siropoase, în general stereotipuri.